

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Da far døde i 1977 modtog vi henvendelse fra "Det Kgl. bibliotek", som ønskede at få fars optegnelser. - Man lovede at de ville blive indlagt i en box og først åbnet om 50 år. Vi sendte ikke optegnelserne, fordi vi syntes de skulle være tilgængelige. Nu har de ligget hos ~~vi~~ søskende på skift og vore planer om på en eller anden måde at få dem mangfoldiggjort er ikke blevet til noget.

Jeg har derfor fotokopieret fars optegnelser i nogle eksemplarer. Selv om far ikke var så sikker på hånden de sidste år han levede, mener jeg man kan læse optegnelserne med glæde alligevel. - Der er også en del gentagelser, som det ikke har været muligt at undgå.

Jeg vil aflevere kopier til "Det Kgl. bibliotek" og til Slægtsgaardsarkivet.
- og selvfølgelig til Faster og Edith.

22. februar 1983

Inger

INGER M. HANSEN
BJERGGÅRDSVÆNGET 9
2840 HOLTE
02-802537

Chr. R.'s optegnelser

Børndom og ungdom	side 1
Politik	- 28
Ægteskab	- 42
Kvægavl	- 52
Biografisk oversigt	- 57
1968 - 1970	- 76
Dagbogsblade 1971 (fra 21/9)	- 101
Dagbogsblade 1972	- 158
Dagbogsblade 1973 (til 21/5)	- 264
Møde på Jægerspris 6/12-1974	- 303
Edith	- 307

- o -

Arkivar P.K.Hoffmønsens undersøgelse vedr. gårds
og slægts historie

CHR. R. CHRISTENSEN

Badstrup pr. Uggerslev, den 1.12.72.
Tlf. Uggerslev 149

Mine førete barndoms minder er overskygget af mørke minder. Efter at mine forældre Martin Christensen, Badstrup, og Caroline f. Nielsen, Skamby, var blevet gift 5. november 1902, drev hans fødegaard i Badstrup. Men lykken var kun kortvarig. Allerede paa bryllupsdagen fortalte han min moder, at han kun havde en lunge tilbage. Og tuberkulosen, der allerede havde revet to brødre væk, havde saaledes stærkt tag i ham.

Der var saaledes ikke megen romantik i de første år. Det eneste minde i den retning er et brev, han har skrevet hvori han inviterede sin udvalgte paa kanetur. Brevet ligger endnu og fortæller med sin smukke skrift og pæne staveaand om, at han efter forholdene var en veluddannet mand, der iøvrigt baade havde været en vinter paa Ryslinge højskole og underkorperal som soldat.

Sygdommen kom hurtigt til at præge hans liv. Den før saa statelige mand faldt mere og mere sammen. Et billede fra skydebanen i mosen syd for gaarden (han var formand for skytteforeningen) formentlig fra efteraaret 1905 viser, at der ikke var megen livskraft tilbage i ham.

Den gang stod man i virkeligheden næsten løs overfor sygdommen, som det lykkedes at komme helt til livs i det

næste elægtled. De gamle alkover og de indelukkede stuer gav for lidt luft til at komme sygdommen til livs, og gamle læge Rasmussen i Uggerslev kunne intet udrette i dette tilfælde. Han udvirkede, at telefonen var åben uden for åbningstiderne i de sidste dage, hvilket var noget helt exceptionelt.

Han døde juledags aften 1905. Om tændighederne kende jeg ikke, men han er formentlig sovet stille hen.

Jeg husker saaledes ikke min fader, men derimod staar det for mig som mit første minde, at jeg svægt husker begravelsen. De mange sorte mænd, der kom ind til baaren i havestuen satte deres præg. Men saa husker jeg ikke mere. Jeg ved derimod, at kirkeklokkens ringning i hele Januar maaned i anledning af kong Chr. IX's samlidige død gjorde et voldeligt indtryk paa den unge enke. Og i løbet af foråret gav hun op og solgte gaarden og flyttede tilbage til sine forældre i Skamby.

Disse var hujulmand Ole Nielsen og hustru Marie Nielsen der boede i et husmandsted nordøst for Skamby kirke paa bakken der grænsede ned mod det saakaldte Bokær. Det var velagtede folk. Han med meget gode evner baade bogligt og haandværksmæssigt, men de forsumpede i nogen grad af tidens gæstfrihed, og de mange kunder, der efter tidens skikke skik skulde beværges med saa "sorte" med dobbelt væge bidrog i høj grad til at hæmme en sund udvikling. Og hun talte stadig om en daarlige mave og naaede ikke til at være nogen værdifuld støtte for ham.

Her boede min moder og jeg til efteråret 1906, til hun fik truffet livets lykkeligste beslutning om at købe gaarden i Badstrup tilbage, og herfra har jeg mine første barndomsminde.

Hun kunde imidlertid ikke finde sig tilfreds med det ørkesløse og fremtidsløse liv i Skamby, og selvom det kostede, købte hun gården tilbage. Og samtidig flyttede hendes forældre med til Badstrup, hvor de blev boende hos hende til deres død omkring 1920-22

Og samtidig solgte de ejendommen i Skamby til den ene af mine to farbrødre, som flyttede ind sammen med min farmoder, der boede hos dem til sine dages ende.

Hvad der er kommet de to familier imellem, ved jeg ikke, og jeg har aldrig hørt et ord nævne om det, men faktisk er, at hele min barndom igennem kom min moder ikke sammen med min faders familie. Paa min skolevej saa jeg stundom min far der, en høj, tynd og foroverbøjet gammel dame vandte rundt ved ejendommen, men jeg besøgte hende ikke, og hun kom ikke til os før paa min konfirmationsdag, hvor hun sammen med den anden af mine farbrødre, gaardejer Niels Christensen paa Skamby mark (Enggaard) aflagde besøg hos os. Om besøget havde jeg ingen erindringer ud over, at de kom kørende i en ponyvogn og hun havde et par mancheknapper med tik mig og han en pisk.

Efter flytningen gik livet videre paa gården. Min moder havde bestyrer og hun sleo selvi det af al evne og sa me tider mere til. Gaarden udviklede sig godt. Vi var inde i en periode, hvor der var god og sund økonomi i landbrugene hvervet. Der ekete forbedringer og fremskridt og der blev raad til at lægge et tusinde eller to op om aaret, samtidig med at vi aldrig kom til Odense, uden at der i Fyens Stifts sparekasse blev indeat en tikrone paa min lille sparekasse bog.

Og samtidig holdt mekaniseringen sit indtog. Den gamle aflægger blev i tror jeg 1907 afløst af en selvbinder, som

vi i to aar havde i fællesskab med Frands Jeppesen, indtil vi fik en ny 5 fods til afløser for den alt for klejne 6 fods, man havde begyndt med. Det var et fremskridt i formår. Men et langt større fremskridt, var det dog, da elektriciteten i 1908 holdt sit indtog. Indtil da havde man klaret sig med flagermus lygter i staldene og petroleumslamper i stuehuset, samt en hestegang i den sydlige ende af lader, hvorfra man trak et primitivt tørkeværk, der kunne tørkse, men ikke rense. Det skete med en haanddrevet kastemaskine. Man fatter ikke, at det umaadelige arbejde kunne gennemføres, og saa var det endda et stort fremskridt fra den gamle plejl, man tidligere havde hamret med paa ladegulvet. Desuden havde man en hakkelsemaskine samt en langhalsmaskine, en rund tromle, der var best med pigge, og som rev kornet af de straa, der skulle bruges til at tække tag med. Fordet var en regel, at et stykke af de gamle straatage skulle fornyes hvertaar.

Efter megen strid i sognet fik vi elektricitetsværk i Skæmby i 1908, og den 31. Oktober kom der strøm til vore 20 læmpesteder. Det var en dag for tidligt i forhold til andre, fordi vi skulde have høstgilde. Det var en oplevelse, med min bedstefader var rasende, og han ville under ingen omstændigheder have det ind paa sit værelse. Der gik mange aar, før han bøjede sig,

Sandheden er vel ogsaa, at man var lovlig tidligt paa den. Man havde endnu ingen erfaring med hensyn til installation og lignende. Og de gamle suggasmaskiner, man begyndte med, ovede rent ud sagt ikke. De ene blev mere eller mindre sprængt ved overbelastning under prøveførselen. Følgen var ogsaa, at der i de første aar efter elektricitetens ankomst skete en række brande i sognet. Det var næsten en regel, at der i de første aar brændte

en gård om aaret. Elektriciteten fik derfor ikke noget godt ry paa sig, og de gamle modstandere fik rig lejlighed til at skumle. Men livet gik sin gang, og flere og flere kom ned=Naboen mod øst, Frands Jepsen og hans gamle, stærke fader, Jeppe Bendtsen, maatte give sig efter nogle aars forløb, og da krigen kom maatte Glaundrup og Stensby, so i starten havde holdt sig uden for, ogsaa give sig

Foregangsmand i arbejdet var den gamle Lars Christensen, Børstestrup (Brøndstrupgaard) Han aled i det som en lille hest. Men skæbnen kom ogsaa til hans hjem. Hans yndlingsdatter, Petra, blev gift med en af anlægsingenrerne, en ung mand fra Skive og døde kort efter

Lars Christensen var forøvrigt foregangsmand paa mange omraader, og navnlig hentede han mange anerkendelser hjem for sin kvægbesætning. Han solgte den imidlertid, fordi han i tide fandt ud af, at fedtprocenten i hans mælk var for daerlig. Og i maj 1914 solgte han gaarden for 115 00 + 1 øret, der solgtes paa auktion. Og saa flyttede han til Odense, hvor han kede sig gudsjammerligt og døde som en halfattig mand som følge af krigtidens inflation.

Elektriciteten skulle fejres og der blev holdt fest i foreaaling aaset (Hotellet kom først til senere) Der blev skrevet en sang, hvoraar et vers rinder mig i hus

Jens Madsen, maleren, nu ja, han for blysningsgruer,
han sagde: Jeg vil ikke ha de blues i alle stuer.

De det bliv nu hans egen sag, men er ej til hans ære,
at ud han raaber nat og dag: Lad med det pjank dog være

Jens Madsen, der boede paa Brøndstrupvejen i Skamby var forøvrigt en gammel hædermand, der ingenlunde var umoderne og forøvrigt med i værkets første bestyrelse, hvis jeg husker ret. Han var en ualmindelig alidsom mand, der havde passet sit lille lændbrug, som Albert Knudsen nu har indtil

han byggede villaen Aldershvile i nærheden.

Han var en meget sparsommelig mand, der havde penge paa kistebunden. Saaledes forstrakte han min moder med et laa paa 10 000 kr. da hun købte gaarden tilbage. Han var en meget fornøjelig mand, der kunne et utal af historier ikke mindst fra mit barndomshjem, hvor han havde færdes meget. Jeg kan deeværre ikke ret mange af dem. Jeg minde dog at han fortalt at andenkarlen og pigen paa gaarden var blevet uvenner en dag i høst, og at han foreslog striden afgjort ved at de skulle anbringes paa hver sin side af Rødkæret, som paa det tidspunkt var fuldt af vand før uddræningen. De fik et reb om livet, og han bandt karlen forsvarligt og gik saa over til pigen, som han hjalp med at trække den arme karl over kæret. Om han kunne svømme, ved jeg ikke, men det er jo højeste usandsynligt, saa det har jo ingenlunde været rart for karlen at blive trukket over det dybe vand.

Forøvrigt havde jeg mange aar efter den oplevelse, at da jeg som femten aare gut gik og flyttede kørerne ved hullede randstødte min fod paa noget, som viete sig at være resterne af et gammelt ur. Senere fik jeg at vide, at min farfader Christen Frandsen havde tabt et en efteraarsdag under pløjning, Jeg havde urresterne i mange aar, men de er vist efterhaanden gaaet til.

Naa, jeg kom væk fra elektricitets anskaffelse. Vi begyndte med en $6\frac{1}{2}$ hestes Thrige-motor. Den var tung og havde kræfter for alle pengene. Og den holdt da ogsaa det meste af et halvt hundrede aar og kunne vel saetens have holdt endnu længere, hvis ikke den paa sine gamle dage var blevet taget for meget ud til en roetopknuser ved siloerne bag gaarden, .

Samtidig fik vi i 1908 et eoz det den gang hed sel-

rømsende tørkeværk fra Bogenæs. Ogsaa det var et stort fremskridt, men maskinens halmrøse var nu ikke saa gode, som kunne være

Til driften af gaarden havde min moder en bestyrer, en kørl, en fodermeister og en pige. Og saa havde man en daglejer til hjælp med gødning og roer. Men da alt jo var h arbejde, var der ogsaa nok at gøre. Ikke mindst gav det jo arbejde, naar halmen, som den nye selvrensers spyede ud, skulle bindes i store knipper, og naar gødningen skulle slæses paa.

Efter nogle aars enkestand ønskede min moder at gifte sig igen med gaardens bestyrer en brav jyde, der hed Anton sen. Det var der jo i og for sig ikke noget mærkeligt i, men det gav anledning til en række uroaar i hjemmet, idet hendes forældre med næb og klør satte sig ind i forbindelsen. Trods mine spæde aar kunne jeg mærke kulden og uroen i hjemmet, selvom jeg daarlige var klar over, hvad den drejede sig om. Om det var instinktivt eller følelses- mæssigt, der fik mig til at tage del i striden, ved jeg ikke, men jeg stod i hvertfald fuldt og helt paa min moders parti. Jeg følte, der var noget galt, og atmosfæren i hjemmet led haardt under striden. Det er en af grundene, til at jeg vet igennem har syntes, det var forkert, at to generationer skulle bo sammen.

Midt i denne stridens tid blev min søster Marie Olea født den 3. juni 1910, og efter at hun havde overvundet en evær lungebetændelse, der truede med at tage hendes liv faa dage efter fødselen, blev hun et lyspunkt i hjemmet. Den lyse pige lagde et for mildende skær over tilværelsen, selvom hun ikke kunne forcone de stridbare sind. Dertil var bitterheden og egenrædigheden for stærk hende

aldrende generation, og her har man formentlig forklaringen paa, at jeg aldrig kom til rigtigt at holde af mine bedsteforældre. Tværtimod kom jeg i nogen maade til at foragte dem. Hæm for hane hang til spiritus og hende for en stadig klynken over den daarlige mave. Men deres opførsel kom i hvert fald til at forbitre nogle aar, der ellere kunne være blevet lykkelige.

Men alting faar jo en ende, og den 19. januar 1914 paa min moders 38 aare fødselsdag blev de to viet i al etilfærdighed i Skamby kirke, mene jeg var sendt i byen, til Jene Knudsene, der boede lige over for

Kort efter sin faders død solgte min moder gården og flyttede til sine forældre i Skamby. Men et halvt år efter købte hun gården tilbage. Det kostede tab, men det var en bedrift af rang, som ikke skal glemmes. Hun flyttede tilbage, men desværre flyttede hendes forældre med, og dermed var lagt spiren til mange års kiv og splid samt mere bitterhed. Og det belerte mig i hvert fald om, at det ikke er godt, når to generationer skal bo under samme tag. Det er en ting, som i mine øjne i videst muligt omfang bør undgås.

Min morfader var husemand som sin fader, han var født i Brøndstruphusene i den lille ejendom, som for længst er forvundet. Han var en bevæget mand, der havde anlæg både for musik og sprog. Men han skulle efter den tids sædvane følge i faderens spor, og han blev da også en habil husemand. Min mormoder Marie Nielsen var nogle år yngre og sikkert ikke nær så bevæget. Hun klagede livet igennem over dårlig mave, som hun fremsæde om ved at leve af hvedebrød og kaffe.

Min moder havde det slemt med dem, men da hun fik gennemført sit nye ægteskab, faldt der nogenlunde ro over forholdene. Nu er det vist de færreste mennesker der kan se en fejl ved deres modfor, og jeg kan i hvert fald ikke. Hun var uhyre flittig og trofast og såbte mig efter forholdene og særdeles god barndom. Hun slæ sig op i en alt for tidlig alder og da sygdommen kom, var hun ikke mere modstandsdygtig.

Min stedfader, der var væsentlig yngre var en særdeles venlig og rar mand, hvem jeg alle dage havde det bedste forhold til. Han var flittig og pålidelig i enhver henseende. Hans eneste tilbøjelighed var, at han godt kunne lide at gå i kælderen og tappe sig et krus gammelt til med sukkerbrødskagetil. Han var vel en fremskridt mand, men lidt omstændelig i al sin færd. Men der sked intet, og derfor herskede der en rigtig velstand i hjemmet i disse år.

Men så kom sygdommen ind. Min mormoder fik et apoplektisk tilfælde og lammedes efter delvis og senere totalt. I syv år slode hun med sygdommen, som gjorde hende til invalid. Hun sad i en stol i mange år og kunne ove hovedet ind og steder komme. Hun blev stærkt religiøs, og hendes eneste trost var at læse i salmebogen i de første år hjalp min morader med at passe hende, mens han højlydt beklagede sig over sin jammerlige skæbne. Hun blev efterhånden angrebet af kræft og indlagt på sygehuset og mens hun lå der døde min morfar i maj 1920, mens hun levede til i 1921.

Så fulgte nogle lykkelige år for hjemmet. Jeg var vokset op og min søster voksede til. Der herskede velstand og fordrage ligbed for den lille familie. Kun kneb det med, at min moder kunne komme til kræfter efter det hårde pres.

I 1923 fik vi bil. Det var en åben Ford, der med komplet udstyr kostede 3100 kr. som ny. Det var et helt vidunder, da denne vogn kunne afløse den hæderkronede charabang og den nyere jumbo. Verden åbnede sig da for os på en helt anden måde, og jeg glemmer aldrig den dag, da vi for første gang satte hjulene på de jyske landeveje for at køre til Skagen med det nye køretøj.

Jo, vi nød livet, en tid, men syfdommen vendte tilbage. Min moder blev angrebet af kræft og døde i 1928 efter en hård sygdom kun 51 år gammel.

Marie var da knapt 18 år gammel, og hun måtte nu tage sig meget tunge byrder på både med sygepleje og med ledelse af husholdningen. Det tog hårdt også på hendes kræfter og førte til mange nervevanskeligheder. Men livet gik videre, og vi tre, der blev tilbage holdt sammen efter bedste evne.

I foråret 1917 blev jeg konfirmeret, og da jeg samtidig kom ud af skolen, ville det altså sige, at jeg gled fra barnealderen ind i de første ungdomsår. For mit vedkommende blev omskiftelsen dog ikke så stor, da jeg blev hjemme og ret umærkeligt gled ind i den daglige dont. Man bliver dog ikke ung, fordi man bliver konfirmeret, men interesserne skifter dog karakter. Jeg var den fangende i en læseperiode. Jeg læste alt hvad jeg kunne lige fra de lette børnebøger og indianerromaner til det mere lodige stof og efterhånden det helt lodige stof. Hvor meget jeg fik ud af det, kan vel diskuteres, men det gav mig invert fald en ballast for livet, som senere, da det kneb med i setiden kom mig til gode. Jeg benyttede også tiden til lange cykelture sammen med kammerater rundt om på Fyn og blev således en slags turist allerede før turismans tidsalder. Derimod var jeg ikke med kammeraterne på pigeskov. Delvis havde jeg ikke interesse for det, og delvis virkede mit noget tunge ydre og klodsede optræden ikke indbydende til den slags ting, og delvis syntes jeg, at når pigerne lo, var det mig, de lo af. Jeg udviklede mig altså til at blive en ret særpræget ung mand, der var godt på vej til at blive en enspændernatur.

Samtidig fik jeg en stigende interesse for samfundsforholdene, og med en båndkonservativ indstilling, so jeg havde arvet efter min moder fulgte jeg med interesse i tidens begivenheder.

Vi var nu ved slutningen af første verdenskrig, og den 11.11.kl.11 1918 indtraf den våbenstilstand, der betegnede Tysklands og dets partners endelige sammenbrud og samtidig blev signalet til det danske sønderjyllands genforening med Danmark. Men samtidig med krigsafslutning hærgede en influenzaepidemi, den spanske syge, Europa og rev tusinder og atter tusinder med sig i døden. Den kom ind i næsten hvert hjem og rante mænd i deres bedste alder og frugtsommelige kvinder. Man sagde, at der døde flere under epidemien end under hele krigen. I hvert fald ringede klokkerne hyppigt og sp i vort sogn, og kom man til Odense var ligfølgerne hyppige. Så juletiden 1918 blev ikke en glads tid men en periode med uhygge.

Min politiske interesse var altså vækt. Jeg fandt hurtigt min plads i K. U. og i september 1918 overværede jeg et politisk møde i Dallund, hvor den nyvalgte unge konservative folketingsmand Aage Kidde talte sammen med andre. Men det blev første og eneste gang jeg mødte ham for i den nytår var han blevet offer for epidemien sammen med broderen, digteren Hald Kidde, der var død kort forinden.

Da epidemien værste følger var overstået holdtes en mindefest for ham i Odense, hvor den unge John Christmas Møller der senere skulle få så umådelig stor indflydelse på mit liv talte sammen med den sønderjydske fører gårdejer Peter Grau fra Pøl. Også hans virke skulle jeg senere få at mærke på mange måder. Dagen gjorde det stærkeste indtryk på mit unge sind, og fra da af var jeg en overordentlig hyppig gæst ved politiske møder.

Kort før Tysklands kapitulation havde den sønderjydske rigsdagsmand H. P. Hennsen, Nørremølle, i det tyske rigsdag rejst kravet om folkeafstemning om Sønderjyllands tilførselsforhold. Og medens Tyskland lå i kaos og truede med vild opløsning steg genforeningshåbet på begge sider af grænsen. Spørgsmålet var så blot, hvor grænsen skulle gå. Herom var der vild uenighed med stærke stemningsudbrud.

Der holdtes en række sønderjydske møder omkring i landet, og en mørk vinteraften startede jeg min cykle for at køre til møde i Otterup. Her talte den sønderjydske landdagsmand H. D. Kloppenborg Skrunesager fra København. Det blev første og eneste gang, jeg mødte denne store og stoute mand, men jeg husker ham tydeligt. Jeg kunne jo af gode grunde ikke ane, at hans sønnesøn af samme navn godt et halvt hundrede år efter skulle blive gift med min datter, men jeg har aldrig fortrudt min ensomme cykeltur i den mørke vinteraften.

Striden om grænsedragningen spidsede sig stadigt til men den fik for såvidt en afgørelse, da Nord-slesvig ved afstemningen den 10. januar 1920 med 75 procent stemte for Danmark, medens et lige så stort flertal i Mellemslesvig 14. februar stemte for Tyskland.

Sagen var dog ikke slut dermed. Der rortedes lange debatter herom i Folketinget, og ministeriet havde undgået kun med nød og næppe et mistillidsvotum. Det førte til, at den unge konge Christian X bad zarlen om at udskrive valg, og da han nægtede dette at indgive sin afskedsbegøring, afgøret kongen, da han også nægtede dette meddelte han hans afsked. Kongen havde således sat alt på et bræt for at komme de danske flensborgere til hjælp.

Denne affære gav anledning til særdeles megen uro med trusler om generalstrejke og optøjer. Sagen løstes dog med dannelse af

et Forretningsministerium og afholdelse af valg. Her led de radikale et helt ovevældende nederlag: Folk reagerede voldsomt mod at generalstrejkvåbenet skulle bruges i dansk politik. Og desuden lykkedes det i hurtig og hast at få gennemført foroldstalsvalmåden til afløsning af de hidtidige valg i enkeltmandskredse. Der dannedes så en venstregering med Niels Neergaard som Statsminister og det gamle skrog til Alaus Berntsen som forsvarminister. Dermed var man parat til genforeningen, og der forberedtes store genforeningsfester overalt i landet.

10. juli red kongen på den hvide hest over grænsen mod Christiansfeld, og det vakte stor jubel hos den utallige folkeskare, da han tog en lille pige op til sig på hesten. Der festedes i flere dage, og man nåede vel højdepunktet ved festen på Dybbøl, hvor Neergaard sagde de uforglemmelige og forpligtende ord til landsmænd syd for den nye Grænse: "I skal ikke blive glemt".

På det tidspunkt var man jo kommet godt ind i elektricitetsens århundrede, og biler havde man også, ~~kørekøretøjer~~ men kun i uhyre begrænset mængde, radio kendte man ikke meget andet til end telegrafi, og fjernsyn anede man overhovedet ikke, hvad var. Man måtte altså selv være tilstede, hvis ikke man ville nøjes med pressens referater. Det vil sige, man måtte cykle eller sejle, hvis ikke man ville nøjes med de gamle tog. I vore dage ratter man næsten ikke, at foroldene for 50 - 60 år siden var så primitive, at de yngre kan slet ikke tænke sig det. Men folkeskarene kom frem og festede.

Men det blev dagligdag igen, og man måtte igang med at genopbygge de tomme lare, og navnlig i Sønderjylland var det svært, fordi landsdelen var blevet udmarvet under krigens tryk og ikke mindst fordi 5000 unge soldater fra landsdelen blev dræbt i krigen. Og hertil kom, at den tyske mark efter krigen brød fuldstændig sammen. Landsdelens folk, der ikke havde skiftet ti kroner i tide mistede al deres kapital. Man forstod ovenovredet ikke, hvordan man kom igennem krisen? Mindre ondt kunne man have af de danskere, der også spekulerede i valutaen og mistede deres investeringer. De tyske penge faldt fra dag til dag og selv millionssedlerne havde ikke værdi at papiret, de var trykt på.

Vejene i Sønderjylland var også i særegelig forfatning, men det lykkedes under dansk styre i løbet af få år at få udbygget vejnettet, så det blev i mønstergyldig stand i forhold til det øvrige land. Og det var kun en enkelt ting.

Fra barnetiden var det bestemt at jeg skulle være landmand og overtage Indernegården matrikulsnummer 1, Badstrup, Bevares. Jeg fik chancen for at gå studievejen, men der var ikke noget, der fristede. Derfor var det helt naturligt, at jeg gik ind i det daglige liv på gården. Altså begyndte jeg med at passe køer, dog uden at malke den første tid. Det var ikke så svært en opgave, for på det tidspunkt var næsten alt i landbruget gået i stå. Under krigen var der ikke tilført bedriften hverken kraftfoder eller kunstgødning af betydning. I stedet for var der gennemført en betydelig aflejringspligt for korn. Den nyopførte svinestald stod derfor næsten tom og bragtes til lagerrum og brøndsæl. Kvægbesætningen holdt i live, men blev skåret ned til omkring tolv køer. Og hele situationen forværredes yderligere stærkt, fordi det i de år faldt i med tørke og misvækst, så avlen blev forringet kraftigt. De arme køer fik knapt det fornødne, og når de havde fået deres rationer kendte det ikke sjældent, at de prøvede efter mere. Jeg måtte så give dem et ekstra knippe halm for at få ro. Kun hestenes antal bevarede intakt. Det var ligesom de var kæledrene, der skulle have deres.

Også menneske og forsyning. Vi fik noget så ukendt som rationeringskort. I landbrugslandet Danmark blev franskbrød en næsten ukendt artikel. Rugbrød kneb det med, men vi kunne få bygbrød. Det fik vi så nogle gange om dagen i form af brød og prossekage. Vi fik bygme spandekager og bygbrød. Jeg husker, min moder kom med et varmt brød og udtrykket "Et godt, stødt bygagt bygbrød". Vi led ingen nød, og selv om de køer med svinene, var der altid en slagtegris i stalden. Og selv om det ikke blev til de dejlige rede iemhundrede pund grise, som vi var vant til den gang, klarede vi os alligevel.

Vi var jo vant til at leve godt den gang. Og navnlig stod morgenmaden for mig som et festmåltid. Vi begyndte med en god rigtig tykt øllebrød. Til at begynde med, kom det ind i et stort fad, og det voldte mig stor kamp at få gennemført, at vi fik hver sin tallerken. Så kom der en panne med flæsk og brunede kartofler, så en nogle dejlige stykker letstegte flæsk uden kødtrævler. Endnu i min alderdom kan tænderne løbe i vand ved tanken om min ungdoms morgenmad. Sådan noget får vi aldrig mere, og vor tids mennesker forstår slet ikke mintrang til sådan mad, og hvis jeg fik det i dag blev det måske også en skuffelse. Ja så fik vi kaffe, men det drak jeg nu aldrig i den henseende når min smag ihvert fald ikke ændret sig.

det var klokken seks når vi var godt sultne efter endt mognearbejde. Klokken ni fik vi frokost, rugbrød med æbleflask, reitebrød med røgeost og grøskar og saltkød samt den evindelige kaffe. Klokken tolv middag mad og efter middagssovnen og hestenes mædepause kaffe igen klokken halvto. Gen eftermiddagsnelle mad klokken fire, hvorefter vi kunne klare os til klokken halvtotte, hvor vi sluttede dagen med en gang byggrød med sirup og mælk.

Man kan synes, det var et evindeligt mæderi, og sikkert er det at der gik megen tid med det: men delis var arbejdet gårdt, og delvi havde hestene brug for pauser, når de rigtigt skulle trække. For at spare på transporten, fik vi somme tider en madpakke i en gammel avis med i marken samt en flaske øl og mælposer til hestene.

Det hjemmetyggede øl var forevrigt en dejlig drik, når blot det blev drukket, mens de var friskt, og det sørgede vi for, for der var der som på andre alijdelige bondegårde foruden familien to karle, en fodermester og en pige.

Et kapitel for wig var forevrigt gammeløllet. Det blev brygget i marts og var særlig kraftigt. Det skulle gemmes til høst, en det købte somme tider med at lade den store tænde liggende. Man skulle se sig for med det øl. Det kunne let slå en uforsigtig mand omkald.

Når bortses fra de værste krigsår levede man altså godt, men vi levede af gårde og af deres produkter. Når bortset fra kafferegningen på en krone for det ugentlige pund kaffe, var der ikke stort mere. Ja vi fik gnakse vist brødet bagt hos bageren. Ja, og så var der slagteren. Der boede en af sølgen lige over for os. Man slagede en ko om ugen og kørte rundt med kødet. Man solgte kødet for samme pris for et kilo som han gav for et pund ko. Så gik det lige op, og når man så havde huden til fortjeneste, var han tilfreds.

Man fik ikke altid udsolgt, og så kom han over gaden med billigt kød, for at intet skulle gå til spilde. Køleskabe kunne de vi jo ikke

Det var lykkelige dage den gang. Alle var glade og tilfredse. Ingen manglede noget. Det vil sige, af en eller anden grund fik vi en kaff fra læstekontoret. Man manglede altid penge. Man var København og havde været i Grønland, hvor han havde sparet betydelige beløb op. Dem brugte han mens han var hos os og fik flere til. Sådan er vi jo så forskellige.

Arbejdet med kærerne var ret enkelt om vinteren. Der var bare det med striglen. Det var ikke så sjovt. Men når så karlene kom ind i den lune stald fra brændearbejdet en snevejrsdag, steg humøret

Om sommeren var arbejdet mere afvekslende. Så skulle kærerne på græs. De blev koblet sammen i tre og fire, så man kunne drage af med et geled på op til en snes stykker. Det gik udmærket, men når så en blev brunstig, var pokker løs. De skulle ud om morgenen, ind imellem flyttes fem til syv gange om dagen og hjem igen om aftenen. De skulle jo have et lille tøjrslag ad gangen for ikke at trampe græsset ned. Og så skulle de da gerne have vand midt på dagen. Kvierne skulle også flyttes og vandes, men de lå som regel ude. Halvne gik i rold

Fra seksten - sytten års alderen avancerede jeg til at blive andekarl. Det vil sige at jeg skulle bruge næste og med i marken. Det var noget helt andet noget.

Der var rytme i årets arbejde. Når forårsolen kom og tørrede de vådemarker, kom der en sær tryk i blodet. Så skulle man ud. Først kørte man markerne over med en agerløbe med tre høst for for at jævne jorden. Det var tungt for de arme dyr som var uheldige af træning efter vinterens staldliv, men det var sandt lig og så tungt for manden, der skulle gå bagefter med et patunge traskostøvler, der var godt fyldte med jord. Man blev godt trættet, men når solen skinnede og lærkerne sang, var der alligevel noget nummer. Kun kneb det for toårsplagene, der skulle vænnes i tøj. De bavrede slemt, når man havde kørt nogle timer. Det var godt for dem, at dagene var inddelt i kvarter i stedet for som nu halvdage.

Der gik en måned med harvning, såning og tromling, og så skulle man endda til at ukrudtsnarve bagefter for at få dræbt noget af det spirede røkrudt, som man ikke havde andre midler til at komme til livs.

Så skulle man have tyndet og hakket sine roemarkers. Det tog lang tid, men heldigvis var man på det tidspunkt kommet bort fra at ligge på jorden og tynde med hænderne. Nogle var kede af roearbejdet, men jeg kunne nu godt lide det. Det gav ro i sindet, og selv om blikket skulle rettes mod jorden, kunne tankerne godt gå på flugt over stævet

Så var der noget, der hed brakmarken..Den skulle pløjes fem gan i løbet af sommeren og dertil haves mindst lige så tit for hveden skulle sås inden 20.september.Og hvis der blev tid, skulle marken gerne renses for kampesten ind imellem.En stenklover blev tilkaldt til skydning og kløvning af de store sten, efter at man omhyggeligt havde gravet dem fri.Det var et påkrævet arbejde, for det var ikke morsomt, når ploven stødte mod sådan en kærnkærnl. Det kunne give et ordentligt rusk i plove og seletøj, men hestene blev så kloge, at de øjeblikkelig standsede : Desværre blev de også så kloge, at de standsede så snart de hørte den mindste lyd.Så fik de et pusterum.

Høsten var årets festligste tid.Allerede i min barndom havde selvbinderen holdt deres indtægter sammen med elektriciteten. Men de skulle hugges hulfør man sendte de tre heste og maskinen ind i marken.Der kom atter nogle slidsomme dage for de skunklædt heste, men mestligt var det når maskinen smed de færdige rækker ud på marken.Og jeg lemmer aldrig den mislyd, der var, når maskinen smed et ubundet ræk fra sig.Det kunne skurre i binderkuskens ører. Hestene skulle stilles i hob og helst i lige rækker, og otte dage senere kunne de være tjenlige til indkørsel så begyndte den festlige hjemkørsel med en mand til at røkke to mand til at køre og tre faste mand i laden.Spændende var det, hvis der kunne løses de pæneste løs, og en ren sandale var det, hvis man faldede med et løs.Og det kunne jo ske..

Når jorden var ryddet skulle den strøpløjes vingtersæden sås, inden man skulle få roer op.Og det sidste var en omstændelig sag den .Det skete med håndkraft, og det vakte vild forrykkelse, da jeg begyndte at tage dem op med rapjern, der var meget lettere og meget hurtigere.Toppen brugte man overhovedet ikke den gang, og en enkelt foregangsmand, der begyndte med det måtte høre meget for sin dårskab.

Årets sidste arbejde var vinterpløjningen .Og ingen landmand vil vel bestride, at det var årets dejligste arbejde. Når hestene gled frem i de grå efterårsdage, mens ploven vendte den sorte jord, var plovmanden helt i sit es.Dag efter dag kunne han gå bag ploven uden at trættes; Han havde fast bund under fædderne og ploven at støtte sig til, og så havde han seoskabSkaber af vingede væsener fulgte i plovens spor.De lyse måger var der straks i tusindtal.Krager, Aliker, fasaner , agernene var der og snubb en godbid, ja selv harene de grå.intet steds er der vel rodt så mange gode tnakker som bag ploven, og intet steds har landmanden med større glæde kunnet synge sin sang som netop her.

Jeppe Aakjær har sagt et bedre end nogen anden :
 Har påføen og agerne trøttet hvert lem
 tyst glimter et skær mellem pilene frem,
 da tænder hun lydet derinde

der går som en varmende strøm i mit sind
 ved arnelysenes kalden.

Hjem nikker mit spand i den krydrede vin,
 hos hende jeg sætter til skiven mig ind,
 mens øgene gumler i stalden

Tiden efter jul var tærskemaskinernes tid. Så kunne
 det være rart at kravle i ly inde i laden. Men det var støvet og mø
 Det var ret en festlig dag, når man sidst på vinteren kunne
 standse den støvede spektkelmaskine og gå ud og slukke solskin
 i ladeporten. For da var sommeren nær.

Ja det er ingen sag nu halvtreds år efter at se poesien
 og hyggen ved fortiden. Der var naturligvis også bitre stunder,
 men de er forlængst gået , og man skal lære af soluret kun at
 tæle de lyse timer.

Da jeg gik ud af skolen, var det en klar forudsætning, at jeg skulle fortsætte min uddannelse med et fem måneders højskoleophold og et kursus på landbrugsskole. Og med traditionerne i bevidt var det ligeså givet, at jeg skulle på Ryslinge højskole. Altså drog jeg ved november-tid i 1921 til Ryslinge.

Ryslinge højskole ligger midt i byen og med sine flotte, vidkalkede bygninger ligner den nærmest et slot. At den så ikke er slet så kompos indvendig som udvendig, er der måske ikke noget at sige til.

Jeg kom til Ryslinge på et meget interessant tidspunkt, idet der rasede nogle meget stærke voldsomme kirkepolitiske stridigheder i sognet og omegnen. Stedets valgmenighedspræst, pastor Kørnø havde netop brudt med sin valgmenighed og dannet en frimenighed, og det havde sat svære dønninger ikke alene på stedet, men også ud over Fyn og vel i hele landet. Nu eksisterede der altså en valgmenighed og en frimenighed, der begge goldt til i valgmenighedskirken en kilometer uden for byen, samt sognemenigene en, der samledes i den gamle sognekirke lige op ad højskolen.

Det gav et kirkeligt liv af helt enestående karakter. Hver søndag formiddag og eftermiddag var vejen til valgmenighedskirken sort af kørende og gående, der søgte til de to gudstjenester, og da valgmenighedspræsten, pastor Knudsen der lige var kommet hjem fra Amerika, fungerede som lærer på skolen satte det naturligvis sine spor også her. Man så gerne, vi gik til gudstjenestene i valgmenigheden, tolererede frimenigene en, men nævnte overhovedet ikke sognekirken.

Men ikke endt med søndagsgudstjenesterne: Man holdt hyppige menigheds møder, hvor skolens gymnastiksal var fyldt til sidste plads. Disse møder bragte mig i en vis opposition til tingene, fordi folk kom kørende med skumklædte heste, der vidnede om en alt for hurtig kørsel med tunge arbejdsheste. Det bragte mit unge sind i oprør. Jeg havde altid været vant til at man skulle behandle sine heste hensynsfuldt, og nå de fromme skægmand kom jagende, var jeg i hvert fald i opposition.

Jeg var ellers glad for opholdet på skolen. Jeg fik udbygget mit noget mangelfulde dansk på en ganske fortrinlig måde og jeg beundrer til mine dages ejnde fru Regitze Monrad for, hvad hun i løbet af en vinter kunne lære et danskild.

Timeplanen var fuld af foredragstimer, og det var helt i orden vor horisont udvidedes på afgørende vis, men jeg må indrømme, at der var meget spild imellem. Når man time efter time terpede i egenes og skolens historie og nøjskoletankerne, synes jeg, det var lidt overdrevet. Og når skolens forstander daglig i månedsvi talte om den græske mytologi, synes jeg, det var helt overdrevet. Havde det endda været om den nordiske.

Timerne med Alfred Poulsen, var et kapitel for sig. — Han var en fin mand, men nantalte ualmindelig langsomt og kedeligt. — Han havde timerne fra elleve til tolv, men han uøvede den uvane, at han næsten aldrig kunne holde op til tiden. Og når klokken så blev halvet, var der ikke en sjæl, der interesserede sig for Sokrates. Den eneste grund til, at man ikke faldt i søvn, var at tarme ne skreg af sult. Men en hundrede og fyrre mand var for velisplinerede til at lave vrøvl.

Alfred Poulsen gik for at være en folkelig skikkelse, men han var aristokrat både af sind og skikkelse. At han sagde De til sine elever, var vel nok i overensstemmelse med tidens skik. Men han omgikkes dem ikke mere end højst nødvendigt. Jeg tænker på, at skolen en dag var på teater, medens Poulsen var til møde i Alliance Française. Jeg kom til at følges med ham til toget, og selvom jeg havde været glad for den evigglade kobbersmed, ville jeg alligevel gerne høre noget om hans møde, men det var han ikke tilbøjelig til at fortælle mig noget. Jeg kom ham ikke på nært hold, så vidt jeg vidste, før de sidste fjortende år.

Sådan ville, at jeg kom til at gøre ham et personlig tjeneste. Selvfølgelig synes jeg ikke, det var noget særligt, men han opfattede det som en ret ærressag for både skolen og ham, at han fik løst sit problem, og fra den dag blev jeg behandlet med en hjertelighed der overvældede mig fuldkommen.

Poulsen var den gang 69 år, og han fik besøg af en svensk friherreinde, med hvem han spadserede mange ture. Senere blev han gift med friherreinden, men det blev jo til hans egen skade. Jeg traf hende nogle år efter til en konservativ fest i Ryslinge øvelseshus, mens han selv sad i en villa i Nordsjælland. Sådan kan det gå.

På Ryslinbe fik jeg lejlighed til at lære komponisten Thorvald Aagaard at kende. Han virkede som lærer i sang og musik på skolen. Han var et elskeligt menneske, som vi alle syntes om. I efteråret deltog han også i undervisningen blandt andet i regning. Og var der noget Aagaard ikke kunne, så var det at regne. Angående på gang måtte han bede de andre lærere om hjælp til at løse selv de mest elementære opgaver. Det var ikke hans styrke.

Det fladte i med en ualmindelig hård og langvarig vinter det år. Da foråret nærmede sig cyklede vi i flokke ned til Storebælt for at se isskranger ved Knudshoved. De var mange meter høje, men færgerne havde på det tidspunkt banet sig vej gennem ishavet. En yndet fornøjelse var det også at være til Gavnholt Dyrehave for at se vildsvin. Det var mange af dem, men de var sky. Vi kravlede så op på høfløftet i et foderhus. Hvor vi lå ganske stille, og i månenskinnet kunne vi så se familierne komme frem og æde.

Kammeratsbefølelsen var måske ikke så stærk her som senere. Dertil var flokken for forskelligartet. Jeg havde dog gode venner, nogle af dem for livet.

Å var kammeratskabet langt stærkere, da jeg fire år senere kom på Dalum Landbrugsskole. Det var en mere homogen flok, som jeg havde interessefællesskab med og som jeg nok også var mere jævnaldrende med.

Her var tonen en helt anden. De åndelige og kulturelle påvirkninger mærkede man ikke meget. Det var noget andet omgang. Og det fik vi lært. Forstander John Petersen-Dalum, der senere blev kendt som en umådelig populær og aflyttet radiotaler, var en rolig og fornuftig mand, der kunne sit stof og forstod at gå uden om, hvad han ikke magtede. Han var vel ikke det helt store lys, men han klarede sig godt både på skolen og i de fynske landboforeninger, hvis formand han blev.

Jeg nød kammeratskabet, og da nansidst på vinteren holdt politisk valg, boltrede jeg mig som en fisk i vandet. Og jeg samlede da også et meget pænt antal konservative stemmer. Det var en god forskole til senere politisk arbejde.

En af vores lærere var den senere politiker Harald Nielsen. Han var et fænomen til med vittigheder at lære kemi fra sig.

Og så denne vinter blev en af århundredets hårdeste. Allerede i november indtraf en snestorm, der lagde næsten alle telefonledningerne øde. Og det medgik måneder, før forholdene igen var normale.

Min politiske interesse førte til, at jeg meget hurtigt kom ind i politisk organisationsarbejde. I 1920 oprettedes en konservativ ungdomsforening for Skkby sogn, og i 1923 blev jeg formand for den og det var lige noget for mig. Jeg gik til sagen med glødende interesse, kom sammen med en masse unge mennesker, og det viste sig hurtigt, at jeg havde anlag for organisationsarbejde. I løbet af et år voksede foreningen fra halvfjerds til hundrede og tyv medlemmer. Året efter blev jeg formand for Otterupkredens K. U. samtidig med at Jørgen Jørgensen, Ullerup var formand for landsorganisationen fra 1923 til 1926. Nu blev arbejdsområdet udvidet. En lille tilførselsforening med 300 medlemmer fik sit medlemstal fordoblet eller tredoblet og nåede på et tidsrum op på over tusinde medlemmer. Der dannedes lokalforeninger omkring i sognene. Vi kom op på ti nærliggende i Søndero-Skambtømby, Allesen-Bibby, Otterup-Ubberud, Sanderum Dalum-Hillese, Klinte-Grindløse og Otterup. Det sidste sted, gik det dårligst. Allerede efter et års forløb kunne vi holde kredsgeneralforsamling i Søndero med alle pladser besatte, og hvor jeg aflagde en beretning, om hvilken man varde, at den placere sig som den næstkommande i kredsen.

Vi fortsatte arbejdet og holdt i de år gennemsnitlig fyre politiske møder om ret med størrelse de sammenkomster, foruden studiekredse, teaterforening med leje af Odense Teater, som erstatter sig udflugter. Engang imellem talte de ældre om, at vi kaldte lovlig tit på de unge, men de var i virkeligheden højst tilfredse, for et lykkede at holde sammenkomsterne på et niveau, som de gerne så de unge var med til, og derfor var der et fortrinligt sammenhold mellem unge og ældre.

I de år havde jeg et fortrinligt samarbejde med Viggo Pedersen, den senere pastør Sanderum i Lunde, men for livet Carl Rasmussen fra Ullerup, der senere blev bogtrykker i Børgense og mange, mange andre, som jeg mindes med stor taknemlighed.

ix22xhx2xxxxxzxerxxxfxixxtxxxxxxxxxxxx

Vi havde nogle interessante år, hvor højdepunktet vel var et landsmøde på Bornholm i 1925. Det var meget helt nyt at se den skønne ø med spadseretur fra Gudhjem til Rø, besøg på

hus og møde på Jomfrubjerg i Almindingen. Ja og så traf jeg for første gang den pige, der skulle blive min ledsager for livet om end ikke helt til mine dage ende, så dog til hendes..

I 1926 blev min senere ven for livet, redaktør Kjeld Jensen, Thisted valgt til formand for landsorganisationen, mens jeg

kom ind i dens forretningsudvalg. Dermed var mit arbejdsområde blevet yderligere udvidet. Jeg holdt en del politiske foredrag landet over og kom derigennem i forbindelse med en masse nye mennesker. Jeg blev næstformand for organisationen, og i 1929 trak Kjeld Jensen sit tilbage

håb om at skulle vi have en ny formand, og det blev en spændende dyst.. Fynboer og Thyboer, som på det tidspunkt var de absolut stærkeste ledere i organisationen, og som i kraft af et indbyrdes sammenhold udgjorde et meget stærkt led ønskede mig valgt og da studenterforeningens konservative var imod det, var det en hel selvfølge, at Københavns K.U. var for.

Fra anden side fortæller godsejer Folmer Lüttichau, Pohden, frem som kandidat. Han var en stor og flot mand med meget betydelige talegaver, der imponerede mange.

Valget afholdtes ved det årlige delegeretmøde, der denne gang holdtes i Midelfart. I ugen før havde der været afholdt et konservativt højskolekursus på Hindsgavl under ledelse af redaktør Svensson, der blev. Det var et meget velbesøgt, stilfuldt og fornøjeligt kursus, og jeg så alligevel ikke nægtte, at jeg benyttede den ledelse til at blive kammerat med mange unge mennesker, og til min store overraskelse blev jeg gennem Ellen Kristensen fra "Histed, som jeg nu kendte ganske godt og så venner med i del af de unge piger."

Slaget rasede mellem parterne, sådan som det kan gøre det mellem unge mennesker. Jeg var måske den, der mærkede mindst til det. Jeg nød kameratskabet og blandede mig ikke i diskussionen, og der var måske nok, det helt rigtige..

Mødet oprandt med en strålende solskinsdag og en varm ebelge, medens vi sad på Hotel Melfars store sal med udsigt over det skønne "Lillebælt". Der lød anbefalende ord fra begge sider, og bifaldet ringede gennem salen, så det var umuligt at danne sig nogen mening om slagets gang. Midt under mødet kaldte Lüttichau mig ud til en samtale, og det var åbenbart hans mening, at jeg skulle trække mig tilbage, så han kunne blive valgt enstemmigt. Han spurgte mig om, hvordan jeg mente, stillingen var. Jeg svarede som sandt var, at om morgenen havde jeg gjort det op til at have 55 procent af stemmerne, den side havde jeg fået tilsagn om stemmer fra tre adter som jeg ikke havde regnet med. Vor samtale fik derefter entemmelig brat afslutning. Det var måske nok lidt letsindigt at robe sin stilling på forhånd, men det var ret nyttigt. Da stemmerne blev talt op, var der godt 57 procent til mig og jeg havde altså ikke vurderet helt forkert. Men det viste også, at stemminger blandt unge mennesker ikke er påvirket af svulstige taler.

Når resultatet blev så tilfredsstillende, skyldes det ikke mindre et energisk og dygtigt arbejde fra min gode ven Carl Rasmussen. Han var en trofast sjæl og så mere de arbejdet og kampen ham ud over alle grænser.

Det blev tre slidssomme og fæstlige arbejdsår. Jeg gik ind til før jeg som niogtyveårig tråk mig tilbage fra ungdomsarbejdet. Naturligvis kunne det ikke undgås, at de var meningsforskelle af og til, men de blev aldrig til brydninger.

I vort fællems forretningsudvalg sad en tid Aksel Møller og Poul Sørensen, men samt dig var Chr. Hjortensen, Heltborg i Thy, og Johs. E. Møller, Brønnebjerggaard ved Høbæk. Og det var et par buhdsolide typer, som man ikke sådan løb om hjørner med. Jeg derfor vidste alle at jeg altid havde et godt flertal bag mig, hvis tingene skulle blive sat på spidsen.

Organisationen holdt omkring tusind møder om året, hvoraf jeg tog del i omkring ved firs. Vi begynte med tretten tusinde medlemmer og sluttede med . Medlemsbladets fødsel blev lagt om, Carl Rasmussen ansattes som redaktionssekretær og annoncemand vi fik et formidabelt tilskud på fire tusinde om året fra partiet, vi sluttede op om partiets højskolekursus, afholdt en række andre kurser og havde for første gang direkte radioudsendelser samt transmissionsener fra landsmøder og fik rejst de første sommerhuse. Alt gik stødt og godt, men det var jo også før uren i Europa rigtigt havde sat sine spor i Danmark.

Under ministeriet Neergaard havde man en ret rolig periode kun afbrudt af en krise omkring Landmandsbanken, som staten måtte træde til for at redde, og så måtte man iøvrigt afvikle al krigstidens dårelighed i form af surrogater og oppustede værdier. Begrebet Gullacks spillede en stor rolle og var udtryk for, hvad man havde fyldt i det forsultne tyske folk. Og så havde man yderligere valutabegrebet som følge af den tyske marks totale sammenbrud.

I 1924 fik man en radikal regering med socialistisk i slat, men denne sad kun til 1926, da den brød sammen på grund af indre strid. Så dannedes påny en ren venstre regering med Th. Madsen Mygdal som statsminister, men med konservativ støtte. Det gik imidlertid slideligt med samarbejdet, og Madsen-Mygdals nedskæringspolitik var ikke populær. I foråret 1929 kom det til et sammenbrud i forhandlingerne om militærbevillingerne. Det resulterede i at den konservative undlod at stemme for finansloven, hvorved regeringen kom i mindretal og faldt. Det gav anledning til en kraftig politisk uro, der navnlig så lade sig om en række angreb på Christmas Møller.

I 1920 blev Odense amt repræsenteret i folketinget af to konservative nemlig Christmas Møller og Carlsen-Skiødt. De var så ulige, som nogen mennesker vel kan være, men det gik egentlig tåleligt. Christmas var opstillet i to kredse og Carlsen-Skiødt i fire. Det sidste gav anledning til nogen utilfredshed, fordi det gav anledning til en noget dårlig repræsentation ved vælgermøderne, som den gang betød overordentlig meget for det politiske liv.

Då man efter bruddet mellem venstre og konservative stod over for en meget hård valgkampagne besluttede Oterupkredsen at bryde ud af samarbejdet og opstille sin egen kandidat. Christmas Møller, der både var formand for den konservative rigsdagsgruppe og partiets generalsekretær, fandt, at det burde være Jørgen Jørgensen der ved flæve valg havde været kandidat i amtet, der burde have denne gode kreds. Men her mødte han pludselig en meget voldsom modstand. Man ville ikke se Jørgen Jørgensen, men ønskede mig opstillet. Der udspandt sig en meget livlig diskussion på generalforsamlingen den tredje april, som endte med, at jeg fik en meget kraftig opfordring til at lade mig opstille, og efter at Christmas havde givet sin tilslutning.

hertil modtog jeg kandidaturen .

Samme aften havde jeg et møde i Fruens Bøg sammen med Carlsen-Skiødt, og jeg tør nok antyde, at denne ikke just bød mig velkommen til arbejdet, efter at jeg i så mange år havde støttet ham, og han holdt et foredrag uden overhovedet at komme ind på den aktuelle situation, som ellers optog sindene mere end noget andet.

Det var nu 21 dage til valget, og i de 21 dage lykkedes det mig at holde 21 møder foruden at gennemføre et betydeligt organisationsarbejde og udgive pisen "Nogle kendsgerninger", der blev solgt i et oplag på mange tusinde eksemplarer.

Mit første egentlig vælgermøde deltog jeg i på min 26 års fødselsdag som stedfortræder for Christmas Møller ved et møde i Hertemindekredsen. Vensters folketingsmand S.P.Larsen, talte lige før mig, og til min store overraskelse talte han kun om ministeriets gode gerninger, før han til slut sagde. Og nu har det konservative myrdet Madson-Mygdal, og nu vil jeg gerne spørge de konservatives repræsentant her: Gjorde de det af anvars, eller gjorde det med fuldt overlæg? I første tilfælde er de jo noget, der hedder tåbeparagraffen, men skete det med fuldt overlæg, bør de have valgernes strengeste straf.

Jeg var egentlig ikke særlig glad for situationen, men fik dog indledet min tale med at sige, at S.P.Larsen, måtte have misforstået situationen, ellers ville han have vist, at Madson-Mygdal ikke var blevet myrdet, men havde begået selvmord, hvilket jeg ville tillade mig at bevise.

Det var åbenbart S.P.Larsens mening, at jeg skulle have været ødelagt ikke alene for den aften, men for hele valgkampempen og måske for hele livet. Vi hørte imidlertid ikke mere af den sag ud over at ordskiftet gik over en række af landets blade og så når nogle af de andre partiers folk i ny og næ mindede om det.

S.P.Larsen var i øvrigt en hyggelig gammel ræv, som jeg havde flere sammenstød med i årenes løb, men som jeg iøvrigt kom meget godt ud af det med, efterhånden som jeg lærte, at man ikke skulle tage ham særlig højtideligt.

Værre var det, at socialdemokraten Frederik Vedse en aften i Sønderse bebrejdede mig, at jeg var mødt på sessionen med en lægeattest for at den øjenlågssygdom, som jeg havde lidt af hele livet, var kronisk. Det spandt han en lang ende på, men lægen Hansen afbedede angrebet ved at optage det som et angreb på den danske lægestand.

Angrebet gav således bagslag endda så hårdt, at medens vi hi til havde haft et kammeratsligt samvær mellem kandidaterne, at de Vedsåx sig ikke mere ved samme bord som vi andre, og da valget var overstået, viste han sig ikke mere i kredsen.

Hver morgen valgkampen igennem blev jeg vækket af telefonen. Det var Christmas, der efter at have deltaget i møder bl.a. på By var kommet til kontoret og nu skulle høre, hvordan valgkampen forløb. Det var kun et enkelt eksempel på det enorme slid den mand påstøvede livet igennem..

Mine kammerater fra K.U. fulgte mig med uhyre trofasthed valgkampen igennem, og da valgets resultat blev gjort op kunne jeg notere et meget tilfredsstillende resultat, og allerede nu bl jeg første suppleant for to folketingsmænd. Bedre resultat kunne jeg ikke ønske, og det var i hvert fald en god baggrund for det tilstundende valg af landsformand for K.U.

P o l i t i k .

=====

Min interesse for politik blev meget tidligt vakt, og trods forskellige synspunkter i mit hjem var der ikke skygge af tvivl i mit sind om, at jeg hørte til i den konservative lejr.

Kampen om Vestindien i 1916 havde vel ikke fanget min opmærksomhed særligt, og det var daarligt nok Folketingsvalget i april 1918 havde det, selvom det vakte de første direkte følelser af, at der var noget, man skulle være opmærksom paa. Men fra den tid fulgte jeg til gengæld med i praktisk talt alt, hvad der havde med politik at gøre. I maj 1918 indmeldte jeg mig i Otterupkredsens konservative ungdomsforening, og i september samme aar var jeg med til en høstfest paa Dallund hvor kredsen nyvalgte folketingsmand ,Aage Kilde talte sammen med ingeniør Korsgaard.

Kilde var paa det tidspunkt godt 30 aar og rigsdagens yngste medlem. Han havde allerede paa det tidspunkt udført et meget stort organisationsarbejde baade inden for ungdomsbevægelsen og i Bogensekredsen, hvor han havde været opstillet siden 1913, men i de senere aar ogsaa i Otterupkredsen. Han var opstillet i Odense I, Bogense og Otterupkredsen, og han opnaaede at faa saa mange stemmer, at han kom foran Odense II og blev valgt paa et suppleringsmandat, idet man i 1918 havde faaet indført det system, at flertalsvalgene i enkeltmandekredse suppleredes med nogle tillægemandater. Under ret vanskelige kaar havde

han i sommerens løb klaret et omvalg i Bogensekredsen, hvor kampen stod om, hvorvidt kredsen skulle repræsenteres af en venstremand eller en radikal.

Og nu skulle Kidde altsaa mødes med sine vælgere ved en høstfest i Dallund. Der var sommervej, faner og fest, saa stemningen var god. Kidde talte godt, og man glædede sig over, at man efter mange modgangsaar havde faaet en repræsentant i tinget.

Det var imidlertid paa et kritisk tidspunkt i udviklingen. Europa havde været i krig i 4 aar. De tyske hære havde tromlet deres modparter ned paa adskillige slagmarker, indtil de for alvor var kørt fast foran Verdun i 1916, hvor Europas ungdom forblødte i et uhyggeligt omfang. I to aar havde man da oplevet en skyttegravsrig, hvor parterne syntes at staa jævnbyrdige overfor hinanden. Nu var der imidlertid ved at komme bevægelse paa Vestfronten. Tyskerne maatte vige, selvom det endnu kun var smaat.

Fra dag til dag blev det imidlertid mere og mere i øjnefaldende, at man stod overfor en afgørende vending i den krig, der havde taget saa store dele af verden med, men lød det Danmark i den grad staa udenfor, at man var sluppet med nogle meget leafældige rationerings- og reguleringsforanstaltninger. Vor landbrugsproduktion var et velkomment supplement til begge parters episekammer, og derfor lod de os i fred, mod at eksporten deltes ligeligt mellem parterne.

I slutningen af oktober rejste de danske sønderjydere repræsentant i den tyske rigsdag H. P. Hansen-Nørremølle kravet om, at de danske sønderjyder skulle have ret til at stemme sig tilbage til Danmark, og dermed var

der hejst signal for en ny tid ogsaa for Danmark.
De tyske tropper veg fra dag til dag gennem Nordfrank-
krige slagmarker. Opløsningen var paa vej, og i november
kom fuldbyrdelsen. Kejsers Vilhelm II af Tyskland flygte-
de til det neutrale Holland, hvor han internedes i slot-
tet Doorn. Hindenburg og Ludendorff var slaaget af de
forenede hære under ledelse af den franske general Foch.
Vaabenstilstanden blev undertegnet i en jernbanevogn i
en skov i Nordfrankrig og 11.11, kl. 11 traadte vaaben-
stilstanden i kraft.

I og for sig skulle det ikke være nødvendigt at
skrive om dette, men desværre er det jo en kendsgerning,
historiebøgerne i skolen i uhyggelig grad glemmer dette
og de begivenheder.

Krigen havde som saa maage andre forudgaaende
krige en følgesvend. I sommeren 1918 var der udbrudt
en pestlignende influenzasygdom, der i mange til-
fælde forløb godartet, men som i andre tilfælde medførte
komplikationer, der havde døden til følge. Sygdommen
var begyndt i Spanien, og derfor benævntes den almin-
deligvis som "Den spanske syge".

Sygdommen bredte sig mere og mere, og lægerne
stod ganske magtesløse overfor den. Unge mennesker i
deres bedste alder blev revet væk, og ikke mindst gik
det ud over frugtsommelige kvinder.

Sygdommen rasede over det ganske Europa og
formentlig ogsaa andre steder. Man sagde, at den i løbet
af et aar krævede flere dødsopfre end verdenskrigen.

Kirkeklokkerne ringede og ligvognene kørte.
Kom man til Odense, saa man det rigtigt, men selv i

vort lille sogn var der mange dødsfald. En ung proprietær Andersen paa Brøndstrupgaard blev begravet samme dag som et lille barn. I en gaard i Ullerup var der ligeledes to dødsfald og i et hjem ved Skamby station saa vidt jeg huer tre.

Sygdommen rasede værst ved juletid 1918 og syntes at forevinde, efterhaanden som dagene længtes. Det var i og for sig ikke selve influenzaen, der slog folk ned, men den ledsagedes meget hyppigt af lungebetændelse, og mod den stod lægerne ret magtesløse paa det tidspunkt.

Den spanske syge ramte ogsaa Aage Kidde, der døde i et hjem 29. december 1918 kun en maaned efter at hans ældre broder digteren Harald Kidde var død af samme sygdom.

I februar 1919 holdtes der en mindefest for den højtakkede politiker, og ved den lejlighed talte bl. a. Kiddes nære ven, Christmas Møller, der skulle komme til at betyde saa meget baade for sit land og sin egn og for mig personligt, samt den sønderjydske fører, gaardejer Peter Grau, Pøl.

Ingen af de to mænd fyldte meget paa en talerstol. Christmas Møller var lille og spinkel, og han var ung at se paa. Han var heller ikke særlig veltalende, men der var ild i hans øje, og allerede da, stod det klart at det var en mand, man kunne vente sig noget af.

Peter Grau var derimod en ordets mester. Hans rungende sønderjydske og hans djærve talemaade maatte gøre indtryk paa det unge sind.

Danmark forberedte sig nu til genforeningen med Sønderjylland. Man aanded^e lettet op på krig og sygdom var overstaaet. Man glente det forbigangne for det forestaaende. En national bølge gik over landet, men det varede ikke længe, før den udartede ig til en bitter strid om, hvordanden nye grænse skulle drages. Sønderjyderne delte sig op i to grupper, en Aabenraa-gruppe under ledelse af rigsdagsmand H. P. Hanssen og en Flensborg-gruppe under landdagsmand Klippenborg Skrumsager og Peter Grau.

Aabenraa-folkene ville have grænsen draget omterret, hvor den er nu, Flensborg-folkene ville, som navnet antyder have Flensborg med.

De allierede nedsatte en international kommission bestaaende af en englænder, en franskmand, en nordmand og en englænder med en amerikaner som sekretær. Et billede af denne kommission hænger endnu i Folketingets vandrehal og er i mine øjne et sandt mesterværk, der gennem de faa personer ligefrem viser de forskellige nationers nationale egenskaber, medens man ser Flensborg i baggrunden.

Denne kommission skulle tilrettelægge overgangen fra tysk til dansk, og den foreslog^{es} landet delt op i tre zoner nemlig zone I, Nordslesvig, der skulle stemme på den måde, at man samlet tilkendegav, hvor man ønskede landsdelen hen, zone II skulle stemme noget senere, og her skulle man kunne faa en opdeling i forhold til det nationale tilhørsforhold. Endelig var der krav om afstemning i zone II, der skulle omfatte Sydslesvig.

Denne zoneplan gav anledning til et voldsomt

røre, som resulterede i, at Zone III gled ud.

10. januar 1920 stemte Norddelevig sig tilbage til Danmark, mens de andre flagene blafrede og revdes i en stormfuld regnvejrsdag. 75 procent stemte for Danmark. 14. februar stemte Mellemdelevig, men her gik det næsten præcis modsat. Kun godt 14 000 stemte for Danmark.

Regeringen Zahle var afgjort imod, at der indlemmedes mere end Norddelevig. Men regeringen sad svagt. Radikale og socialdemokrater raadede over 2/3 af Folketingets 140 mandater, men ikke alle var enige. Den socialdemokratiske redaktør Marott fra Odense og en radikal brød ud. Dermed havde regeringen mistet sit parlamentariske flertal, hvorfor der rejstes krav om, at regeringen skulde træde tilbage, hvad den nægtede.

Lige før påske 1920 kaldte kong Christian X da Zahle til sig og bad ham om at udskrive valg. Zahle nægtede. Kongen bad ham derefter om at indgive sin afskedsbegæring. Zahle nægtede påny, hvorefter kongen gav ham sin afsked.

Aldrig har Danmark vel i dette århundrede været ude for et lignende politisk uvejr som i denne påske. Generalstrejken blev bragt i anvendelse for at få regeringen genindsat. Det lykkedes ikke. Et forretningsministerium Liebe var traadt til, at det afløstes efter fem dage af et nyt forretningsministerium Friis, der havde partiernes tilslutning til at regere, til der kunne foretages valg. Dette blev afholdt 26. april og resulterede i at de Radikale mistede halvdelen af deres mandater, hvorefter der blev plads til en borgerlig regering dannet af venstremanden Neergaard.

Vi fik altsaa en ny regering, men det medførte ikke nogen ændring i grænsedragningen. Det var menigen, 15. juni skulle være genforeningsdag, og historisk blev den ansat til det, men først 9. juli 1920 kunne Critian X indfri den gamle forventning om, at kongen skulle ride over grænsen paa en hvid hest. Han gjorde det da under en højtidelighed, der savner sin lige. Genforeningsfestlighederne samlede alt, hvad der havde mulighed for at være med og blev en virkelig historisk begivenhed.

Det siger sig selv, at saadanne begivenheder gjorde det største indtryk paa det unge sind. De politiske og nationale møder samlede masser af mennesker. Jeg kom ind i en konservativ ungdomsbevægelse og fik mine kammerater der. Christmas Møller stod som den store foregangsmand og taler ved næsten alle møderne. Han var varm fortaler for Sydslesvig og skulle saaledes begynde paa en noget anden maade, end den han maatte slutte paa.

Det var utvivlsomt Christmas Møllers haab at blive opstillet i Aage Kiddes kredse, men det lykkedes kun delvis. Han fik Odense I og Kerteminde, og der blev han valgt ved det tredje af aaret mange folketingsvalg i september 1920. Det gik ikke af uden sværdslag. Ved valgene i april og juli (bekræftelsesvalg i anledning af den ny grundlov, der skulle besegle genforeningen) havde Otterup- og Bogense opstillet gaardejer Larsen-Badse fra Maribo, men han flyttede ved septembervalget tilbage til sit amt og afløstes af missionsmanden Carlse-Skiødt, der samtidig fik Assens og Middelfart og derfor blev valgt uden i forvejen at have indlagt sig

Saa urimelig kan verden være.

Han var imidlertid folketingsmand for aaret i 20 aar, og han var saamænd en trofast og paalidelig ellder, som nage mennesker syntes om, selvom han aldrig lærte at forstaa ret meget af, hvad der foregik.

Som eksempel her paa nævnes en lille episode fra en jernbanekupe under anden verdenskrig, da Carlsen-Skiødt var ude af rigsdagen. Det var i de dage, da Christmas var kaldt og sendt til London som Danmarks uofficielle gesandt i den frie verden. Carlsen-Skiødt sad og læste i "Fædrelandet" (de danske nazisters blad) da en medrejsende fortalte om den opsigtsvækkende rejse og sagde saa: Han kan vel skabe sig en levevej derovre, naar han faar lært sproget !

Fra genforeningstidens bevægede periode, rykkede man ind i hverdagen. Det blev nu de økonomiske problemer, der kom i første række. Landmandsbankens almægtige direktør etateraad Emil Glü'chstadt gik i spidsen for en bevægelse, der skulle gøre København til stabelplads for Nordeuropa. Det vakte derfor uhyre opsigt, da hans bank med ham brød totalt sammen i 1922 og maatte reddes af staten.

Men selvom hverdagen blev mere økonomisk præget, var den politiske aktivitet i befolkningen stor. Man havde jo hverken radio eller fjernsyn til at skaffe underholdning i hjemmene. Sporten var kun i sin vorden, og biografene var i hovedsagen koncentreret i byerne. Det var derfor let at faa baade yngre og ældre ud til sammenkomster, hvad enten deres program var alvor eller gammen.

I 1924 blev jeg formand for K.U. i Otterupkredsen, der dengang var en kraftigt arbejdende forening, som efterhaanden blev opdelt i en halv snes lokalforeninger med op til ialt tusind medlemmer.

Det gav betingelse for et interessant ungdomsliv med en meget stor bekendtskabskreds, som udvidedes endnu mere, fordi motoriseringen begyndte at gøre sig gældende, saa man kunne komme sammen med mennesker fra et større omraade.

Dette ungdomsarbejde blev en hobby, som man aldrig vil fortryde. Den varede i fire aar for saavidt angaar Otterupkredsen, men ved tilbagetræden fra denne opgave i 1928 var der bygget bro til et arbejde med videre horisont nemlig til K.U.s landsorganisation.

Men forinden var der dog indtruffet en politisk begivenhed, som fik megen stor betydning her.

Den 21. marts 1929 havde Christmas Møller, som nu var blevet formand for den konservative rigsdagsgruppe, taget ansvaret for en strid mellem Venstre og Konservative om en forsvarsbevilling, hvorved den daeiddende regering Madsen-Mygdal kom i mindretal, da de konservative undlod at stemme for en finanslov med en efter deres mening utilfredsstillende forsvarsbevilling.

Resultatet blev øjeblikkelig udskrivning af Folketingsvalg, men da Otterupkredsen endnu ikke havde faaet deres kandidatspørgsmaal afgjort, benyttede man lejligheden til at skille sig af med Carlsen-Skiødt, der havde svært ved at paase kredsen rigtigt, fordi han var opstillet i flere kredse.

Dette skete ved en genralforsamling i Odense 3. april 1929, hvor ca 75 medlemmer var tilstede. Først vedtog man at Carlsen-Skiødt ikke skulle genopstilles, og derefter drøftede man afløser. Et forslag om Jørgen Jørgensen, Ullerup blev forkastet. Jeg fik en opfordring, men af mange grunde sagde jeg nej i første omgang. Bl. a. ville Christmas Helst have J.J. som var ældet i tje-
 nesten, men da forsamlingen ikke ville høre tale om herom indvilligede jeg med Christmas Møllers billigelse i at lade mig opstille.

Dette blev indledningen til en meget bevæget periode. I en alder af 26 år gik jeg ind til en valgkampagne i min egen kreds paa et tidspunkt vor partiet var ude for saa voldsomme angreb som hverken før eller siden. Allerede samme aften maatte jeg tale ved et møde i Fruens Bøge sammen med Carlsen-Skiødt, og i de kommende 21 dage deltog jeg i ialt 21 møder, saamtidig med at jeg for rundt i kredsen for at samle stillere og holde sammen paa partiet.

Selve valgperiodeperioden begyndte paa min 26 års fødselsdag 8. april 1929, idet jeg da maatte vikariere for Christmas ved det første møde i Kertemindekredsen i Martofte.

Her var jeg bl. a. sammen med den kendte venstre-
 mand folketingsmand S.P. Larsen, der var kendt som en temmelig dreven taktiker. Han talte lige før mig og kom i hele sit fordrag slet ikke ind paa den aktuelle begivenhed. Han roste blot den udmærkede regering. Men lige i Slutningen kom de saa: "Og nu har de Konser-
 vative myrdet Madsen-Mygdal. Jeg vil blot spørge deres repræsentant her, om mordet blev foretaget med fuldt

overlæg, eller om det skete af vanvare. Hvis det førte er tilfældet, maa de idømmes vælgerne haardeste dom. Er det sket af vanvare, er der noget der hedder taabeparagraffen, og saa kan straffen maaske blive noget mindre."

Jeg svedte lidt, men fik dog et svar stablet paa benene, og det gik til gengæld ud over landet paa en saadan maade, at spørgsmaalet, der utvivlsomt var ud-tænkt med hensigt at lamme mig for hele valgkampagnen, aldrig blev stillet mere:

"S.P. Larsen spurgte om der var tale om overlagt mord eller vanvare. Det viser, at han intet har forstaaet af det hele, ellers ville han vide, at Madsen-Mygdal ikke blev myrdet, men at han begik selvmord."

S.P. gav mig i virkeligheden paa den maade en særdeles god baggrund for at gennemføre ikke alene vælgermødet, men hel valgkampagnen.

Aften efter aften tumlede vi med problemerne Otterupkredsen rundt. Snart var humøret højt, men ind imellem blev jeg forkølet i de kolde og røgfyldte forsamlingshuse, og saa kneb det unægteligt med at holde den gaaende. Jeg kørte dog kampagnen igennem og fik endda tid at vikariere for Christmas ved et par møder i Kertemindrekredsen, da han jo maatte ud i landet og tale partiets sag. Men jeg fik i disse uger et ~~xx~~ stærkt indtryk af hans enorme arbejdskraft. Hver eneste morgen kampagnen igennem ringede han mig op fra København for at spørge efter mødernes forløb, ligegyldigt hvor i landet han havde været den forgaaende aften, og hvor han skulle hen i dagens løb.

Kredsens vælgere hjalp mig bravt. Fyene Stiftstidende ydede mig en fin reportage, Og Carl Rasmussen,

nu Bogense, der havde afløst mig som formand for K.U. ydede mig en mægtig bistand.

Resultatet blev, at Otterupkredsen holdt godt, og at jeg blev første suppeant for Christmas og Carleen-Skiødt, medens Jørgen Jørgensen, der var opstillet i Middelfart blev anden suppleant. For mig blev dette resultat en mægtig sejr, som blev til megen glæde. Men det stillede unægtelig ogsaa krav om, at man skulle leve op til at være blevet placeret paa en saadan maade.

Arbejdet i K.U. fortsattes. Min gode ven redaktør Kjeld Jensen, Thisted, der gennem trex aar havde været londsformand havde meddelt, at han ønskede at træde tilbage i sommeren 1929. Jeg var næstformand paa det tidspunkt, og det var navnlig i landkredsene (Thy og Fyn) et ønske, at jeg skulle afløse. Imidlertid var der i Tyskland vokset en ideologi frem, der skulle blive til nazismen. Og denne bevægelse havde sine beundrere i Danmark. De var absolut ikke nazister eller noget saadant, men de saa, at der var noget nyt i gære, og de ville ind paa nye baner.

En typisk repræsentant for denne opfattelse var den unge godsejer Folmer Luttichau, Rohden. Han havde nogle organisationsfæller fundet frem, og selvom han ikke forud havde gjort noget for organisationen, var der dog mange, der begejstredes for ham. Han var en høj og flot mand og særdeles veltalende. I det hele taget en mand, man ventede sig meget af.

Valget skulle foregaa paa det aarlige delgertmøde, der ved midsommertid afholdtes paa Kongebrogaarden i forbindelse med et lige afholdt højskolekursus paa Hindegavl slot. Redaktør Svendsen, Haderslev havde faaet arrangeret disse aarlige otte-dages kursus, som gjorde stor lykke. Jeg deltog heri og kom i forbindelse med en masse mennesker, hvad der blev ret afgørende for valget.

Den paagældende dag var temperaturen ualmindelig høj i forhold til den danske sommer, og inden dørene

den paa kogepunktet. Der faldt mæsseer af indlæg til fordel for begge parter, og bifaldet rungede gennem den op-hede sal. Ingen kunne paa forhaand lodde stemningen, og Luttichau var saa sikker paa sin sejr, at han under mødet kaldte mig ud sandsynligvis med det formaal, at faa mig til at trække mig tilbage. Jeg var imidlertid lige saa sikker og sagde til ham, at jeg om morgenen havde 55 procent af stemmerne, og at jeg siden havde faaet yderligere tilgang.

Resultatet blev, at jeg vlev valgt med 57 procent af de afgivne stemmer.

Det blev en festdag, men fest efterfølges af arbejde, og det blev tre arbejdsaar, der fulgte efter indtil jeg i 1932 trak mig tilbage for igen at blive virkelig landmand.

K.U havde 13 - 14 000 medlemmer, da jeg traadte til og 17 000 ved afslutningen. Det krævede organisationsarbejde. Jeg holdt 254 politiske foredrag i aarene 1929 - 32 deraf 202 i landeformandsperioden foruden alt det øvrige, der fulgte med.

Det lykkedes at faa bevægelsen til at vokse, og derfor blev perioden ikke alene en interessant, men ogsaa en lykkelig tid. Man lærte mange mennesker og mange ting at kende. Vi havde bl.a. en del forbindelse med Sverige og jeg var et par gange inviteret over at holde foredrag derovre. Det gav venner omkring i landet, som man har haft glæde af at mødes med siden.

Det havde længe været afgjort, at jeg skulle overtage
gaarden 1. november 1932. Det var derfor naturligt, at jeg plej-
ede minde politiske interesser i de sidste år førinden, hvor
der ikke var særligt behov for mig derhjemme, og hvor mit f
fravær havde den fordel, at jeg ikke utidigt blandede mig i
driften. Det var derfor naturligt, at jeg dyrkede politik
i disse år, men det var også naturligt, at jeg trak mig ud
af ungdomsarbejdet inden overtageledagen, så jeg var i stan
til at koncentrere mig helt om den nye opgave, naar jeg gik
ind til den. Altså passede jeg min politik, men til gengæld
interesserede jeg mig ikke for meget andet. "Du ryger ikke,
drikker ikke og gaar ikke med piger, hvad lever du saa for?",
sagde en mand engang til mig. Det sidste var nu ikke helt
rigtigt, selvom jeg var meget forbeholden i alle henseende.
Jeg havde været ude i eventyr, der let kunne have ført til
meget mere, om ikke jeg havde trukket følehornene til mig.
Sandheden var, at min interesse for piger efterhånden
sanklede om en bestemt pige, nemlig pigen fra Thy.

Ellen Margrethe Kristensen fra Thisted og jeg kom
dammen ved de konservative højekolekursus og ved K.U.s lands-
møder foruden at jeg havde en lang række foredragsmøder i
Thy hvert år. Hun var flittig fotograf, og det førte til
at vi udvekslede breve. I begyndelsen lidt tilfældigt, men
efterhånden fast hver uge. Og det var ikke smås, tilfældige
lapper, men otte - til tidskræftne sider. Hun var en mester til
at skrive, og igennem brevskrivningen voksede et venskabsfor-
hold af meget fast karakter.

Ellen var meget stærkt politisk interesseret og
fulgte mine møder til hver en tid. Hun var kontorassistent
paa dommerkontoret i Thisted, hvor hun havde været i tretten
år. Hun var fra et solidt borgerhjem i Thisted med en søs-

søgekendeflok paa ikke mindre end ti, hvad der til at

begynde med fo-skrækkede mig noget, for tavshed var ikke just deres mest udprægede egenskab. Men de var nu gode nok. Allesammen.

Til at begynde med var tonen i brevene maaske ret behersket, men den voksede i inderlighed, og jeg bevrer de gamle breve som en skat

Det var i KU-aarene jeg lærte jeres mor at kende. Egentlig havde vi først været sammen ved et landamøde paa Bornholm i 1925, men det gav nu ikke megen kontakt. Derimod mødtes vi igen ved de følgende aars delegeretmøder omkring landet og ved de konservative højskolekursus paa Hindegavl, hvor Marie og jeg først var med som gæster nogle gange i 1928 og hvor vi begge deltog fast i 1929 og jeg hi hvert fald i de følgende aar til og med 1932. Derefter senere paa besøg med undtagelse af et aar eller to hen i trediveerne, hvor jeg havde den forretningsmæssige ledelse af kursus.

Vi mødtes jævnligt i hele min formandsperiode. Hun blev sekretær for repræsentantskabet og deltog som saadan ogsaa i forretningsudvalgsmøderne. Og hvert aar havde jeg en del møder i Thy. Det var en fast regel, at jeg engang hver vinter havde 3 -4 eller flere møder deroppe foruden som regel et sommermøde eller to.

I forvejen havde jeg kontakt med Thy. Som dreng havde jeg været der nogle gange paa familiebesøg i Hundstrup og Østerild hos min stefæders brødre og øvrige familie. Og i disse aar fik jeg masser af venner deroppe. Først og fremmest Kjeld Jensen, Chr. Mortensen fra Heltborg og flere andre.

Vi fik derfor ganske god lejlighed til at være sammen, og ind imellem førte vi gennem flere aar en omfattende brevveksling, saaledes at i hvert fald de breve, jeg modtog, var baade omfattende, velskrevet og

og smukke.

Vi havde mange glade stunder sammen i disse aar, uden at der var truffet videregaaende bestemmelser, men det var ganske naturligt, at vi ved min tilbagetræden fra KU-arbejdet i 1932 besluttede at følges ad for livet.

Min vej var planlagt, idet det i flere aar havde været bestemt, at jeg skulle overtage gaarden fra 1. november 1932. Og Ellens havde hidtil været lige saa fast afstukket, idet hun i ikke mindre end tretten aar havde været ansat paa dommerkontoret i Thisted. For hende betød dette skridt derfor en kolossal omvæltning i tilværelsen. Fra kontorstolen i Thisted til landmandslivet paa Fyn er der trods alt et spring.

Vi var gamle nok til at stifte hjem, og da først man var naaet til beslutningen herom, gik det stærkt. Allerede 17. september 1932 fik vi ring paa, og samme dag flyttede Ellen herover for at være sammen med Marie nogle maanedes og lære husholdning af hende. Vi havde en ualmindelig smuk september det aar, og starten blev derfor og af mange andre grunde god. Det er vist ikke let for en ny at falde ind til en familie og falde sammen med den, og det er vel heller ikke lettere for de boende at modtage en ny. Men det hele gik godt og uden gnidninger indtil jul, hvor vi skiltes igen.

19. januar 1933 holdt vi brullup. Det fejredes i Thisted en frost klar vinterdag. Fra Fyn var der ikke andre med end os tre her fra gaarden og Maries forlovede, Marius Andersen, der allerede et par aar havde boet paa Gundershøj. Og fra Thisted var sømand heller ikke saa forfædeligt mange andre end familien, men da der lige var kommet et par nye svigerdøtre til -Erna og Ellen -

var der, hvad huset kunne rumme.

Mange aar er gaaet siden da, men en bryllupsdag er nu engang en fest, man ikke glemmer.

Og saa begyndte da det dagligliv, der skulle blive en livsgerning.

Ellen tog fat med glad ein paa en husholdning, der dengang var betydeligt større end nu. Mariervæjste paa nogle kursue til hun blev gift en smuk sommerdag 21. maj 1933, og Anton blev boende hos os, til han hen paa aaret købte hus i Slevstrup, hvor han boede, til han brat afgik ved døden en morgen den 18. december 1937. Vi havde besøgt ham den forudgaaende aften, hvor han havde det godt, bortset fra at han frøs, hvorfor han havde købt nyt undertøj, hvad han var meget glad over.

Han havde husbestyrerinde, som tilkøbte hjælp, men da jeg kom derned, var han død. Han begravedes fra Skamby kirke 15. december, og da han var født 29. december 1885 blev han altsaa knapt 52 aar gammel. En stilfærdig og venlig mand var gledet ud af tilværelsen paa en lige saa stilfærdig maade, som han havde levet. Han naaede at se et barnebarn, idet Karen paa Gundersenhøj var født forinden, hvorimod Inger kun var i vente.

Økonomisk var trediverne en meget haard tid for dansk landbrug. En deflationsbølge var sat ind i Amerika i 1928 og 1929 = Arbejdsløsheden vokaede derovre, og priserne faldt. Det førte til, at dansk landbrug, som nu havde faaet sit produktionsapparat bygget ganske godt op efter første verdenskrig, havde et ueandsynligt godt aar i 1929 og begyndelsen af 1930. Man kunne købe billigt

korn og billige foderetoffer og omsætte det i dyre svin og dyrt smør. Det blev ret en velstandstid til afløsning for de magre aar, der var fulgt efter, at man i 1928 havde faaet kronekursen hævet fra omkring 60 til pari. Det havde været meget haardt ved eksporterhvervene.

En depressionsbølge lader sig imidlertid ikke standse ved raastoffer og halvfabrikata. Den slaar igennem. Der blev overproduktion af fødevarer og manglende købekraft i den arbejdsløshedshægede verden. Priserne faldt og ikke end med det. Landene spærrede deres grænser. Smørret faldt fra 6 - 7 kr. kiloet til under to og satte bundrekord med 1,20 kr. Et slægterisvin, der plejede at give omkring ved 120 kr. faldt til omkring ved 40 kr. og pattegrise var helt usælgelige. Kreaturer kunne overhovedet ikke sælges. Først da man fik gennemført en destruktionsordning blev der lagt bund under priserne, men den var langt nede.

For mange landmænd saa det ganske fortvivlet ud. Tvangsauktionerne satte ind navnlig i Sønderjylland, hvor økonomien endnu var evag efter markkatastrofen (tyske mark blev helt værdiløse efter første verdenskrig. Jeg købte en gang en million i dejligt store 50 000 marksedler for - 50 øre.) Forrentningsprocenten læa i flere aar omkring nul, og i enkelte aar var den endda negativ.

Landbruget oplevede et sædskifte med onde aar fra 1930 til 1938. Mange kæmpede sig igennem, andre maatte give op. Bitterhed prægede sindene, og der rejstes yderligt gaaende krav, idet man navnlig satte ind mod rentebyrden. Landboforeningerne var ret negative. Til gengæld opstod der en bevægelse, der kaldte sig Landbrugernes Sammenslutning - I.S. - brugte til

gengæld den store forhammer, saa det gav genlyd, men desværre ogsaa saadan, at landbruget samtidig med at være nødstedt ogsaa blev upopulært.

For landbruget havde situationen den fordel, at der var tale om et fælles skibbrud. Andre erhvervsmænd kæmpe lige saa haardt, og der var en arbejdsløshed i landet som hyppigere var over end under de hundrede tusinde. Derfor havde tingene en vis evne til at tilpasse sig efter de ændrede forhold. Priserne gik ned, omkostningerne gik ned. Løn ingerne fald. Fodermestrene, vi havde aaret før jeg fik fat fik 1200 kr. for et aar. Jeg fæstede ham for 600. Skatterne var paa det tidspunkt endnu smaa. Stateskatten regnedes ikke for ret meget, og i kommuneskat gav jeg 130 kr. for et kvartal.

Og efterhaanden kom der smaa lyspunkter i tilværelsen. I foråret 1933 gennemgik England en kvotaordning for svin, hvilket førte til at den danske flæskeproduktion blev skaaret ned. Vi fik svinekort med det resultat, at vi kun kunne levere halvt saa mange svin som før, men at vi til gengæld fik mindst dobbelt saa meget for stykket. Altsaa flere penge for halvt saa mange varer. Jeg husker desværre ikke, hvor mange kort, vi fik, men jeg vil tro, det drejede sig om et halvt hundrede stykker om aaret.

Svinekortene kunne omsættes, og det resulterede i en vældig handel med dem. Nogle mennesker levede ligefrem af at handle med svinekort, og visse af dem levede endda godt. Man naar man hører, at den normale pris for et svinekort i disse aar var 80 kr. medens et svin uden kort kun var 40 kr. værd, gøret aar man, hvor meget det drejede sig om.

I efteraaret 1931 gennemførte de Konservative under Christmas Møllers ledelse et kriseforlig med ministeriet Stauning, men under modstand af partiet Venstre. Herefter stilledes der et ikke ubetydeligt statsbeløb til raadighed for landbruget. Dette forlig fremkaldte et røre af usædvanligt stort format. Christmas Møller blev angrebet saavel af venstremænd som af betænkelige partifæller, men folk samlede omkring hans talerstol. Jeg talte saaledes sammen med ham ved et konservativt møde i Stege, hvor der var kommet over tusind mennesker tilstede.

Forliget virkede imidlertid. Det skabte opmærksomhed om partiet, og det skaffede et beløb til landbruget, som blev en god hjælp baade for landmændene og deres kreditorer.

Efterhaanden rettede forholdene sig noget, og da Hitler i 1938 for alvor begyndte forberedelserne til sin krig, samtidig med at vi havde en helt usædvanlig god høst, begyndte der igen at komme penge i landmandens lomme.

I vort hjem føltes tiden nok som en vanskelig tid, hvorunder det var nødvendigt at anvende den størst mulige økonomi og sparsommelighed. En hundredekronesedel var en vare, der skulle strække længe. Men paa intet tidspunkt føltes landbrugekrisen som noget, der hverken paa den ene ~~og den~~ eller den anden maade truede hjemmets eksistens. Tværtimod. Der blev en lille sum penge tilovers næsten hvert eneste aar. Og saa fik vi endda raad til at gennemføre forbedringer hvert aar. Nu skal det billigvis indrømmes, at gi var kommet godt

igang. En købeum paa ~~572000~~ 67 200 trykkede ikke
haardt, og salget af avlstyre bragte en aarlig indtægt,
der betød meget, og som i hvert fald gav et velstandstil-
læg, som de fleste maatte savne.

Tredivernes periode kom derfor for os til at føl-
le som en fremgangetid. Vi var begyndt paa det mest kri-
tiske tidspunkt, og derfor var der kun bedring at spore,
selvom den var ringe.

Der var god gang i produktionen. Som erstatning
for det nedslag, der kom i baconproduktionen med svine-
kortenes indførelse, fik vi som noget nyt paa gaarden
anskaffet grisesøer, saa vi blev selvforsynende med patte-
grise. Vi fik med møje og besvær en andel i de haardt
efterspurgte sukkerroer, og kvægproduktionen var i fuld
gang.

Jeg kunne den gang vie hele min tid til landbrugs-
gerningen, og det betød maaske mere end mange af de
penge, jeg senere har hentet hjem ude fra.

I 1938 efter 5-6 aare landbrugsdrift, var vi da
naaet saa vidt, at vi helt følte os oven paa. Der var ikke
mere tvivl tilbage om, at vi havde faaet overvundet land-
brugskrisen og at vi havde faaet startet godt og rigtigt.
Livet tegnede sig lyst foran os, og banerne syntes afstuk-
ket.

Jeg var vel stadig kandidat i Otterupkræsen, men
jeg var ikke mere førsteuppleant til tinget, og alt
det, der havde optaget sindet, var i aarenes løb kommet
paa afstand.

Vi gik da igang med en ombygning af det gamle
stuehus. Straataget erstattedes med tegl. Der blev sat

kvist paa og indrettet værelser paa loftet, og samtidig blev karlekamrene moderniserede. Det hele kostede saamand kun smaa fem tusinde kroner, men folk sagde, at jeg var tosset, at give saa mange penge ud paa et tidspunkt, hvor alting var blevet saa dyrt.

De skulle blive meget klogere. Endekønt - der er stadigt mennesker, der mener, man skal vente, fordi det maaske bliver billigere senere. Og saa er det farligeste raad, man ~~kan~~ give unge, der vil frem i verden, at bede dem vente.

Egteskabet var barnløst de første aar, hvad navnlig Ellen efterhaanden var meget ked af. Men i begyndelsen af 1937 efter godt fire aars ægteskab fødtes en lille pige, der fik navnet Elæa Marie. Hun levede imidlertid kun 4 - 5 dage, hvorefter vi atter stod ene og nedtrykte. Det varede imidlertid ikke længe. Allerede 4. februar 1938 kom I n g e r til stor fryd for hjemmet. Og der kom flere. 18. november 1939 blev G u d r o n født. Det var netop den dag, hvor Rusland paabegyndte sit vinterfelttog mod Finland, hvad der skræmte sindene meget stærkt i vort land og skabte en betydelig nordisk solidaritetsfølelse. Derfor navnet, der er det samme som ordet "Nordug" stavet bagfra. Juledag 1940 blev Carl Marten født. Vi havde fejret en hyggelig men efter omstændighederne stilfærdig juleaften, men allerede inden julemorgen var han født som en helt frik julegave. Og endelig 25. oktober 1947 var det Niela Eriks tur. Men ind imellem disse to dage var der gaaet et kapitel af tilværelsen, som aldrig vil glemmes.

Kvægbrug.

=====

Sox allerede nævnt stammer hovedparten af den besætning, man har arbejdet med paa Kaaregaard fra en kalv, der var født i Skamby hos Ole Nielsen den 26. juni 1906. Den havde "Julian Hellerup" i Børstetrup som far og morfars far og blev ikke alene en smuk ko, men efter den tids forhold en ualmindelig god malker. Den opnaede at blive optaget i den fynske køstambog med et saa lavt nummer som 459 og havde avlsevner, der placerede den blandt de bedste og saaledes at den blev stammomter til efterhaanden saa godt som hele kvægbesætningen her samt til et hundrede tyre spredt omkring i landet.

Dette ene dyr satte grundlaget for et kvægavl-arbejde paa gaarden, og da min moders store interesse og stærke energi udnyttede og udvidede mulighederne, blev der skabt et grundlag, der var til at bygge paa. Da der saa blev dannet en kvægavlsforening i Skamby efter 1920 kom der yderligere fart i udviklingen, saaledes at besætningen ved min overtagelse af gaarden var naaet til det niveau, da der kunne sælges avletyre, var det saa ligetil at kvægavl-arbejdet optog hovedparten af landmandtan-kerne. Det blev den gren af erhvervet, man mere end paa nogen anden skulle bygge paa i de kommende aartier.

Allerede det første aar efter overtagelsen i 1932 kunne jeg begynde at sælge de første styrekalve, ganske vist til en saa beskedne pris som omkring ved 100 kr. men da en slagtekalv kun kostede 15, var der alligevel vundet en hel del i de tider, hvor pengene var smaa, men til gengæld købedygtige.

Fra aar til aar gik det imidlertid bedre med afsætningen. Snart kom man dertil, at en væsentlig del af de fødte kalve kunne afsættes til avl og i 1936 kunnedagbladene meddele, at jeg havde solgt en tyr til Vejlbys sogn kvægavleforening for 1025 kr. + 1500 paa vilkaar. Bagefter kan det synes smaat, men det var en stor begivenhed den gang, og i virkeligheden betød salget af tyrekalve, at trediveernes landbrugekrise blev noget af en venlig økonomisk tid for vor hjem. Der skabtes i hvert fald reserver, som blev af megen stor værdi for de kommende aars arbejde.

Besætningen naaede aldrig at komme helt i toppen kvægavlemæssigt set, men den blev dog saa god at der kunne hentes masser af præmier hjem saavel ved de fynske lokalskuer som ved fælleskuet. Og samtidig gik det stærkt med salget af saavel hundyr som tyre. I alt blev der i løbet af en snes aar solgt 21 tyre til kvægavleforeninger og 126 til privat, men heraf igen en del til priser, der laa paa højde med, hvad kvægavleforeningerne gag=Den dyreste tyr blev solgt i 1951 til Odense omegns kvægavleforening for 6500 + 12500 paa vilkaar. Men saa var det ogsaa i det store og hele slut med tyresalget.

Den kunstige sædoverførsel var nu trængt helt igennem, og der hvor man formentlig oprindeligt skulde bruge 10-20 søe tyre om aaret, blev der nu brug for kun et par hundrede.

Dette bevirkede, at der kun i meget begrænset omfang kunne sælges avletyre, og at prisen blev saa beskeden, at glansen ganske gik af dette arbejde. Produktionen gik da ganske automatisk over fra

at avlsdyrproduktionen spillede en stor rolle til, at produktionen af mælk og kød blev det eneste igen.

Med et godt besætningsmateriale skulle det vel ikke betyde nogen katastrofe, men det tog dog både det spændende og det interessante fra arbejdet. De år hvor biler fra hele landet med interesserede landmænd rullede ind i gården somme tider flede gange om dagen var en interessant tid. Den gav forbindelse med mange mennesker, den gav glæde og god økonomi.

Kvægavlens arbejde bragte forbindelse med ledende landmænd og konsulenter, og da der i 1940 blev oprettet en kvægavlsforening for kunstig sædovertføring på Nordfyn, blev der kaldt på mig, og en ny, interessant opgave, der skulle vare i ikke mindre end 22 år blev lagt over til mig.

Nogle folk var gået igang med arbejdet allerede i det forudgående efterår, men de kunne ikke få skik på tingene. De besøgte masser af mennesker, men de tegnede sig kun for en ko eller to hver, og dermed var foretagendet umuliggjort

Det førete udvalg havde fastsat, at der skulle tegnes 600 køer, for at tegningen kunne blive bindende, men man naaede ikke væsentligt over 300, før man gav op. Saa kom der et nyt hold af mænd til, og vi satte os i forbindelse med godsejer Ingemann, Egebjerggaard, der tegnede 240 køer paa et bræt, samtidig med at nogle faa andre tegnede sig for store tal. Paa faa dage var de 600 naaet, og vi kunne gaa igang med startarbejdet.

Ved vekvillie fra Skamby kvægavlforenings fremsynte formand Jens Hansen, Thorup, laante man en af denne forenings tyre, for hvilken man tiltuskede sig den kendte tyr Dalvig fra Ørnevig. Samtidig fødtes tyren Malm paa Højagergaard. Konsulent Wulff Pedersen kom tilfældigt derned, da den var født, og halvanden time efter var udvalget trode kørselsrestriktioner og meget andet derned. Resultatet blev en avisoverskrift: "Forening, der ikke er dannet, køber tyr, der ikke er født". Jo, det var sjovt.

6. april 1940 startede foreningens arbejde. 9. april besatte tyskerne landet, men da var vi altsaa kommet igang.

Alt nyt møder mødetand, og mange gamle kvægavlsfolk var forbitrede, men udviklingen gik sin gang. Omraade efter omraade blev lagt ind under foreningen, indtil den atten aar efter naaede sit foreløbige højdepunkt med 1800 medlemmer og 18 000 køer.

Det voldte lidt besvær at faa foreningens regnskab ind i en rigtig gænge, men resultatet blev, at Ellen blev kasserer og sekretær, og det vedblev hun at være, til vi begge gav afkald paa arbejdet i 1962.

I efteråret 1941 dannedes en sammenslutning af kvægavlforeninger i Fyne Stift. Jeg blev formand for denne og var det til 1961.

Denne sammenslutning kom til at betyde meget i disse 20 år både for avlearbejdet, forhandlinger med dyrlæger og senere kvægavleassiteter og på anden måde. Interessante var også en række studierejser til udlandet som foreningen arrangerede først til Holland i 1949, hvor de fleste deltagere for første gang fik det slagte Tyskland at se efter krigen, og hvor det i høj grad bar nederlagets spor.

Senere var vi i Sverige, Nordtyskland og Vesttyskland.

Alt dette var både interessant og udbytteligt efter et landmandsøynepunkt, men de værre mietede arbejdet en del af sin interesse henimod slutningen, fordi kvægbrugearbejdet kom i modvind. I stedet for at det var nøjet, der optog landmandene sind i udstrakt grad, begyndte man efterhånden at skælde ud over kørerne, som altid gav underkud. Og da man havde gjort det tilstrækkeligt længe begyndte besætningsreduktionerne at finde sted. Folk solgte deres besætninger, fordi man ikke syntes man havde råd til at holde dem, eller fordi man ikke kunne få dem passet, og mens disse linier skrives i begyndelsen af 1963 er besætningsaalget et udbredt fænomen, der begyndte på de østlige øer, bredte sig til Fyn for efterhånden at nå Jylland. Vemodigt er det at se, hvordan det, det har taget generationer arbejde at bygge op, og som andre derfor vil have svært ved at eftergøre, skal brydes ned på få år,

Gennem De kongelige ordeners historiograf er
det blevet mig paalagt at fremsende biografisk oversigt.

Det er mig ingenlunde uvelkomment at gøre dette,
idet jeg gerne samtidig til E l l e n og b ø r n e n e
samt til enkelte andre vil give en oversigt over, hvad
der maaske ikke er blevet sagt, og hvad der ellere før
eller senere vil blive glemt.

Eds. R. Christensen.

Skærtorsdag den 8.april 1903 fødtes C h r i s t i a n
R a s m u s C h r i s t e n s e n som eneste barn af
gaardejer M a r t i n C h r i s t e n s e n og hustru
C a r o l i n e født Nielsen, Badstrup by, Skamby sogn,
Odense amt.

Martin Christensen var født paa slægtsgaarden
matrikelnummer 1 i Badstrup den 9.august 1871 som
nummer fire af fem sønner.

~~Min~~ Faderen var en stærk mand, der sled i det dagen
lang, men som heller ikke var bange for at smage paa
brændevinen, naar der var lejlighed dertil. Christen
Frandsen var 37 aar gammel da han blev gift med den
kun 23 aar gamle Marie Rasmussen fra Taastrup.
Jeg minde hende svagt som en gammel, stilfærdig
dame, der tileyneladende havde været rank, men som nu
var foroverbøjet.

Jeg har aldrig hørt om mislyd i hjemmet, men
det var præget af sorg, fordi tuberkulosen krævede
meget store ofre i børneflokkene. Den ældste søn,
Frands døde saaledes 12 aar gammel. Den næste Rasmus
naaede at blive voksen og købte gaard i Skamby
(Den, der nu tilhører Marius Lykjær) matr. nr.
Kun de to, Niels og Hans Peter blev ældre.

Martin Christensen hørte til den generation,
der var med til at bære den nyvakte bondestand

ind i folkeoplysningens tid. Han var elev paa Ryelinge Højskole, og hans meget sirlige skrift og smukke skrivemaade vidner om, at hans boglige kunnen stod paa et højt niveau. Som soldat blev han underkorporal, og senere blev han, der var ivrig baade skytte og gymnast, formand for Skamby Skytteforening. Dette var formentlig aarsagen til, at foreningens skyttebane blev anlagt og i mange aar til skyttebevægelsen blev dimensioneret ned paa gaardens areal med skydehus ved Thorupvejen og voldgrave med skive i "Rakkerkrogen" mod øst.

Han overtog gaarden i 1902 efter sin moder, idet faderen da var død. Samme aar giftede han sig med Daroline Nielsen fra Skamby. Han var da 31 og hun, der var født 19. januar 1877 var saaledes 25.

Hun var datter af hjulmand Ole Nielsen, der oprindelig var fra et gammelt hus, der nu er brækket ned, og som laa i Brøndstrup, men i Uggerslev sogn. Ogsaa hans far havde været hjulmand, saaledes at der var tale om samgifte mellem en landmandsslægt og en haandværker-slægt. Ole Nielsen havde overtaget hustruen Marie f. Christensens fødehjem paa Skamby bakke (Matr. Nr.) hvor han drev hjulmadsforretning, medens kone og datter passede det lille landbrug, der gav alid, men ringe indtægt.

Ole Nielsen var en højt begavet mand = I sine unge aar havde han spillet, og han var ret sprogyndig, hvad der var temmelig usædvanligt for den tid. Men hans hustru, der altid talte om sin mavekathar, stod ikke paa højde med ham, og derfor blev hjemmet mere præget af glæden ved brændevin og lystige venner end af egentlig opdrift. I deres ægtekab var der to børn, men ogsaa her holdt døden tidligt sit indtog idet en søn døde kun

tre aar gammel af/difteritis..

Der herskede vel ikke overflod i dette hjem, men trode alt en relativ velstand. Haandværket og et par køer gav til det daglige brød, og mere var der stort set ikke brug for, da tøjet tildele var hjemmelavet, og renter og skatter var nogenlunde ukendte begreber.

Caroline vokede op i dette hjem uden at have lejlighed til at være ret meget borte derfra. Den aarlige skyttefest i Fredskoven i Bogense var den store begivenhed, og en spadeeretur om søndagen til Alhøj ved Nr. Højrup var toppunktet for udskejelserne. Men begavelsen var der ikke noget i vejen med. Skolekundskaerne var endda paa et niveau, som mange nutidige ville have grund til at være stolte af.

Meget foreligger derc ikke opbevaret fra den tid, men et gammelt brev fortæller dog, at Martin Christensen den 18. februar 1902 med sin sirlige haandekrift inviterede sin kæreste paa kanetur. Og brevets opbevaring er vel et vidnedebyrd om, at de har haft en hyggelig kanetur med al den fortidspoesi, der nu engang hørte kaneturene til. De gamle malmklokkers bjeldeklang gav i hvert fald den musik, man kunne ønske og som en ældre endnu kan tænke tilbage paa med glæde.

Men ungdomsaarenes lykke var kortvarig. Allerede efter bryllupet fortalte min fader ~~at~~ sin unge brud, at han kun havde en lunge tilbage, og inden længe var han en dødemærket mand. Kun godt tre aar varede dette ægtekab. Det var lykkeligt i sig selv, men hvor døden klart har vist, at den vil banke paa døren i nær fremtid, maa det naturligvis slide paa livsglæden. Den gamle doktor Rasmussen i Uggerlev med det barske væsen og det

gode hjerte stod trofaet bi, men han kunne intet udrette
 mod datidene ubønhørtligt anigende sots

Juledag 1905 døde han da 33 aar gammel efter
 godt tre aare ægtekab og efter ladense sig en dreng
 paa godt toethalvt aar.

Saa begyndte et nyt kapitel i kampen for at
 bevare en alægtsgaard.

Mens juleklokkerne endnu ringede blev opgaverne læs-
 eet over paa en ung enke, og da kong Christian IX kort
 efter døde, og kirkeklokkerne i den anledning ringede
 i lang tid hver dag blev sorgen mere knugende.

Mine bedsteforældre raadede da min moder til at
 give op og flytte hjem til dem, og en dag faldt hun for
 fristelsen og solgte.

Et halvt aar boede hun og jeg da i hendes barn-
 domshjem i Skamby sammen med hendes forældre. Og hvad
 der ekete i dette halvaar minde jeg ikke, selvom
 erindringene lys saa smaa⁴ naar tilbage til denne tid.
 Men under alle omstændighederne maa min moder have
 indeet, hvor haabløse denne stilling var. I hvert fald
 traf hun beslutningen om paany at tage kampen op,
 og selvom der maatte gives mere for gaarden, end hun
 havde givet faset, købte hun tilbage og 1. november 1906
 flyttede vi paany ind i gaarden, men denne gang sammen
 med bedsteforældrene.

Det var et skridt, der krævede mod, selvovervindelse
 og karakterstyrke, men det var vel den lykkeligste
 beslutning, der nogensinde er taget, og man kan ikke
 i tilstrækkelig grad paaskønne denne beslutning.
 Og man kan ikke for stærkt tage afstand fra den

fejlvurdering og egoisme, der var med til at drive en datter ud fra det, der nu var hendes hjem og livsgerning. Maatte man lære deraf. Maatte man ogsaa lære af de følgende aar, at det er lykkeligt, naar hver generation har sit hjem.

Det blev nogle slidsomme aar efter tilbagekøbet, men heldigvis var man inde i en opgangs- og fremgangsperiode for dansk landbrug. Behovet var endnu lille, men fremkridtene begyndte at indfinde sig. Aflaggeren havde forlænget afløst leen som høstredskab, og saa vidt jeg husker, kom den første selvbinder i 1907 i nabofællesskab med øst. Elektriciteten holdt sit indtog 31. oktober 1908 og med den ikke blot lyste, men ogsaa et selvrensende tørskeværk, der blev anset for et stort fremkridt, men som saa sændelig ogsaa kostede omkring ved fem hundrede kroner. Elektriciteten betød en ny tidsalder for landbruget. Mange var betænkelige ved den, og der gik aar, før de sidste sluttede op om den nye elektricitetsværker. Men det hvide lys indebar muligheder, som man først efterhaanden skulde opdage.

Det tidlige tidspunkt for elektricitetene fremkommet bevirkede, at alt langt fra var saare godt, men derimod efter forholdene saare dyrt. Strømmen kostede 2 og 4 øre pr. hwt. forhenholdevis kraft og lyste, hvilket vil sige, at den i realiteten var næsten ti gange saa dyr som nu, hvor den trode prisudviklingen mange steder kan købes for det halve.

Det var ikke let for en enlig kvinde at klare udviklingen, men min mor tog fat med utrættelig energi. Den første bestyrer faldt ikke rigtigt til, men den næstfølgende, der skulde blive min stedfader, blev en god

sogn. Han var kommet til Fyn som attenårig og havde startet her som andekarls, og kom i 1807 tilbage som bestyrer. Hvad han med en kort afbrydelse var til de i en stille januaraften blev gift.

Han var tro i sin gerning, mild i sit sind og paalidelig til det yderste, men vel ikke hverken særlig hurtig eller præcis. Det kunne ikke have været bedre, og det løste tidens problemer, men bedsteførene sat sig haardt mod et nyt giftermål, og det afstedkom hjemlige ubehageligheder, som selv barnesindet kunne mærke. De gjorde det vel nok i den bedste hensigt, men det viste klart, hvor forsigtige ældre mennesker skal være ved at indtage standpunkter, der ikke er i kontakt med livet.

Det bitre gik dog af sig selv, da jeg den 3. juni 1910 fik en øster, som kort efter fødselen blev angrebet af en hæftig lungehindebetændelse, der truede med at tage hendes liv.

Min bedstemoder var et nervøst menneske. Hun var ræd, naar manden tog ud og ikke kom hjem til aften. Hun var mørkeræd som bare dertil og sikkert ikke saa helt lidt overtroisk. Hun gjorde i hvert fald, hvad hun kunde for ogsaa at gøre mig nervøs. Og da jeg i de aar var slet ikke saa lidt af en skrælling, lykkedes det vist egentlig ganske godt.

Det var nemlig et af barneaarenes problemer, at jeg var bleg og pylret med barneaar og ikke alt for modstandedygtige øjne. Man frygtede alvorligt, at det var tuberkulosen, der ogsaa havde taget i mig. Den gamle doktor vidste ikke andet raad end at beordre, at jeg skulle spise rigeligt og godt. Og da vi havde en billig slagter i byen, var der gode raad i saa henseende.

Om det var bøfferne, der klarede situationen, eller om der ikke havde været alvorlig fare paa færde, skal være usagt. Der blev imidlertid lagt grund til en overvagt, som det senere har været drøjt at holde styr paa.

Aarene gik, velstand kom i stigende grad til huee. 10 000 kr. der var laant ved "den gamle maler" Jens Madsen i Skamby blev udbetalt, og af gæld var der herefter ikke andet end 15 000 kr. som min bedstefar havde eet i gaarden.

Sindene mildnedes efterhaanden, og der kunne være kommet gode aar, men omkring 1914 blev min bedstemoder ramt af lammelse i den ene side. Først kunne hun gaa ved en stok, men efter et nyt angreb blev lammelsen saa total, at hun maatte sidde paa en stol til hun døde ^{i huse} i 1921 efter syv aars sygdom et aar efter sin mand. Alt det sled paa kræfterne i hjemmet, og stundom tog det vel næsten over evne.

De lykkelige aar, der skulle komme, lod derfor stadigt vente paa sig, men trods alt voksede haabet til fremtiden, fordi det nu var ældete generation, der var syg medens de yngre var raske.

Som sagt var aarene op til førete verdenskrig velstande- og fremskridtsaar for landbruget. Omlægningen fra kornealg til dyrisk produktion i attenhundrede og fireerne var forlænget gennemført. Mejerier og elagterier var oprettede. Elektriciteten strakte sine traade ud til de fjerneste landsbyer. Kvægbruget sattes i system.

Paa kvægbrugets omraade havde man paa denne egn en stor støtte i gaardejer Lars Christenee, Bare Brøndetrup (Brøndetrupgaard) Han var paa dette som paa adskillige andre omraader en stor foregangsmænd. Han havde købt tyrematadorer ind, og han havde udtallet ved landmandsforsamlingerne skuer omkring i landet fra aarhundrede kiffet. Han blev en god nabo fra hvem impulser og støtte kunne hentes. Ved at holde til hans tyre, blev der her paa gaarden oparbejdet en efter den tids forhold særdeles god kvægbestand. En gammel ko fra Skamby, der var datter af Lars Christenee "Julian Hellerup" blev holdt til samme tyr og gav en kviekalv, der ved handelen flyttede med til Badstrup. Den blev stammoder til praktisk talt hele besætningen, og disse linier skrives, staar dens afkom i 10- 12. led i stalden. I 1907 var der bygget en ny staldgade, saa der var gode forhold for den voksende besætning. Priserne var vel ikke store, men man fik dog jævnt hen en krone for et pund smør. En elagteko kostede 2- 300 kr og en kælveko 350 kr. eller det samme som en karl skulle have i aarsløn. (I dag skal der mindet i til for at give en karleløn).

Lidt daarligere stod det til med svineholdet.

Der laa en gammel svinestald med fire smaa rum, hvor den nuværende svinestald ligger. I 1911 ekiftedes den om med en ny, og det var et stort fremskridt, men med sine syv stier, hvoraf den ene endda var reserveret til en elagtegrise, gav den dog ikke plads for nogen stor produktion. Man kom da heller kun op paa en smaa halvtrede slagterisvin om aaret, men det var vel normen den gang.

En so eller to havde man vel ogsaa engang imellem, men det var ikke store sager, og derfor var der noget særligt paa færd, naar gamle Jeppe Bendtsen, eller senere Marius Rasmussen i Jydegaardene indfandt sig for at ekære grise.

Der var dog fremgang i den rolige og stabile udviklingsperiode, men den gang var inde i økonomisk tryghed med et lille aarligt overskud hørte til dagens orden. Naar man havde et føl om aaret, og man som følge deraf kunne sælge en hest for 800 kr. var det et beløb, der kunne lægges tilside til konsolidering og større fornyelseer.

I 1913 blev et gammelt hegn omkring haven ryddet. Gaarden blev frilagt, der blev kultiveret, sat stenmur og plantet hæk, saa haven paa noget nær fik omtrent det præg, den endnu har.

Vel var det fattigt med blomster. Der skulle aaringers arbejde og trofasthed til, før de rigtigt kom frem. Inde i en rosenbue stod en usædvanlig kraftig, rød tulipan og gav en eneste blomst. Den blev bjerget ud og plantet om. I aarenes løb blev den til tusinder røde tulipaner, som nu findes næsten overalt i haven.

Sommeren 1914 maa have været tør og varm. I hvert fald var man den 31. juli i færd med at høste hvede med selvbinderen med tre store, jydke heste for. Men om eftermiddagen var vi i Odense, og her oplevede man for første gang uroen fra aarhundredets tordenfyldte tid. Dagen begyndte normalt, men pludselig blev der trængeel og uro omkring bladene telegramopalæg. Omkring Fyns Venstreblad i Vestergade samlede hundreder af mennesker, der med spænding fulgte telegrammerne om, at der var udstedt mobiliseringsordrer forskellige steder, og at vi var paa tærskelen til en krig af et format, man aldrig før havde kendt magen til. Paa toget hjem sad en kone og græd. Hun havde fulgt en søn til Odense for at tage afsked med ham. "Man skulle med i krigen", sagde hun. Det vil sige, han havde faaet indkaldelsesordre til den danske hær.

Alvor prægede ansigterne overalt. Solen var forsvundet fra den straalende høstdag. Ingen vidste, hvornaar den for alvor ville skinne igen. "Man frygtede det værste.

I de følgende dage tromlede de tyske hære ind over det lille Belgien og ind i Nordfrankrig. Svære kampe fandt sted omkring Liege, hvor tyskerne blev opholdt nogle dage, saa frankmændene fik tid til at samle deres styrker saa betids, at de kunne yde aktiv modstand og stande tyskerne foran Paris i september, hvor de havde ventet at tage hovedstaden. Paa det tidspunkt var trafikken endnu ikke blevet motoriseret. Man havde kun heste og jernbaner at holde sig til, og derfor var forbindelseslinierne skrøbelige.

Stemningen herhjemme blev efterhaanden lysere, selvom man til stadighed drøftede krigens begivenheder.

Man havde den opfattelse, at eksporten af landbrugsprodukter ville gaa i staa, og derfor spiete man i disse augustdage æg, saa folk var hule om munden derefter.

Man skulle dog snart faa noget andet at vide. Krigen gav netop øget efterspørgsel efter fødevarer. Det begyndt først med heste, som skulle bruges dels til at bringe det tyske artilleri frem, og dels til at klare de tyske forbindelseslinier. Priserne steg fra dag til dag. Hødele-mænd af mere eller mindre tvivlsom elage for rundt i landet og købte heste op til priser, der laa langt under, hvad de kunne koete ved salg til tyskerne.

Fra den rolige periode var man rykket ind i spekulationene vilde jag. Der kom penge i landmandens lommer, men de kunne ikke omsætte hverken med kunstgødning eller fødevarer, og derfor gik den i forvejen ret lille produktion ret hurtigt tilbage. Koantallet gik ned, svinebesætningerne reduceredes til næsten ingen ting. Kun hesteholdet blev stadig intakt, fordi hestene fortaet var i kure, saa man ved krigens afslutning fire aar efter kunne faa op til 4 - 5000 for en god hest.

Der blev mange krigsfortjenester, men desværre gik mange af dem i de gale lommer til spekulanter og svindlere, dertil gengæld udviste en ganske usandsynlig begavelse med hehsyn til at komme af med dem igen, og derfor blev første verdenskrigs fortjenester nok i det meste til døgnfluer.

Landbrugets mænd lod sig kun i meget ringe grad forlede af krigetidens spekulation. Man kom vel ind paa at dyrke lidt andre afgrøder. Hos os fik man so m saa mange andre steder en halv tønde lan med

mange andre steder en halv tønde land med tobak. De store, grønne planter groede vældigt til med lange blade og blomster paa de to meter høje stængler. De blev plukket, trukket paa staaletraad og hængt til tørring i den gamle købhjelm, der som et lævn fra dampmaskinens tid ved aarhundredets begyndelse og indtil elektricitetens ankomst endnu stod oven for møddingen.

Det var et stort og drøjt arbejde, men det gav penge. Første aar koestede tobakken i tørret og pakket tilstand ikke mindre end $3\frac{1}{2}$ kr kiloet. Derfor skulde man ogsaa prøve endnu et aar, men da var der blevet aabnet for importen, og saa ville ingen mere have den fyneke tobak. Den fik lov at ligge paa loftet i mange aar. Noget af den blev brugt til at vaske køer i, og de sidste rester blev kørt i mergelgraven. Saaledes forevandt krigens sarrugater.

Krigen medførte statsindgreb hidtil ukendt art i befolkningens privatliv. Forbud, paabud og maksimalpriser hørte til dagens orden. Folk var ukendte med den elag og forbitrede over dem. Man fik ogsaa indtryk af, at det hele var noget tilfældigt. Naar der f. eks. blev udstedt forbud mod at brænde Sankt Hansaal smilte folk temmelig højt og lod deres vid gaa ud over den energiske indenrigsminister Ove Rode. Der var krigstidens stærke mand og store syndebug.

Krigstidens pennerigelighed satte sig dog spor i den daglige tilværelse ikke alene i form af et større forbrug, men ogsaa i form af varige investeringer. Saaledes blev tørskelade og materiallade forsynet med et haardt tag i de første aar efter krigen, og der blev indlagt vand med automatisk pumpe.

Aar for aar gravedee der sten op af marken. Hvor de før havde ligget saa højt, at de ragede over jorden, blev de nu forfulgt, saa de kunne komme under pløjedybde. Men aar for aar hævede de sig igen, og til stadighed ødelagde de plovskar i massevis og einkede arbejdet. Men de sindige heste forstod at give efter. Naar de mærkede modstand, stød de straks stille. Og stundom kunne de blive saa durkdrevne, at de staaede op, blot de hørte en skurrende lyd under ploven.

Den gamle brakmark, der hidtil havde været tradition for, forsvandt lidt efter lidt. Under krigen blev den i større eller mindre grad til benyttet brak, idet man tog en staldfoderafgrøde i den inden høst.

Utroligt mange arbejdstimer blev lagt i en saadan brakmark, der blev pløjet fem gange i løbet af sommeren. og harvet gentagne gange ind imellem. Og utrolig haard modstand mødte det at faa afskaffet denne driftsform, som havde været tradition igennem aarhundrede, og som sikkert havde haft sin berettigelse i en tid, hvor man manglede effektive markredskaber og kunetgødning.

Men brakmarken havde den fordel, at man hen i sommeren, naar roerne var rensede kunne rydde sten i den, og det gjorde man i høj grad.

Skolegangen afvikledes med syv aar i Skamby Skole. Den begyndte en foraaradag i en næsten nyoprettet forskole paa Thorupvejen med frøken Ane Christensen som lærerinde. Min bedstefader ledsagede mig derop, og sammen med ligesindede fandt han venner i byen, hvor han kunne vente, til skolen lukkede, men resultatet blev, at da skolegangen var slut i løbet af et par timer, var de glade fædre kun midt i Kaffe-punchene, saa børnene kom føret hjea. Saadan var det den gang, vor alle tilsyneladende havde god tid og aldrig forsøgte lejligheden til at faa en anak.

Forskolen gav vel ikke den helt store visdom, men den var en god start for en dreng, hvis regnefærdighed var i topklassen, men som absolut ikke havde mere end almindelig let ved at læse

Senere fortsatte man i "hovedskolen" hos den gamle lærer Nielsen, der havde beklædt sit embede i nogle og fyrré aar, og som absolut var gammeldags i sin undervisningsmaade, men som til gengæld kunne lære børnene dansk og religion, saa det aldrig blev glemt, ligesom en ung lærer Thøgereen kunne lære fra sig i regning, historie og geografi,

Det gav en saadan start, at der blev to aar i skolens sjette klasse, men deeværre blev lærerpereonalet skiftet ud. Vi fik lærere med radikale og moderne skole-teorier, men de praktiseredes paa en saadan maade, at det hele i virkeligheden gik i etaa. Skønne ungdomsaar blev spildt i en skole, der burde have kunne give noget, men som gjorde det i alt for ringe grad det sidste par aar

Det forsøgte maatte saaledes indhentes paa anden maade, og det blev det i ikke ringe grad.

Fem maaneder paa Ryelinge Højskole i vinteren 1921-22 og seks maaneder paa Dalum Landbrugs-skole 1925-26.

Paa ~~Grundtvig~~ Ryelinge højskole raadede Grundtvigs og Christen Kolds skoletanker.

Eggen var stærkt kirkelig vakt. En bitter kirkestrid i de forudgaaende aar havde netop sprængt Ryelinge Valgmenighed i to dele, idt den hidtidige valgmenighedspræst Rørdam havde dannet en frimenighed, medens resterne af den gamle valgmenighed havde samlet sig og ansat en tidligere præst i Amerika, Th. Knudsen, som valgmenighedspræst.

Resultatet var, at der hver søndag formiddag og eftermiddag drog en strøm af menneker til fods pr. cykle og til vogne mod Nazaretkirken uden for Ryelinge, hvor saavel frimenighed som valgmenighed holdt sine gudstjenester. Derimod stod den gamle sognekirke ved siden af højskolen om ikke tom saa dog ret ubemærket hen. Eleverne fik ikke paalæg om at følge nogle af de tre menigheder, men det ligesom læa i luften, at man helst saa, man hyppigt deltog i valgmenighedens gudstjenester. Og det gjorde man saa meget hellere, som pastor Knudsen havde timer paa skolen og talte paa en saadan maade, at mæn kom til at sætte stor pris paa den stilfærdige og retlinede mand

Men striden havde kostet dyrt. Aaret før havde der været 240 elever paa skolen. Dette aar var der kun 140. Og højskolen fik vel egentlig ikke mere sin storhedstid hålt tilbage.

Strid skaber imidlertid interesse, og det aandelige liv paa egnen gav sig bl.a. udslag i, at der hyppigt holdtes menig edsmøder paa skolen, og her deltog hver gang flere hundrede mennesker. Folk kom kørende langvejs fra med deres store grundvignerskæg og i deres vintertøj, men deeværre var hele seeneriet skænnet af, at disse fromme mennesker havde en nederdrægtig tilbøjelighed til at køre stærkt. Det var svedige og næsten skumklædte heste, der kom farende frem til skolen, og paa en ung landmand maatte det unægtelig virke noget forekæmmende.

Paa det tidspunkt var skolen sikkert ikke mere, hvad den havde været. Den gamle forstander Alfred Poulsen ~~xxxx~~ var en fin mand i jaket og hvad dertil hører og med en holdning som en general. Han havde sikkert været dygtig, men han var nu 69, og aarene havde taget paa ham. Hans foredragstimer om den græske og den romerske mytologi i tiden fra 11 til 12 virkede utroligt drabende. Og da han tilmed havde den skavank ikke at kunne blive færdig til tiden, tør det nok antydes at han ikke var populær hverken paa tilhørerpladserne eller i køkkenet.

Kun hvis han af en eller anden grund blev vred enten paa sig selv eller paa eleverne kunne han stramme sig op og prætere noget virkeligt.

Tilmed var han meget reserveret overfor eleverne. Kun meget faa kom ham paa talefod. Jeg forsøgte forgæves nogle gange, men forgæves. Kun da jeg i en af skoletidens sidste dage kom til at hjælpe ham med et problem, kom man paa talefod, men saa var der til gengæld langt til grænsen.

Hans medforstander hed Monrad. Han var en mand i sin bedste alder og i besiddelse af ganske gode evner. Og dertil kom, at hans kone var en særdeles dygtig lærerinde. Han overtog skolen næste aar, men han evnede ikke

Skolen havde ogsaa en anden krise den vinter. Poulsen var enkemand, men han var faldet for en femogtyve aar evenek friherreinde, der i længere tid var paa besøg sammen med en halvvoxaen datter. Næste aar giftede han sig og trak sig tilbage. Stakkele Alfred Poulsen. Han var for god til den skæbne, han nu gik ind til.

Trods alt betød skolen alligevel umaadelig meget for eleverne. Den formaadede at udvide horisonten ganske betydeligt. Den lærte eleverne dansk paa en saadan maade, at de fleste kunne deres sprog ganske godt, da de forlod skolen. Den tog fat paa regning og matematik, og den gjorde navnlig højskolesangbogen til en skat af værdi.

Den gang lærte man, at Danmark havde en sangekat, som næppe andre havde magen til. Derfor blev man senere ræsende, naar en kendt kapelmester vrængede nedladende om "Danmarks Melodibog" og derfor er man i nutiden bedrøvet over, at man snart ikke hører en dansk sang eller dansk melodi i radioen. Ja, det var maaske for meget sagt, men noget er der i hvert fald om det.

De fem vintermaaneder var under alle omstændigheder saa indholderige og saa belærende, at højskolen med alle dens fejl og alle dens mangler i mit sind har indskrevet sit navn med en skrift, der siger, at det er en skoleform, som ikke kan undværes, uden at noget værdifuldt gaar tabt.

Vinteren 1921-22 var ualmindelig haard og lang. Farvandene frøs til, og hen paa vinteren drog en flok elever paa cykle til Knudshoved, hvor vældige iskruninger fortalte om naturens valde. Til andre tider drog man til

Ravnholt Dyrehave, hvor der i disse aar levede et halvhundrede vildsvin. Disse moreomme, men uhyre sky dyr var genstand for megen opmærksomhed. I ny og næ saa man et glimt af dem naar de blev fodrede. En aften kravlede man op paa høstængen eller slyden, som man siger paa fynsk, og så i klart maaneskin saa man dyrene samle sig om udetrøet mæje.

Vinteren paa Dalum i et af Johs. Petersen-Dalums første forstanderaar var noget anderledes. Her beskæftigede man sig mindre baade med det menneskelige og det elementære. Her var det den faglige undervisning, det drejede sig om, og derfor kan de to skoleformer ikke paa nogen maade erstatte hinanden. De kan supplere hinanden og det skal de, hvis de skal give det rette udbytte.

Desværre er det gaaet saadan, at skolen for fag og eksamen og ikke mindst for sprog erstatter højskolens tanker om "Skolen for livet". Det var ønskeligt, om de nye former kunne bevare noget af højskolen i sig.

Det maa erkendes, at Petersen-Dalum var en dygtig skolemand, der kunne da fag, han underviste i -anatomi og fodringelære - og som formaaede at samle interesse for skolen. Alle mente dog, at det var fru Ingeborg Dalum, der var hovedhjørnestenen, men skønnen fortsatte dog uændret efter hendes alt for tidlige død.

CHR. R. CHRISTENSEN

Badstrup pr. Uggerslev, den 20.11.7
Tlf. Uggerslev 149

NAAR jeg skal skildre nogle træk af mit hjemshistorie, mangler jeg i høj grad en dagbog. Ellen har i visse perioder ført en udmærket bog, men den har været afbrudt ind imellem. Jeg har derfor i hovedsagen kun mine lønrebøger at støtte mig til, og de er i virkeligheden kun en journal over mødeforpligtelser.

Jeg maa altsaa i hovedsagen støtte mig til mine erindringer, og de er i høj grad mangelfulde, men nogle hovedtræk bliver altid staaende.

Naar jeg tænker paa de mange aar, der gik, fra Ellen og jeg blev gift, til adskillelsen nærmede sig, forsvinder meget af tiden som en lang, lykkelig drøm. Der var faa virkelig oprivende begivenheder, men mange lykkelige timer, hvis værdi, man maaske først helt kan vurdere bagefter.

For at have tingene i frisk erindring begynder jeg imidlertid med det øjeblik, da virkelig skæbnebestemmende begivenheder paa godt og ondt indhentede os.

Lørdag den 11. maj 1968 vendte jeg hjem fra en tur Odense amtsraads vejudvalg havde haft til London. Ellen hentede mig ved Odense banegaard og fortalte mig, at den lille Merte, som havde besøgt Carl af og til i vinterens løb, ikke kom mere. Jeg var lidt ked af det, for vi var kommet til at synes ganske godt om Merete.

Der var dog mere, der trykkede. Da vi var kommet i seng fortalte hun mig, at hun havde været paa sygehuset, og at hun skulle indlægges til operation for en knude i brystet. Og selvom vi ikke vidste, om det var noget alvorligt, var det dog en skæbnetung meddelelse, jeg fik. Men Ellen tog det som sædvanligt med styrke og tilsyneladende sinders, og det lettede det hele en del.

Der gik ikke mange dage, før hun blev indlagt paa O.A.B. S. hvor hun blev opereret. Og operationen forløb vel tilsyneladende uden vanskeligheder. Jeg maatte jo være en del fraværende, fordi Folketinget endnu ikke havde sluttet sin ordinære særling.

Og saa skete der det bemærkelsesværdige, at det første besøg hun fik var af Kate, der tidligere var kommet en hel del sammen med Carl, men som ikke havde vist sig det sidste aars tid. Det vakte naturligvis glæde, og det blev indledningen til et helt nyt livsafsnit for hjemmet.

Den følgende søndag aflagde hun nyt besøg paa sygehuset sammen med Carl, og bagefter kørte de hjem til mig paa gaarden. De var tilsyneladende lidt generte. Og Carl afleverede straks pigen til mig og sagde, at han skulle ud at give grise. Jeg undrede mig lidt over travlheden og spekulerede lidt paa, hvad jeg skulle gøre, idet jeg jo ikke kunne vide, hvordan forholdet var. Jeg inviterede hende imidlertid med hen at se grunden herhøved paa hjørnet,

og saa satte vi os paa en havebænk og snakkede om tingene. Det var næsten som at fri til en ung pige igen. Jeg kunne ikke lade være med at spørge, om hendes tilbagekomst nu ikke betød, at hun var kommet for at blive. Og Kate svarede, at det kunne hun ikke helt vide endnu, idet de jo ikke kendte hinandens følelser til bunds, men det var jo da under overvejelse.

Og saa fortalte jeg, at Ellen og jeg havde købt denne grund for at bygge paa den og flytte derhen, naar Carl blev gift og fik gaarden.

Ja, det var egentlig saa hyggeligt, men det var ogsaa noget helt nyt at sidde og snakke fortroligt, med en helt fremmed pige, som jeg nok havde hilst paa nogle gange, som ogsaa havde besøgt os i ny og næ sammen med andre unge, og som ogsaa havde skilt sig ud fra flokken paa en særdeles fordelagtig og behagelig maade. Og nu laa Ellen altsaa paa sygehuset og ventede paa at komme hjem, og samtidig var spændt paa den nye situation.

Hjemkomsten blev en glædens dag, og selvom Ellen var kræftes løse, var haabet og humøret det bedste. Vi haabede, at det værste nu var overstaaet, og at vi kunne gaa nogle gode aar imøde.

Det var sommer, og haven stod i sit fuldeste flor, og vi kunne nyde det godt vejr i begyndelsen af juni. Kate blev ved at komme, og det stod stadig mere og mere klart, at vi nu skulle have en evigerdatter. Derfor begyndte planerne om husbyggeri at tage mere fart. Vi tegnede og påanlagde, og det lille hus vi ville bygge, havde en vis tilbøjelighed til at blive større, efterhaanden som tiden gik. Vi skulle jo have plads, saa vi i størst muligt omfang kunne have børnene hjemme, naar vi flyttede derhen.

Grundlovedagen 1968, da solen skinnede paa os, sad vi i haven og jeg benyttede lejligheden til med selvbindergarn at trække husets omfang og rum op paa græsplænen, saa vi rigtigt kunne se, hvor meget de opgivne metertal fyldte, og hvad der passede os.

En del ændringer blev gennemført og i løbet af nogen tid naaede vi frem til det hus, som i dag er en kendsgerning.

Ellen s tilstand bedredes dag for dag. Hun kom sig tilsyneladende hurtigt, selvom det endnu stod lidt eller noget tilbage med kræfterne.

Men saa indtraadte en ny begivenhed. FAOK. havde tilrettelagt en udflugt til Sverige for bestyrelsen med damer. Men Ellen følte sig endnu for svag til at være med, og jeg fik her en forsmag paa, hvad det ville sige at være ene sammen med folk, der alle havde deres koner med. Vi kørte med bus gennem Jylland, sejlede fra Frederikshavn til Gøteborg og kørte videre til det smukke Trollhättan. Herfra ringede jeg hjem og talte med Ellen. Og saa skete det opsigtsvækkende.

Hun fortalte, at Inger havde ringet hjem og spurgt, om hun maatte tage en god ven med hjem paa besøg. Vi var jo overraskede, for Inger havde altid været saa tilbageholdende med hensyn til mænd. Men nu var der altsaa noget igære, og vi foretog, at der var alvor med i sagen. Naturligvis, naar det drejede sig om Inger.

Vi havde egentlig ikke ventet det, for Inger var paa dette tidspunkt ved at være en sat pige paa over 30 med eget hus og bil og en smuk karriere i De sjællandske Bondestande Sparekasse, som den egenlige hed,

Og saa kom den stilfærdige og venlige civilingenier Per Henning Hansen til os. Han faldt tilsyneladende godt

til, og vi forstod snart, at der ikke var tale om en døgnflue, men om en fast og varig forbindelse.

Saa var to af voré fire ugifte børn ind i en ny tilværelse. At Niels Erik samtidig havde noget af en skolekæreste lagde vi maaske ikke saa megen vægt paa til at begynde med, ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ men det skulle jo saa senere vise sig at Aase blev ved med at komme igen, ogsaa selvom de begge var blevet studenter og havde faaet hver sin opgave.

Sommeren 1968 gled hen paa bedste maade. Ellen havde det tilsyneladende godt efter operationen, og vi naeede stigende haab om fuldstændig helbredelse. Og inden juni maaned var udløbet havde planerne om et nyt hus taget fast form. Johannes Jørgensen tegnede det, og det stod fast, at han skulle udføre tømrerarbejdet. Lidt mere betænelige var vi ved at lade Gunner Brockstedt faa murerarbejdet. Men vore betæneligheder blev for saavidt gjort til skamme vedrørende arbejdet udførelse, som han lod sin dygtige og flittige broderesøn Jakob lede arbejdet. At han saa ikke var billig er jo saa en anden sag.

Det blev fastslaaet, at huset skulle være paa 130 m² med stor stue lille kontor, soveværelse og gæsteværelse, køkken, grovkøkken og to toiletter, og huset skulle være af prima kvalitet uden luksusmæssige falbalaeder, men med en stor terrasse og en lille kelder.

Grunden blev gravet inden høstguldene stift og murene voksede i efteraarets løb. Tid tog det selvfølgelig, men ikke urimeligt. Noget værre var det med træarbejdet, men i vinterens løb blev det dog for saavidt færdigt, at vi kunne flytte ind 5. Marts 1969, da Folketinget havde ferie paa grund af Nordisk Raad.

Midt i alt dette blev Inger gift med Henning Per Hahsen. Vielsen fandt sted i Skamby kirke lørdag den 9. november 1968. Og jeg førte saaledes min første datter til alteret. Det var en højtid, som vi for saavidt havde ventet længe på, som alle børnene var i den giftefærdige alder og snarere lidt derover.

Om det var derfor, eller det var med en vis forudnelse om det, der skulle komme, ved jeg ikke, men vi benyttede i hvert fald lejligheden til at samle slægt og venner dels til kirkebryllup og dels til en sammenkomst i grindløse forsamlingshus hvor 100 mennesker var tilstede.

Det blev en god fest, og Inger var lykkelig. De unge flyttede ind i Ingers rækkehus Risbro 23. Henning havde også et hus, men det var mindre, så det blev solgt, selvom det var næsten nyt.

Vi havde forud haft lejlighed til at være sammen med Hennings forældre. Han var enebarn, og hans fader var glarmester i Hørsholm, men med bolig i Istrød. Det var flinke og rare mennesker. Faderen med et godt humør, mens moderen med flid og omhu gik op i sin kogekunst. Deres forhold var ikke store, men de var tilfredse og havde tilsyneladende orden på tingene.

Henning var ansat ved et EDB-firma på Frederikeberg, og da Inger efterhånden var avanceret fra assistent til overassistent og nu til fuldmægtig, så de i hvert fald lunt inden dørene. Saa meget mere som ingen af dem var forfalden til at bruge penge. Man kunne næsten lige tværtimod. Men det er nu en stor glæde at konstatere, at de unge har orden i deres økonomi.

Omkostningerne ved Huset, der paabegyndtes i sommeren 1968 og sluttede med bygning af garage i efteråret 1969 blev, som nedenstående opstilling viser:

Murermester Brockstedt	48 867,99
Tømrer J. Jørgensen	36 107,86
Smøder. Gotliebsen	125549,72
Elektriker Rasmussen	5 422,45
Maler Brandt	6 000,00
Blikkenslager	<u>1 360,80</u>
	110 308,82
Brockstedt for garage	<u>6 265,85</u>
	116 574,67
+ Moms	<u>12 833,00</u>
Ialt	<u>103,741,67</u>
	=====
Tæpper 7100 - 2000	5 111,00
Gardiner	2 000,00
Blomsterkummer	209,00
Maatter	<u>65,00</u>
	<u>7 364,00</u>
	=====
Dræningearbejde	792,00

Vurdering.

o.v

Samtidig med byggeriet forberedtes overdragelse af gaarden til Carl. Allerede 28. juli 1968 havde Slægtsgaardsforeningens konsulent vor gode ven Hans Balle anmodet Østifternes Kreditforening om at foretage vurdering af gaarden med prioritering for øje, og vurderingsforretningen bl foretaget allerede 23. juli. Den kom til at omfatte matr.nr. 1,3^e og 3^f, Badstrup med 7 2 2 2½ hartkorn og 30 7641 m² svarende til 55 6/8 td.l.

Vurderingen angav marken som god muldjord paa lerunderlag med 35 - 50 cm muldjord til en samlet værdi af 278.750 kr.

Der foretoges et ride over bygningerne med tilføjelse, at der fandtes 3 4m siloanlg, korntørrigsanlæg til 100 tør.korn med oliefyring, mødding med brosten og cementmur, æblebeholder af beton.

Bygningerne fik følgende karakteristik:

<u>Værdi.</u>		Opførelse	Benyttelse	længde	brdde	areal	Højde	Gru
150. m ²	A	1868	Stuehus	27,90 x	7,70	214,85	-	2,35, Granit.
80. m ²	2	1942	Veranda	4,60	2,70	12,42	2,05	Beton.
60 -	B	1901	Ko- og svinestald	25,00	9,00	225,00	2,50	Beton
100 -	C	1882	Stald og lade	31,00	11,50	356,50	2,60	Granit
35 -	D	1890	Garage m.m.	25,00	7,80	195,00	2,50	Granit.
25 -	E	1911	Svinestald	16,00	6,50	104,00	225	Beton
6 -	G	1936	Spanderum	4,50	3,00	13,50	2,25,	"
12 -	H	1962	Svinestald	14,60	4,80	70,08	2,65 2,15	"
2 -	I	1965	Drivhus	6,60	3,10	2046	2,50	
8 -	J	1960	Maskinhus	11,10	10,00	111,00	2,80 4,00	"

Ialt 1322,79 m² bygninger.

Samlet vurdering 428.000

Brandforsikring 684.000

Til vurderingen knyttedes følgende bemærkninger :

Stueetagen indeholder 4 værelser, 2 kamre, soveværelse, køkken, 2 entæer, fyrrum, badeværelse, vaskehus, viktualierum og 1 oplagsrum med betongulv. Alle øvrige steder brædder. Ooveværelse belagt med filt, køkken med linblum, i stuerne tæpper. Alle lofter belagt med synlige bjælker med brædder og pappet undtagen i vaskehus, oplagsrum og viktualierum. Alle skillerum grundmurede, pudsede og tapetserede.

I badeværelse fliser paa undervægge i $1\frac{1}{2}$ m højde, nikkellarmaturer og haandvask. I fyrrum centralkedel med oliefyr . I vaskehus indmurer gryde, fast bord med staaelvask. I køkken fast bord med underskabe, terrasseoplaade og flaskegas. Undervæg beklædt med fliser i $1\frac{1}{2}$ m højde. I badeværelse W. C. og haandvask, bruse med brusekumme i gulv. I entre en lige bred trappe med stødtrin og gelænder, loftsetagen med 4 værelser af forskellig røret og pudset tapetseret. "Højde 2 m , centralvarme.

Litra B Indrettet til stald med plads til 5 sviestier 24 kør og 10 ungkreaturer i 2 rækker. Alle lofter brandfri betonhvælvinger med jernbjælker, aftræskeskorsten i loft, ventiler i ydermuren, spiltov af egetømmer, jernbindsel, krybber af glasseret beton, afløb fra grebning og stier, malkemaskine.

Litra c . Kviestaldsvinestald, ladegang og korngulve, Alle gulve beton, beton i lejer, lofter over stald betonhvælvinger paa jernbjælker. Korngulve ingen lofter. Alle krybber glasseret beton. Ialt 8 stier, plads til 12 ungkreaturer og 7 fedekalve.

Litra D. Garage, 1 kammer, gangtørreri med kornsilo, gennemkørsel samt svinestier. Alle lofter brædder, over svinestald belagt med beton, fyrrum kedel til oliefyr. Kornsilos rummer 100 tdr. korn. I svinestald 4 stier med krybber af glasserede rør, beton, afløb fra grebning. Ydervæg beklædt og pudset.

Litra E. Svinestald med 7 stier. Gulve beton med bea i lejer. Lofter med brædder, Krybber af glasserede rør i beton, jernvinduer med opluk til alle stier.

Litra F Fjernet.

Litra G. Malkerum og spanderum, betonloft og gulv. Vægge pudset og kalket.

Litra H. Svinestald med 6 stier. Alle gulve beton, med dæk i lejer. Taget danner loft, beklædt med bræddeplader og pudset. Krybber glasserede rør, afløb fra stier.

Litra I. Drivhus uden varmeinstallation.

Litra J. Maskinhus med jordgulv. Ingen lofter.

Almindelig karakteristik: Bygningerne er opført af bedste materiale, tømmeret frikt og godt overalt. Alm. god indretning, særdeles velholdte.

<u>Besætning.</u>		<u>Inventar</u>	
24 køer, stambesætning	48 000	2 Traktorer	7 000
<u>6</u> Kølvekvier	10 800	1 Mejetærsker	10 000
<u>7</u> over 1 aar	5 660	1 Slæmaskine	100
		1 Grønthøster	1 000
		$\frac{1}{4}$ Høvender	100
		1 Rødsæmaskine	100
22 under 1 aar	9 800	1 Kunstgødningsspreder	3 000
		1 Staldgødningsspreder	500
		1 Rødenser-4 rk.	1 000
		2 plove	2 000
114 Fedesvin	22 800	1 Harver, bybtgaaende	2 200
		2 " lettere	800
113 Grise	11 300	1 Trømler - 3 led	500
		1 Gummévogn m. aflæs	6 000
		1 Mek. læsseapparat	1 000
		1 Kvern	600
		6 Elmotorer	5 000
		1 Mølkeanlæg	2 200
		Mejeriinventar	800
		Haandredskaber	800
		1 Korntrørringsanlæg	7 200
		Inventar	59 900
Besætning	108 466	I særdeles god stand.	

Briftemaadens

Hvede	6½ tdl. Normalt foldudbytte	30
Byg	15	30
Havre	6½	30
Foderroer	8	600
Sukkerroer	5	450
Græs i omdrift	6	
" vedv.	8	

Skatter og afgifter

Paa fast ejendom:		Andre faste udgifter:	
Kat til staten	80	Løsebrandfore.	408
" " amtet	2138	Lovpligtige fors.	110
Bygningsbrandforsikring		Vandvinding	153
	906		
Landvinding	124		
	<hr/>		<hr/>
Ialt	3248	Ialt	671

Værdiansættelse:

Ejendommen anskaffet i 1932 ved familiehandel
65 000, hvoraf 40 000 for ejendommen og 25 000 for løse

Jorderne kalket og drænet

Bygningerne ombygget og moderniseret

Løseret Anskaffet alt.

Ejendomsværdi 380 000, heraf 146 000 jorden

Bygningers Assurancesum: 684 000 (Bidrag 491)

Samlet vurdering 600 000 Kr.

Private bemærkninger:

Besætning 108 400
Inventar 59 900
Bygningerne 428 000

Jorden 278 750

Ialt 875 050 efter vurdering
Forskel 275 050

Laanetilsagn 265 000 efter Fyens Stifts Sparek 19 000

E n d e l i g t s k ø d e .

=====

Matr.nr.1 m.fl.Badstrup bt,Skæmt sogn.

Anmelder:Advokat Ove Larsen,Bogense. Stemplet :3833,60 kr.

Underskrevne gaardejer Christian Rasmus Christensen M.F.,Badstrup pr.Ugerslev,sælger og overdrager og endeligt skøder herved til min medunderskrevne søn landmand Carl Martin Christensen,Badstrup pr.Uggerslev,den mig tilhørende landbrugsejende "Kaaregaard" kaldet matr.nr.

1 Badstrup by,skæmby sogn af hartkorn 7 tdr.1 sk.3fdk.0 $\frac{1}{4}$ alb.

3 $\underline{f}$ - - - - - o - o - 2 - 23/4v-

3 $\underline{e}$ - - - - - o - o - o - 2 $\frac{1}{2}$ -

2 $\underline{d}$ Thorup - - - - - o - 2 - o - o -

6 $\underline{e}$ Badstrup- - - - - o - o - o - o $\frac{1}{2}$ -

1.

Overdragelsen omfatter den faste ejendom med tiliggende af areal ifølge oplysning fra Odense antestue 31,1609 ha med derpå værende bygninger,disses grund-, mur- og nagelfaste tilbehør,herunder 1 oliekaamin,1 centralvarmeanlæg med oliiefyr,vandinstitutioner med badeindretninger og 1 haandvæk,installationer og ledninger,beplantninger og bevoksninger og iøvrigt alt,hvad der maa anees som tilbehør til den faste ejendom.Endvidere medfølger i opredt folkeseng=Ejendommen overdrages iøvrigt som den er og forefindes,og med samme rettigheder og forpligtelser som den har tilhørt sælgeren,i hvilken forbindelse bemærkes,at der paa matr.nr.1 3 $\underline{f}$ og 3 $\underline{e}$ er tinglyst følgende servitutter og byrder :

1. 1/6 bankheftelse er indfriet,men forrentes til Gyldensteen,aktieretten er fraskilt.

2. Den 5/11 1901 l. tiendelaansbevis paa matr.nr.1 stort kr.143,96,halvaarlig ydelse 2,88 kr.
3. Den 5311 1901l.tiendelaansbevispaa matr.nr.3,hvorfra 3^e og 3^f er udstykket,halvaarlig ydelse af 3³ 3 øre, af 3^f 4 øre.
4. Den 15/9 1960 l. forlig og kendelse angaaende rensaanlæg paa matr.nr.1.
5. Den 21/2 1961 l.kendelse angaaende rensaanlæg pmat,nr.1
6. Den 6/5 1965l.dokument angaaende ret for Effla til at anbringe transformatorstationer og højspændingsmaster med tilbehør m.v. - ikke til hinder for prioritering eller omprioritering vedr.matr.nr.1.

Paa matr.nr.2^d,Thorup,skamby sogn er tinglyst følgende servitutter og byrder §

1. Den 15/1 1901 l.tiendelaansbevis stort 119,79,halvaarlig ydelse paa 2,40
2. Den 1231 1954 lyste forlig om rørledning.
3. Den 15/9 1960 l. forlig og kendelse vedrørende rensaanlæg og færdseleret.
4. Den 21/2 1961 l. ~~fxkig~~ kendelse om rørledninger m.m.
5. Den 27/2 1964 l.dok.om ret for Effla til at lade anbringe master med tilbehør paa Ejendommen - Ikke til hinder for prioritering eller omprioritering.

I handelen medfølger endvidere svinebesætningen bestaaede af 40 fedesvin over 4 maander til anslaaet værdi af kr. 8.400
 145 stk.ungevin under 4 mdr.anslaaet v. 17,600
 Overdragelsespris ialt kr. 26.000

Endvidere medfølger maskiner og redskaber (med undtagelse af haveredskaber) samt driftsinventar ..Af maskiner

OG REDSKABERNE FREMHÆVES FØLGENDE: 2 traktorer, 2 traktor-
plove, 1 helaarsharve, 1 radrenser, 1 harve, 1 tromle, 1½
radsaamaskine, 1, gødningsspreder, 1 mejetæsker, 1 slaaemaskine,
1 markriiv, 1/5 høvønder, 1 roeoptager, 6 elektromotorer,
1 kværn, 1 malkemaskine, 2 gummihjulevogne, 1 øjlevogn samt
forskellige mindre inventargenstande, haandredskaber og
værkt øj.

Overdragelsessummen for maskiner, redskaber og in-
ventar m.m. er anslaaet til 28 000 Kr.

Der medfølger ingen føderbeholdninger eller anden
fork for varelager.

2.

Overtagelsen finder sted den 11. marts 1969, men
ejendommen henligger dog allerede fra dato for køberens
regning og risiko mod ret til at hæv assurancesummen
til anordningsmæssig anvendelse i tilfælde af ildsvaade.
Med overtagelsesdagen som skærinædag udfærdiges sædvanlig
refusionsopgørelse vedrørende prioritetsrenter, skatter
og andre afgifter ejendommen angaaende.

Køberen indtræder i rettigheder og forpligtelser
overfor mejeriet "Centrum", Sønderø, Åndelsselskabet Odense
Eksportlagteri og andre selskaber og sammenslutninger, hvor
medlemskab fo tsat ønskee tilknyttet ejendommen.

Sælgeren overtager efterbetalingen fra ~~wix~~ mejeriet
og køberen efterbetalingen fra slagteriet for øvin leveret
i 1969.

3.

Sælgeren erklærer paa tro og love, at der ikke
findes skov eller fredskovpligtig grun paa ejendommen.

4.

Sælgeren erklærer, at der ikke haa bekendt findes
angreb af svamp eller huebukke i ejendommens bygninger

eller flyvehavre paa ejendommens jorder.

5.

Erhververen, der er fyldt 28 aar erklærer, at han og hans eventuelle ægtefælle og børn under 21 aar efter erhvervelsen af ejendommen ikke vil være ejer eller medejer af tilsammen mere end 2 landbrugsejendomme, hverken ved personligt ejerforhold eller gennem selskaber m.v.,

6.

Da sælgerene kreaturbesætning, som ikke medfølger i handelen, afhændes med henblyndet til kælvetid, fortsættes ejendommene drift for sælgerens regning til 11/3 1969, paa hvilket tidspunkt køberen indtræder i sælgerens ret-tigheder og forpligtelser overfor Mejeriet "Centrum", SønderøAndelsselekabet Odense Eksportslagteri og andre selskaber og sammenslutninger, hvor medlemskab fortaat ønskes tilknyttet ejendommen.

7.

Købesummen andrager kr. 434.000,00, hvilke firehundrede og tretifire tusinde kroner, 00 øre berigtiges paa følgende maade:

Spørekassen FYN opr. kr. 25.00,00 uden
aflysning er nedbragt til pr. 11/12 1968 kr. 19.000,00
til var. rente og forbundet med afdrag,
kun pant i matr. nr. 1, Bødstrup.
b. Østifternes kreditforening opr. og
til rest kr. 265.000,00
til rente 5 p.a. Gælden er forbundet
med statusmæssige ~~forpligtelser~~ og solidari-
ske forpligtelser. Andel i reservefond
tilfalder køberen. Pant i matr. 1, 3^f og 3^e

at overføre

284.000,00

overført	kr. 284 000,00
c) et beløb af	61.318,00
berigtiges ved køberens ydelse af aftægt til sælgeren og dennes hustru som nedenforanført	
d) Køberen kvitterer sit tilgodehavende hos sælgeren	33.560,00
e) Restkøbesummen	55.182,00
betales kontant	<hr/>
Samlet overdragelsessum	Kr. 434.000,00

Den ovenfor nævnte aftægtsydelse har følgende indhold:
 Køberen forpligter sig til at yde sælgeren Chr.R.Christensen og dennes hustru Ellen Christensen saa længe nogen af dem er i live:

8 elægterisvin aarligt a'125 kg levende vægt til anslaaet værdi	Kr. 600,00
Brugeret til værelse paa gaardens loft til anslaaet værdi	600,00
en kontant aarlig ydelse paa	5000,00
Ialt den anslaaede værdi	<hr/> kr. 6200,00

Da sælgeren er født den 8/41903 og hustruen den 27/8 1903 og da den aarlige værdi af sælgerparrets kapitaliserede rettigheder ansættes til kr. 6.200,00, andrager den kapitaliserede værdi heraf udregnet ~~efters~~ i henhold til de af Statsanstalten for Livsforsikring udregnede tabeller (kap.fakto 9,89) kr.61.318,00.

Til sikkerhed for de fornævnte rettigheder, vil skødet tillige være at tinglyse pantstiftende paa ejendommen med oprykkende panteret efter hæftelserne a) og b). Aftægten skal til enhver tid respektere optagelse af de størst mulige offentlige midler herunder sparekasse og /

eller banklaan uden kaution samt Dansk Landbugs Realkreditfond.

Med hensyn til servitutter, byrder og heftelær henvises til ejendommens blad i tingbogen.

Slagterisvinene leveres efter behov og den aarlige kontantydelse betales med 2500,- kr. halvvaarligt bagud hver den 1/4 og 1/10, første gang den 1/10 1969.

Aftægtydelsen ændres ikke ved den enes død.

Den tinglyste aftægtsret kan til sin tid aflyses fra tingbogen enten ved personlig kvittering fra de berettigede eller mod forevisning af dødsattest^{er} for disse.

Af hensyn til stemplingen erklæres på tro og love, at af købesummen er kr. 380.000,00 at anse for værdien af den faste ejendom og kr. 26.000,00 for medfulgt besætning samt kr. 28.000,00 for medfulgt løsøre.

9.

Der paalægges den herved solgte ejendom følgende servitutbestemmelse:

Da "Kaaregaard" har tilhørt den samme slægt i flere generationer, ønsker sælgeren, at den forbliver i slægtens eje længe muligt. Saafremt køberen eller hans ægtefælle i tilfælde af, at han afgaar ved døden, af særlige aarsager ønsker at afhænde ejendommen inden 15 aar efter overtagelsen, da skal følgende personer i nedennævnte rækkefølge have forkøberet til den solgte ejendom:

1. Christian R. Christensen og Ellen Christensen
2. Gudron Kirstine Christensen født 28/11 1939
3. Inger Margrethe Hansen (f. Christensen) født 3/2 1938
4. Niels Erik Kaare Christensen, født den 25/10 1947.

Forkøberetten, der ikke omfatter 5^c, skal gøres gældende inden 6 uger efter, at sælgeren har fremsat sælgstil-

bud ved anbefalet skrivelse=Den købesum til hvilken ejendommen kan erhverves skal udgøre mindst den i nærværende skøde ansatte købesum svarende til værdien af 13. almindelige vurdering, men iøvrigt til den paa salgstidspunktet senest ansatte offentlige ~~vurdering~~ ejendomsværdi med tillæg for forbedringer foretaget senere end den sidste ejendomsvurdering..Saafremt ingen af de nævnte personer har ønsket at udnytte forkøberetten inden ~~den~~ udløbet af den fastsatte frist, er køberen berettiget til at sælge ejendommen til anden side uanset salgssummens størrelse.

Forkøberetten er ikke til hinder for salg af grunde, Den bortfalder den 11/12 1983 og kan da aflyses.

Forkøberetten skal stedse respektere optagelsen af de størst mulige laan af offentlige midler herunder laan i bank og / eller sparekasse uden kaution samt laan i Dansk Laandbruge Realkreditfond, ligesom aftægtsretten skal respekteres.

Herværende skøde vil tillige være at tinglyse servitutstiftende med hensyn til forkøberetten, idet der med hensyn til servitutter, byrder og heftelser henvises til ejendommene blad i tingbogen.

10.

Der paalægges endvidere den solgte ejendom følgende servitutbestemmelser:

Den til enhver tid værende ejer af den solgte ejendom forpligter sig til fra gaardens vandværk at forsyne huset matr, nr, 5^c, Badstrup by, Skamby sogn, ~~gækk~~ med vand gennem den tilsluttede rørledning. Forsyningen med vand skal ske vederlagsfrit til sælgerens og hans arvingers forbrug, saalænge de bebor huset.

Nærværende skøde begæres tinglyst servitutstiftende paa den solgte ejendom med hensyn til foranstaaende

servitutbeestemmelser, idet der med hensyn til, hæftelser, servitutter og byrder henvises til ejendomsens blad i tingbogen.

11.

Omkostningerne ved nærværende skødes udstedelse, stempeling og tinglysning bæres af parterne i forening indbyrdes fordelt med halvdelen til hver, medens køberen alene betaler gældsovertagelsen.

12.

Den i post 10 nævnte ret for ejeren af matr.nr 5^c, Badstrup, til at forlange levering af vand fra gaardens vadværk ophører, hvis der oprettes offentligt vandværk for Badstrup by, og servituten kan i saa fald aflyses.

Medunderskrevne Carl Martin Christensen tiltræder foranstaaende skøde og forpligter mig ~~til~~ efter dets indhold, og sælgerens ligeledes medunderskrevne ægtefælle tiltræder med sin underkrift ejendomsoverdragelsen.

Badstrup, den 20/12 1968

Som sælger og ægtefælle:

Som køber:

^{R.}
Chr. Christensen (sign.)

Carl Martin Christensen
(sign.)

Ellen M. Christensen (sign.)

Til vitterlighed om underskriftens ægthed, dateringens rigtighed og underkrivernes myndighed.

Ove Larsen, Børgense (sign)

Paastemplet Odense amtstue 23. dec. 1968:

Ejendoms skyld 380,000, heraf grundværdi 148.900 i forbindelse med 5^c.

Skødet er for saavidt angaar 6^e tiltraadt af Verner Lindegaard Larsen.

Og saa skullevi flytte.

Vi skulle forlade den gaard hvor vi gennem 36 aar havde lagt vor livsgerning, og hvor jeg med ganske smaa afbrydelser havde boet hele mit liv. Lidt vemodigt er det jo at bryde op fra noget, vi har kært. Men det var en overordenlig stor fordel for det første at vi var to, for det andet at vi havde forberedt flyttet i god tid, og for det tredje at en søn og svigerdatter kunne overtage gaarden.

Det at flytte til "Hjørnet" var ikke at flytte til noget fremmet. Gennem en halv snes aar havde vi forberedt, at det skulle være vort fremtidige hjem. Vi havde beplantet det og fredet om det, saa flytningen blev et velforberedt led i en naturlig udvikling.

Efterhaanden som dagene skred frem i længde i 1969 blev tømreren, maleren og elektrikerens færdige eller i hvert fald nogenlunde færdige med deres arbejde, saa flytningen kunne foregaa planmæssigt den første uge i marts, da jeg under Nordisk Raads mødeserie havde ferie fra Folketinget. Og ugen indtraf med tørt vejr og let frost, saa vi uden ulemper kunne flytte.

Der var naturligvis mange læ, som vi skulle have med, men noget kunne blive tilbage. Og det viste sig, at møblerne som beregnet faldt ualmindelig godt til i de nye rammer. Og det var en lykke, at vi faldt særdeles godt til i det nye hjem med det samme.

Den 5. marte flytte vi ind i det nye hus, og da vi kom i seng, skinnede maanen stor og rund ind i soveværelser til os. Og fra den dag følte vi os hjemme her. Til gengæld var jeg mere eller mindre fremmed i det gamle hjem. Og hertil bidrog i ikke ringe gra, at den nye generation foretog

en del ombygninger,saaledes at ikke alene de gamle mæbler,men ogsaa de gamle stueer var væk.

Hertil bidrog ogsaa,at kvægbesætningen i løbet af vintermaanederne blev realiseret,idet Carl ville drive kvægløet,da han ikke selv kunne overkomme at passe en besætning sammen med alt andet,og der ikke var økonomi i at holde en foderkæse ter.

Det næste skridt i udviklingen var,at Carl og Kate holdt bryllup paa Kates 30 aar fødselsdag 3.april 1969. Vielsen fandt sted i den hyggelige Sct.Hans kirke i Odense og bagefter var der middag for et halvt hundrede mennesker i Restaurant "Skoven".

Bedre kunne det ikke være.De unge var glade for hinanden,og Kate gik ind til den nye gerning med liv og lyst og vi var glade for hende.

Saa begyndte dagliglivet i det nye hus.Den opkørte have begyndte at tage form og undt Ellens kærlige haand begyndte blomsterne at myldre frem.Tingene tog form,og roserne paa terrassen,som Ellen gav mig til min fødselsdag blomstrede ualmindelig frodigt.

Tingene tegnede saaledes meget godt,men alt var ikke ,som det skulle være.Efter at Ellen ved udgangen af maj var kommet hjem fra sygehuset og havde hvilet nogle dage,kom hun til en række trættende røntgenbehandlinger paa sygehuset i juni 1968,og derefter var hun til regelmæssig kontrol paa sygehuset,uden at vi fik besked om,at der var noget alvorligt paa færde.Tværtimod blev vi beroligede ved,at der blev længere og længere afstand mellem kontrolundersøgelserne.Men efterhaanden som tiden gik,begyndte hun at klage sig mere og mere over,at hun havde ondt i ryggen,og vi kunne ikke helt afvise,at der kunne være

noget alvorligt paa færde, selvom smerterne kunne dæmpes ved brug af medicin.

Vi havde dog nogle lykkelige maaneder, hvor vi var optaget først af husbyggeriet og dernæst af at bo i det nye hus. Desværre lagde det offentlige liv nok lidt for stort beslag paa min opmærksomhed til, at jeg i tide kunne se, hvor alvorligt det var.

I efteraaret 1969 følte hun sig stadig sløjt og sagde, at hun trængte til en tur til varmere områder. Vi tog derfor en fjorten dages tur til Tenerife lige efter jul og var en del af tiden sammen med Inger og Henning, som var dernede paa en otte dages tur. Men det kan ikke nægtes, at turen ikke blev den helt store succes. Ellen havde glædet sig meget til at gaa i vandet, men det kunne hun absolut ikke taale, og forøvrigt var der en del graa-vejrsdage imellem, saa vi blev ikke helt saa genvarmede, som vi gerne ville. Men det var trods alt en god tur, og jeg tror, at Ellen endnu paa dette tidspunkt havde haab om, at det skulle blive bedre.

Paa hjemrejsen havde vi en oplevelse at se Niels Brike nye ejerlejlighed i Gentofte paa Snogegaardsvænget 2. Gennem længere tid havde Niels Erik og Aase under skiftende forhold boet paa værelser i København, men det var baade dyrt og daarligt. Og nu ville de gerne giftes. Det var derfor lykkedes af fände en toværelses lejlighed, der kunne købes for 100 000 med 20 000 i udbetaling. De var netop flyttet ind i denne, da vi kom hjem fra turen, og Ellen fik saaledes lejlighed til paa sin sidste store tur at besøge dette hjem og hilse paa de unge, der stod over for at skulle giftes.

Det var vel ikke noget stort at flytte ind til,

men nok for to unge at begynde med, og vi syntes alle godt om forholdene.

Der var vel nok enaa forhold til at begynde med, med de unge satte en ære i at klare sig selv uden anden støtte end de normale studielaan fra det offentlige. Og for enaa penge fik de skabt dem et pænt hjem.

Niele Erik havde som led i sin ingenjuddannelse i sommeren 1960 været på studieophold i Gøppingen i Tyskland. Gudrom og Ellen og jeg aflagde i midten af august et besøg hos ham i Gudrons nye "Escort" og havde nogle hyggelige dage sammen med ham i omraader, han kendte. Og da han var færdig, tog han ned og fulgte med ham på en tur rundt helt ned til Italien.

Han havde en god sommer, men da den var forbi, var hans bil det ogsaa, saa han maatte pr. 1. oktober 1969 overtage min gamle Consul, som den gang havde kørt 60 - 70 000 km. I stedet købte jeg en ny, som den gang kostede ca. 22 000 kr.

Men vi besøgte ham altsaa i den ny lejlighed, og gik igang med folketingsarbejdet, medens Ellen rejste hjem til en lang og ualmindelig haard vinter, som hun syntes aldrig skulle faa ende.

Omkring begyndelsen af marts aflagde hun besøg hos sin søster i Viborg, men blev meget syg, fordi hun ikke havde faaet sin sædvanlige medicin med. Og fra den tid kunne vi rigtigt se, at det gik nedad. Hun blev tyndere og tyndere, appetitten gik nedad, og smerterne blev voldsomere, saa de maatte dæmpes.

Jeg er ikke klar over, om hun vidste, hvor det bar hen. Jeg tror, hun havde det på fornemmelsen, men hun beklagede sig aldrig. Men først da læge Hansen sagde det

til mig gjorde jeg for mit velkommende det helt klart.

Børnene blev mere tilbøjelige til at komme hjem.

Vor megd de vidste, ved jeg ikke, men de to sygeplejersker Elee og Gerda havde sikkert talt ud med dem.

Men endnu gik det saa taaleligt. Ellen fik en ny stol, hvor hun kunne sidde at læse og sy eller lægge kabale og en tid endnu ogsaa spille kort med børnene. Og selvom den kræft, der havde angrebet hende i ryggen, var ubønnærlig, var det umuligt at afgøre for os, om der ville gaa maanedes eller aar.

Midt under alt dette holdt Niels Erik og Aase bryllup 4. april 1970. Og selvom det var svært at skabe festtenning, var der alligevel samlet omkring tredve mennesker til middag i Næsbyhoved Skov. De unge og flertallet af gæsterne morede sig godt, men for Ellen var det strengt, og vi maatte tage hjem længe før festen var forbi.

Selve vielsen blev foretaget i den uædelt skønne domkirke, der selvom den er stor, kan danne en virkelig ramme om en af livets store begivenheder. Og ved denne lejlighed saavel som ved Carls og Kates bryllup havde brudens mor gjort sig store anstrengelser for at skabe en festlig ramme om begivenheden.

Trods sygdommen var vi alligevel samlede med børnene og nogle stykker mede til en hyggelig frokost herhjemme dagen efter

Tirsdag den 21. september 1971.

Der er folketingsvalg i dag, og hermed udløber det folketingsmandat, jeg nu har haft i to omgange ialt 13 aar 9 maaneder og 18 dage.

Og hermed begynder igen et nyt kapitel i min tilværelse. Fra at være aktiv som landmand, som deltager i det landbrugsfaglige organisationsarbejde og i det politiske liv er jeg nu gaaet over til at være pensionist. Fra at deltage i livet og i en vis grad at præge det, skal jeg nu spille betragterens rolle. Tilbage af hverv har jeg nu kun medlemskab af Statens Jordlovsudvalg med tilsyn i det gamle Odense amt og Bornholm, Formand for 2. Jordfordelingskommission for Fyn og Østjylland samt formand for Dansk Slættegaardforening. Til sammen vil det kunne give nogen indtægt og en begrænset arbejds mængde.

Saa gælder det om at kunne finde sig i de ændrede forhold og at kunne oparbejde en vis livsrytme. Og hertil skulle bidrage arbejdet med haven, en haandværkning hos Carl Martin og Kate paa den gamle gaard, bestridelse af de sidste tillidshverv og saa forhaabentlig en del skribentvirksomhed, herunder de dagbogsblade, som forhaabentlig bliver en realitet og ikke blot en drøm.

Og saa gælder det forøvrigt om ikke at falde hen i grublen over de ændrede livsvilkaar, men at glæde sig over, at man har faaet lov at leve livet i rigt maal, at ~~fx~~ have faaet lov til at beskæftige sig med de ting, der har haft den fulde interesse, at have levet et lykkeligt familieliv, at se børnene i gode virksomheder og at være fri for nærgaaende økonomiske problemer.

Valgdagen, der tillige varefteraarsjævndøg faldt paa en smuk solbestraalet efteraarsdag, hvor man rigtigt kunne nyde livet i det fri. Jeg sad paa traktoren og harvede den ganske dag. Det er nu saadan en hygelig beskæftigelse, naar vejret er godt, og tankerne kan drage saa frit over land.

Henimod aften fik jeg besøg af min folketingskollega siden 1964 Mads Eg Dønggaard, Egebjerggaard. Han var genopstillet i Sønderjylland og naturligvis meget spændt paa valgets udfald. For det første om man kunne holde de sædvanlige to mandater i Sønderjylland, saa han og Burgdoff kunne blive genvalgte og hver der i modsat fald skulle glide ud. (De blev begge valgt)..

Følgelig kom jeg først op at stemme ved mærkets frembrud, men dog tidligt nok til at se de farvestraalende valgplakater. Og ikke mindst de gule C - plakater faldt godt i øjnene.

Aftenen tilbragte jeg paa Kaaregaard sammen med nogle af Kates parørende, og der var mærkelig ro til at føle fjernsynets valgudsendeleer. Saa de ydre omstændigheder var hygelige nok, men dermed var ogsaa alt sagt.

Valget blev en skuffelse. Socialdemokrater og Folkesocialister gik frem over alt, DE Radikale klarede sig, Venstre gik stærkt tilbage paa landet og de Konservative i byerne.

Valgaftenen sluttede med en nogenlunde klar mandatfordeling, men uden at der var skabt klarhed over, om regering Baunsgaard kunne fortsætte eller ikke.

Men da var klokken ogsaa blevet 2.

Onsdag den 22. september 1971.

Valgets udfald blev

27 Radikale (uændret)

31 Konservative ÷ 6

30 Venstæ ÷ 4 Ialt 88

70 Socialdem. + 8

17 SF. + 6 Ialt 87.

Hertil kom 4 delvis uafklarede mandater fra Færøerne og Grønland.

Bemærkelsesværdigt er det, at de yderliggående venstrepartier Venstresocialisterne og Kommunisterne gled ud. Retsstaten opnåede trods fremgang heller ikke mandater, et nyt borgerligt eller i hvert fald halvborgerligt orienteret splittelsesparti ~~XXXX~~ Kristeligt Følgeparti blev med sine 56000 stemmer heller ikke repræsenteret, men ville med blot 700 stemmer mere have opnået 4 mandater. Hvis de havde opnået repræsentation, ville Socd. maattet afstaa 2x mandater. Venstre og Konservative hver 1. Ingen kan vurdere følgerne af dette.

Der blev ingen beslutning truffet med hensyn til regeringsdannelse, men der diskuteredes naturligvis voldeomt.

Torsdag den 23. september 1971.

Den politiske situation er stadig uafklaret, men meget tyder paa, at regeringen vil mødes med Folketinget 5. oktober og lade sagen afklare der.

Det gode efterårsvejr holdt sig stadigt, men maaske med en noget afdæmpet tendens. Jeg fortsatte med efteraarsharvningen og kunne glæde mig over stubmarkens fine tilstand efter afbrænding og to gange harvning.

Man bliver aldrig alene, naar man færdes i marken med plov eller harve. Og ikke mindst naar fuglene flokkes er der en skare af vingede væsener. Maager og Tærner i tusindvis flyver skrigende om traktoren, eller slaar sig ned i dens umiddelbare nærhed, saa man næsten frygter, at man skal køre dem ned. Man begriber ikke, hvordan det kan gaa til, at disse lyse fugle kan finde frem til harven næsten lige saa snart den er der. Efter sigende skal de have nogle ualmindelig gode øjne, men om det alene er sagen, skal være usagt.

Viberne og Størerne er endnu ikke draget bort, men de smukke og vævre fugle er samlede i store flokke, der følger harven lige saa store tal som Mågerne. Og hertil kommer nogle Alliker, der næbtes muntert midt i selskabet.

Jo det er fornøjeligt at følge fuglenes liv og se hvor frygtløse de er i menneskers nærværelse. Men naar skyggerne begynder at blive langemforsvindere fuglene. Saa søger de natkvarter paa andre steder. Men hvor?

I stedet for den muntre flok, kommer der andre skabninger frem. Haren den graa, der endnu ikke er blevet opskræmt af jægerens bøsse vover sig frem i nærheden af fredesforstyrrelsen, men dukker sig alligevel mellem ujævnheder og straa, saa den næsten falder sammen med

med jorden og er meget svær at faa øje paa.

Lange med hegnet lister en Fasanhøne med sit kuld af halvtore kyllinger afsted, medens Fasanhanen krør sig inde paa marken, men alligevel tager benne paa nakken, naar man kommer i nærheden. Og Agerhønsesmutter dukker sig tæt ind under roerækkerne med sine kyllinger, medens hun søger næring til familien.

Det er karakteristisk at iagttage, at disse aftenehs dyr er sky for mennesker. Og jeg er egentlig ikke særlig stolt af at konstatere det, for det er jo menneskets skyld. Det er os, der forfølger dem hele efteraaret igennem med vor jagen og skyden. Saaadan har det altid været, og dyrene har gennem generationer vænnet sig til den frygtomme tilværelse.

Man kan diskutere det rigtige i denne tingenes tilstand, men den lader sig jo næppe ændre saa lang tid. Jægtlysten sidder i blodet paa folk.

106

Tirsdag 24. sept. 1971.

Der skete brat omslag i vejret. I nattens løb var der heftig regn og torden, og inden middag kunne der måles 27 mm nedbør. Senere paa dagen klarede det dog op paany, men sommervarmen var borte.

Som følge heraf var det umuligt at arbejde paa jorden med redskaber. Jeg fik derfor noget kontorarbejde ryddet af vejen og foretaget en jordlovsudvalgsbesigtigelse i Drigstrup og aflagt besøg bl.a. i Andelsbanken.

Jeg havde været saa heldig at faa udtrukket en 5 % statsobligation paa 2000 kr. til kure 62. En rar skattefri formuegevinst. Jeg havde egentlig tænkt mig at købe nye obligationer for pengene, men lod mig overtale til at købe for 2000 kr. 10 % garantibeviser i Andelsbanken. Om det var klogt, ved jeg ikke.

Prisen for bacon, der havde ligget temmelig svag det sidste aars tid, er rettet sig noget i de sidste uger, og der opstod nu en ny stærk engelsk efterspørgsel med paafølgende prisstigning. Londonnoteringen satte rekord med 400 Pund Sterling pr. ton, og den danske notering ansattes til 5,36 for 1. kl. A = Samtidig steg torveprisen 2 kr. til 150 kr. for bedste 20 kg. s grise. Og samtidig er smørret maet rekordhøjder.

Denne udvikling giver naturligvis landmændene øget humør og giver haab om, at vi kan gaa ind i EM i hvert fald med baconproduktionen intakt.

Obligationskurserne er i den sidste uge steget ganske væsentligt i forventning om snarligt fald i diskontoen.

Lørdag 25.sept.1971

Uvejret fik hurtigt raslet ud, og efter gaarsdagens nedbør var jorden saa tør, at jeg med nogen forsigtighed kunne give Mosen et ttedie træk med harven. Og den kom til at se virkelig godt ud. Carl kørte ajle derned.

Om aftenen ved jeg til selskab paa Sjølundgaard sammen med: H.D.s forældre og tre sæt af deres søkende, som alle var hyggelige og rare mennesker.

Turen derned var ikke uden dramatik, idet bilen kørte før Koldång gav en mærkelig lyd, der efterfulgtes af en vedholdende larm. Det viste sig heldigvis kun at være et brud paa udstødning srøret, saa jeg kunne køre videre, men sagen gav dog anledning til, at jeg overnattede paa Sjølundgaard.

Søndag 26. sept. 1981.

Morgenkaffe og frokost paa Sjølundgaard sammen med Gudron og H.D.

Vi fik set haven og navnlig deres flotte nye svinestalde, som er under opførelse inde i gaarden, og som skal kunne rumme 6-7 par svin i en længde af hver 88 meter.

Første stald nærmede sig fuldendelsen, og den anden var man saa langt fremme med, at der var støbt gulv og rejst buer til tag samt paabegyndt muring af ydervægge.

Om eftermiddagen var vi paa Bejstrupgaard i Københoved til kaffe og aftensmad, og Kløppenborgs kørte os en lang tur rundt i det smukke sønerjydske landskab og op nord for Kongeaaen, hvor vi passerede Ladelund Landbrugsskoles store og flotte bygninger, der nu tildels staar tomme under ungdommens flugt fra landbruget. Endvidere passerede vi Aekov højskoles endnu større, men vel ikke helt saa smukke bygninger. Det oplystes, at der var tegnet 100 elever for vinteren, men det er jo kun en brøkdel, af de 3 - 400, der plejede at være, før de langhaarede slæng prøvede at erobre skolen - hvad heldigvis mislykkedes efter langvarig strid.

Men det var vedmodig at se de to gamle kulturcentre ligge næsten ubenyttede hen. Hvad skal der blive af dem ?

Om aftenen var vi alle fem til høstgudstjeneste i Rødding Frimenighedskirke, hvor Kloppenborgs har deres tilhold. Det var en meget smuk oplevelse. Kirken der var smuktpyntet med korn og blomster, var fyldt til sidste plads. Og gudstjenesten, der formede sig omtrent som en gudstjeneste i folkekirken, men nok saa enkelt og relativt kortvarig, selvom der var ret stor altergang. Og bagefter var der menighedsråde paa hotellet, hvor Gudron H.D. og jeg

dog ikke var med. Der foretoges indeamling til danske i Sydsleevig, og der laa masser af tikronesedler paa bordet. Endd en enkelt halvtredser.

Man klagede imidlertid over, at menighedens medlemmer var gamle, og at det var helt galt ved de efterfølgende maanedsmøder. Og det var rigtigt. Vi saa en del yngre ægtepar med børn, men absolut ingen unge.

Men det er Rødding jo ikke ene om, selv og det giver særlige problemer for den næsten 100 ar gamle fri-menighed, der egentlig var startet i tyskertiden i salen paa Bejstrupgaard.

I Skarby var der ogsaa høstgudstjeneste, og ved denne lejlighed var der godt besøg, selvom Carl og Kate sagde, at de formentlig var de yngste.

Paa køreturen besaa vi det gamle hus "Friheden" som en Kloppenborg Skrumtsager havde bygget i 1872 lige nord for Kongeaaen for at have et fristed i tyskertiden. Huset er et lille kampestenshus, der for et par aar siden saa forfærdeligt ud, men som nu var blevet moderniseret, saa det kunne udlejes til sommergæster. Og underligt nok er det væsentligst til tyskere, som betaler 300 DM i leje om ugen. Saadan kan det gaa.

Mandag 27.sept.1971.

Hjemkørsel fra Sjølundgaard tidlig morgen under stort rabalder fra det sprængte udstøningsrør. Men det betød ikke meget, for lastbilerne larmede ogsaa, og mekanikeren fik lavet bilen i formiddagens løb.

Jeg fik tid at hjælpe Carl med at veje grise. Der blev 11 mod 22 i for¹gående uge.

Og i det gode efterårsvejr gik jeg igang med at give haven en haa rdt tiltrængt omgang med hakkejern og plæneklipper.

Jeg fik plukket Ingrid Marie-æbler, og Carl begyndte at toppe sukkerroer af.

Tirsdag 28.9.71.

Rejste om aftenen med toget til København og overnattede hos Henning og Inger samt lillepigen, der stadig tog pænt paa i vægt og som var et særdeles fredeligt barn.

Onsdag 29.9.1971.

Til forretningsudvalgemøde i Statens Jordlovsudvalg. Mødet var meget langvarigt. Det begyndte 9,30 og var daarligt færdigt, da jeg forlod stedet for at rejse med lyntoget

Om aftenen havde jeg kortaften, hvori deltog familierne Jensen, Søndersø, Balke, Carl og Kate samt hendes moder.

Torsdag 30. sept. 1971.

!aa afskedstur til Præstø amt. Efter at have fungeret som jordlovsudvalgets tilsynsførende i amtet i 24 aar ophørte min funktionsperiode pr. 1. Oktober. Og da samtidig Otto Peteresen og Shiøler bl.a. paa grund af alder ophører med at fungere fra samme dato, formede turen sig som en afskedstagen. Jeg besaa Stevnfort, og saa spiste vi frokost paa vort gamle tilholdssted Rønnede kro inden vi saa paa et par søger. Kommissionsformand Aksel Hansen fungerer videre som viceformand for hele Størstrømsamtet.

Fredag, 1. oktober 1971.

I et ualmindelig smukt efteraarsvejr med indtil 20 graders varme begyndte Carl og jeg paa roeptagningen, og vi fik gennemført et betydeligt stykke arbejde, men begejstringen for avlens størrelse var maadelig.

Det var første jagtdag, men vi saa ikke andre jægere end Rasmus J. Hansen, der kom cyklende til Brøndstrup efter at han af en eller anden grund ikke mere er kørende=Paa grund af traktorlarmen hørte vi ingen skud.

Om aftenen kom Inger og Henning med Lillepiggen paa week-end besøg.

Lørdag 2. okt. 1971.

Familien fra Hvidovre var paa besøg, og om eftermiddagen havde de kaffeslabberas hos mig for Ruth og Sonja samt Kate.

Jeg hjalp Carl med at toppe roer af en del af dagen. Vejret var fremdeles skønt.

Søndag 3. okt. 71.

Det blev en ret bevæget dag.

Efter at vi havde drukket morgenkaffe forberedte vi en køretur, og vi blev enige om Fynshoved, men netop som vi skulle køre kom Esther og Viggo Løntoft paa visit for at se Lillepigens undervejs til Odense. Vi kom dog afsted og havde en smuk tur til hovedet og til Kerteminde, medens Carl og Kate gik paa jagt (uden at skyde noget)

Om eftermiddagen kom Elna og Martih Danielsen paa visit. De er jo altid saa elekværdige, og de følger Niels Erik med stor interesse. Og samtidig kom Gudron og H.D. hjem, saa der var livligt rykind. Danielsens tog dog afsted igen samtidig med at Marie og Marius kom. Og saa fejrede vi Lillepigens to maaneders fødselsdag ved en hyggelig famil'esammenkomst.

Mandag 4. okt. 1971.

Vejret blev næsten smukkere og smukkere, men efterhaanden ogsaa køligt. Men varmebølgen havde ogsaa været uædvanligt

Inger og Henning med Lillepihen og jeg aflagde eftermiddagsbesøg i Rosengaardencentret. Der var storslaae og en del mennesker, men tilsyneladende kun en begrænset handel.

Om aftenen kørte de til Sjølundgaard for at blive ugen ud.

Tirsdag 5. oktober 1971.

Det var stadig fint vejr, og jeg havde dagen lang.

Om aftenen tog jeg til København for at deltage i forretningsudvalgsmøde i Statens Jordlovsudvalg næste dag. Folketinget holdt aabningsmøde denne dag, men jeg skænkede det ikke tanke. Dog overvejede jeg, om jeg skulle tage hen at se, om der var nogle af de gamle kammerater paa stamkafeen "Hoe Stig", men jeg lod være. Lysten var der ikke rigtigt.

Onsdag, 6. oktober 1971.

FU-møde i Statens Jordlovsudvalg. De første ansgninger om tilskud efter loven om rentesikring for udgifter til landbrugets produktionsbygninger forelaa. Man venter 8000 om aaret, hovedsagelig til svinestalde.

Der forelaa endvidere henvendelse om udlevering af dokumenter vedrørende afslag paa en sammenlægning i Ladby. Man vedtog i overensstemmelse med loven at udlevere disse med efter samraad med justitsministeriet vedtoges det at tilbageholde medlemmernes indstilling, der fortsat vil kunne betragtes som et internt dokument.

Valget paa Færøerne var nu opgjort og de to hidtidige medlemmer genvalgt. Dermed er der sikret flertal for dannelsen af en socialdemokratisk mindretalsregering, og Krag gaar nu igang med at danne en saadan.

Om aftenen var jeg paa Sjølundgaard sammen med Carl og Kate og Inger og Henning. Jeg tog med lyntoget Slesvigeren til Kolding, hvor Carl hentede mig paa turen dertil..

Den første nybygning paa Sjølundgaard var nu delvis færdig og den anden næsten under tag.

Torsdag, 7. oktober 1971.

Lydersen og jeg var i O.Karby for at foretage endelig afsyning af den første rentesikringsstald, en svinestald til 200 svin for 146 000 kr. Alt var i orden.

Om aftenen var jeg til kortepil hos Ellemose, efter at vi på forhånd havde foretaget en mærkningsrundtur i den nye bydel., som er i rivende udvikling med beboelse, forretninger og fabrikker.

Fredag 8. oktober.

Det var graavejer, og jeg opholdt mig væsentligst inde for at skrive artikel til "Slægtsgaarden".

Johs. Rasmussen fræsede have. Carl kørte gødning til "Mosen".

Journalisternes strejke overfor radio og fjernsyn, der nu havde været over en uge, fortsattes stadig, selvom der forhandlede.

Krags regeringsdannelse var ikke færdig, men ventes at blive det lørdag

Lørdag 9. oktober 1971.

Ministeriet Krag er nu en kendsgerning, og selvom den parlamentariske basis er saa svag som overhovedt muligt, er magten og administrationen dog gledet de borgerlige partier af hænde. Man ved ikke for hvor lang tid. Nogle mener, det bliver kort, men Krag har dog en væsentlig trunk på haanden, nemlig at vi for at blive optaget i fællesmarkedet & markedsmødetanderne har nu antagelig fireogtredeve mandater i Folketinget, hvilket er mere end en sjettedel skal have folkeafstemning engang i sommeren 1972, og før den tid er der næppe nogen, der tør røre ham.

Det store spørgsmaal er saa iøvrigt, om det samarbejde, der har eksisteret mellem de tre borgerlige partier, kan opretholde i det lange løb fremover.

Prisen for ministeriets parlamentariske basis var iøvrigt, at grønlandsrepræsentanten Hertling blev minister. Man mindes i sandhed frisen på Christiansborg: Den som forstaar fuglenes sprog kan blive minister

Søndag, 10. okt. 1971.

Krage ministerliste foreligger nu og gengives nedstaaende. Den modtoges med nogen overraskelse, men ogsaa med en vis velvillig. Opsigtstvækkende er det, at Riiegaard-Knudsen afslog at blive minister paa grund af Hertinges udnævnelse (Fiskeriminister).

Om formiddagen var jeg i kirke. Vi var 12.

Om eftermiddagen kom Kate og hendes familie fra odense og spillede kort. Carl var til et kursus i Baaring.

Nye ansigter

- Statsminister:
Fhv. statsminister Jens Otto Krag.
- Udenrigsminister:
Parasekretær K. B. Andersen.
- Finansminister:
Folketingsmand Henry Grønbaum.
- Økonomi- og budgetminister:
Folketingsmand Per Hækkerup.
- Justitsminister:
Folketingsmand, advokat K. Axel Nielsen.
- Arbejdsminister:
Folketingsmand Erling Dinesen.
- Udenrigsøkonomi- og markedsminister:
Folketingsmand Ivar Nørgaard.
- Boligminister:
Folketingsmand, sekretær Helge Nielsen.
- Forsvarsminister:
Folketingsmand Kjeld Olesen.
- Trafikminister og minister for miljø og planlægning:
Folketingsmand Jens Kampmann.
- Fiskeriminister:
Folketingsmand, kommunegartner Chr. Thomsen.
- Grønlandsminister:
Folketingsmand, fuldmægtig Knud Hertling.
- Undervisningsminister:
Folketingsmand, lektor Knud Heinesen.
- Socialminister:
Folketingsmedlem, socialrådgiver fru Evg. Gredal.
- Indenrigsminister:
Folketingsmand, overassistent Egon Jensen.
- Kulturminister:
Folketingsmand Niels Mathiasen.
- Handelsminister:
Højskoleforstander Erling Jensen.
- Landbrugsminister:
Gårdejer Ib Frederiksen.
- Kirkeminister:
cand. theol. fru Dorte Bennedsen.

Mandag 11.oktober 1971.

Typisk dansk efteraar med regn og græsvej. Men vi har saa sandelig intet at beklage os over i saa henseende, og vi kan godt bruge lidt vand til den knæstørre jord.

Jeg var i Kosterlev og se til Anna Jensen og de to gaarde, jeg har tileyn med. Anna var nogenlunde rask, selvom hun ikke helt havde forvundet den sidste hjerneblødning fra marte. Men hun er en rask gammel dame efter sin alder - 82 aar. Gaarden saa ud som sidst. Taget var meget daarligt paa tærskeladen, og Anna var heldigvis indforstaaet med, at der ikke var andet at gøre end at bryde de to lader ned og drive gaardene sammen.

Marken var ikke efteraarsbehandlet, men halmen brændt godt af, saa da Jørgen Sørensen og jeg gik den igennem, fandt vi ikke ukrudt af betydning. Han mente derfor, det var tilstrækkeligt at vinterpløje den. Vi drøftede de kommende forpagtningsforhold, og han var interesseret i at forpagte ogsaa den lille gaardsjord. Vi enedes derfor om, at han skulde sørge for at taget ~~til~~ hans stuehus blev sat i stand, samt meddele, naar det var sket, saa der kunne holdes udvalgs-møde om sagen.

Tirsdag 12. oktober 1971.

Jeg gav telefonisk advokat Olesen meddelelse om foranstaaende, og vi var enige om denne fremgangsmaade.

Sammen med Lydersen var jeg i Hølmstrup og på en grund til gartneribrug, som vi på grund af terrænforholdene imidlertid ikke kunde godkende.

Og saa ringede jeg til Sønderø kommunkontor og ansøgte om folkepension. Det var for saavidt kun en ringe ting, men alligevel en skelsættende begivenhed. Jeg havde været berettiget til folkepension i halvandet aar, men vilde ikke søge, saa lang tid jeg var folketingsmand. Da jeg imidlertid maa betale over 70 000 kr. i A og B skat fandt jeg det ikke betænkeligt at søge nu.

Radio- og fjernsynstrejken, der nu havde været i 11 dage, tilepidsedes nu yderligere. Smede- og maskinarbejderforbundet, havde forbudt sine medlemmer at medvirke ved fjernsynsudsendelser, forhindrede nu, at der kunne sendes film og andre ting, der hidtil havde været sendt. Hans Sølvhøj meddelte dette i en kort udsendelse kl. 20, og derefter blev der tavshed. Radioen fortsatte dog sine almindelige udsendelser.

Jeg fik tid at læse bogen om Skrumsager fra København. H.D.s oldefader, der havde spillet en meget stor rolle i tyskertidens grænsekamp.

Onsdag 13. oktober 1971.

Vejret var nu atter opklarende og sukt efter regn. Carl Martin fik en del roer toppet af i eftermiddagens løb.

Den totale fjernsynsstandsning gav mig lejlighed til at læse to bøger af Moten Kamphøvsener om J.N.H. Skruzsager og af denne om hans hustru Ane Marie Skruzsager født Klop-penborg fra Københoved. Bøgerne gav en overordentlig inter-essant og spændende skildring af de to slægter og af de sønderjydske forhold i tyskertiden efter 1864. Og de fortalte om en utrolig etædighed hos de sønderjydske førere samt om det indre modsætningsforhold.

Om eftermiddagen kom fru skibleinspektør Wind, otterup, og hentede mig med til en eftermiddagsvisit hos landbrugs-minister Peder Larsens enke i Østrop. Det havde været plan-lagt længe og blev nu endelig til virkelighed og blev meget vellykket.

Torsdag 14.10.1971.

Til mejeribestyrer O. Jensens 70 aars fødselsdag i Næsbyhovedskov.

Niels Erik og Aase rejste paa en 15 dages ferie til Monastir i Tunesien.

Vi havde den første nattefrost og klart solskin.

Fredag, 15. okt. 1971.

Straalende solskin. Vi arbejdede med roer.

Lørdag, 16. okt. 1971.

Køligt, men tørt vejr. Sat ruder i i staldene.

Ganske uventet kom fjernsynet igen i funktion efter flere dages sædestrejke. Der var opnaet forlig. Parterne turde åabenbart ikke gaa en week-end indde uden fjernsyn.

Søndag, 17. okt.

Jeg var ved Flyvesandet, men der var afspærret paa grund af skarpskydning.

Iøvrigt var det interessant at se, hvor godt vinter-sæden stod, hvor velbehandlede xxmarkerne var, og hvor langt roearbejdet var fremme i det gode vejr.

Jeg smagte paa en Pernod, som jeg havde faaet foræret i Frankrig. Den smagte nærmest som hoestesaft og maatte skylles ned med noget andet.

Torsdag, 21. okt. 1971

Jeg var til besigtigelse paa Bornholm efter en ratlig sejltur paa en temmelig urølig Østersø, som dog ikke gav søsyge..

Jeg kunne meddele Knud Anker Kofoed, at der nu var foretaget udnævnelser af formænd og viceformænd for de nye jordbrugskommissioner for tiden indtil 1. april 1974, at jeg var udnævnt til formand for gl. Odense amt og Bornholm og at han var udnævnt til viceformand for Bornholm.

Efter at have besøgt forskellige landbrugsforhold, tog jeg med middagsflyveren tilbage til København, og da vejret stadig var daarligt tog jeg en ny tur over Østersøen nemlig til Puttgarten og tilbage.

Freitag, 22. okt.

Møde hos Lykke-Meyer om Faxe Klakbrude tilsvar til Jordlovsudvalget. Hjemrejse.

Der opnaaedes nu forlig om konflikten i Radio og TV. Udsendelserne forventes derefter genoptaget i løbet af en uge.

Lørdag, 23. okt.

De forudgaaende dages ruskvejr afløstes nu af det mest straalende efteraarsvejr med høj temperatur og otte timers sol..

Der var kort fra Nils Erik i Afrika

Måndag, 18. okt. 1971.

Et kraftigt uvejr med regn, storm og torden drev hen over egnen. Efteråret havde for alvor holdt sit indtog.

Jeg benyttede lejligheden til at skrive og samle en bog med indtryk fra Pariserturen 1, - 11. september

Tirsdag, 19. okt.

Uvejret fortsatte, men med aftagende styrke og uden torden.

Jeg var sammen med lydersen i Kirkendrup og rejste slutteligt til København for at bo hos Inger.

Ministeriet Krag forelagde et hastelovforslag om forhøjelse af indførselstolden på 65 % af de indførte varer med ikke mindre end 10 % af toldværdien. Forslaget var tænkt vedtaget samme dag, men det mødte modstand bl.a. fra FS og resultatet blev en udvalgsforhandling med langvarige møder.

Onsdag, 20. okt.

Lovforslaget gav anledning til voldsom uro både i ind- og udland. Folketingsudvalget fik besøg af 80 deputationer, og det gennemgik en del ændringer. Bl.a. fritoges benzinen, og ialt blev der kun 55 % tilbage af de 65. Tolden afskræpes over 18 måneder. Forslaget vedtoges med 90 st. mod 88.

Der var FU. møde i Jordlovaudvalget.

Om aftenen var jeg med Inger og Henning i Iserød.

Møndag, 25. okt. 1971.

Møde i Flyvesandsudvalget. Made Eg Damgaard erklærede sig utilfreds med byggeri m.m. paa Flyvesandet og udtraadte af Flyvesandsudvalget, idet han erklærede, at han udelukkende ville holde sig til Staten i sager vedrørende Flyvesandet. Efter mødet ringede han mig op og understregede dette.

Efter møder besigtigelse og forhandlinger med en ung gartner angaaende laan til et gartneribrug ved Holmstrup st. Trods nogen betænkelighed paa grund af, at arealet var bakket, vedtoges det dog at indsende ansøgningen.

Tirsdag 26, okt.

Straalende sommervejr, men frostkoldt mod aften. Carl pløjede gødning ned i Mosen. Jeg puskede lidt i haven.

Onsdag, 27, okt.

Om formiddagen besigtigelsestur for Jordlovsudvalget.

Kl. 18 møde i Slægtsgaardsforeningens arkivudvalg.

Efter at situationen en tid havde været kritisk forelaa der nu meddelelse fra Haunstrup-Clemmensen om, at man kunne faa et lokale hos ^{Dg. Forening} ~~Dg. Forening~~ kreditforening.

Kl. 20 var de udtraadte medlemmer af Folketinget indbudt til aftensmad og samvær med gruppen i forbindelse med dens første aftengruppermøde.

Torsdag, 28. okt. 1971.

Dansk Slægtsgaardsforening havde hovedbestyrelsesmøde i Vartov med deltagelse af næsten alle medlemmer. Man drøftede indgaaende foreningens interne forhold og da navnlig mulighederne for hoe Østifternes Kreditforening gennem direktør Haunstrup-Clemmensen at faa et nyt arkivlokale i stedet for det paa Amager, hvorfra man er sagt op.

Kl. 19 vendte Niels Erik og Aase hjem fra en rejse til Mønster i Afrika, og jeg var sammen med dem hoe Inger og Henning. De havde haft en god tur.

Og saa sluttede aftenen med to begivenheder, hvoraf den ene hurtigt vil glemmes og den anden bevares som noget historisk afgørende.

Efter en maanedes journaliststrejke fik vi for første gang radioavis kl. 22.

Og kl. 22,15 bragte en ekstraudsendelse meddelelse om, at det engelske Underhus efter seks dages debat netop nu vedtog at træde ind i det europæiske Fællesskab. Afstemningen sket med 356 for og 244 imod altsaa med et flertal paa 112, medens 20 undlod at stemme. 68 medlemmer af Labouroppositionen stemte for, og 38 konservative regeringstilhængere stemte imod.

Afstemningen, der var imødeset med betydelig spænding, blev hilset med jubel ud over Europa og Amerika. Man tilkendegav, at nu stod man til indledningen til en ny tid for det gamle Europa.

For Danmark har sagen stor interesse, men man skal endnu igennem et folketingsdebat og en folkeafstemningsnaaleøje.

Torsdag, 29. okt. 1971.

Fre

Den engelske parlamentsbeslutning vakte uhyre opmærksomhed baade i Danmark og i næsten alle uo­lande. Og stemningen var positiv overalt undtagen i Rusland og saa naturligvis hos vore hjemlige SF.ere

Jeg hjalp Carl med at tage roer op.

Lørdag, 30. okt.

De konservative organisationer holdt amtstillids­mandsmøde paa Ringe hotel kl. 10 fmd. - med fuld sall

Om aftenen til kortspil hos Carl og Kate.

Søndag 31. okt.

Søndag var som sædvanligt en ret stille dag.

Mandag 1. november.

Jorbrugskommissionsmøde paa Næsbjund kro.

Paa visit hos fru Danielsen i anledning af, at hun har været lærerinde i 50 aar.

Om aftenen kortgæster.

Tiredag, 2. nov.

Til delegeretmøde i De samvirkende landboforeninger i Fyns Stift paa Nyborg Strand.

~~LXX~~
~~XXXXXXXXXX.~~

Afrejse til København,

Ved delegeretmødet talte professor Gelting fra Aarhus om fællesmarkedet og Danmark. Han gjorde det godt og meget optimistisk. Han gjorde et fordelagtigt indtryk ved i stedet for det dumme udtryk "Mine damer og herrer" slet og ret at indlede sit foredrag med at sige "Goddag".

Onsdag, 3. november 1971.

Forretningsudvalgsmøde i Statens Jordlovsudvalg.

Gudron og Else aflagde besøg om eftermiddagen og aftenen, idet Else havde en uges ferie hos Gudron. H.D. var ikke med, da han lige havde fået 320 smågrise.

4. nov.

Jørg. P. Jørgensen havde foræret os 7 store poser tulipanløg af sin avl på Boltingegaard. Gudron fik en part af dem, Kate en anden og jeg en tredje. Saa der var travlhed med at plante tulipaner i den særdeles bekvemme jord. Vi blev færdig med at plante stedsegrønne buske under kaetanierne hos Kate, og vi fik plantet tulipaner derimellem. Jeg fik lagt ca. 300 løg, men blev ikke helt færdig.

Carl pløjede med den trefurede plov på langs i den store mark.

Jeg havde besøg af revisor Brandt i anledning af at jeg var blevet påalignet en slutskat på nær 12 000 kr. for 1970. Jeg havde protesteret, idet jeg ikke regnede med at skulle betale mere end ca. 500 kr. Skattevæsenet var selv i travl og var højt modtagelig for indvendinger, men trods gentagne besøg af Brandt havde man ikke fået klaring. Man gik nu sagen igennem endnu engang, og Brandt mente nu at være kommet på sporet af en betydelig fejl.

Jeg modtog for første gang aldersrente 525 kr. for tiden fra 14 okt. til 30. nov. Den månedlige udbetaling med en trækprocent på 57 bliver herefter 332 kr.

Marius Andersen ringede og spurgte, om jeg ville med på en tur til Tenerife 30. november. Mit svar blev nærmest poetiskt..

Fredag, 5. november 1971.

Revisor Brandt aflagde besøg og meddelte, at han havde opnaet aftale med Sønderø kommunalbestyrelses skattevæsen, hvorefter min indkomst for 1970 nedsettes fra de paalignede knapt 125 000 kr. til godt 110 000. Herefter kan man forvente at den ansatte slutskat paa knapt 12 000 kr. nedsettes til et par tusinde eller nogenlunde, hvad jeg havde regnet med.

Jeg fortsatte med udplantningen af tulipanløg, klippede stauterne ned og spredte spaugum omkring i haven. Denne maa derfor nu betegnes som vinterklar.

Lørdag, 6. november.

Kørte til København sammen med Carl og Kate for at fejre barnedaab i Hvidovre. Paa Storebælt mødte vi Gudron og H.D. samt Else og var sammen med dem.

Jeg aflagde et kort besøg i Østifternes Kreditforening for sammen med Hofmansen at besigtige nogle lokaler, der kunne stilles til raadighed for Slægtsgaardsforeningens arkiv. Lokalerne fandtes brugelige, og jeg skulle forhandle videre med Haunstrup-Clemmensen om prisen.

Derefter var jeg en stund sammen med familien hos Inger, og om aftenen var jeg sammen med Inger og Henning hos Inge og Knud til en hyggelig komsammen.

Søndag, 7. november 1871.

Til barnedaab hos Inger og Henning , hvor deres førstefødte blev døbt i Risbjerg kirke. Hun fik navnet ULLA MARGRETHE HANSEN. Gudron og Carl Martin var faddere.

Daaben formede sig som en smuk højtidelighed i kirken, der netop kunne fejre sin 12 aars "fødselsdag" ved denne lejlighed. Det var en smuk og enkel kirke, der gjorde det bedste indtryk, og som tjener moderne arkitektur til til ære. Der var to børn i kirke, og begge opførte sig eksemplarisk, hvad Ulla sin vane tro iøvrigt gjorde hele dagen.

Kl. 12 var vi inviteret til frokost-middag hos de lykkelige forældre. Der var ialt 15 deltagere i middagen nemlig de desværre kun tre bedsteforældre, Ingers søskende med deres ægtefæller, samt Else og Viggo samt et par af Hennings slægtninge.

Vi fik en ganske fortrinlig middag, som var købt færdigleveret ude i byen og nogle udmærkede vine.

Og saa havde vi en meget hyggelig eftermiddag, inden vi sluttede med the og ostemad. Det er jo efterhaanden sjældent at have alle børnene samlede, og derfor nyder man det maaske saa meget mere.

Ulla fik et dagmarkere fra Ingers søskende, Mormor havde i tide strikket en kjole, som hun fik paa efter daaben, der selvfølgelig fandt sted i den gamle daabskjole, som Inger var blevet døbt i som den første, og som have været brugt ved utallige lejligheder siden. Jeg gav en sparekasse-bog med 1000 kr.

Inger havde holdt fri i tre maaneder efter fødselen, men havde nu begyndt at sparekassen igen, men foreløbig kun hveranden dag. Ulla var saa i dagpleje hos en genboer-ske.

Måndag, 8. november 1971.

Jeg benyttede lejligheden til at tage fra København til Bornholm med natbaeden for at faa ordnet nogle jordlovesager%

Men det blev en urolig nat ,for det blæste en storm udi Østersøen, og det blev værre og værre, jor længere vi naaede frem.

Heldigvis laa jeg paa lange af skibet, saa jeg rullede kun rundt i køjen og slap for at faa hovedet til at vippe op og ned ,som de, der ligger paa tværs. Og jeg havde sikret mig en guldbajer til at sove paa og var gaaet til køje i god tid. Saa jeg sov til henad morgenstunden og var paa intet tidspunkt søsyg.

Efter 4 forretninger tog jeg med middagsflyet til København og hjem med tog og rutebil. Og inden min hjemkomst i mørkningen var det det herligste stille vejr.
Tirsdag 9. nov.

Møde i likvidationsudvalget for Nordfynske Jernbane.

Likvidationen har nu været i seks aar og nærmede sig nu afslutningen, idet kun faa af de sidst solgte arealer ikke havde passeret tinglysningsen. Man regner med at slutte i foraaet 1972.

Det har været en ganske god forretning, at være medlem af udvalget, idet der hidtil er udbetalt 17 500 kr. til hver. Der blev bevilget yderligere 1 500 kr. og der paa-regnes en ekstrabevilling til foraaet. Herfra gaar naturligvis skatten.

Korttaften hos O. Jensen, Sønderø.

Onedag, 10. november 1971,

Til middag hos skolesykolog Danielsen i forbindelse med hans tilbagetræden fra embedet.

Torsdag 12. nov.

I tørt og koldt vejr tog vi de sidste roer op. Tilvæksten i de sidste uger havde været særdeles god, saa den ikke alt for store roeavl udviklede sig efterhaanden mere tilfredstillende.

Fredag 12. nov.

En straalende sol gjorde novembervejret helt ufatteligt smukt. Jeg harvede roejord om formiddagen, og om eftermiddagen var jeg i haven. - sad endda en halv times tid og nød solskinnet paa terrassen.

Lørdag 13. nov.

Til konservativt Landsraadmøde i København.

Aftenfest i Lorry.

Søndag 14. nov.

Landsraadmødet fortsattes under stor tilslutning og med en ganske god stemning.

Under mødet kom Poul Møller tilstede og blev voldsomt og langvarigt hyldet. Han holdt en smuk og bevæget tale og forlod derefter mødet under stormende hyldest. Alt var saare vel. Men efter mødet forlød det, at han agtede at lade sig opstille som kandidat til formand for partiet, naar Thestrup næste aar trækker sig tilbage.

Jeg er noget betænkelig ved dette.

For det første saa man tvivle paa, om han kan finde sig i kun at spille en organisatorisk rolle, for det andet har samarbejdet mellem ham og flere af partiets toppolitikere ladet noget tilbage at ønske, for det tredje betyder

hans valg sikkert, at det vil blive betydeligt vanskeligere at kalde Haunstrup Clemmensen tilbage til politik, og for det fjerde har Poul Møllers organisatoriske evner næppe kunnet stå maalt med hans politiske. Jeg er bange for at han er i færd med at begaa sit livs dumhed.

Om aftenen var jeg hos Else og Viggo, hvorefter Inger og Henning kørte mig til bornholmerbaaden.

Mandag 15. nov.

Paa Bornholm til besigtigelse af ejendomme, der havde ansøgt om rentesikring for landbrugsbyggeri. I besigtigelsen deltog jordbrugskommissionens viceformand Knud Anker Kofoed og . Der er indkommet en del ansøgninger, og det var en fornøjelse at se, hvor gode og tidssvarende svinestalde, der opføres. Naar loven om rentesikring har virket en tid er der grund til at forvente at der vil blive opført mange gode svinestalde, og at levering af 1000 svin fra en gaard ikke vil være så ualmindelig. Spørgsmaalet er jo saa om man kan finde den rette produktionshøjde. Men det afhænger jo igen af, om vi efter forventning kommer i Fællesmarkedet.

Kate hentede mig ved toget i Odense, og vi var hos hendes moder til aftenkaffe.

Tirsdag, 16, nov.

Paa landeraadsmødet havde "Clemme" meddelt, at Slægtsgaardsarkivet kunne flytte ind som lejer hos Østifternes Kreditforening i et lokale i Hammerichsgaade 14. Der forelaa nu skriftlig bekræftelse paa dette, idet et lokale paa ca. 18 m² paa 2. sal staar til raadighed for 1000 kr. om aaret. Dermed er en sten faldet fra vort hjerte, og arkivfolkene kan igen aande lettet op.

Niels Erik paabegyndte sin militærtjeneste. Han var oprindeligt udkrevet til flyvevaabenet, men var blevet overflyttet til ingeniørtropperne i Farum - vi er jo alle lidt spændte, bl.a. på om hans ene knæ, der havde været dårligt nu kunne holde til det.

Jeg rejste til København.

Onsdag, 17. nov. 1971.

Møde i Statens Ordlovaudvalg i København bl.a. vedrørende administrationen af rentesikringsordningen.

Torsdag, 18. nov.

Den første sne faldt og gjorde jord og træer hvide.

Jeg besøgte Gudron og H.D. på Sjølundgaard.

Den første af de nye svinestalde var nu taget i brug med 320 smukke gris, der med en vægt af ca. 25 kg var indkøbt for 170 kr. i gennemsnit. Den samlede svinebestand på gården udgjorde nu ca. 540 stk.

Den anden etald nærmede sig fuldførelsen og vil kunne tages i brug inden længe. Navnlige virkede et automatisk udmøgningsanlæg særdeles tiltalende.

Vejret slog om fra tåne til frost, men vejene var dog blevet nogenlunde rene, saa føret var ikke slemt gået.

Jeg kørte for første gang på den nye motorvejstrækning fra Gribevad til Brønserød.

Fredag, 19. nov.

Til gule ærter hos skoleinspektør Vind i Otterup sammen med Peter Larsens enke i Østtrup. Skoleinspektørene er meget livlige folk.

Lørdag, 20. nov.

Efter en nats hård frost var vejret atter mildere. Klart solskin og jagevejrtilbløjning.

Efter et møde i Østtrup kl. 17.

Søndag, 21. Nov. 1971.

Et uvejr af voldsomme dimensioner gik over landet. Det begyndte med storm og snefog over Jylland om formiddagen, nåede Fyn ved middagstid og København henimod aften. Uvejret havde en vindstyrke på 10 - 11 og masser af sne i sit følge. Resultatet blev, at praktisk talt alle skibsruter til indenrigstrafik indstilledes, at flyruterne liggeledes standsedes, at jernbanetogene kørte med timers forsinkelse og at landevejene blokeredes af sne driver og af tusinder af biler, som enten kørte fast eller kørte i grøften. Allerede tidligt på aftenen meldtes om voldsomme forsinkelser for både redningsvogne og ambulancer, og ud på aftenen meldtes om totalt stop flere steder både for brandslukningsvogne, ambulancer, redningsvogne og sneplove. De kunne simpelt hen ikke komme frem for havarerede biler.

Jeg mindes simpelt hen ikke at have oplevet noget tilsvarende siden hin dag i slutningen af november 1925 da et voldsomt uvejr med nogle timers varighed drev over landet og gjorde al færdsel umulig, men samtidig ødelagde telefonledninger i hobevis.

Heldigvis var alle pårørende hjemme. Gudron havde fri fra arbejdet i Egtved og havde meddelt, at hun heller ikke kunne komme frem om mandagen. Ud på aftenen sad de og krøb sammen under et tæppe, da de hverken havde lys eller varme. Inger havde haft gæste, men havde sendt dem hjem ved aftenstid, Carl og Kate var hjemme, og på Gundersenhøj var de også hjemme, men lyset blinkede.

Niels Erik, der havde været soldat siden i tirsdags var også hjemme, men skulle møde på kasernen i løbet

af aftenen.Han var dog ved godt mod.Han havde kun 15 km. ad befærdet vej.

Han var iøvrigt ikke særlig ked af at være soldat, men meget fortrøstningsfuld, bl.a. fordi han kunne tage hjem om aftenen.Ellers havde han jo ikke meget privatliv paa en 16 mands stue.

Statens Jordlovsudvalgte møde i Odense mandag formiddag aflystes i radioavisens sidste udsendelse.

Mandag 22.nov.1971.

Uvejret fortattes omend med nogen aftagende styrke. Vinden var østlig, temperaturen omkring 0, hvad der begrænsede snefygningen..De almindelige kommunikationsmidler var stadig afbrudt, og hertil kom, at Badstrup var uden telefon det meste af dagen.Sneploven havde været der engang i løbet af natten, men ellers saa man kun gaaende trafik. Der laa driver foran garagen, der kun muliggjorde udkørsel efter omfattende snekastning..Derfor maatte man blive hjemme.

Vi vejede grise hos Carl.Der var 31 at levere.

Niels Erik var ikke naaet kasernen om søndagen, men militæret havde accepteret, at han sammen med andre først kom med toget mandag morgen .Og da rutebiltrafikken var indetillet, var de blevet afhentet i en militærvogn.

Tirsdag, 23. nov. 1971.

Uvejret var nu drevet over og kun følgerne var tilbage. Det var let tøvejr med skiftevis regn, sne og opholdsvejr. Vejene ryddedes og blev i løbet af dagen fuldt farbare, og sneen smeltede med overraskende fart, formentlig fordi, der ikke var frost i jorden.

Paa kirkegaarden var gravstedet fuldt dækket af sne, saa intet var at se.

Mange steder ud over landet led man imidlertid slemt under følgerne. Navnlig paa Aarhuseggen var det galt. Tusinder af biler sad endnu fast paa vejene, og ambulancer kunde mangesteder kun komme frem ad hovedveje med hjælp af terrængaende militærkøretøjer. Værst var det dog, at store omraader nu paa tredde døgn manglede elektricitet og dermed vand og varme. Indeseende mennesker klumpedes sammen under primitive forhold uden varme,eanitet og med manglende mad. Køerne kunde ikke blive malkede eller vandede. Man kan jo næsten ikke gøre sig begribeligt, hvor megen fortræd et saadant uvejr kan gøre.

Jeg var i Skamby med bilen, og det gik jo meget godt ved fuldt dagelys, men jeg ville ikke bryde mig om, at komme ud i snedriverne ved aftenstid. Et par planlagte møder blev aflyet.

Onsdag, 24. nov. 1971.

Vejene var nu atter fremkommelige og de fleste steder helt bare, men vældige driver ved vejsiderne fortalte om uvejrets rasen.

Der var møde i Flyveaendudvalget. Anledningen var, at Mads Eg Damgaard havde trukket sig ud af udvalget som protest mod udbygningen af yderligere toiletbygninger. Jeg kunne medbringe et brev fra hans sagfører Bollø i Herning, der viste, at han var parat til at gå med på visse betingelser. Disse drøftedes saa, og det vedtoges at E. Raamussen og jeg skulle søge forbindelse med ham. Det gjorde jeg telefonisk samme dag og under en yderst optimistisk stemning aftaltes et møde.

Om eftermiddagen var jeg til afslutning af en svineetald for rentesikring i aarslev.

Torsdag, 25. nov.

En stilfærdig tøndejredag uden særlige oplevelser. Jeg brugte skrivemaskinen en del.

England gav beretning om, at man havde sluttet den 6 år lange konflikt med Rhodesia, og aftalen gav anledning til megen diskussion.

Den sidste tids strid mellem Indien på grundlag af, at mange millioner østpakistanere var flygtet ind i Indien tilspidsede sig mere og mere og truede med åben krig.

Efter en uroperiode var forholdene omkring Israel nogenlunde rolige.

I Folketinget drøftede man med negativ indstilling forslaget om en lufthavn og foretog om afekaffelse af indekontrakterne.

Freitag, 26. nov. 1971.

Til møde med Jordbrugskommissionen og besigtigelser hele dagen.

Vejret var overordentlig mildt, saa anemasserne næsten var smeltet. Til gengæld bredte en taagedyne sig over landet, og skabte nye vanskeligheder for luftfarten.

Lørdag, 27, nov.

Til korttaften hos Ellekose.

Søndag, 28, 12, 71.

Til forhandlingsmøde om Flyvesandet paa Egebjerggaard med Mads Eg Damgaard. En ret ubehagelig strid mellem Damgaard og flyvesandeudvalget afvikledes.

Til Gudrons 32 års fødselsdag paa Sjølundgaard sammen med Gunnar Klippenborg og Harriet.

Mandag, 29. nov.

Vejret er stadig mildt og fugtigt. Snemasserne er forsvundet.

Uroen mellem Egypten og Israel, der for nogle dage siden truede med at blive akut, er nu atter dæmpet ned. Derimod er der visse krigshandlinger mellem Indien og Pakistan ved grænsen til Østpakistan. Det ser ud til, at denne uro binder saa mange af de Vestpaki-tanske invasions-tropper, at ~~vestpaki-tanske~~ de østpaki-tanske partisaner selv kan befri deres land. En del af de 10 millioner flygtningene er allerede vendt hjem fra Indien til Østpakistan.

Tirsdag 30 nov.

Startet til Billund for tur med Marie og Mariee Andersen til Tenerife.. Mødetid i Billund kl. 8,00 morgen.

Tirsdag, 30. nov. - Tirsdag, 7. dec. 1971.

T u r t i l T e n e r i f a .

Den gennem nogen tid planlagte tur til Tenerife startede tirsdag morgen kl. 5 i godt vejr, og det gik frem mod Vejle for bliden bør, men ved Bredsten blev man pludselig mødt af taagebanker, der hurtigt bredte sig til en vertabel taagedyne, der gjorde vejen næsten ufremkommelig. Det lykkedes dog for stærkt nedsat fart at nå frem til Billund, hvor lufthavnen næsten skjulte sig i taagen. Trods alt kom jeg dog frem i god tid, og Marie og Marius kom ikke længe efter.

Men under disse omstændigheder var det naturligvis umuligt at flyve. Vi ventede en times tid, og saa blev vi læsset i en bus, der kørte os til lufthavnen ved Esbjerg. Her var forholdene imidlertid blevet endnu mere fortvivlede, idet en elags havgus var vältet ind over pladsen og lagt sig som en kold haand over området. Saa gik turen igen tilbage til Billund, og nu var taagen efterhaanden lettet, ja det var ligefrem solskin, saa vi i løbet af nogen tid kunne lette med en maskine, der var ~~læst~~ kommet fra Gøteborg.

Vi kom ind i en næsten ny Caravelle super 12 med plads til 125 passagerer og med tre timers forsinkelse startede vi paa den seks timers lange flyvetur til Tenerife. Og saa gik det ogsaa paaanmaessigt ud over havet ned til Amsterdam, Brussel og Paris med mellemlanding i Faro i Sydportugal efter $3\frac{3}{4}$ timers flyvning.

Vi saa naturligvis ikke meget, men skintede dog land med bjerge og vand i Portugal. Efter et kort ophold gik turen videre med to timers flyvning ud over Atlanterhavet.

Nu maatte vi sætte uret en time frø tilbage for at komme ind paa canarieøernes tid, men trods dette og trods for, at dagene herved var meget længere, nærmede man sig dog mærkede frembrud ved landingen. Efter en hurtig pas- og toldbehandling kunne vi gaa til busserne, der havde ventet i længere tid paa den tre timer forsinkede maskine. Og da vi rejste paa uspecificeret rejse til nedsat ;ris -195 kr.- var vi naturligvis spændte. Det viste sig, at vi skulle bo paa hotel Drago paa øens sydspide. Og da dette hotel, der normalt kostede ca. 300 kr. mere om ugen og iøvrigt blev stærkt anbefalet af sagkyndige blandt de rejsende, var vi naturligvis ikke kede af dette, da vi jo kendte Puerto de la Cruz ganske godt.

Drago var et led i hotelbyen TEN-BEL, der var dukket op i de sidste aar, og der hvor man for blot et aar siden havde været 4 - 5 timer eller mere om at køre den 80 km lange vej fra lufthavnen ved Sante Cruz til sydspidsen, var der nu anlagt en motorvej af høj dimension, som netop var blevet færdig i august 1971, saaledes at turen nu kun varede halvanden time, hvorfor vi var fremme lidt efter 8 - man regner kun uret til 12 her - saaledes at vi kunne naa at spise til aften med.

Ten-Bel er ikke et hotel i almindelig forstand, men en hel by, der er dukket op i lavamarkens øde, og som er i rivende udvikling. Det er en by med 2000 hotelsenge, hvoraf Tjæreborg har beslaglagt et helt kompleks med 300 senge, spisesaloner og køkken.

Det bestaar af smaa ^hbygninger i kun to etager med smaa lejligheder med 1 - 2 værelser med køkken med komplet udstyr og bad. Og saa var der aabne pladser imellem dem med svimningspools med opvarmet ferskvand

samtliggepladser for solbadende imellem husene. Uden for de aabne verandaer, der hørte til hver lejlighed var der plantet blomsterbuske, der endnu var små, men som gav de bedste løfter, naar blot de fik rigeligt vand til det frugtbare stof, der var slynget op af jordens indre, og som nu laa som et stenet og gønt rødbrunt stof.

Der var kendte og ukendte planter imellem hinanden, men dominerende var Bourgovilliaens farvestraalende flog, naar den slyngede sig op ad bygningerne. Og saa var der den røde julestjerne, der netop nu stod i sit fuldeste flor. Der var ~~A~~erie, Hibiskue, Pelargone og saa naturligvis Palmer og meget mere. Der var pænt, og der skal nok blive smukt med aarene, naar flittige hænder faar forvandlet ørkenens øde til hvide huse, asfaltveje og smukke haver.

Allerede den første aften befandt vi os godt, selvom mørket var brudt frem, og selvom jeg ikke kunde faa det eneverselse, jeg havde drømt.

Vi fik besked om husordenen: Morgenmad kl 7,30, frokost 12,30 og middag 19,30. Og til vor store overraskelse fik vi meddelelse om, at vi var paa fuld pension mod forventet halv. Det var en overraskelse, men det var maaske nødvendigt, for bortset fra et par smårestauranter, var der ikke saa forfærdelig mange steder at gaa hen.

Og ud over nogle kiosketige butikker og et par små "supermarkeder" ude i "byen" var der heller ikke meget forretningsliv. Vi havde stort set at holde os til stedet, hvor vi var, og selvom vi kunne faa drinks her og der, var der praktisk talt ingen muligheder for at komme af med penge paa stedet.

Saa meget mere var vi naturligvis interesserede i, hvordan stedet var rent epistemologisk.

Og her blev vi glædeligt overaskede.

Morgenmaden kunne vi selv tilberede i lejlighedernes komplette køkken eller spise den i restaurationen.

Vi valgte det første og fik leveret en pose med kaffe, en dito med sukker, en dase fløde, marmelade, ^{Sjokolade} og en friskt brød hver dag. Dertil en æd bolle, som ikke gjorde nogen videre lykke.

Saa kunne vi holde den gaaende, til vi gik ud og fik en billig formiddagsdrik.

Og saa kom dagens store overrækkelse: Frokosten. Der var dækket ved smaa borde med plads til 8 og vi var enart 8 danskere, der holdt sammen uder hele turen. Der var dækket med 1 fl. rødvin, 1 fl. vin rose og en fl. destilleret var vaad. Og til vor endnu større overrækkelse viste det sig, at alt dette var gratis, og at vi yderligere kunne faa flaskerne byttet, saa tit vi ville. Det var derfor naturligt, at vi svang vore ølglas og gentagne gange sagde: Skaal!

Vinen var produceret paa Tenerifa og var vel ikke særlig kraftig, men vi lærte at sætte pris paa den, og der glæde mange flasker ned i løbet af ugen. Den blev dog inddraget ved desserten for at undgaa misbrug, men da var glassene som regel fulde.

Og saa var der maden.

Vi begyndte frokosten, og den begyndte med et koldt ta' selv bord, der ikke gav noget efter for dem mest veldækkede danske. Man talte op til 30 forskellige anretninger i særdeles (mukt) pantede serveringer. Kødretter var der vel normalt ikke overflod af, men salater og navnlig fiskerette med velsmagende sovs, vrimlede det med. Engang blev der serveret en kæmpemæssig fisk i mindst 60 cm længde og udatyret med citroner og majsmæsser. Den var fast og meget velsmagende, men den stod der ogsaa en tjener ved hele tiden.

Dernæst fulgte en solid kødret, f.eks. kylling, kotelet, okeesteg eller lam med kartofler eller hyppigt en meget velsmagende kartoffelmos. Sove var der ikke meget af til kødretten, ligesom der ikke var smør og næsten intet brød til anretningen. Og endelig var der dessert som regel frugt - frikæ eller syltetøj. Kaffe kunne vi jo saa drikke paa værelserne, hvad vi jo da ogsaa gjorde i fuld udstrækning - suppleret med med forskelligt tilbehør fra supermarkedernes flaskebeholdning.

Om aftenen gentoges forestillingen blot med den forekel, at nu fik man fire retter mad. Det vil sige suppe, fisk, en solid kødret og dessert. Atter vin ad libitum, med trods dette, saa man ikke tegn paa overdreven nydelse.

Vi spiste i to restaurationsale, og naar der ikke var udflugter, var der som regel nogenlunde fuldt.

Vi kunne nu begynde at se selskabet an. Og det viste sig, at der praktisk talt ikke var unge mennesker. Det var ikke ferietid, og det var smaat med forlystelser paa etedet. Derimod var der en række yngre ægtepar - ofte med børn under den skolepligtige alder - og en del ældre mennesker i pensionistalderen. Det var et roligt og venligt publikum, som vi satte pris paa. De fleste var kommet med maskiner, udgaaet fra Billund, Aalborg, Gøteborg eller Oslo.

Blandt deltagerne var Egemoes fra Holmegaard, som i fulde drag nød vanet og naturen baade i ferkvandsbassinet, et saltvandsbassin og det tilstødende Atlanterhav, hvortil vi kun havde fem minutters gang. Dem traf vi forøvrigt allerede i Billund. De var paa 14 dages tur, men ville i hovedsagen indskrænke sig til at svømme og til at gaa ture.

Og saa var der den flok, so kom til at danne vor omgangs-kreds paa stedet nemlig en ældre husmand Hans

Hansen fra Bygaden 58 i Haastrup pr Faaborg, der havde faaet fri for at passe sin kone, der var langvarigt syg, et ægtepar, færgeløjebygger Viktor Pedersen, engvej 16, Korsør, og en tidligere Blikkenslager Hilmar Larsen, Vestergade 7, Strandby, Farsø, samt hans kone, der var sygeplejerske. De var kun et halvt hundrede aar, men han havde naatøet afetaa sin forretning, fordi hans nerver var ødelagte efter 13 maaneders ophold i koncentrationslejr. Og hans kone Klara, var nødt til at blive hjemme og paase ham i depressionsperioder. Han var en hyggelig fyr, men kunne pludselig forlade selekabet, fordi hans nerver var daarlige.

Af øvrige bekendte traf jeg paa en udflugt redaktør Max Dreyer og hans hustru. De opholdt sig dernede paa grund af hans daarlige helbred. De skulde vrre der 6 uger før jul og to maaneder i det nye aar for at komme lettere gennem vinteren.

Vi var paa et par udflugter. Den ene til nogle pladser i Sydternerifa, og var for saavidt meget tiltalende som vi gjorde et ophold ved et badested paa spidsen - hvor jeg forøvrigt havde været før - hvor vi sad og nød sol og hav paa en hotelterrasse, og hvor vi fik lejlighed til at gaa paa indkøb i en lille bjergby. Men borteet fra dette, saa vi det samme som paa en stortur øen rundt.

Vi startede med bus en orle morgenstand og kørte i samme retning som solen ad delvis moderne veje øen rundt, og vi fik et vældigt indtryk af dette vulkanrige, som ganske behæres af Teides 3700 m høje spide og migtige vulkansk massiv, der behersker øen med sin enorme lavamasse. Overalt var landet rødbrunt og stranden var ogsaa klipper af vulkansk oprindelse. Kun i faa og enaa tilfælde saa man sandstrand, og da var den sort og ikke hvid.

Vi kom ikke op i højderne, hvor der for 70 aar siden var plantet 30 millioner skovtræer for at suges fugtighed til øen. Men bortset fra denne, var der kun faa udnyttede arealer med afsatser og hylde, der kunne bruges til landbrugsdrift, men som nu for en del vedkommende var ved at gaa i forfald, fordi ungdommen hellere vilde nyde godt af den stærke turiststrømmes guldflod end at sløde i den karrige jord.

Kun i Orotavadalen omkring Puerto de la Cruz var der større samlede arealer, men saa var de til gengæld frodige. Bananplanterne beherskede fuldkomment landskabet med deres grønne frodighed og de fyldige bananklaser. De ser vældige ud, disse bananplantager, men i forhold til øens omfang er de alligevel kun en ubetydelighed.

Vinmarker, kartoffelmarker og tomatmarker prægede ogsaa de dyrkede landskaber. De var dog ikke særlig omfangsrige eller særlig imponerende paa denne aarstid. Kun tomaterne paa deres høje stativer og med deres rigdom paa blade og frugter saa ud af noget.

Efterhaanden som vi nærmede os puerto, steg blomsterfloret i farver og omfang. Bourgonvilliaen og julerosen lavede svært op i landskabet. Vi kunne se, at vi var kommet frem til det frodigste sted. Og hvad naturen ikke gav Puerto, havde turismen givet den. Det ene moderne hotel efter det andet skød op af jorden. Og alene i de aar, jeg har kendt Puerto, er den forandret sig voldsomt. Den lille fisker har et utal af hoteller med over 10 000 senge, og det skal selvfølgelig sætte sit præg, navnlig naar en del af dem er dollarturister.

Vi spiste frokost i byen paa en restaration, vi kendte godt fra en anden lejlighed nemlig "Min ko og jeg".

Og den lignede sig selv. Og saa drak vi chokolade med cognac paa Plasaen for at fastholde en gammel tradition. Plasaen lignede ogsaa sig selv bortset fra at en del af de gamle træer var blevet tøjphuggede, saa de saa lidt nøgne ud.

Paa den videre fart nord paa kom vi forbi en del nellikegartnerier, men da vi ved Santa Cruz kom ind paa den nye motorvej og begyndte farten syd paa, var der kun ødemarker tilbage.

Vi gjorde dog holdt ved en lille havneby og besaa byens domkirke, der laa lige ud mod havet, som skyllede ind over det sorte sand. Kirken var berømt for sin madonna. Det var midt paa søndag eftermiddag, og kirken var næsten fuld af folk, der for en dels vedkommende sad ganske stille i stolene, selv om der tilsyneladende intet skete. Andre satte blomster i store vaser foran alteret, hvor et nellikeflor prægede ved siden af de tændte lys paa en anordning til siden. Nogle mennesker knælede ned foran alteret, og et par koner (den ene med et lille barn paa armen) kravlede paa deres knæ ~~gennem~~ gennem hele kirkeskibet op til alteret.

Og saa skal lige nævnes, at vi paa turen frem mod Puerto gjorde holdt i Icod med det berømte 3000 aar gamle Drageblodstræ, der paa et vist tidspunkt vistnok var alene af sorten i verden, men som nu har faaet nogle ættfæller, hvoraf vi saa flere. Det imponerede ved sin tykkelse, og jeg vil tro, at der skulle tyve mennesker til at favne det ved roden.

Den tilstedende kirke imponerede ved sin rigdom paa sølv og guld.

Der blev god tid til at gaa en del hyggelige smaa-
ture omkring hotellet. Marius og Marie er jo rare at rejse
sammen med. De var jo en del optaget af, at de pr. 1. juli
1971 havde solgt gaarden til Niels. De var ogsaa en del
bekymrede over, at der var vanskeligheder for Hans og Atrid
med at faa overtaget hans faders forretning, saa det fik
vi talt noget om.

Og ellers nød vi naturen. En spadseretur ned til
det storesaltvandebassin. hvor gæsterne nød badeliget,
og hvor vi indekrænkede os til at nyde en drik, var meget
tillokkende.

Vi besøgte ogsaa "supermarkederne", hvor vi i
hvert fald kunne købe billig spiritus efter behag, men
ogsaa den var blevet noget dyrere = bortset fra den billige
spiritus, 1 karton cigaretter til 14,50 i flyet og et par
dejlige sko til mig i en lille bjergby for 30 kr., fik vi
ikke købt meget. Det blev derfor en uhyre billig tur.
Mit overrekud fra pariserturen slog lige netop til til
lønpenge.

Vi nød en drik paa restauranterne, og paa en enkelt
havde vi endda lov til at bruge vore spisekort fra Drago
mod at vi selv betalte vinen. Her serveredes spidstegt
kylling hver dag, og da Drago en aften serverede fisk
som hovedret, benyttede vi dette tilbud.

Aftenerne mellem 9 og 11 tilbragte vi for de 6
afsluttes
sidste vedkommende sammen med vore bordfæller hvor vi
vederkvægede vore mætte maver og altid tørstende
ganer med endnu en forfriskning.

Vejret var fortrinligt under hele opholdet dernede.
Engang imellem trak nogle skyer op fra Teide, og en
gang faldt der nogle enkelte dryp, men det blev ikke til

mere. Skal vi sige, at halvdelen af dagen var solfyldt ~~og~~
 øhalvdelen mere eller mindre overskyet. Naar solen skinnede,
 var der fyldt af badende i og omkring svømmebaasinet, hvor
 det opvarmede vand mentes at udgøre omkring 25 grader c.
 Derfor saa man ogsaa svømmende baade om aftenen sent og
 om morgenen. Men naar solen gik væk var det for koldt at
 ligge i badetøj paa kanten, og saa affolkedes den. Situati-
 onen og temperaturen har var altsaa ikke ulig en dansk
 badestrand ved midsommeretid...

Under disse forhold kom vi naturligvis næsten ikke
 i kontakt med den indfødte befolkning. Men denne er jo ogsaa
 som nat og dag. De gamle, der endnu er beskæftiget med land-
 brug og fiskeri, og som lever deres nøjsomme liv i de gamle
 sorte klæder, er rester fra fortiden. De unge er i stort
 tal gaaet over til turismen som tjenere, stuepiger, for-
 retningsfolk osv. De tjener ikke store penge, men dog
 langt mere, end fædrene har været vant til. Og alle synes
 at leve et lykkeligt liv til tonerne af de fremtrængende
 transistorer,

Ugen gik hurtigt, men da den var omme havde vi ogsaa
 indtryk af, at vi havde set og oplevet, hvad vi havde behov
 for. Vi kunne vel nok have nydt lidt mere sol, saa den dej-
 lige røde farve havde faaet tid at blive rigtig brun,
 og det kunne vi have faaet for smaa penge. Men vi var
 ganske godt tilfredse med, at vi skulle hjem.

Efter en lidt tidlig frokost startede vi da ud
 til lufthavnen, hvor vi som sædvanligt havde et par timers
 ventetid, til maskinen kom ind og blev klargjort. Kl. 16,30
 dansk tid startede vi da mod det kolde nord, medens vi
 hilste farvel til Tenerifas stejle kyster, og medens
 maskinen steg saa Atlanterhavet snart skjulte sig under

de hvide og efterhaanden grænende skyer. Da vi havde 25 tomme pladser bag i maskinen kunne man asbenbart have mere olie i tankene. Vi gik i hvert fald direkte igennem paa nøjagtigt 6 timer. Lys og land saa vi ikke meget af. Lidt lys over Nordepanien og lidt hav. Paris anede vi som en lysning i mørket, og ellers oplevede vi ikke meget ud over en god forplejning og det sædvanlige salg af alkohol og tobak fra de tre stuardesser i de gule uniformer.

Den sidste tid var maskinen lidt urolig. Ikke saadan at den vippede, men i form af nogle smaa stød ind imellem. Og da vi nærmede os landing blev de kraftigere, mens lya-havet fra Ebbjerg naaede op til os. Motorhastigheden dæmpedes, men sattes gentagne gange op igen. Forklaringen paa begge dele fik vi, da vi landede. En kraftig vested storm satte ind mod de kvæde passagerer, som delvis var letpaaklædte. Vi haestede mod den moderne lufthavnsbygning, gik igennem et hastigt og skødesløst toldefteravn og sagde farvel til venner og bekendte.

Saa gav vi os ud i mørket og blæsten med nogen spænding om, hvordan man fandt bilen paa den store parkeringsplads. Heldigvis fandt man den let og den startede om end lidt modvilligt.

Og saa glædede man sig over, at det var tøjvej og klart maaneskin, saa man kunne køre hjem uden vanskelighed. Godt midt havde en god og eventyrlig billig tur ende.

Onsdag 8.dec.1971.

En brandtorm underrettede, at man atter var vendt hjem til det nordiske klima, men temperaturen var ikke lav, saa man indordnede sig efter forholdene uden for meget besvær. I øvrigt gik dagen med at behandle ugens post, som ikke bød paa sindsoprivende nyheder. Der forelaa meddelelse om, at trækprocenten for 1972 var forhøjet fra 57 til 58 .

Om aftenen møde i foredragsforeningen.

Torsdag, 9.nov.

Carl blev færdig med pløjningen, og dermed var efteraarsarbejdet nogenlunde tilendebragt i god tid før jul.

2.jordfordelingskommission , som jeg var formand for, holdt møde med landinspektør Ellemann for at forberede et til den følgende dag planlagt møde paa Ejer Bavnehøj om jordfordeling i forbindelse med et motorvejsbyggeri nord for Horsens.

Om aftenen til familiesammenkomst hos Erik og Kirsten i Koppenbjerg

Fredag, 10.dec.

Det forannævnte møde med beboere paa Horsens - Skanderl borgegnen afholdtes med tilslutning fra 100 interesserede og fik et meget positivt forløb.

Anlægget af den 12 km lange motorvejstrækning vil i øvrigt komme til at gaa gennem et af Danmarks mest kuperede omraader.

Lørdag 11.dec.

Kortgæster.

Søndag ,12 dec.1971.

Terminen begynde med en række opsigtsvækkende og glædelige begivenheder, som delvis kom frem i lærdagsradioen og delvis i søndagsaviserne.

Der førtes i Brüssel forhandlinger mellem EF-llemsmarkedet og Danmark, England og Irland om fiskerigrænserne og efter et 17 timer langt møde resulterede de i en overenskomst om en midlertidig udvidelse af fiskerigrænserne. Og dermed er de sidste problemer for Danmarks optagelse ryddet af vejen. Morge var ikke med, men skal snarest have separatforhandlinger, hvor der ventes vist særlig imødekommenhed mod dette lands fiskere, saaledes at der ventes overenskomst ogsaa herom, saaledes at traktaterne kan underskrives 17. januar 1972.

Dertil kom, at Socialdemokratiet holdt et udvidet organisationsmøde med 300 deltagere, hvorfra statsminister Krag refererede, at "der ikke var næs sig modstand mod optagelse", saaledes at regeringen, der paa mange maader havde staaet noget vaklende, nu var mere positivt end før.

Dermed er man gaaet endnu et langt skridt, og haabet om, at folkeafstemningens vanskeligheder kan overvindes er betydeligt stigende.

Og saa er der indtruffet betydelige begivenheder mellem Pakietan og Indien. Den Vestpakistanske besættelse af Østpakieta havde medført at 10 millioner flygtninge var gaaet over Indiens grænse for at søge asyl. Indien protesterede mod besættelsen, og konflikten førte ved maanden begyndelse til saaben krig. Og sammen med modstandsbewægelse trængte inderne Vestpakietanerne tilbage. Russerne og Kineserne tog i FN. parti for hver af de stridende parter. Men striden syntes kun at føre til ord, og nu kunne man konstatere, at krigen nærmede sig sin

afslutning med fuldstændig befrielse af Østpakistan og udråbelse af en selvstændig republik: Bangla Des.

Et dansk skib var forlist ved Midway øerne. En besætning paa 36 mand maatte gaa i redningsflaader. 31 var nu reddet.

Søndagsvejret herhjemme var fint. En bleg decembersol kiggede jævnlgt gennem skydækket og gjorde udsigten fin. Jeg kørte som saa ofte før i disse aar en tur til kirkegaarden, hvor blomsterfloret nu var borte, men hvor gravene var dækket smukke med gran, og hvor de første moskranse nu var lgt ud. Og saa kørte jeg en tur for at nyde vejret. De nøgne træer tillod, at gaarde og huse laa skarpt i lyset og gjorde udsigten god. Markerne var velplejede og i det store og hele færdigpløjede, idet et par traktorer dog endnu var i drift i søndagsvejret.

Jeg passerede "Alhøj" ved Ringe, hvorfra der var fin udsigt til Æbelø og Jylland. Dette gamle maal for nordfynboernes søndagsture fra spadsereturens og cyklernes tid har bevaret sin gamle charme, selvom det ikke mere er saa søgt.

Der var juletræer med elektrisk lye foran forretningerne og i adskillige haver. Jeg havde da ogsaa faet mit stillet op. De er pynteligt ud om aftenen og er med til at skabe julestemning.

Af yderligere storpolitiske begivenheder kan anføres, at der er opnaaet overenskomst om, at Vøstberlinerne paa ny kan besøge Østomraadet over muren. Ogsaa dette maa tages som tegn paa en lykkelig udvikling.

Mandag 13.dec.1971.

En rolig dag uden opsigtsvækkende begivenheder.

Tirsdag

Mandag 14.dec.

Møde med jordbrugsbrugskommissionen og besigtigelse af en lang række ejendomme haa Hindsholm.

Om aftenen sammenkomst i anledning af afsluttende generalforsamlinger i Nordvestfynske Jernbane og Kertemindebanelinjen. En hyggelig sammenkomst med stegte aal.

Jeg sluttede med en drik hos aamtsborgmesteren, som jeg kørte hjem.

Onsdag, 15, dec, 1971.

Møde i Kesterslev. Jørgen Sørensen overtog forpagtning af begge gaarde for en tre aars periode,

De første meldinger om Daccaes fald og afslutningen paa krigen i Bangla Desh indløb.

Markedsministeren holdt en tale i Folketinget, hvori han paa regeringens vegne anbefalede tilslutning til Fællesmarkedet, hvorefter enhver berettiget tvivl om regeringens holdning maa være afsluttet.

Torsdag, 16.dec.1971.

Markedsdebat i Folketinget.

En lang debat med adskillige interessante enkeltheder, som sluttede med en dagsorden, der gav tilslutning til EF og som vedtoges med 141 stemmer mod 32, medens 2 undlod at stemme. Statsminister Krag holdt en usædvanlig god tale, hvori han nu klart gik ind for tilslutning. En del yngre modstandere havde ordet, men mit indtryk var, at de gennem nogle ubetydelige enkeltheder forsøgte at tilsløre den store helhed i sagen.

Til fødselsdag hos Kaja Jørgensen.

Fredag ,17.dec.1971.

Det helt usandsynligt milde næsten sommerlige vejr fortsætter i disse dage med op til 10° varme.

Darthealiljerne er kommet op.

Jordlovstur i Odense amt.

Torsdag,18.dec.

Saa var det julekortenes tid.Jeg skrev 29,men godt et dusin blev henlagt for at høre nærmere,om de paagældende skrev.

Vaabenstilstanden i Bangla Deeh var nu suppleret af en vaabenstilstand mellem Pakistan og Indien.Forholdene om Israel var rolige,og Viethnam havde det forholdevis stille.Dertil kom,at stormagternes repræsentanter opnåede enighed om en valutaregulering af betydning.

Midt i ufredstider kan man altså konstatere,at der er udsigt til en mere fredelig jul end i lange tider, samtidig med at udvidelsen af ~~EE~~ fra 6 til 10 lande nu synes at skulle lyk kes.

Søndag,19.dec.

Gudron og H.^U. var hjemme.vi spillede kort hele aftenen.

Mandag, 20. dec. 1971.

Afrejse til København, hvor jeg besøgte Inger og Henning.

Tirsdag, 21. dec.

Med Fly til og fra Bornholm.

Møde med den samlede jordbrugskommission, hvor vi besøgtede arealer omkring Almindingen og drak kaffe på Jomfrubjerget. Derefter besøgtedes ejendomme med en øde beliggenhed med krat og klippe saa øde, som jeg aldrig havde troet det muligt i Danmark,

Aftensmad hos Inger og Henning sammen med Niels Erik og Aase. Jeg saa ham for første gang i hans nye uniform, som klædte ham fortrinligt. Han var nogenlunde godt tilfreds med militærhivet. Men heller ikke mere.

Hjemkomst ud på natten.

Onsdag, 22. dec.

Til møde og juleindkøb i Odense.

Vejret på disse årets korteste dage var helt fantastisk. Mildt og med straalende solekin i dagtimerne, saa man slet ikke skulle tro, det var vinter.

Torsdag, 23. dec.

Besøg af Marie og Marius fra Gundershøj.

24.dec.1971 - Juleaften.

Vejret var stadig mildt og næsten forårsagtigt. Enhver tanke om en hvid jul var helt urealistisk, og de fleste mennesker glædede sig over, at det var let og ret risikofrit at komme frem i julen.

Gravstedet på Skamby kirkegaard var smukt pyntet. Der var ikke mindre end fire moskranser på gravene. Dertil tulipaner, hyacinter og krokus samt et par buketter og gule krysanter. Det hele så næsten forårsagtigt ud og lyete nydeligt op i vintereftermiddagens mørke.

Der var først gudstjeneste kl. 17,00, idet præsten forinden havde holdt gudstjenester både i Uggerlev og Nt. Højrup, som ikke for tiden havde - og vel heller næppe i fremtiden vil få - nogen præst. Det gik vel nok lidt ud over tilslutningen, men kirken var dog nogenlunde fuld, selvom der var mange sideskibe.

Juleaften tilbragte jeg hos Carl og Kate. Jeg gav de tre af børnene hver et sæt kniv og gaffel i deres mønstre i sølv. Kate fik et kartoffelfad med laag.

Juledag.

Jeg var i kirke om formiddagen, men kirken var daarligt halvt fuld, og der var ikke helt den samme fest over gudstjenesten som juleaften.

Derefter var jeg til fødselsdagsfrokost hos Carl, sammen med nogle af Kates slægtninge, og det varede til aftenetid.

2. juledag.

Sammen med Inger og Henning var jeg til frokost hos Niels Erik og Aase, og om aftenen var vi hos Inger.

Mandag, 27 december.

Nu var det søgnedag igen, men julen havde alligevel

ikke helt forladt os. Endnu skinnede lysene fra de mange juletræer i de smaa haver, og endnu var der lys i guirlanderne i beyernes gader og en rest i menneskesindene.

Jeg var til julemiddag paa Bejstrupgaard sammen med nogle af hjemmets nærmeste familie og kørte sammen med Balle sent paa aftenen.

En ny ungvægsstald var netop taget i brug i løbet af efteraaret, og den var selvfølgelig fyldt til sidste plads.

Tirsdag, 28, 12, 71.

Uf, det var koldt, og vi var slet ikke vænnet til det, men vejret var klart og temperaturen paa nulpunktet, saa vi burde egentlig ikke klage.

Jeg var sammen med Lydersen til besigtigelse af ejendomme til rentesikring. Og det er stadig en fornøjelse at se, hvor mange gode, nye stalde, der bliver bygget.

Onsdag 29. Dec.

Intet særligt at bemærke.

Torsdag 30. dec.

Paa "rentesikringstur" syd for Odense sammen med Lydersen.

Jeg sluttede gennemlæsningen af min julegave fra Gudron og H.D., Mette Fog Pedersens: Livet, trods alt, og denn e særprægede dagbog fra en meget syg kvinde gjorde stærkt indtryk paa mig.

Fredag, 31, dec.

Et uroligt aar sluttede, uden at nerverne, der havde været spændte baade med hensyn til verdenssituationen og markedssituationen stod særligt paa højkant. Vejr guderne der aaret igennem havde været meget venlige sluttede aaret med pænt vejr med en temperatur omkring nul.

Efteraarsarbejdet var sluttet overalt, og jorden lå hen i velpløjet tilstand. Kun kneb det lidt hist og her med at faa de sidste sukkerroer leveret. Fabriken i Assens, der for første gang skulle tage hele den fynsk-jydske produktion, havde haft nok at gøre trods det gode vejr.

Niele Erik og Asse kom hjem for at fejre nytårs-aften hos Børge Larsen. Jeg kørte til Vejen for at være sammen med familien der, og Gudron og H.D. hentede mig.

Dermed var endnu et aar gaaet, og jeg maa ikke klage, selvom jeg føler savn. Selvom folketingsarbejdet er hårt op, har jeg haft en del at gøre, venner, børn og svigerbørn har været venlige og trofaste, saa den tid kan let komme, hvor ogsaa dette aar maa betegnes som "gode gamle dage".

Lørdag, 1. januar 1972.

Nytaaret begyndte med fældmaane og tørt føre med temperatur omkring nulpunktet. Væjrforholdene var saaledes fortrinlige, men trods det blev det en ret rolig nytaarsaften landet over, og da jeg kørte gennem Århus ved to tiden om natten, var byen som uddød. Men naturligvis havde der været en del skyderi omkring i aftenens løb

Jeg boede hos Gudron og H.D. natten over og om eftermiddagen var der gæster.

Gudron begynder efterhaanden at blive ret fyldig, og lægerne har stillet hende i udsigt, at hun måske faar tvillinger til marts. Det er jo lidt voldsomt, og jeg har svært ved at se, hvordan hun under saadanne forhold kan passe sit arbejde. Men saa maa de jo se at klare sig foruden.

Søndag, 2. januar.

Niels Erik og Aase, der havde været hjemme siden nytaarsaften drog afsted igen. De skulle begge to begynde deres arbejde, han ved ingeniørtropperne og hun ved Novo. Han er jo ikke særlig begejstret for sin militærtjeneste, men beklager sig paa den anden side ikke, og han har faaet en herlig friek kulør. Han skal begynde paa ekolekørsel i denne uge, og det er han jo ikke utilfreds med. Og saa nærer han et svagt haab om senere at faa en kontorstilling hos militæret.

Mandag, 3. jan.

Det er hverdag igen, og vi maa se at falde ind i det daglige live rytme. Det betyder måske ikke saa meget for mig, for mine opgaver er jo ikke saa mange, og hidtil har jeg i hvert fald haft nogenlunde let ved at faa tiden til at gaa. Kortaften hos O. Jensen, Sønderød

Tirsdag, 4. januar 1972.

Til møde i jordlovsudvalgets underudvalg for Fyn med frokost paa Haarby kro samt besigtigelse og forhandling i Gummerup og Tommerup.

Om aftenen i København, hvor jeg overnattede hos Inger og Henning.

Onsdag, 5. januar.

Møde i jordlovsudvalgets forretningsudvalg med en meget lang dagsorden.

Torsdag, 6. januar.

Det nye aar plejer at begynde med ret store indtægter for mit vedkommende, idet obligationsrenterne udtrækkes til den tid. Saaledes giver 265 000 kr. 5 % fra salg af gaarden 6 625 kr. og 96 000 usolgte 7 % obligationer fra laan i huset 3360 kr. hvilket sammen med en opsparing paa hidtil indgaaede beløb bevirkede, at jeg kunne indsætte 15 000 paa opsigelse foruden at der indkom ca. 2500 kr paa andre obligationer, hvor beløbene blev indsat i henholdsvis Andelebanken og Provinsbanken. Men jeg var ikke saa heldig at faa nogen udtrukt ved denne lejlighed.

H.D. fyldte 30 aar, og selvom han ikke havde tænkt at fejre dagen, var der alligevel inviteret en del gæster til aften. Det anaaregnede, og vejret var graat og føret fedtet, men det var dog nogle graders varme, saa det var irekommeligt.

Fredag, 7. januar 1972.

Sammen med Lydersen paa rentesikringstur til
omraadet omkring Kerteminde

Lørdag 8. jan.

Ester Løntoft fyldte 60. Knud, Inge og Gerda
kom og tog mig med i bil derover. Vi spiste frokost
her og var derovre til eftermiddagschokolade og middag
sammen med Holke fra Viborg og børnene, men ikke andre.

Søndag, 9. jan.

Jeg overnattede paa hotel i Vejen sammen med de
øvrigte familiemedlemmer og var derefter til frokost,
før vi ved aftenstide kørte hjem.

Kongen, der siden nytår havde været indlagt paa
hospital med feber, var nu igen nogenlunde rask.

Vejret var fint med temperatur omkring frysepunktet,
men da der var faldet et let slør af sne over markerne,
kunne vi rigtigt se, at dagene nu var begyndt at blive
længere.

Måndag, 10. jan.

Radioen meddelte, at den gamle politiker Akeel
Larsen var død 74 aar gammel efter næsten 40 aare
folketingsgerning.

Den udsætte præsident for Bangla Desh, der havde
siddet fangen i Pakistan i ni maaneder var nu blevet
frigivet og sendt til London, hvor fra han vendte tilbage
i en britisk militærmaskine til en hyldet af uædvæn-
lige dimensioner.

Finlands præsident Kekkonen lod offentliggøre en
skrivelse om, at Finland var interesseret i at genoptage
forhandlinger om et nordiske samarbejde i stedet for det
forliste NORDEK, hvis Norge og Danmark holder sig uden

161

for EF. Og saa skal det formentlig bruges og misbruges i agitationen mod Fællesmarkedet.

Til aftensmad hos Ellemose.

Tirsdag, 11. januar 1972.

Kongen, der var blevet syg lige efter sin nytårsstale og indlagt paa kommunehospital, hvor hans tilstand svingede noget, havde det efterhaanden daarligt. Feberen var ret høj og bevistheden noget sløret. Man nærer alvorlig ængstelse for hans tilstand.

Onsdag, 12. jan.

Møde i Flyvesandsudvalget angaaende skiltning paa Flyvesandet.

Torsdag, 13. jan.

Balle og jeg var i Ringsted for sammen med Jens P. Petersen, Farendløse, at tilrettelægge sommerens slægtsgaardestævne. Man naaede langt med planlægningen, som der nu arbejdes videre med.

Der forelaa nye oplysninger om kongens sygdom, som nu havde antaget en yderst alvorlig karakter, og som havde medført bevietsløshed. Kongefamilien aflagde flere gange i døgnet besøg paa sygehuset, og sygdommen ansaes efterhaanden som haabløs og yderst tidsbestemt.

Norge, der for nogle dage siden havde afbrudt forhandlingerne om optagelse i EF besluttede efter tre dages interne drøftelser at søge nye forhandlinger, saaledes at man eventuelt kan underskrive tiltrædelsesdokumentet sammen med de øvrige ansøgere 22. januar.

Irland vedtog at tiltræde overenskomsten og at give afkald paa yderligere sukkerleverancer - et spørgsmaal, der havde givet anledning til udsættelser.

Freitag, 14. januar 1972.

Konge Frederik IX døde om aftenen kl. 19.50 uden at være vaagnet af sin bevisløshed. Fjernsynet afbrød øjeblikkeligt sit program og sendte dødsmeddelelsen samt en halv times sørgeomøik, hvorefter der blev holdt mindetaler bl.a. af statsministeren og Folketingets formand.

Lørdag, 15. jan.

Kongens død gav anledning til stor opmærksomhed overalt i presse, radio og fjernsyn.

Kl. 15,00 udraabte statsminister Krug fra Folketingets balkon Dronning Margrethe II til Danmarks regent, og dronningen afgav en loyalitetserklæring og modtog i det klare, men kolde vejr sin hyldest fra de tilstedeværende menneskemasser. Det hele foregik i overensstemmelse med gamle traditioner og varede nøjagtigt 4 minutter. Kl. 16 holdt Folketingets møde med mindetaler. Dette varede 5 minutter.

Der flagedes naturligvis paa halv fra alle offentlige og et overvældende antal private bygninger, ligesom alt forlystelsesliv var indstillet.

Disse begivenheder fordunklede i høj grad en anden afgørende begivenhed, nemlig at der tidligt om morgenen var opnaaet overenskomst mellem fællesmarkedets repræsentanter om, at Norge tiltræder EF.

Hermed er en spændende periode afløst af en aftale, som maa hilses med største tilfredshed. Saa er der tilbage kun folkekafstemningerne i Danmark og Norge 6 den første bindende og den anden vejledende 6 men overenskomsten styrker i hvert fald troen paa en endelig løsning stærkt.

Jeg havde week-endbesøg af familien. Inger og

Henning kom med Ulla allerede fredag aften, Elæe og Viggo kom lørdag middag og Gudron og H.D. lørdag eftermiddag, ligesom Kate og Carl naturligvis var der.

Søndag, 16. jan.

Gudron og H.B. kørte hjem allerede lørdag aften. De zvrige søndag aften.

Vi var henvist til at tilbringe dagen med indendøre sysler, men selvom det var koldt uden for skinnede solen dejligt ind af stuens store vinduer, og den lave vintersol kiggede den helt igennem og gjorde det varmt at opholde sig der.

Mandag, 17. jan.

Efter den usædvanligt milde efteraar og det køligere januarvejr begyndte kulden nu rigtig at trænge igennem. Temperaturen laa paa $\pm 6 - 12^{\circ}$ og det blæste en kraftig østenvind, som gjorde det rarest at være inde.

Tankørne gik til Niels Erik, som ikke er saa vant til at være ude. Han havde forøvrigt været til køreprøve og erhvervet kørekort til lastvogn. Han var lidt utilfreds med, at det var gaset saa hurtigt. Han kunne godt tænke sig nogle flere timer. Men han kan faa endnu et par til-lægeprøver til Jeep og firehjulet anhænger, saa det haaber han paa.

Tirsdag, 18. jan. 1972.

Vejrguderne blev atter mildere stamt. Vi fik temperatur omkring frysepunktet, og det milde vejr ledages kun i ringe grad af sne, men i højere grad af taage. Men jeg havde dog faaet samlet en del gigt sammen, der i de følgende dage generede mig noget.

Afrejse til København med overnatning hos Inger og Henning.

Onsdag, 19. januar.

Forretningsudvalgsmøde i København.

Jeg havde renget med at komme saa tidligt hjem, at jeg kunne komme paa kirkegaarden, men da jeg naaede Odense kl. 17, var det mørkt og taaget og tillige glat, saa jeg maatte opgive dette. Og Carl og Kate var ikke hjemme om aftenen saa jeg maatte fejre den niogtredive aars bryllupsdag i stilhed alene. Men Gudron ringede hjem.

Torsdag, 20. jan.

Kongen laa hele ugen paa "catrum dolores" i Christiansborg slotskirke og dagligt passere 10 - 12 000 mennesker forbi kisten - alt hvad der overhovedet kunne passere paa den afmaalte tid.

Jeg var paa kirkegaarden, hvor blomsterne stod endnu, selv om de haeldede lidt med hovedet efter den længere frostperiode. Jeg var lidt ked af, at jeg ikke havde faaet købt blomster til lejligheden.

Forøvrigt er det smaa med blomster i øjeblikket efter at forretningerne baade i Skamby og Søndersø er lukkede, saaledes at vi i væsentlig grad er henvist til at købe blomster ved landevejen ved Broby.

Fredag 21. januar 1972.

En langvarig debat med 70 indlæg i det norske Storting om EF sluttede uden afstemning. Man frygtede ellers, at der kunne samles mere end 38 stemmer eller en fjerdedel af medlemmerne til protest mod indmeldelse, og da der skal mindst 3/4 til at vedtage en nødvendig grundlovændring, kan dette være afgørende.

Lørdag, 22. jan.

Denne blev Europæiske store dag = De fire ansøger lande England, Irland, Danmark og Norge undertegnede i Bruxelles dokumenter om, at de var opnået enighed om, at disse fire lande skulle tiltræde fællesmarkedets seks. Og selvom aftalerne endnu skal ratificeres i de forskellige landes parlamenter og for Danmark og Norges vedkommende endda til en bindende og en vejledende folkeafstemning, betyder underskrivelsen imidlertid et vældigt skridt på vejen. Forhandlingernes tid er forbi. Handlingens tid er inde. Regeringerne og partierne har talt, nu skal befolkningerne stemme.

I Norge kan situationen nok være ret tvivlsom idet både fiskeriet og landbruget er imod de opnåede overenskomster - ikke mod indmeldelsen i sig selv, men mod vilkaarene. Men situationen kan nok give anledning til betænkeligheder.

I Danmark er de fire store partier, Socialdemokratiet, Det konservative Folkeparti, Venstre og Det radikale Venstre gået ind for overenskomsten og de fire radikale og en halv snes socialdemokratiske folketingsmedlemmer er gået imod.

Trods den massive folketingslutning er der dog en vis modstand i næsten alle lejre ud fra højst for-

skellige grunde, og der er straks ved underskriveleen
startet en voldsom kampagne for og imod tilslutningen.

Modstanden stammer i første række fra venstreorientere
de kredse ud fra ganske naturlige grunde og dernæst
fra en del såkaldte intellektuel uden virkelig tilslut-
ning til det praktiske liv. Nogle taler om sæmning af
Norden, andre om gammelt tyskerhad, nogle mod at gaa ind
i "de riges klub" andre om frygt for uopsigelighed,
ater andre om frygt forudlændinges overtagelse af Danmarks
jord (trods lovgivning) og atter andre om sociale tab.

Falles for det hele er, at man fæster sig med mere
eller mindre realistiske enkeltheder, og at man helt overser
de ulykkelige følger, der kan komme af, at Danmark staar
uden for nationernes samarbejde og markedsbegunstigelseer.

Forhaabentlig er al ængstelse grundløs. Det ville jo
være uhyggeligt om mere eller mindre ansvarsløse kræfter
kunne omstøde de fire store partiernes beslutning taget
ud fra ansvarsfølelse for fremtiden.

Søndag, 23. januar.

En stille og fredelig søndag med taage og temperaturur
omkring frysepunktet.

Måndag, 24. januar 1972.

Kong Frederik IX bisattes i Roskilde Domkirke.

Dagen oprandt med let froet, en enkelt lille snebyge, der gjorde føret glat og en frisk blæst, der greb i de udtillede faner og damernes kjoler.

Højtideligheden begyndte lidt før middag og transmitteredes i Fjernsyn og Radio. Claus Toksvig var kaldt hjem fra New York for at forrette reportagen i København, og Poul Jørgensen passede Roskilde, hvorfra fjernsynet var i farver.

Sørgetoget udgik fra Christiansborg Slotskirke og bestod af eskorterende dansk og udenlandsk militær samt et gaaende følge med dronning Ingrid og hendes tre døtre i spidsen. Det bevægede sig langsomt gennem den flagemykkede by og var næsten halvanden time om at nå banegaarden, hvor kisten førtes til et ventende tog med to forspændte damplokomotiver.

Medens flertallet af damer og en del ældre herrer kørtes i bil fulgte en skare monarker, præsidenter og andre med i følget, men en del gæster var sendt med et forudgaaende ekatratog.

I Roskilde, hvor gaderne var pyntet med grønt vandrede følget til Domkirken, hvor der holdtes en smuk timelang højtidelighed, før kisten satte på sit endelige sted i kapellet, hvortil tre små prinser fulgte det sidste stykke fra kirken.

Det hele varede fire en halv time, og jeg fik i fjernsynet et udmærket overblik over højtideligheden, som langt før overgik, hvad jeg femogtyve år forud fik ud af at deltage i Chr. X bisættelse samme sted.

Fra kirken kørte enkedronningen i bil direkte til København med sine tre små børnebørn, men hun maatte foruden den lange vandring i det kolde vejr og den anstrengende repræsentation holde til at have 150 gæster til soupe om aftenen.

Tirsdag, 25. jan. 1972.

Der bliver altid saa mærkeligt stille, naar en højtidelig dag er end og navnlig i dette tilfælde, hvor saa mange havde kunnet følge begivenhederne baade herhjemme og ude i den store verden, hvor stelittransmissioner og fjernsynsudsendelser havde bragt begivenhederne ud over alt, hvor det var muligt.

Statsminister Krag kunne dog meddele, at han som følge af udviklingen i Sverige og Norge var indstillet paa, at folkeafstemningen om EF maatte udættes til september.

Jeg var til bladudvalgsmøde hos Balle.

Onsdag, 26. jan.

Der siges med rette, at en kold begravelse ofte lægger spisen til en ny sygdom. Saaledes ogsaa her. Det meddeles nu, at den 68 aarige norske konge er indlagt paa hospitalet som følge af sygdom, han havde paadraget sig ved begravelsen.

Forøvrigt er mange syge paa grund af influenza og forkølelse. Blandt dem er Gudron, der maatte blive i sengen tirsdag morgen, og som saa være særlig forsigtig i den tilstand hun nu er i. Hun venter sig jo til marts, og hun er mere og mere indstillet paa, at det bliver tvillinger,

Jeg havde tænkt at arrangere en sammenkomst med nogle af hendes paarørende, men under disse omstændigheder er denne stillet i bero indtil videre.

Generalforsamling i Skamby k.v.

Torsdag, 27. januar 1972.

Besøg af revisor Brandt om formiddagen angaaede selvangivelsen, som kom til at lyde paa en indkomst paa 132 000 eller en stigning paa godt 8 000 kr. Spørgemalet om forskudskat blev drøftet, og Brandt undersøger inden 1. marts, hvor meget den vil komme til at udgøre.

Om eftermiddagen paa jordlovstur til Kertemindeegnen.

Middag hos Anna Andersen i anledning af hendes 60 aars fødselsdag.

Freitag, 28. jan.

Jordlovstur til Odenseegnen.. Om aftenen kortgæster.

Lørdag, 29. jan.

Vejret bliver stadig køligere, og det sneer en lille smule, men ellers er vintervejret stadig fint.

Søndag 30. jan.

En rolig vintersøndag med farvefjernsyn i lange baner.

Mandag 31. jan.

Vinteren strenges med en hel del sne og sluttetemperatur paa + 13 °. Glat føre og nogen snefygning.

Gæster til middag: Karen vind, Otterup, Anne-Lise Larsen, Østrup, Hans Balle, Aja Jørgensen, Marie og Marie Andersen og Carl og Ate. Edith til hjælp.

Tirsdag 1. februar.

Koldt vejr og solskin over snehavet. Rejsertil København for at overnatte hos Inger.

Onsdag, 2. februar 1972,

Heldagsmøde i jordlovsudvalgets forretningsudvalg.
Hjemrejse om aftenen,
Torsdag, 3. febr.

Jeg konsulterede optiker Wård for eventuelt at få et par nye briller, men resultatet var negativt. Den græs stær havde nedset synet på det højre øje til det halve, og han kunne ikke tilråde dette bragt op med briller. Kun en operation kunne klare det. Synet på venstre øje havde ikke forandret sig i de sidste fem år, sagde han.

Jeg maa altså køre videre, selvom det kniber lidt med at læse.

Prokøet på Rosengårdcentret og besigtigelsestur bl.a. til Aarslev sammen med den samlede jordbrugskommission
Fredag, 3. febr.

Ingers fødselsdag. Hun fyldte 34, men skulle først have gæster lørdag.

Min telefon var afbrudt, hvilket var meget generende selvom jeg ikke bruger den meget.

Møde i Kostralev angående nedbrydning af en lade.

Der er vinterolympiade, og Radio og TV er fyldt med sport. Det generer mig en del, men til gengæld har det givet anledning til salg af mange farvefjernsyn.

Vejret var meget skiftende. Ret hård nattefrost, men næstet tøj om dagen. Solen skinnede, saa man rigtigt kunne mærke, at dagene er blevet længere.

Om aftenen ringede Gudron og fortalte, at hun nu var blevet røntgenfotograferet og at hun kunne vente tvillinger, der i øjeblikket vejede hver 5 pund.

Lørdag, 5. februar 1972.

Spillaften hos O. Jensen, Sønderø.

Søndag 6. febr.

Paa besøg hos Iner og Henning i Hvidovre sammen med Hennings forældre og Niels Eriks.

Niels Erik er ved at oprette et aktieselskab "Danpress" til at overtage hans paabegyndt forlægevirksomhed. Der kræves i øjeblikket en aktiekapital paa mindst 10 000 kr., men han forventer kravene skærpes til 100 000 kr.

Kapitalen tilvejebringes ved, at selskabet overtager et varelager til 8 300 (kostpris) og at der indbetales 1700. Jeg tegnede mig som aktionær og indbetalte 1 000 kr.

Han var igrøvrigt ikke helt rask, men sagde, han befandt sig godt nok.

Måndag, 7. febr.

Jeg boede hos Inger og kørte med hende til toget.

Det var nu slaaet om til tårvejr, og vjret syntes at stabilisere sig med nogle få plusgrader.

Inspireret heraf besluttede jeg at tage paa udflygt. Jeg var med lyntoget "Gudenassen" og fortsatte med dette forbi Odense til Jylland, hvor vi passerede Skanderborg og Silkeborg, hvorefter der var en times ophold i Herning, hvor jeg spiste frokost før hjemturen. En vellykket tur trods taage, der navnlig generede paa turen fra Odense og hjem.

Tirsdag, 8. febr.

Paa rentesikringstur til Hindeholm.

Om aftenen hos Brna og Jeppeen paa deres nye gaard i Ebberup,

Onsdag, 9. februar 1972.

Møde med jordbrugskommissionen for gl. Odense amt.

Vejret var mildt og næsten forårsagtigt, saa man fyløtes med søffe forventninger.

Torsdag, 10. febr.

Forårsfornekkelseerne fik et brat tilbagefald, daa der i løbet af natten faldt et godt lag sne som gjorde marker og veje hvid, og som i løbet af formiddagen skabte et ordentligt sjaap før vejene ved sneplove og bilernes egne virkninger paany blev rene.

Balle og jeg havde planlagt at besøge vor gamle ven forfatteren Salomon J. Prifelt ved Ølgod, men blev betænkelige paa grund af vejret. Det viste sig dog, at Vestjylland ikke havde faaset sne, saa vi startede trods betænkelighederne, og det var da nogenlunde bart, da vi kom paa motorvejen. Til gengæld laa taagen tykt, daa vi kom paa den anden side af Vejle.

Prifelt havde det godt. Hans syn, der paa grund af sukkerøge havde været meget sløjt, var venst tilbage, s han paany kunne læse og han var ganske rask trods sine 83. Vi drøftede indgaaende Slætegærdsforeningsproblemer, herunder mulighederne for et aarsmøde paa Apmø i 1973 og muligheden for at skaffe arkivar P.K. Hofmannen et ridderkors.

Paa hjernevejen besøgte vi Sjølundgaard, hvor Gudron trods sin øværhed tilsyneladende havde det godt. Hendes forkølelse var overetsaet og trætheden tildels med den saa vi havde et par hyggelige timer hos hende, mens H.D. var til møde.

Dagen bragte den ubehagelige meddelelse, at fællesmarkedsmødetenderne efter Gallup var vokset

med 4 points til 38 %, mens tilhængerne kun var vokset med 1 til 38 %, og at der var flertal imod, hvis Norge ikke kommer med .

Situationen giver i høj grad anledning til betænkeligheder. Blandt landmændene giver det anledning til dyb bekymring, og fra en landbrugsskole i Danmark meddeles det, at halvdelen af eleverne vil opgive at blive danske landmænd, saafremt medlemskab ikke opnaas.

Man fatter ikke, at der skal være tvivl om, at der staar et flertal bag de fire store politiske partier, og at saa mange føler sig fristede til at følge de kommunistiske og halvkomunistiske agitatorer, som i saa høj grad faar lejlighed til at boltre sig i Radio og Tv.

Iøvrigt var det afstemningsdag med 52 aar siden afstemningen i første zone i Sønderjylland, hvor 75 % stemte dansk. Men afstemningsfesterne, som i mange aar, havde haft meget stor tilslutning, synes efterhaanden at miste deres betydning, og det er der maaske ikke noget at sige til.

Frødag, 11. febr.

Det er paany temperatur omkring nulpunktet, og der meldes om glat fære overalt i landet.

Der indtraadte et betydeligt fald paa baconnoteringen paa det engelske marked, saaledes at der hermed var sat slutsten for det sidste halvsaare højkonjunktur paa baconmarkedet. Og selvom faldet i et vist omfang udjævnedes paa pattegrisepriserne, føles faldet alligevel som noget meget ubehageligt for begge grupper,

Lørdag, 12. februar 1972.

Gennem over en måned har over 290 000 minearbejdere strejket i de engelske kulminer, og frøgerne er nu blevet en saadan mangel paa kul, at England maa reducere sit elektricitetsforbrug saa kraftigt, at landet i mange timer i rad maa staa uden elektricitet til fabrikker, varme, elevatorer og meget andet. Man regner med, at det i løbet af faa dage fører til, at millioner bliver arbejdsløse.

Søndag, 13. 2. 72.

Vejret er nu saa mildt som indtil 7°. Sneen fdrrevinder haestetigt, og de smaa vandansamlinger paa markerne ligeledes. Isen i forvøndene er atter paa retur, og man regner med, at faren for en isvinter nu er drevet over. Til gengæld lægger taagen sig over landet og vanskeliggør kørsel ved lys.

Jeg var i kirke om eftermiddagen og til kortaften hos Ellemose i Sønderø.

Mandag, 24. februar.

Til møde paa Egebjerggaard angaaende hegn mellem Flyvesandet og Egebjerggaards arealer

Der opnaaedes enighed om at søge oplyst, hvad det ville koste at etablere et 120 cm højt trædhegn med 3 tu masker og to rækker pigtraad samt halve el eller telefonpæle. Mads Eg ville betale opmålingen. Frokost paa Egebjerggaard.

Tirsdag 15. februar 1972.

Sammen med Niels Erik og Aase i Århus.

Først var vi hos advokat Holst Christensen, hvor vi fik stiftet A/S Danpress med 10 000 kr. s aktiekapital. Da aktionærerne hæfter solidarisk, indtil selskabet er godkendt, pålagdes det Niels Erik, der blev formand, ikke at foretage unødige dispositioner i mellemtiden. Derefter spiste vi det store, kolde bord på hovedbanegaarden for 17 kr. kuverten, hvorefter vi var i Saga-bio, og sluttede med aftenkaffe.

Onsdag, 16. febr.

FU. møde i Statens Jordlovaudvalg og hjemrejse.

Vejret var stadig godt med temperatur lidt over nulpunktet, lidt taaget eller overskyet vejr og ingen blæst. Jeg spadserede gennem hele "strøget" og fik næsten forærsfornekleer.

Torsdag, 17. februar.

Kate blev indlagt på O=A.B.S. til undersøgelse i anledning af, at der stadig ikke ventes familieførøgelee.

Spændingen og afsavnene i England i anledning af kulminekrisen er stadig voksende, og nu forøges spændingen ved en underhusdebat om godkendelse af følgerlovene i forbindelse med optagelse i EF. Et aftagende antal konservative er stadig modstandere og under hensyn til det indrepolitiske pres er det tilsyneladende lykkedes oppositionen at få større sammenhold i partiet. Spændingen er stormen det ventes, at der bliver et mindre flertal for regeringen. Premierminister Heath har gjort afstemningen til en tillidsseg, men det er endnu ikke helt klart om det gælder ham personligt eller hele regeringen.

Fredeag, 18. februar 1972.

Ministeriet Heath klarede afstemningen ved 2. behandlingen om følgelovene til EF. med et flertal paa kun 8 stemmer. 19 konservativt stemte imod 5 liberale for og 5 fra hver lejr undlod at stemme. Dermed har man undgaaet valg og arbejdet for tilslutning til EF gaar videre til 3. behandling i juni.

Paa rentesikringsstat.

Lørdag, 19. febr.

Der er nu stillet mæglingsforelag om forhøjelse af de engelske kulminearbejderes løn med 18 pct. og begge parter anbefaler forliget, som nu gaar til afstemning blandt kulminearbejderne.

Dermed er der mulighed for at den 6 - 7 uger lange og udtærende strejke kan afsluttes.

Vejret er stadig godt med temperatur løb over nulpunktet og ingen eller kun ringe nedbør. Jorden er sort men ikke vaad, men der er endnu frost i jorden. Faren for isvinter, der lurede i slutningen af januar synes nu definitivt at være drevet over.

Der arbejdes for fuld kraft med en omlægning af vejen gennem Brøndstrup, saaledes at vejen udbygges fra Ugger søv skel til Skamby. Herved faar man en fin forbindelsesvvej fra Otterup til Sønderø.

Niels Erik har nu afsluttet sin rekruttid og er begyndt som menig. Han er begyndt paa uddannelse som radiomand samtidig med at han har overtaget posten som chauffør paa en mindre lastvogn med opvarmet førerhus og opvarmet radiohus. Han er saaledes godt tilfreds med udviklingen og navnlig med at han slipper for længere tjeneste som befaletsmænd.

Søndag, 20. februar 1972.

Paa Sjølundgaard, hvor de i ro afventer den forestaaende tvillingefødsel, som de naturligvis er meget spændt paa. Foreløbig er alt vel

De har haft et par foreningsbesøg i de nye svinestalde. Deriblandt 100 landmænd fra Nordfyn.

Mandag, 21. febr.

Præsident Nixon er ankommet til Peking paa en slags venskabsbesøg efter 20 års isolering mellem de to stormagter. Modtagelsen var korrekt, men temmelig kølig.

Paa besigtigelse ved Stevnfort, hvor alt stod vel til hos forpagter Hans Nielsen. Derefter til møde angaaende gartnerierne i Everdrup, hvor en hel ny by er rejst sig. Avel Hansen og jeg afgav vor andel i arbejdet til repræsentanter for Roskilde amt.

Tirsdag, 22. febr.

Carl Martin er rejst til Bruxelles paa en todages chartertur arrangeret af partiet. Trods taaget vejr afvotede han morgenflyet, og det lykkedes at gennemføre starten.

Korttaften med Jensen'erne.

Onsdag, 23. febr.

Arkivudvalgsmøde i Slægtsgaardsforeningen paa Missionshotellet i Løngangstrøde i København.

Torsdag, 24. februar - Skuddag.

Hovedbestyrelsesmøde i Slægtsgaardsforeningen og efterfølgende besigtigelse af det nye arkivlokale hos Østifternes Kreditforening.

Der herredede under mødet en absolut god og optimistisk stemning med gensyn til arbejdet, og der udsendtes gennem RB en udtalelse, der takkede de 4 politiske partier

for deres positive medvirken til Danmarks indmeldelse i EF, men udtrykte nogen ~~meget~~ betænkelighed ved de fremsatte jordlovedforelag, som kun var forsvarlige ud fra ønsket om at bevare dansk jord paa danske hænder. Man henstillede derfor, at foreslagene først færdigbehandlede, naar en folkeafstemning havde endelig godkendt indmeldelse.

Fredag, 25. febr.

Rejst ærreport ved Johs. Andersens i anledning af deres yngste datter ELSEs forestaaende bryllup.

Om aftenen ringede H.D. og fortalte, at Gudron var blevet indlagt paa Kolding sygehus i anledning af den forestaaende tvillingefødeel. Der var dog intet hverken unormalt eller øjeblikkeligt forestaaende.

Lørdag, 26. febr.

Fra Niels Erik var der brev med en publikation fra "Danpress A/S" nemlig en smuk udgave af "~~XXXXXXXX~~ Traktaten om Danmarks tilslutning til Fællesmarkedet". Han har ladet trykke 2000 eksemplarer og tager nu 4 kr. pr stk. Der er investeret 4 - 5000 kr. i oplaget, saa det er jo ret spændende, hvor mange der sælges.

Til bryllup hos Johs. Andersens. Der var ca. 50 gæster og aftenen fik et hyggeligt forløb.

Søndag, 27. febr.

Var paa jyllandstur. Spiste først til middag paa Bejstrupgaard sammen med familien og aflagde derefter visit i Vejen. hvorfra Esther fulgte med til Kolding, hvor vi besøgte Gudron paa sygehuset. Hun havde det tilsyneladende godt, men skulle blive i sengen hele tiden. De havde iøvrigt sagt, at de mente bevidstheden var hårt forestaaende og at alt var normalt, men at hun havde tilbøjelighed til lidt for højt blodtryk.

Vi besøgte hende om eftermiddagen. Om aftenen var der adgang for ægteænd alene. Jeg kørte Esther tilbage til vejen, før jeg kørte hjem i det gode vejr paa de næsten tørre veje.

Mandag, 28. febr.

Jeg havde besøg af revisor Brandt for at faa beregnet slutskatten for 1971. Resultatet blev, at der skulle betales 4100 kr. ekstra, og da man kan spare 8 pct. ved at betale inden 1. marts.

Paa rentesikringstur i den sydlige del af omraadet.

Der forelaa intet nyt fra Kolding.

Tirsdag, 29. februar.

Spændingen om, hvorvidt der skal komme skubbørn er nu paa sit højeste. Men det er svært at holde sig orienteret, fordi H.D. er hos hende det meste af dagen, spiser middag, hos naboerne og er paa sygehuset om aftenen.

Jeg rejste til København og bad H.D. ringe til Inger. Det gjorde han ogsaa, men blot for at meddele, at det ikke blev til skubbørn.

Onsdag, 1. marts.

Til FU. møde i jordlovsudvalget. Jeg fremskynkede min tilbagerejse saadan, at jeg kom med toget 12,02, saa jeg kunne være i Kolding 15,56. Der var saaledes lige tid til at besøge Gudron paa sygehuset. Hun befandt sig tilsyneladende godt, men morede sig naturligvis ikke over at gaa og vente.

Torsdag, 2. marts.

Paa universitetet i Odense for at bistaa ved bortforpagtning af jord, til frokost hos Balle i et supermarked, paa rentesikring står med Lydersen og til slut til Korttaften hos O. Jensen

Føret paa aftenen ringede Gudron og fortalte, at hun var blevet hjemsendt, uden at der var sket noget. Pladsmangel paa afdelingen tvang sygehuset til at hjemsende de, der ikke nødvendigvis behøvede at være der.

Freitag, 3. marts.

Det var egentlig meningen, at jeg skulle til møde i foredragsforeningen, hvor præstens Niels og lærer Jørgensens Jørgen, skulle vise lysbilleder fra Amerika, men i sidste øjeblik ringede Jørgen Peter Jørgensen og inviterede til middag og 1'ombre paa Søbakkegaard, og saa blev foredragsforeningen ladt i stikken.

Da jeg kom hjem, var Niels Erik og Aase kommen og gaaet i eeng.

Lørdag. 4. marts.

Carl og Kate var til frokost, og derefter kørte Niels Erik og Aase og jeg til eftermiddagskaffe paa Sjølundgaard, hvor alt stod vel til, men hvor Gudron efterhaanden var blevet mere end almindelig fyldig.

Efter samtale med deres regnskabsfører havde de nu besluttet, at de ville søge baade kær og pige for ikke at blive helt opslidte. En beslutning man i høj grad kunne bifalde.

Efter en lang periode med graavejr og temperatur omk omkring frysepunktet og lidt opad, begyndte det nu at regne og i løbet af eftermiddagen og natten kom der 12 mm.

Søndag, 5. marts.

En stille søndag herhjemme. Niels Erik og Aase rejste med færgen kl. 20,15.

Mandag, 6. marts 1972.

Måndagen forløb paa sædvanlig maade. Vi vejede grise, og jeg var paa jordlovstur. Om aftenen ringede jeg til Sjølundgaard, men der var intet usædvanligt paa færde. H=D. sagde, at Gudron lige havde talt med Else, og det varer som bekendt længe. Jeg insisterede derfor ikke paa, at komme til at tale med hende.

Tirsdag, 7. marts.

Jeg rejste til Bornholm og var derfor afskåret fra de almindelige forbindelser. Jeg ankom med fly til Rønne hen paa eftermiddagen og besaa bl.a. Helligpeder med de skønne klippepartier ud mod havet. Vi spiste til aften hos Kofoed i Rø og deltog i Andelsbankens aarsmøde i Rønne, før jeg rejste med damperen til København.

Onsdag, 8. marts.

Efter ankomsten til København ringede jeg til Henning og fik den store nyhed, at Gudron den foregaaende aften tirsdag 7. marts havde født to drenge med 6 minutter mellemrum kl. ca. 7 om aftenen

Efter jordlovsudvalgsmødet tog jeg med toget til Kolding og var der lidt efter besøgstidens begyndelse kl. 16. Gudron havde det godt og var i straalende humør efter fødselen, der var forløbet fuldstændig normalt, dog havde der været antydning af tsngforløning til den sidste. Drengene vejede henholdsvis 3900 og 2700 g, og hun mente, den store havde taget den store part af næringen.

Den sidste havde haft lidt hjertevanskeligheder inden fødselen, men var nu fuldstændig normal. De sov da vi saa dem gennem glasdøren til vuggestuen og havde det

tilsyneladende godt. Gudron sagde, at den mindste lignede hende. Jeg kunne ikke se dem saa nøje.

H.D. var ikke derinde, men ville komme om aftenen. Derimod var hans forældre og søster fra Trelle samt Carl og Kate, saa vi var en helt stor forsamling, men dog ikke flere, end vi kunne være der, og foruden os var der ikke mange besøgende paa den sekssenge stue.

Fødselen var tilsyneladende gaaet nogenlunde let, men Gudron havde dog været lokalbedøvet og haft maske paa, der havde sløret hende noget, saa hun slet ikke havde mærket, at den sidste dreng var kommet.

Paa hjenturen kørte jeg med Carl og Kate, og vi spiste til aften paa Karoline-kafeteriet ved Hindsgavl. Om aften spillede jeg kort hos Ellemose.

Krag havde iøvrigt fastsat folkeafstemningen til mandag, 2. oktober eller en uge efter den norske. Det anses for helt urimeligt, at den norske afstemning skal have indflydelse paa Danmarks frentid, hvad den meget let kan faa..

Torsdag, 9. marts.

Det havde sneet en del a løbet af natten, og jorden var hvid, men det var let tørt. De snedækte træer var meget flotte.

Balle og jeg skulle til møde i Skrydstrup for elleve-
en halv gang i rad til marts-møde i Slægtegaardsforeningen. Føret var ikke særlig godt, men dog bedre end i Sønderjylland, men tilslutningen til mødet var ikke særlig god. Vi havde dog et hyggeligt møde efter det sædvanlige program. Og bagefter var der samlet ca. 17 mennesker hos Anne Marie og Jens Skau paa Nygaard til middag.

Desværre var Hærræt og Gunnar ikke med uvenskabet mellem de to søkende Anne Marie og Gunnar var stadig

lige uoverstigeligt. Jens Skau havde bedt mig prøve at bygge bro, og jeg gjorde ihærdige anstrengelser over for Anne Marie, men blev paa dette punkt mødt med en haardhed, som der intet var at gøre ved, og nu forbitrer disse mennesker tilværelsen for hinanden meget mere end de tror.

Der var bygget en ny sostald til 55 søer paa Nygaard efter "Protektor"typen, og i den nu næsten færdige sostald var der ved at blive indrettet stald til ca. 100 goldsøer. Det saaa godt ud, men yprotektor med de bunøne faresøer er nu ikke umiddelbart tiltalende.

Det sneede, og hjemturen var ikke behagelig, men dog gennemførlig i langsomt tempo.

Fredeag, 10. marts.

Føret var daarligt og efter nogen kørsel i en blanding af sjaak og fog maatte Lydersen og jeg opgive en staldbesigtigelsestur efter nogle besøg.

Landevejene var dog paaesable, og om eftermiddagen tog jeg en tur til Kolding for at se til Gudron og tvillingerne. De havde det alle godt, og huzøret var fint. Gudron sagde, at den mindste af tvillingerne tegnede til at blive rødhaaret. Jeg kunne nu ikke se det, men det maa jo vise sig.

Tørdag, 11. marts.

Vejret var nu slaaet om til frost med stiv østenvind og sol. Det føltes koldt.

Søndag, 12. marts 1972.

Det var straalende sol efter en nat med haard frost .

Om efte middagen var jeg med lyntoget til og fra Kolding, hvor Gudron nu havde faaet lov til at være en del oppe, men hvor hun aabenbart ikke var mere stærk end lige til. Men hun var i fint humør og glædede sig over, at den mindste af tvillingerne, der havde tabt noget de første dage, nu havde taget 130 gram paa igen. De befandt sig beggø godt og er tillyneladende parate til at tage med Gudron hjem sidst paa ugen.

Jeg talte med Sigrid og Marius, der er i færø med at bryde op fra Viborg for at flytte til en lejlighed i København. Der var vild forvirring, og Marius klagede over hvor meget de havde maattet kassere. H.D. henter deres sovevarelse og bringer det til Sjølundgaard, saa man kan undgaa at solge det. Der er ikke plads i den nye lejlighed.

Om aftenen talte jeg med Gundershøj, og de havde nu købt konsulent Dreislers hus i Ebberup til overtagelee til maj. Pris 200 000 kr. inclusive et stort kontorlokale, som fortsat kan lejes ud til landboforeningen for 1000 kr. om maaneden. Jeg glæder mig over, at de nu endeligt har faaet gjort alvor af dette. Hans og Astrid har samtidig faaet solgt huset i Flemløse og har paa nogenlunde forsvarlig maade overtaget hans faders smedeforretning i Flemløse.

H.D. og hans forældre var inde at se til Gudron, og vi drøftede forholdene til familien paa Nygaard. Jeg synes, stemningen var nogelunde forsonlig, saa jeg overvejer at fortsætte forligsforhandlingerne selv om der er en del Kløppenborgsk stædighed at overvinde.

Mandag, 13. marts 1972.

Dejlig sol fra en skyfri himmel, men fortest temmelig koldt.

Til konservativ landbrugskonference i Ringe. Det var ganske morsomt at hilse paa gamle venner og at opleve lidt af den gamle atmosfære, selvom der var kommet mange nye navne til.

Tirsdag, 14. marts.

Saa kom foråret. En varmebølge med klart solekin og indtil 15° varme væltede ind over landet og gav os en dejlig fornemmelse efter den næsten vinterlange ~~XXXXXXXXXX~~ grævejreperiode. Og det grønne overalt. Vintergækker og Eranthis fik selskab af krokus af flere farver.

Jeg var paa besøg paa Kolding sygehus hos Gudron og tvillingerne Marie og Marius var der ogsaa. Om aftenen var jeg hos Holger Damgaard Pedersens sammen med nogle af deres venner.

Onsdag, 15. marts.

Jeg fløj til København til FU. møde i jordlovsudvalget.

Ganske vist fandt afgangens sted en time efter, at radioen havde meddelt, at et Sterling Airvei-fly savnedes med 112 mennesker, men det gjorde tilsyneladende ^{absolut} intet indtryk paa folk ^{is. der af Ruselets} Og det var jo da heller først hen paa dagen, at Danmarks største flyveulykke var en kendsgerning. Den var ganske simpelt fløjet mod en bjergkæde under landing. Om aarsagen vides intet ud over at vejret var daarligt paa stedet ved den persiske golf.

De sædvanlige kortgæster om aftenen.

Torsdag, 16. marts.

Det var fortsat klart sol og mildt. Paa en rentesik-

ringetur saa man de første harver i gang nord for Norup. Jorden var tilsyneladende bekvem.

Storm havde inviteret resterne af den gamle klub til en sammenkomst med spisning i Restaurant "Skoven" og samvær i hjemmet. Det var meget hyggeligt at se den gamle kreds, men efter at Carl Rasmussen og Ellen var væk, var der jo alligevel nogle huller i rækkerne.

Fredag, 17. marts.

Det gode vejr fortsatte, og jeg begyndte saa smaat paa arbejdet i haven, som begyndte at blive tør og forårsagtig. Og det sket til sød musik, af den vingede skare. For første gang i det nye aar, hørte jeg vibernes skrig over marken, men det var jo nok min egen skyld, at jeg ikke havde hørt dem tidligere.

Gudron kom nu hjem med tvillingerne, og Inger og Henning kørte over, for at Inger kunne være hos hende den første uge.

Lørdag, 18. marts.

Dejligt solskin og forholdsvis mildt vejr. Jeg plantede Eranthia i haven, saa der nu er adskillige blokke af de gule blomster i stedet for de faa, der var. Om eftermiddagen var jeg paa tur med Lydereen for at afsyne stalde til rentesikring, og dermed er vi færdige med at behandle de hidtil indkomne afsejninger.

Søndag, 19. marts 1972.

Dagen oprandt med strålende sol og rigtigt forårsvejr. Selvom der endnu var en anelse nattefrost naede dagtemperaturen op paa 18°, grader, saa man kunne sidde ude uden overtøj og hilse solen og foråret velkomme

Jeg havde Balle og arkivar Hofmannen til morgenkaffe sammen med Carl og Kate. Derefter kørte jeg til Sjølundgaard for at beundre tvillingerne, der et dig teede sig godt med søvn og spiening.

Derefter var jeg til frokosti Vejen, idet Viggo Lyntoft fyldte 65, hvad han fejrede i relativt stor stilhed med kun 4 gæster foruden familien..

Mandag, 20. marts.

Det er stadig fint vejr. Jeg var i haven næsten hele dagen med spade, hakkejern og rive. Jorden var helt tør at arbejde i. Jeg fik plantet en hel del Eranthie og Dorthealiljer under træerne samt en række Chrysanthemer

Jorden skinnede hvidt og mange steder var man igang med at sæ. Her paa denne egn holdt man dog noget igen. Den tunge jord var ikke helt sa t r som den lette. Carl kørte ajle, som flere paa egnen gjorde det, men med fortsat godt vejr kommer der hurtigt gang i det egentlige forårsarbejde. Jorden er jo forbavsende tør efter aarstiden.

H.D. havde begyndt at harve, men det var ikke for tørt ved hegnene endnu. Det var iøvrigt lige et aar siden, at de købte gaarden. Der er jo unægtelig sket noget i Sjølund i løbet af denne tid. Tvillingerne var blevet vejet og vejede begge over fødselavægten.

Tirsdag, 21. marts 1972.

Der var 50 års fødselsdag hos Knud Østergaard, som bl.a. havde inviteret en del af kaffeklubben til middag på Hotel Hvide Hø i Aalborg sammen med næsten 100 andre. Jeg tog med rutebil og tog derop og indlogerede mig ; på et herligt værelse på hotellets 14. etage, hvor der var en vidunderlig udsigt over Aalborg. Og der blev tid til eftermiddagskaffe på tagetagen, hvor der var en endnu finere udsigt over Limfjorden og omegnen.

Vi var inviteret til middag kl. 18,59, og resultatet var, at en smoking- og festklædt forsamling efter at have nydt en velkomstdrik kunne gå til borde inden 19,30. Vi havde en dejlig middag, men jeg var lidt skuffet over, at så forholdsvis få af de gamle kolleger var tilstede, men det var morsomt at hilse på Karen, Erik, Henning og Burgdorf fra den gamle og nu delvis opløste klub.

Knud Østergaard var netop blevet fradømt førerbeviset for en færdselsforæelse (et halvt år) den sidste minister dag med ministerbilen. Til erstatning forærede 9 gamle kolleger ham en knalert. Det gjorde megen lykke, og billeder blev gengivet landet over.

Onsdag, 22. marts.

Jeg stod op 5,45 , betalte 80 kr for nogle timer og tog med Fly til København og var til møde Jordlovedudvalgets forretningsudvalg i Folketinget, nr. 3.

Derefter tog jeg med tog og rutebil tilbage, og opdagede ved min hjemkomst, at Carl og Kate ikke alene havde harvetmarken ved haven, men også begyndt seeningen.

Torsdag, 23 marts.

Så var det tiden, at også jeg kom igang med forårsarbejdet. Vejret var nu ikke alt for strålende.

En hundekold vestenstorm gik over landet, men heldigvis var der fgrerhus paa traktoren, saa det lykkedes at faa harvet hele marken vest for Brøndstrupvejen over. Carl saae marken bagefter færdig, og vi var indstillet paa at tage et ordentligt tag de næste paa dage inden Palmesøndag.

Freitag, 24. marts. 1972.

Der blæsten en strid vestenvind over landet, og det var koldt at sidde paa traktoren, men dog ikke værre, end at baade dybharve og kunne gaa for fuld kraft hele dagen.

Lørdag, 25. marts.

Foraarsarbejdet fortsattes med harve og saemaskine, og det lykkedes paa rekordtid at faa baade harvning og saaning tilendebragt i et bekvent og i hvert fald tilstrækkeligt tørt saabed.

Det er mange aar siden, at man har faaet saet saa tidligt, og det er i hvert fald aldrig sket før, at man har faaet saet sahurtigt, som det nu er muligt med de moderne maskiner.

Arbejdet blev udført omtrent saamtidigt overalt paa øerne, Bornholm og i Sydjylland, medens jorden endnu var noget tilbage i Nordjylland, hvor man havde faaet lidt mere sne i sidste omgang.

Søndag, 26. marts.

Vi aflagde besøg paa Sjølundgaard, hvor ogsaa Inger og Henning samt Gerda var tilstede. Inger havde været der i en uge, og Gerda ville blive i de kommende fjorten dage. Tvillingerne befandt sig godt og trivede fint, saa alt stod vel til, men de havde unægtelig travlt baade Gudron og H.D.

Mandag, 27. marts 1972.

Det fine forårsvejr blev nu afløst af koldt vejr med regn- og sludbyger, saa man glædede sig virkelig over, at saaningen var tilendebragt, mens jorden var bekvem, og det gjaldt for flertallet af landbrugene paa øerne.

Om aftenen var vi paa "Gundershøj" i anledning af Marius' fødselsdag. Han havde samtlige børn og børnebørn hjemme, og det eger slet ikke saa lidt, naar der er 5 børn, 5, øvigerbørn og 9 børnebørn.

Tirsdag, 28. marts.

Det var koldt og byget, saa man fristedes ikke til friluftsliv.

Om aftenen var jeg paa rutebilstationen i Odense, hvor direktør A. Pedersen holdt afskedsfest.

Onsdag, 29. marts.

Bladudvalgsmøde hos mig. Balle havde købt smørrebrød, og vi havde et særdeles hyggeligt møde til forberedelse af næste nummer af "Slættegaarden".

Torsdag, 30. Marts + Skærtorsdag.

En stille dag med køligt og utidigt vejr.

Fredag, 31. marts - Langfredag.

Det var meningen, jeg skulle i kirke kl. 14, men i sidste øjeblik forinden, ringede Gudron og inviterede mig derover. Jeg var imidlertid paa kirkegaarden, der var klædt i paaskedragt. Paa Ellens grav var der tre blokke paaskeliljer samt en blomstrende forythiagren.

Tvillingerne befandt sig godt og voksede stærkt. Gerda var stadig derovre for at hjælpe Gudron, og det kunne der nok være brugt. Børnene var jo ikke rolige hele dagen, selv om de var flinke.

Lørdag 1.april 1972.

Påskevejret var ikke særligt strælende. Vel kom der ikke megen nedbør, men hele påsken var grå og sur med kun enkelte solstrejfe, og de kom netop om lørdagen. Jeg var på Hindsholm med jordbrugskommissionen, og vi nød et herligt solstrejfe med udsigt fra bakkerne ved Midskov og ud over Gabet og havet til Fyns Hoved m.m. Det var ualmindelig smukt.

Søndag 2.april. Påskedag.

Jeg var i kirke om formiddagen. Niels Erik og Aase kom hjem om aftenen.

Mandag 3.april- 2.Påskedag.

Til bryllupsdag og fødselsdag hos Carl og Kate.

Tirsdag. 4.april.

Niels Erik og Aase fejrede 2 aars bryllupsdag. Om eftermiddagen tog de på visit på Sjølundgaard. Jeg rejste til København og overnattede i Hvidovre.
Onsdag 5.april.

Møde i jordloveudvalgete forretningsudvalg.

Selskab hos Inger og Henning.

Torsdag 6.april

Sammen med Balle og Jene P. Petersen var jeg på besigtigelsestur på Ringstedegnen for at forberede Slægtegaardeforeningens aarsmøde. Alt klappede og det tegnede til et særdeles godt aarsmøde.

Niels Erik og Aase kom tilbage fra en tur i Jylland.

Fredag 7.april.

Om aftenen kom ogsaa Inger og Henning samt Ulla hjem, saa vi var efterhaenden nogle af familien

Lørdag, 8. april 1972.

Det blev en fødselsdag lidt ud over det sædvanlige. Foruden samtlige børn og svigerbørn var ogsaa børnebørne hjemme. For tvillingernes vedkommende for første gang, og det blev derfor ogsaa dem, der kom til at præge dagen. Yderligere var til frokost Else og Viggo, Esther og Viggo Løntoft. Marie og Marius samt Gerda, saa vi var ialt 16 voksne og 3 børn, og vi havde det hyggeligt dagen igennem. En del af os aflagde besøg paa kirkegården, hvor der var usædvanligt smukt pyntet med blomster paa Ellens grav.

Søndag, 9. april.

Else og Viggo blev til frokost, hvorefter de kørte til eftermiddagskaffe paa Sjølundgaard, hvorfra de tog Gerda med hjem, efter at hun havde været derovre i to uger.

Inger og Henning blev til aften, hvorefter de kørte hjem med Ulla.

Det ustabile vejr fortsatte stadigt, og påsketiden gav saaledes os ikke saa lidt nedbør, men regnen faldt blødt og behageligt, saa det var en fordel at faa være til den tørre jord.

Måndag, 10. april.

Paa rentesikringstur til Hindeholm.

Tirsdag, 11. april.

Paany rentesikringstur. Besigtigelse af gaerdene i Kosterlev. Kortaften hos Ellemose Jensen.

Onsdag, 12. april.

Var en tur paa Bornholm. Rejste med formiddagstoget til København og med Fly til Rønne, hvor jeg efter 4 timers ophold paa øen vendte tilbage igen og næste tog i København, saa jeg var hjemme klokken godt et. Der var fire besigtigelsesbesøgere paa Bornholm, og de tilendebragtes med lethed paa den til raadighed værende tid.

Toredag, 13. april 1972.

Til møde i Flyvesandsudvalget, hvor vi drøftede opæxtning af hegn og den paabegyndte toiletbygning.

Fredag, 14. april.

Perioden med foraareregn, synes nu at være overstaaet og afløst af en periode med mere stabilt vejr, selvom solen endnu forstummede sig en del. Nattefrost er man heldigvis forskaaet for, selvom temperaturen ikke er overvældende høj.

Der afholdtes fest paa Fyne Forsamlingehus i anledning af, at Ninn-Hansen var fyldt 50. Der deltog 300 mennesker mod en entre paa 25 kr. for et veldækket aftenbord. 10 folketingsmedlemmer var tilstede. Jeg synes, det var en hyggelig og vellykket aften.

Lørdag, 15. april.

Haven var nu saa tør, at man kunne arbejde i den samt lægge kartofler.

Søndag, 16. april. Dronningens fødselsdag.

Det var tørvejr, men graat, saa det opfordrede ikke rigtigt til frilufteliv, og det er egentlig en skam. Men det skyldes maaske ogsaa, at man eftehaanden gaar og bliver for pylret.

Der eiller ved at blive pænt i haven. Efter at gækker, Branthis og tildels krokus nu er faldet, er det Violernes, og navnlig Hyacinthernes tur at præge haverne. Jeg har et væld af blaas, hvide, gule, lyserøde og mørkerøde Hyacinther i haven. Buskene begynder saa smaat at grønnes. De, der er længet fremme, er Forcythia, der er i færd med at blive gule, efter at afskaarne grene har prydet stuerne i lange tider. Der er syv buske i haven her, og inden længe vil man se et væld af de smukke gule buske i snart sagt alle haver.

Reber er ogsaa i færd med at sætte blomster, men de er ikke saa taknemmelige at sætte ind, hvor de nok kan springe ud, men ikke sætte fæver paa blomsterne.

Kodriverne blomstrer i alle farver, og græsplænerne er dejligt grønne og begynder snart at kalde paa plæneklipperen, som er hos smeden for at faa sit forearsseftersyn.

Jeg havde besøg af et par unge mennesker fra Jehovæ Vidner. Jeg har ikke megen sympati for bevægelsen men maa beundre den trofæthed og den ihærdighed, hvorved de pæne unge mennesker gaar op i deres sæg, og derfor var min afvisning af dem maaske heller ikke saa ubehøvlet som den sommetidn har været.

Som sædvanlig benyttede jeg week-enden til at tale med børnene, som havde det godt..

Niels Erik fortalte, at han stadig har et vist salg af piecen om EF. saaledes at den nu er gaaet i 450 eksemplarer. Men da oplaget var 2000 er der endnu et stykke vej, før der er balance i regnskabet endsigsoverskud. Han er imidlertid optimist.

Det er en gammel tro eller overtro, at naar Kejserkronen gaar mange blomster i standen, bliver det et godt aar. Fire er almindeligt og fem er godt. Jeg ved ikke, hvor megen tillid jeg har til dette, men har altid med en vis interesse set efter, saasnart kejserkronen var ved at udfolde sig. Jeg har ikke faaet mange kejserkroner flyt med hæn paa hjørnet, men jeg havde dog 1 med ~~fem~~^{seks} blomster, 3 med ~~fire~~^{fem} og en del med ~~fem~~^{fire} saa jeg er altsaa ganske godt tilfreds.

Mandag den 17. marts.

Det var stadig graavejr, men dog saa tørt, at man paa de lettere jorder kunne begynde at arbejde i marken.

Tirsdag, 18. april 1972 - Dybbøldøgen

Deltog i et forsvarspolitisk møde i landstingssalen og var om aftenen ude til et stykke smørrebrød med Burgdorf.
Onsdag, 19. marts.

Overnattede hos Inger og var derefter til møde i Jordlovedvalget. Kortgæster om aftenen.

Torsdag, 20. april.

Det satte nu for alvor ind med godt vejr efter den lange fugtighedsperiode. Vi kunne samle sten, selvom det var lidt fugtigt hist og her, og der var mange store sankesten, saa vi i løbet af to dage fik samlet fire læ.

Freitag, 21. april.

Vi samlede atter sten og fik hele pladsen kørt over, saa man var fri for at se paa de gribe hutter, der vænner marken og er en fare for mejetærskeren.

Amerikas maanelandingskib Apollo 16, landede i bedede velgaaende paa maanen efter nogle timer forsinkelse paa grund af tekniske vanskeligheder.

Lørdag, 22. april.

Vi var til repræsentantskabsmøde i København, og det var egentlig ganske morsomt at hilse paa gamle venner, selvom gensynet fortalte om, at tiden rider hastigt, og at der sker mange udskiftelser.

Efter mødet var Carl og Kate og jeg til middag hos Kates veninde Jytte Boel - Vi blev meget godt modtaget.

Søndag, 23. april 1972.

Til konfirmation paa Brødrskinde. 50 Deltagere.

Mandag, 24. april.

Resultaterne fra søndagens to valg i Frankrig og Tyskland forelæs nu. I Frankrig var der stort flertal for udvidelse af EF., men meget ringe valgdeltagelse. I Baden-Wurthenberg led rigskansler Brandt nederlag paa sin foreningspolitik mod Øst. Han mener dog at kunne gennemføre den.

Gudron og H.D. samt tvillingerne kom paa besøg for at hente glas til barnedaaben den 30. april.

Om eftermiddagen var jeg paa Bløgetedgaard efter indbydelse fra Statens Flanteavludvalg for at drøfte erhvervelse af en del arealer til udvidelse af stationens område

Tirsdag, 25. april.

Vejret, der om mandagen havde været meget blæsende og koldt, var nu igen fremkommeligt. Jeg trombede om formiddagen og var paa rentesikringstur om eftermiddagen.

Onsdag 26 .april.

Paa jordlovstur. Godt vejr.

~~Offentligheden~~ ^{27. april, Torsdag} har i de sidste dage været stærkt optaget af offentlige begivenheder af storpolitisk karakter.

For det første er der i den tyske rigsdag stillet mistillidsdagsorden til premierminister Willy Brandts regering i anledning af hans forslag paa udsoning med Polen og Rusland vedrørende Østtyskland. Man mente, der var flertal imod ham, men der opnåedes kun 247 stemmer, hvor 249 var nødvendige for at styrte ham. Man mener, et to af oppositionens medlemmer har svigtet ved røststemningen. Begivenheden hilstes med sør lettelse overalt i Europa, da Brandt

fald ville betyde et stort tilbagekæg for den pæsbegyndte afspændingspolitik mellem øst og vest. Men man forstår godt de tyske betænkkeligheder ved endelig at erkende, at de to tyvklænde skal forblive udelte, selvom den totale afspærring af grænsen vil blive for mildet.

Wietnamkrigen raser stadig. Nordvietnamesernes og partisanernes offensive har nu været en måned og forvoldt store tab af land, mennesker og materiel. Amerikanernes voldsomme bombeangreb mod nord har ikke hidtil kunnet afværge faren.

Om dette kan påvirke det forestående præsidentvalg i U.S.A. skal være usagt. Nixon har hidtil været anset for storfavorit, men valgkampen optager allerede sindene og aviserne stærkt.

Hertul kommer, at måneraketterne Apollo 16 nu har afsluttet en vellykket tur og lande i Stillehavet torsdag aften. En ny sejr for den interplanetary/terriske trafik=

Yderligere har der i ugens løb været folketingsdebat om vor stilling til EF. Der faldt mange ord, men vel ikke mange nye. Foruden FS. var der 11 i den socialdemokratiske gruppe og 4 i den radikale, der var modstandere. Dette er omvendt fra i fjor. Det nye er, at regeringen har erklæret sig for tilslutning uanset Norges stilling.

Dansk arbejdsmandsforbund har ved en kongres med 357 stemmer af 676 udtalt sig imod tilslutning. Formanden anker Jørgensen var for.

Til kortaften hos Jensen, Sletten.

Fredag, 26. april.

Solrigt, men køligt vær. Jeg sad nogen tid på terrassen men frøs lidt. Biele Erik og Aase kom hjem på besøg før barnedaaben søndag.

Lørdag, 29. april 1972.

Besøg af Niels Erik og A^{ne}. Vi tilbragte dagen i stilhed, men var dog hos Carl om aftenen.

Søndag, 30 april.

B a r n e d a a b p a a S j ø l u n d g a a r d .

Efter indbydelse samlede 28 deltagere til Gudstjenesten i frimenighedskirken i Rødding, hvor tvillingerne + en dreng mere blev døbt inden gudstjenesten. Gudron og H.D. bar selv tvillingerne til dåben, og som fæddere fulgte H.D.s søskende Birte og Jørgen samt Niels Erik og Else Kærgaard.

Det var en hemmelighed, hvad drengene skulle hedde. Den store kom til at hedde C h r i s t i a n K l o p p e n b o r g - S k r u m s a g e r og den lille G u n n a r K l o p p e n b o r g - S k r u m s a g e r .

Den lille klynkede lidt under handlingen, men det var ikke meget. Vi sang et par forholdsvis lange dåbs-salmer efter frimenighedernes salmebog, og derefter forlod forældrene kirken med børnene inden den egentlige gudstjeneste, som forøvrigt forvæde sig kort og enkelt, saaledes at det hele varede en god time til trods for, at der ogsaa var altergaag. :

Harriet havde forøvrigt fødselsdag og fyldte 57.

Kl. 12.30 var der middag på Sjølundgaard. Gunnar K.B. og undertegnede bragte hjemmet vore lykønskninger og vi sang bl.a. "Du gav mig o herre -" og "Som bybest brønd -2.

Det havde snaaregnet noget om morgenen, men vejret klarede efterhaanden op, saa man kunne gaa i det fri og sæt på have og bedrift, inden vi ved sekstiden fik suppe og drog hjem.

En god og højtidelig dag.

Man
mandag, 1. maj 1972.

Til frokost hos direktør Gunnar Jensen i Aa i anledning af 80 års dagen for hans ansættelse i Sønderby fabrikker. Bagefter på besøg på Gundershøj samt til besigtigelse af den nye villa "Skrænten" i Eberup, som de netop overtog denne dag. En stor og smuk samt velholdt villa, som næppe var for dyr til prisen 200000 kr. Marie og Marius regner med at flytte ind i slutningen af måneden.

Tirsdag
XXXXXXXXXXXX 2. maj.

Efter indbydelse fra formanden for Statens Planteavlsudvalg, Anders Hørlyk, Skodborg deltog jeg i forhandlinger om køb af jord til Aarslev Forsøgsstation. Vi fik tilbud om en ejendom med 10 tdr. l. for 230 000 kr.

Rejste derefter til København og boede hos Inger.

Onsdag, 3. maj.

Forretningsudvalgsmøde i jordlovsudvalget.

Vejret var meget mildt og næsten sommeragtigt med 22° varme. Skoven grøner med rivende hast, og iær de tidligt saede kornmarker står dejligt grønne. De tilbageværende køer er nu på græs overalt. Men det er bemærkelsesværdigt i hvor høj grad jerseyraen fortrænger r. d. m.

Torsdag, 4. maj.

Til morgenmøde på Otterup nye, moderne og flotte raadhus med borgmesteren vedrørende sag af et overtaget statshus.

Derefter sammen med Balle hos Frifelt. Møller Frifelt hentede os på Blågård st. og derefter spiste vi frokost i villan før vi kørte til Varde sygehus, hvor Frifelt havde ligget siden 15. marts.

I betragtning af, at han er 83 år, har sukkerøge, er meget svagteende og nu har faaet det ene ben aat af, havde han det forholdevis godt og var ved klar bevisthed. Men der var naturligvis ikke meget livmod tilbage i hæz, selvom han dog haabede at kunne komme til Fyn i løbet af sommeren

Om aftenen var vi paa Sjølundgaard, hvor alt stod vel. Drengene trivedes godt og var fredelige. Else var endnu paa besøg efter barnedøben.

H.D. tændte 4. maj lys over hele deres ende af stuehuset. Det saa festligt ud i det klare aftenvejr, men det var ikke mange steder, man fortsatte med at minde befrielsen paa den maade.

Fredeag, 5. maj 1942.

Befrielsesdag. Pænt sommervejr.

Lørdag, 6. maj. Gudrone bryllupsdag.

Carl og Kate rejste paa en uges besøg i Berlin gennem hjemmevernet. Kates moder og faster flyttede ud. Fodermesteren og jeg overtog paeningen af grisene.

Søndag, 7. maj.

Jeg var i kirke om formiddagen og sad paa terrassen hele eftermiddagen sammen med Kates græter.

Mandag, 8. maj.

Underudvalgsmøde i jordlovsudvalget i Nr. Aaby og Revninge. Man drøftede herunder Jordlovsudvalgets opdeling i arbejdsomraader, og der var enighed om at dele det tidligere Aas ene amt mellem de to eksisterende omraader.

Tirsdag, 9. maj.

Paa rentesikringstur til Kertemindeegnen.

Blæsende og køligt vejr.

Onsdag, 10. maj 1972.

Lidt uden for tur havde jeg Jensen'erne til kortaften, og det endte med nattemad med tilbehør ud paa de smaa timer.
Torsdag, 11. maj. Christi Himmelfertedag.

Efter at vi først paa ugen havde faaet 8 mm. regn, var vi nu kommet ind i en periode med skarp og bidende østlig vind. Det sled paa de nyudsprungne blade og blomster.
Fredag, 12. maj.

Da jeg vaagnede om morgenen var græsset hvidt efter frost. Denne havde dog ikke været saa haard, at den havde gjort de nyopkomne kartofler skade

Dagen sluttede med, at Carl og Kate lidt uventet kom hjem inden sengetid fra deres Berlinertur, som havde givet dem mange oplevelser, navnlig i Østberlin.

Lørdag, 13. maj.

Paa havearbejde det meste af dagen, saa der kunne se ordentligt ud, før der skulle komme gæster den 16.

Søndag, 14. maj.

Det var Mors dag, og jeg var paa kirkegaarden med blomster - dejlige røde tulipener, som der i øjeblikket er mange af i haven - men der var saa pænt, at der næppe var plads for flere

Ved hjælp af overfrakke og tæppe kunne jeg ligge paa terrassen og sove til middag, men vinden var stadig kold og skarp.

Mandag, 15. maj.

Bladudvalgsmøde hos Bjergekøvs paa Rosenlund. Ib Paulsen øjillede i udeigt, at han ikke kunne deltage i det forestaaende landsmøde i Ringsted, hvortil der iøvrigt var tegnet ca. 250 deltagere.

Tirsdag, 16. Maj.

Gæster. Gudron og H.D. kom om eftermiddagen med tvil-

lingerne. Iøvrigt deltog Harriet og Gunnar, Christel og Erik Kl.-S. Marie og Marius, Carl og Kate, Balle og Kaja, Hjalmar Andersen (Else var i Malaga) Jørgen Peter Jørgensen (Kirsten fraværende paa grund af sygdom). En hyggelig aften, der varede til noget over midnat.

Carl Martén havde desværre faaet hold i ryggen og havde det rigtigt daerligt.

Onsdag 17. maj.

Til F.U. Møde i København.

Efter en længere tid med kold blæst og sol, slog vejret nu pludseligt om til regn vi fik 15 mm i løbet af dagen.

Det satte nyt skub i kornet, som forøvrigt etaar godt, uden at man har set saa meget som et gult straa i en kornmark foraaret igennem.

Torsdag, 18. maj.

Til møde paa Årslev Kommunekontor.

Paa ny sol og nogen blæst.

Carl havde det noget bedre, men ryggen var stadig ikke god.

Fredag, 19. maj.

Efter at det tyske forbundskammer i onsdage havde godkendt kansler Willy Brandts aftaler med Rusland og Polen med 248 stemmer (nøjagtigt halvdel af kammerets medlemmer) medens de fleste af oppositionens medlemmer undlod at stemme, har forbunderaadet i dag godkendt uden afstemning. Forsoningen mellem Vesttyskland og østen synes dermed at være en kendsgerning. Muren gennem Berlin ventes herefter aabnet.

Marie og Marius flyttede ind i deres nyerhvervede hus i Ebberup paa deres 38 aars bryllupsdag.

Til møde i Odense og Vissenbjerg. samt Kosterlev.

Lørdag, 20. maj 1972 - Pinselørdag.

Saa begyndte vi at tage forskud paa pinsen, men vejret var ikke særligt festligt. Jeg var i København, hvor H. Henning og Inger hentede mig paa banegaarden, hvorfra vi kørte til Niels Erik og Aase, hvor vi drak eftermiddagskaffe og spiste til aften, før jeg tog hjem igen.

Søndag, 21. maj - Pinsedag.

Solen glemte ganske at danse. I løbet af natten faldt der 25 mm og 5 til i løbet af dagen og tilmed var det jævnt koldt.

Jeg var paa kirkegården og i kirke kl. 8,30. Der var næppe 20 mennesker, saa nogen særlig pinsestemning kan man daerligt tale om ud over de gamle pinsesalmer.

Ved hjemkomsten fik jeg besøg af Viktor Pedersen og hans kone fra Korsør, som jeg havde været sammen med paa Tenerife.

Derefter var jeg til frokost hos Kaja i sommerhuset i Jørgensø. Men sommerhuse er nu bedst i godt vejr.

Mandag 22. maj. - 2. pinsedag.

Carl og Kate og jeg var paa besøg i Sjølund. Vejret var nu nogenlunde stabilt, saa vi kørte en tur i den smukke omegn og aflage visit paa Skamlingebanken.

Tvillingerne trives godt. Carl og Kate er meget glade for dem, saa man føler rigtigt, at de savner børn til daglig.

Tirsdag, 23. maj.

Jordfordelingskommissionen holdt møde paa Gribsvad kro om vejreguleringen ved Ejer Bavnehøj.

Man oplevede aarets første virkelige sommerdag med høj sol og varme over tyve grader.

Onsdag, 24. maj 1972.

Sommeren forsvandt de værre lige saa hurtigt, som den var kommen og veg pladsen for blæst og byggvejr med aftagende temperatur.

Nyt jordfordelingsmøde i Gribsvød.

Torsdag, 25. maj.

Til aftenmad og kortaften hos Ellemose Jensens i sommerhus paa Långø paa Hindsholm. Der var rørt, men vejret var blæsende og koldt.

Fredag, 26. maj.

Gamle mejeribestyrer P. Chr. Pedersen begravdes i stilhed fra Skamby kirke 93 år gammel. Familien var mødt fuldtaligt, og man saa det ensyn, at seks sønner bar deres far til gravh. Iøvrigt var der kun en halv snes gamle venner og naboer tilstede.

Inger ringede om aftenen og fortalte, at de var interesserede i at købe et hus i Holte for ca. 450 000 kr.. Jeg turde ikke fraraade, selvom det er mange penge. De regner med at kunne faa op mod 275 000 for deres nuværende, saa det bliver maaske ikke saa meget dyrere end at bygge til. Jeg lovede at tage med op og se paa det paa onsdag (31.+.)

Lørdag, 27. maj.

Slægtsgaardsforeningen holdt aarsmøde i Rångsted.

Dagen indlededes med at Borgmester Thisted-Knudsen mødte bestyrelsen med damer til en velkomst i byrådsalen, hvor der var mødt 30 - 40 deltagere. Borgmesteren holdt en venlig velkomstale og derefter besaa vi lokaliteterne. Derefter havde vort stedlige bestyrelsesmedlem Jens Peter Pedersen, Farendløse, planer om musik paa torvet, men det maatte aflyses.

Postgården

Kl. 14,00 samledes vi til møde paa hotel ~~XXXXXXXXX~~ allerede paa klokkeslettet var salen fyldt af de ca. 250 deltagere, de var indmeldt. Vi havde et hyggeligt møde efter det sædvanlig mønster. Lidt senere besaa vi sct. Bendts kirke, hvor pastor Fledelius fortalte. Om aftenen var der middag og fest paa hotel Casino.

Søndag, 28. maj 1972

Vi begyndt med morgenandagt i Sct. Bendt ved pastor Fledelius, der havde en meget charmerende meddelelse om klare tingene paa. Derefter kørte vi i tre busser og 30-40 privatbiler først til den pragtfulde Giesegaard, hvor det gamle næsten 90 aarige grevepar Brochenhus- Scakt tog imod og lod os se stuerne. Derefter var vi paa Aesendrup hovedgaard hvor vi saa en ny læderifteteld til 160 kør, som Sjælland stifts kvæggodrætterforening havde ladet indrette for 1 1/2 mill. Indtrykket var absolut godt. Derefter frokost i Herlufmaglehallen og besøg paa den gamle og veldrevne Englerup Mølle.

Der var absolut tilfredshed med turen, som forløb godt fra først til sidst (med undtagelse af at en bus kørte fast og maatte skubbes løs). Vi var meget spændte paa vejret, efter at vi havde haft en halv snes dage med sædvanlig megen nedbør. Men vejret holdt, selvom det var lidt køligt og en del skyet.

Marie og Marius var med for første gang. Niels Erik fotografere til bladet. Carl og Kate kom ikke, og Gudron og H.D. maatte blive hjemme ved tvillingerne.

Mandag, 29. maj.

Præsident Nixon sluttede et 8 dages historisk besøg i Moskva, hvor der blev afsluttet 8 overenkomster om betydningsfulde spørgsmål mellem U.S.A. og U.S.S.R.

Besøget havde vakt betydelig opsigt.

Tirsdag, 30. maj 1972.

En hjemlig dag uden for meget havearbejde, da regnen gjorde jorden næsten utilgængelig.

Onsdag, 31. maj.

Nedbørsmængden for maj opgjordes til noget over 100 mm, men så stod vandet ogsaa blenkt paa mange marker, og roerne voksede sindigt, uden at man havde mulighed for at behandle dem.

Jeg var i København for at se det hus i Gassevangen 56, Gl. Holte, som Inger og Henning tænker paa at købe for 450.000 kr. Huset er et rækkehus og ikke ubetinget smukt ude fra, men til gengæld i højeste grad utraditionelt. Indvendigt er det imidlertid tiltalende og forbausende rummeligt i forhold til etagearealets 142 m². Kærport til 2 biler og udhus af træ.

I betragtning af, hvor svært det er at købe noget rigtigt, turde jeg ikke fraråde dem at købe. De regner med at kunne få 275.000 for deres gamle hus, og da de har tænkt at bygge det ud for betydelige beløb, er differencen overskuelig.

Torsdag, 1. juni.

Henning holdt fødselsdag, og jeg blev til fødselsdagschokolade, før jeg rejste hjem.

Fredag, 2. juni.

Rasmus J. Hansen og Kirstine, tidligere Brøndstrup, nu Søndersø fejrede guldbrillup. Jeg var blandt de forholdsvis faa gæster til morgenkaffe, og jeg havde indtryk at være endog overordentlig velkommen. Blev inviteret til middag paa kroen, hvad jeg var forhindret i.

Vi skulle nemlig til villaen "Kernen" i Ebberup i anledning af Meries fødselsdag og overtagelejen af

det nye hus. Det gjorde et godt og velholdt indtryk, selvom det er fra 1916. Og der var god plads i dets to etager.

Vi sluttede efter midnat med et ønske Marie til lykke.
Lørdag, 3. juni.

Det er husenes og fødselsdagens tid. Henning fejrede sin, hvori jeg deltog sammen med hans familie.

Vejret havde nu stabiliseret sig, saa man kunne komme i haven, og Carl kunne begynde på rensningen

Søndag, 4. juni.

Jeg fortsatte besøget i Hvidovre, hvor Niels Erik og Aase kom til. Vejret var saa fint, at vi kunne drikke eftermiddagskaffe, og det var jo noget helt nyt i denne sommer.

Niels Erik havde taget en masse gode billeder fra slægtsgaardemødet til bladet.

Han syntes iøvrigt at befinde sig godt på markvren i Okøbøl. Men det skyldes nok ogsaa, at han havde bilen at holde sig til.

Mandag, 5. juni - Grundlovsdag.

Grundlovsdagen mærkede vi kun gennem radio og TV. De sædvanlige gløvedrupmøder var indtillet på grund af manglende tilslutning. Derimod var det fortrinligt vejr til at arbejde i roer, og jeg fik taget et ordentligt tag. De var sa nemme som aldrig før. Plantebestanden var enkel, der var overhovedet ikke ukrudt i rækkerne, og jorden var løs, selvom det havde regnet meget.

Tirsdag, 6. juni

Jeg fortsatte roearbejdet og rejste til København om aftenen.

Inger og Henning havde nu averteret deres hus til salg

Onsdag ,7.juni.

Forretningsudvalgsmøde i St.J. hele dagen.Landbruge
ministeren deltog i en del af mødet.Han syntes meget
fornuftig og fremkommelig.

Torsdag,8.juni.

En kraftig byge paa en halv snee mm jog os ind fra
roerne.

Paa Sjølundgaard,hvor man er i færd med at ombygge
begge sidelængerne til moderne so- og svinestalde.Besæt-
ningen skal tømme ud i slutningen af juni for at give
plads for en SPF besætning med bl.a.80 søer,der skal
fare i august og september.

Fredag,9.juni.

Dagen begyndte med strålende vejr.Og det holdt
nogetlunde hele dagen.I roerne.

Lørdag,10.juni.

Slog græsplaner om formiddagen og var i campingvogn
paa Flyvesandet hos O.Jensens.Men der faldt 10 mm, saa
det var en temmelig fugtig fornøjelse.Men vi havde det
hyggeligt.

Søndag 11.juni.

Jeg forsøgte at sidde i haven,men det blev lovligt
køligt,hvorfor jeg tog med toget til Aalborg og spiste
til aften.

Mandag,12.juni.

Og saa regnede igen.Det bliver ikke til meget med
roerne paa den facon.

Tirsdag, 13. juni 1972.

Efter at der om mandagen faldet en rekordagtig nedbør paa 16 mm, klærede det nu op igen. Jwg var paa rentesikring tur om formiddagen og i roerne om eftermiddagen.

Onsdag. 14. + lørdag 17. juni.

Nu gik det godt med roerne. De var ualmindeligt nemme at have med at gøre - aabne og overhovedet ikke snævsede. Jeg opnaede at tage rekordagtigt mængde - 300 rækker i rose eller mindst de halve. Men de grode for lidt paa grund af manglende varme, og fordi jorden i det lave stadig var fugtig.

Torsdag formiddag ringede Niels Erik, at nu var han færdig i Okebøl og at han og nogle kammerater muligvis vill køre denne vej om og faa frokost, hvis de kunne bryde ud af kolonnen. Det blev dog ikke til mere. ~~Der er dog blevet kørt~~
at den .

Dagen sluttede med, at Inger fortalte, at nu havde de solgt huset paa Riebro 23 for 265,000 kr. hvoraf 25 000 kontant til overtagelse 11. juli. Samtidig havde de købt huset Gassevangen 56, Gl. Holte, for 450 000.

Forhaabentlig faar de glæde af det. Men de har i hvert fald i øjeblikket en særdeles god økonomi, saa det gaar jo nok. Og det er i hvert fald en stor fordel at undgå et besværligt og bekosteligt byggeri paa Riebro.

Samtidig fik jeg oplyst, at alle bønene kan ventes hjem næste week-end.

Søndag, 18. juni.

En hjemmeseøndag med havearbejdet, men ikke egentlig solekin.

Måndag, 19. juni 1972.

Paa rentesikringstur ti Hindsholm.

Tirsdag, 20. juni.

Sammen med et par repræsentanter for Statens Planteavlseudvalg havde jeg forhandling med raadmand Poul Nielsen om køb af en Odense kommune tilhørende gaard i Højby. Det blev dog kun til foreløbige forhandlinger.

Onsdag 21. juni.

Jordloveudvalgets forretningsudvalg holdt besigtigelsestur og møde paa Bornholm. Vi startede fra lufthavnen ved middagstid og havde fire besigtigelser i løbet af eftermiddagen. Vi drak kaffe hos Kofoed i Rø og spiste til aften og overnattede paa Hotel Hammersø paa Hæmmeren.

Torsdag, 22. juni

Turen fortsattes gennem Østbornholm til Dueodde, hvor vi spiste frokost og holdt et længere møde, før vi fløj fra Rønne kl. 16,00.

Trods lidt grævejr havde vi en meget interessant tur med passende blanding af arbejde og udsyn.

Fredag, 23. juni 1972 - Sct. Hans Aften.

Midsommeraftenen lignede godt nok sig selv med køligt vejr og delvis regn.

Jeg var til "sammenskudsgilde" hos Kaja i Jørgeneø, men tog tidligt hjem, da børnene fra København skulle komme - det gjorde de, og de kørte sammen, da Inger i Henning havde faaet vognen beskadiget af et sammenstød.

Lørdag, 24. juni.

Det blev en af aarets herligste dage med sol og sø, sommervejr, saa vi kunne sidde paa terrassen eller i haven hele dagen og blive dygtigt solbrunede.

Forøvrigt fik vi den glædelige meddelelse, at Niels Erik havde bestaaet eksamen til første del af H.D. - Det havde ellers været ude paa kanten, men takket være en fin karakter i sidste fag, havde han lige klaret den. Han gik igrøvrigt meget stille med sagen.

Søndag, 25. juni.

Det var stadig sommervejr, men pigerne var nu saa solbrændte, at de viste maadehold.

Gudron og H.D. kom hjem til middag med drengene, saa nu var hele familien samlet. De havde været paa kirkegården med sommerens første roser, saa graven bar nu rigtigt præg af mindedagen den 21. juni.

Vi havde en hyggelig dag. Københavnerne kørte, da vi havde spist og der blev plads nok til dem alle, selv om det kneb lidt med Ulla. Gudron og H.D. blev og spillede kort til henimod midnat.

De var nu ved at sætte hele svinebesætningen ud for at faa plads til en besætning af sygdomsfrie grise

Mandag 26. juni.

En stille dag efter de urolige festdage. Havearbejde.

Tirsdag, 27,
~~xxxxxx~~ juni 1972

Besøgte Salomon J. Frifelt i det straalende sommervejr. Han var nu kommet hjem fra Varde sygehus efter at have faaet det ene ben amputeret over knæet. Og han befandt sig over al forventning godt og var ved godt mod. Vi aftalte at familien skulle komme til Fyn 20. juli og sege de nu modnende jordbær.

Det var en smuk køretur gennem Vejleegnen ud over skibet, Randbøl, Billund og Grindsted samt paa Hjemturen tillige forbi J.C. Christensens mindesten i Paabøl plantage.

Om aftenen var jeg til aftensmad og kortaften hos Marie og O. Jensen i Sønderø.

Onsdag, 28. juni.

Kørte paa udflugtstur for de gamle i sognet til Nyborg. Der var 90 deltagere i 23 biler.

Torsdag 29. juni.

Det er nu jordbærtid. I de forudgaaende dage har jeg kunnet plukke nogle enkelte, men nu var der fuldt af store og smukke bær, saa vi baade kunne spise og nedfryse enkelte pakker. De er dejlige, men det er jo unægteligt lidt anstrengende at faa dem plukket.

Fredag, 30. juni.

Den forudgaaende uges varme vejr synes nu at være paa retur. Det var overskyet med blæst.

Lørdag, 1. juni.

Besøgte Sjølundgaard sammen med Ganner Kløppenborge. De havde rensat svinebestningen ud og skal i løbet af nogle uger have henimod 100 drægtige gylte. Det er en koetbar omvæltning, men sparekassen stiller pengene til rådighed, og de er ved godt mod. De havde faaet en ny pige, som de var glade for

Søndag, 2. juli, 1972.

Til aftenen mad på stranden ved Kaja.

Måndag, 3. juli.

På rentesikringstur i amtet.

Tirsdag, 4. juli.

Vi er nu helt inde i jordbær sæsonen. Jeg plukkede 7 kg og tog dem allesammen med til København, hvor vi holdt gilde på dem, og hvor resten fordeltes mellem Inger og Henning og Aase og Niels Erik.

Riebro var iøvrigt inde i et vældigt flytterod, idet en flyttemand skulle komme og pakke om onsdagen og flyttevognen komme om torsdagen. Det var forøvrigt en fornøjelse at se, hvor pænt haven så ud i den smukke sommeraften.

Der forhandles i øjeblikket mellem ingeniørakademiet og militæret om at få Niels Erik fritaget for militærtjeneste, for at han kan deltage i undervisningen på akademiet. Han glæder sig naturligvis over dette.

Onsdag, 5. juli.

Til FUMøde i jordlovedvalget. Der blev lejlighed til at slappe lidt af på en fortovskafe inden afgang, og det var en fornøjelse at se det sommerklædte København og de mange turister spadsere forbi. Man følte sig næsten hængt til Paris.

Torsdag, 6. juli.

Temperaturen steg nu til 27°, så der blev alligevel lejlighed til at nyde sommeren. For mit vedkommende i jordbærrene. Sonja til den sædvanlige tordagerengøring.

Fredag, 7. juli, 1972.

Til konference med borgmesteren i Langeskov angående ophævelse af landbrugsforpligtelse på et moseareal.

Darl og Kate havde plukket 25 kg jordbær i Brøndstrup til nedfrysning. Jeg hjalp med afhasningen.

Lørdag, 8. juli.

Det var jordbærdag hele dagen, og det begynder efterhaanden at fylde ganske godt i frostboxen, samtidig med at vi spiser, hvad vi kan.

Søndag, 9. juli.

Gravejr og kølighed præger atter situationen, saa det var ikke nogen festlig sommersøndag. Jeg var i kirke om morgenen, men der var kun få

Mandag, 10. juli.

På rentesikringstur til Hindsholm .

Tirsdag, 11. juli.

På Bornholm til besigtigelse og vurdering af en arbejderbolig i Nyker. Den ansattes til en værdi af 100000 med servitutter og 120 000 uden.

Onsdag, 12. juli, plukkede jordbær om formiddagen og nød

en straalende sommerdag i haven hele dagen, saa jeg blev godt brun over det hele.

Til kortaften hos Ellemose.

Torsdag, 13. juli.

På ny straalende sol, men ikke helt saa varmt.

Til aftens mad hos dyrlæge Sunke.

Freitag, 14. juli 1972.

Det gode sommervejr fortsattes uforandret. Jeg plukkede jordbær, og der var endnu en del efter snart 3 ugers plukning.

Carl fik brækket taget af den indvendige side af etaldladeb og han og John Jørgensen gik igang med istandsetelse af tømmeret, saa man kunne oplægge nye plader. Taget havde nu ligget i ca. 70 aar og var egentligt ikke synderligt medtaget. Spærene kunne med faa undtagelser bevares uden fornyet afstøtning.

Lørdag, 15. juli.

Til sølvbryllup hos lærer Jørgensen i Uggerslev foreaamlingshus. Paa vejen dertil var Marie og Marius samt den nu 80 aar gamle lærer Engholm hos mig til Jordbær.

Søndag, 16. juli.

En rolig hjemmedag med forberedelse til om mandagen at modtage besøg af en embedsmand fra Ligningsraadet til kritisk gennemgang af nogle gamle skatteregnskaber.

Mandag, 17. juli.

Sammen med revisor Brandt havde jeg besøg af kontorchef Smedled og ej medhjælper fra ligningsraadet. Efter at have sepiet en gang jordbær gennemgik vi et par aars regnskaber med særligt hebluk paa ejendomsoverdrageleen. Der rejstes foreklilige indvendinger mod regnskaberne, men efter forhandling frafaldt man dem bogstavelig talt alle. Tilbage ble at man flyttede en indtægtpost fra FAOK. tilbage til det skattefrie aar, og at man skulle redegøre nærmere for et antal svin, der syntes forsvundet ved ejendoms-handelen. Man var iøvrigt særdeles foretaaende og venlige, saa resultatet blev over al forventning godt.

~~XXXX~~ Tirsdag, 18. juli 1972.

Sammen med folk fra Forevarets Bygningstjeneste aflagde jeg besøg paa Klintegaard, som jeg nu havde haft tilsyn med i ca. 15 aar. Alt stod vel til. Afgrøderne stod fint og saavel bygninger som have var i en næsten mønstergyldig orden.

Om aftenen aflagde jeg besøg i Inger og Hennings buehue, Gassehaven 56, Holte. De havde faaet sig indrettet godt, selvom ikke alt var kommet helt i orden endnu. Jeg var bange for, at der skulde blive for varmt under glas-taget, men selvom man var inde i en meget varm periode, var der intet at klage over. Vi spiste til aften i "Storkereden" og Niels Erik og Aase, var ude at drikke aftenkaffe. Vi sad i det fri til langt ud paa aftenen og havde det dejlig lunt.

Onsdag, 19. juli.

Jeg tog med bue og tog ind og traf herunder Hanne Budtz og Hauch, som begge havde bopæl i Holte. Saa havde vi FU. møde og om eftermiddagen spadserede jeg op gennem det turistfyldte gløende strøg.

Torsdag, 20. juli.

Jeg havde besøg af familien Frifelt. Og det var helt forbavsende, hvor rask gamle Frifelt var blevet efter amputationen. Vejret var helt straalende, men saa varmt, at vi ikke kunde opholde os hverken i haven eller paa terrassen. Vi fik aarets sidste jordbar efter at have nydt godt af dem i mere end tre uger.

Om eftermiddagen kørte vi sammen med Balle til Helene og derefter spiste vi til aften i Nordby hos Kærsten Balle.

Freitag, 21. juli 1972.

Efter at vi havde plukket jordbær i næsten fire uger var sæsonen nu slut, men udbyttet havde ogsaa været stort. Foruden daglig mad i hele perioden og nogle til København, var der 25 - 30 kg i fryseren.

Vejret var stadig smeltende.

Lørdag, 22. juli.

Paa besøg paa Sjølundgaard. Jeg havde en ualmindelig hyggelig eftermiddag i haven sammen med Gudrun og tvillingerne. De struttede af sundhed og godt humør, som de laa og sparkede paa en drømmeseng.

De havde nu fået 138 SPF-gylte og polte, saa der kommer nu gang i produktionen igen. Gudrun og jeg fik lov til at komme ind i stalene med at faa plaetikkitler og desinficeret gummitøvler paa. Og det var en ren fornøjelse at se, hvor pænt og godt den gamle stald i øst var blevet indrettet bl.a. med stader til goldsøer. Og deyrene, der skal fare i løbet af kort tid for en hel del vedkommende, saa godt ud og stalene skinne de af klæk og properhed. Men der er jo ogsaa oftest mange penge paa at komme over til den eygdomsfrie drift. Foreløbig er der kun 35 besætninger af den art her i landet.

Søndag, 23. juli.

Ellemose kom og hentede mig til besøg hos O. Jøene paa Flyvesandet. Vejret var stadig godt, og jeg kom vandet for første gang. Der var vældigt besøg derude.

Mandag 24. juli.

Til bladudvalgsmøde i Balles skov i Snave.

Der var nu omslag i vejret til mere normale tilstande.

Tirsdag, 25. Juli 1972.

Sammen med oberstløjtnant Pølbøl var jeg paa Aunø, hvor Carl Nielsens forpagtningskontrakt forlængedes med 1 aar til 1. marts 1974. Han var som sædvanligt besværlig og sur og konen ikke mindre.

Aunø hovedgaard er igvrigt et dejligt sted, men markerne var ikke imponerende, men afgiften til gengæld kun 3½ td. byg pr. td. land.

Onsdag, 26. juli.

Paa ren esikringstur bl.a. til E. Fl. Andersen paa Lundsgaard, som havde udvidet med tre nye farestalde med 66 stier.

Torsdag, 27. juli.

Der var dyrskue i Odense, men for første gang i mange aar tog jeg ikke derud. Den aktive interesse er ganske naturligt paa retur.

Fredag, 28. juli.

Intet særligt at bemærke.

Lørdag, 29. juli.

Jeg fik haven givet en lille omgang, og om eftermiddagen havde jeg besøg af kates veninde Jytte fra København og hendes forlovede.

Aftenen sluttede med et heftigt og vedholdende tordenvejr med regn, saa jeg først gik i senge over midnat, sa uvejret tilsyneladende var drevet over.

Søndag, 30. juli 1972.

Jeg vægnede op til roligt og graat vejr, men til min store overraskelse, var regnmaaleren ikke alen fuld, men ovenfuld, saa jeg maatte hælde et glas vand af. Før der kunne maalee. Det er første gang, jeg har oplevet sligt paa en nat. Den samlede nedbør blev 59 mm, hvilket maa siges at være rekord for lange tider.

Kornet kunne selvfølgelig ikke taale denne nedfald. Byggen var faldet over alt, og der var nogle meget alenne lejer i hveden. Saa det bliver en besværlig høst.

Jeg havde inviteret de gamle mejeribestyrere Jensen og Jensen og Oleen, Røjle til pølegilde paa havgrill. Vi sad paa terrassen og spiste pølseer og ost samt drak kaffe til langt ud paa aftenen, uden at nogen kom til at fryse.

Mandag, 31. juli.

Om formiddagen var jeg paa indkøbstur i Odense, om eftermiddagen paa rentesikringstur til Kertemindeegnen, og kl. 16,54 tog jeg med toget til Flensborg, hvor der var en god halv times ophold, og hvor jeg fik en grog, før jeg igen tog med toget til Odense, hvortil jeg ankom kl. 22,11.

Man kan diskutere, hvor meget der er ved saadan en tur, men for det første bevirker mit rejsekort, at den er gratis, og for det andet kan jeg efterhaanden ganske godt lide at køre med toget og se landekaberne glide forbi. Ikke mindst her før høst. Men kornet er jo slent medtaget af regnen, og paa de kolde egne tegner udbyttet ikke alt for godt.

Det er jo ikke at komme meget ud, men der er alligevel saadan en vis international kolorit over det med ialt 4 gange paskontrol og en gang toldkontrol.

1. august 1972 - Tirsdag.

Det blev en historisk mærkedag for Danmark, idet den første danske olie fra Nordøen blev pumpet i land ved Stignæs. Hvor meget det betyder, maa fremtiden vise, men det er i hvert fald et resultat af næsten 40 aars arbejde.

Og det blev en historisk dag for hjemmet, idet Aase fortalte mig, at Niels Erik nu var blevet ansat som ingeniør i Kalundborg, og at man i søndags havde været oppe at se paa huse og at de allerede havde et par paa haanden. Det værste var, at Aase ingen stilling havde deroppe, men hun trøstede sig dog med, at der var ledige vikarembeder paa skolen, saa hun havde chance der.

Dermed er alle børnene i vej, og mit livsmaal kan saaledes siges at være naaet.

2. august 1972.

Der har nu været total havnestrejke i en uge, idet 40 000 havnearbejdere har nedlagt arbejdet som protest mod igangværende rationalisering. Det betyder, at der er lukket for eksport af danske landbrugsvarer, specielt af bacon. Der lægges mere på de allerede fyldte lagre, der sælges til producenterne til nedsatte priser og der sendes til lagre i Tyskland, samtidig med at vægtgrænsen midlertidigt er sat i vejret til 64 - 68 kg.

Og som sædvanligt har tilbagesendelse af svin vakt utilfredshed både hos slagtere, slagteriarbejdere og forbrugere. Det er, som man har den indstilling, at hvis en ulykke rammer landbruget, skal andre høste fordele deraf

Statens Jordlovsudvalg holdt sommermøde på Staurby Skov med middag og overnatning. Jeg hentede Knud Anker Kofoed ved middagsflyet i Beldringe, idet viceformændene holdt møde samtidig.

Fredag, 4. aug.

Jordlovsudvalgs møde på Stavrby Skov. Jeg vægnede om morgenen med den herlige udsigt over et solbestraalet Lillebælt. Mødet sluttede med frokost og derefter havde jeg Knud Kofoed med hjem til en drik, før flyet skulle gaa.

Lørdag, 5. august.

Folketingets kaffeklub på Weekendtur. Vi besøgte Karen og Peter Turø i deres sommerhus i Svendborg og overnattede på Hotel Svendborg. Mads Eg hentede mig.

Tilstedede ved sammenkomsten var foruden Karen og Peter Turge, Annalise og Henning Andersen, Edith og Made Eg, Lykke og Hans Kjær, ... og Erik Haneen, Kirsten og Palle Simonsen, Bodil og Haunstrup Clemmensen, Liebet og Knud Bøstergaard, Ellen Strange Petersen og jeg. Burgdorfs havde meldt forfald, da han var i Grønland.

Vi havde en ualmindelig overdædig og hyggelig aften.
Søndag, 6. august 1902.

Turen fortsatte med sejltur fra Rudkøbing til Marstal med morgen kaffe ombord, rudtur til Ærøskøbing og det meste af øen rundt og et storeslået ta-sel' bord. Vi havde et herligt sommervejr, og sejlturen gennem det fynske øhav blev slet ikke saa lidt af en oplevelse. Alt ialt en særdeles vellykket tur.

Made Eg inviterede til besøg næste aar med flytur til Herning og middag og overnatning paa Egebjerggaard, hvorefter jeg inviterede til frokost næste dag.
Måndag, 7. aug.

Flytur fra Beldringe over Kastrup til Bornholm, hvor jeg besaa nogle gaarde ved Aakirkeby, før jeg hen paa Eftermiddagen rejste hjem igen.

Vi aflegde besøg i Gudhjem, hvor der var fyldt med turister - navnlig tyskere. Vejret var diset, men ellers pragtfuldt.

Man var netop begyndt paa høsten i store dele af Bornholm, men endnu havde man ingen høstresultater. Der var megen lejesød, men kernerne syntes noget uens. Forventningerne til høsten var altsaa ikke overvældende, men man glædede sig over den tidlige høst.

Tirsdag, 8. august 1972.

Paa jordlovetur til Rønninge.

Om aftenen Børge Larsens til bornholmsk sildegilde.

Onsdag, 9. august.

Hæsten var nu inde mange steder i landet. Carl begyndte med at høste hos Verner Tindegaard. Men det gik daarligt. Kernerne var modne, men stræet ikke.

De første høstresultater tyder paa en væsentlig mindre avl end i fjor. Kernerne er for uensartede og ikke fyldige nok.

Der var planlagt udflugt for den gamle husmandsbrugskommission i Præste amt, men den maatte aflyses i sidste øjeblik paa grund af sygdom. I stedet tog jeg med toget til Frederikshavn og havde en meget interessant tur.

Niele Erik har nu købt hus i Kalundborg. Det er et to aar gammelt hus paa 140 m². Han skal give 275000 for det, og han synes selv det er imeligt. Overtagelse 1. november. Jeg glæder mig til at se det. Han er selv meget tilfreds.

Torsdag, 10. august.

Revisor Brandt var paa bæg for at faa klaret indberetningen til ligningeraadet angaaende differencen paa svin ved Carls overtagelse af gaarden. Der manglede efter raadets opgørelse 69 evin. Brandt konstaterede imidlertid at Carl til gengæld havde leveret 57 flere, foruden hvad der var afgaaet efter dødsfald. Der var saaledes balance i det, og sagen kan efter kontorchef ~~KK~~ Snedlede udtalelser berigtiges ved, at jeg giver en gave til Carl omfattende de manglende svin eller 4900 kr.

Dette beløb maa formentlig lægges til min indkomst, men det kan i hvert fald kun blive et beskedent beløb

Fredeag, 11. August 1972.

Dagen begyndte med en skrap regn, der gav en nedbørsmængde på 35 mm og satte et foreløbigt stop for alle høstarbejder. Det mærkelige var, at det var et specielt fynsk fænomen, som kun gav meget små mængder i Sydjylland.

Jeg besøgte Anna Jensen i Kosterlev, hvor Jørgen nu var i fuld gang med at bryde den ene tørskelade ned, efter at Hans Christoffereen nu havde fået det meste af inventaret fjernet.

Ved hjemkomsten fik jeg en invitation til at spise til aften på Bejstrupgaard sammen med Gudron og H.D. som var der med tvillingerne. Det var nu godt og klart vejr, men temmelig koldt, så man måtte lukke op for varmen. Det var helt usædvanligt efter den lange varmeperiode.

Der var høstet forskellige bygmarker, men som helhed var høsten dårligt begyndt, og det høstede korn havde tilsyneladende overalt en for stor vandprocent, så det var næppe modent. Det så ellers godt ud med rigeligt lejeend overalt i landet, hvor jeg havde været.

Man klagede sig forskelligesteder over, at det kneb med at få frøet bjerget i god tilstand.

Lørdeag, 12. august.

Dalum-Hjallese konservative vælgerforening havde arrangeret udflugt til Brydegaard. Jeg indledte dagen med at drikke eftermiddagskaffe hos Marie og Marius, derefter besøgte vi Haunstrup Clemensen og sluttede med aftensmad på Ebberup kro.

Søndag, 13. august 1972.

Jeg besøgte Sjølundgaard, hvor Gudron havde besøgt af Inger og Henning. Det var egentlig meningen, vi skulle have været til Rønø, men da vejret var noget truende, besluttede vi at køre en tur langs østkysten. Vi drak kaffe på Dybbøl og besøgte nogle af seværdighederne, kørte en tur gennem Sønderborg, hvor "Dannebrog" lå i havn, idet der var tre dronninger på Graasten (Margrethe Ingrid og Anne Marie). Vi kørte tilbage ad Fjordvejen, forbi Oksegerne og Kollund til hovedvejen. Om aftenen var Carl og Kate, der havde været til møde på Hindsgavl, til middag.

Det var en udmærket dag, og børnene teede sig godt. Tvillingerne blev lagt ud i bilen på Dybbøl, mens vi gik en lille tur, og de vakte vildt opsigt blandt passagererne i en holdende bus, og de nød tilsyneladende at optræde for et stort publikum.

Nogle og tyve af gyltene på Sjølundgaard havde nu faret og lå med ca. 200 sunde smågrise. Efter fornøden omklæning og desinficering fik jeg lov at se den strengt afspærrede stald.

Mandag, 14. august.

Det var stadig graavejr, og det trak således stadig ud med høstens begyndelse. Hist og her var der høstet lidt, men vandprocenten var lovlig høj. Der forelå kun spredte meldinger om høstresultater, og de gav intet billede af det forventede udbytte.

Tirsdag, 15. august.

Stadigt graavejr og værre. Man begynder for alvor at længe efter høstvejr.

Onsdag, 16. aug. 1972.

FU. møde i København.

Endelig blev det høstvejr. Carl kørte nogle omgange paa den store bygemark, men det gik tungt, og han kunne kun køre i andet gear, saa det tog lang tid at komme en omgang i hele marken.

Torsdag, Fredag og lørdag, 17. 18 og 19 august.

Det blev ikke til noget videre med høsten. Kornet var i virkeligheden ikke ordentlig modent, selvom det saa ud dertil, hertil kom at der faldt en byge i ny og næ og at der ikke var ordentligt tørre i vejret. Folk prøvede til, men kørte fast i det uendeligt, saa man hængte alvorligt med hovedet af frygt for, at kornet var saa fultret, at maskinerne ikke kunne skille det ad.

Søndag, 20. august.

Dagen begyndte overskyet og truende, men efterhaanden klarede det op og en passende frik blæst gik over landet. Det blev derfor rigtigt høstvejr om eftermiddagen, og folk var ude over alt. Carl fik høstet hundrede tønder, og udbyttet synes at blive bedre, end man havde regnet med.

Kate havde inviteret Inger og Henning samt Gudron med børnene til leftermiddagskaffe og Aftens mad. H.D. kunne selvfølgelig ikke være med. De høstede paa Bejstrupgaard, hvorfra man saa senere skulle hjælpe hør med fuld styrke.

Christa Andersen var død paa Middelfart stæthospital, hvor hun havde opholdt sig i en snes aar. Hun havde i et testamente bestemt, at hun ville brændes.

Mandag, 21. august 1972.

Det gode høstvejr fortsattes med tørt og frikt vejr. Maskinerne gik deres gang over alt i det nedregnede korn.

Der var tilfredshed med udbyttet over alt, undtagen hvor regnen havde skadet for meget i forsommeren. Tilsyneladende endda ret stor tilfredshed.

Tirsdag, 22. august.

Høstvejret var stadig fint og mejetærskerne kunne gaa ret tidligt paa formiddagen. Desværre havde Carl uheld og saa han først kom igang kl. 16, men kunne saa køre til 20.

Kampen om Danmark og Norges tilslutning begynder at tilspidse sig. Fjernsynet bragte forlydende fra Oslo om, at Bratteli ville gaa af som statsminister, hvis Norge stemte Nej 25. september - Det rette ord i rette tid.

Fra landbrugsministeriet forelaa meddelelse om, at jeg var blevet udnævnt til jordlovsudvalget tilsynsførende i fire af det gamle Assens aerts syv kommuner nemlig Ejby, Middelfart, Nørre Aaby og Aarup.

Onsdag, 23. august.

Der var travlhed med høsten, men arbejdet gik stadig trængt. Ud paa aftenen faldt en byge paa 3 mm, der truede den følgende dage høstudsigt.

Torsdag, 24. august.

Høstarbejdet kom dog igang om eftermiddagen, men vandprocenten var 17,6.

Christa Andersen besejtes i stilhed fra Skarby kirke. Der var dog mødt en lille snes mennesker. Jeg var med sammen med Marie og Marius, der besøgte mig efter bisættelsen.

Fredag 25. august 1972.

Der var igen begravelse, idet Anton Larsen pludselig var død 78 år gammel. Der var stor deltagelse, og et lille hundrede mennesker deltog i en spisning i Grindløse sognegaard.

Inger og Henning, der havde været på ferie hos Gudron, og til frokost i Ebberup kom til aftenkaffe og blev til søndag eftermiddag. Og Ulla var da selvfølgelig med. Hun kan endnu ikke gå frit, men udvikler sig ellers godt.

Lørdag 26. august.

Nu var det rigtigt høstvejr, og arbejdet gik for fuldt drøn med stigende resultat. Carl høstede hele den store mark med sine 35 tønder land samlet, og efter en god dags arbejde nærmede han sig nu afslutningen.

Udbyttet var tilfredsstillende. Han regnede med 1000 tønder eller henimod 30 fold.

Else og Viggo kom på besøg for weekenden.

Søndag, 27. august.

Det var Ellens 69 års fødselsdag og vi var ved graven (Inger og Henning, Carl Martin og Kate, Else og Viggo og jeg samt lille Ulla. Graven, der til daglig bærer et smukt blomsterflor blev i dagens anledning yderligere pyntet, saa de blomster hun holdt saa meget af i levende live, mangler i hvert fald ikke efter hendes død.

Der er nu gaaet to år og to maaneder, siden hun forsvandt, og man har vænnet sig til den ændrede livsform, men savnet er i hvert fald ikke blevet mindre, og selvom man har en hel del at bebrejde sig selv, gaar der dog næppe en dag, uden at jeg mindes hende. De 37 år, vi havde sammen, og som forsvandt saa hurtigt er jo selve livet for mig, og selvom jeg har børnene og børnebørnene at glæde mig over,

er det jo dog langt fra det samme. Flere af dem er jo endog s
saa langt borte, at der kan gaa perioder mellem at jeg ser
dem.

Inger og Henning sluttede deres fjorten dages ferie
med ett par dages ophold her i forbindelse med ferien.
Og Ulla befandt sig godt. Hun spiste flæskesteg med kartofler
og rødgrød samt lagkage næsten som en voksen.

Carl holdt fri fra høstarbejdet, selvom det var godt
vejr, og Kate var som altid omhyggelig baade mod graven
og mod gæsterne.

Gudron ville have været hjem med drenene, men de
var midt i høstarbejdet med to store mejetærskere, idet
Bejstrupgaards hjalp dem.

Niele Erik var til forældredag paa kasernen. Han
ringede hjem og fortalte, at han nu havde aftalt salg af sin
ejerlejlighed i Gentofte for 150 000 kr. med 30 000 i ud-
betaling. Det er en stigning paa 50 000 eller nøjagtigt
50 % paa lidt under tre aar, saa vi maa prise os lykkelige,
at han fik købt i tide.

Gæsterne rejste hen paa eftermiddagen, saa en hyggelig
fødselsdag med ophold i haven sluttede paa en stilfærdig
maade.

Måndag, 28. august.

Der blev atter stille i hjemme efter at gæsterne
var draget bort. Det giver en lidt gode fornærmelse, men
man skal jo ikke holde fest hver dag.

Det fine høst vejr og høstarbejdet fortsatte.

Tirsdag, 29. august.

Det uædvanligt gode høstvejr fortsattes, og Carl
blev færdig med at høste byg og fik begyndt paa vear-
hvedn, som paa trods af alle forventninger var nede paa
15,5 % vand.

Bygmarken gav et udbytte paa rundt regnet 30 fold hvad jo maa betegnes som særdeles tilfredsstillende. Derimod svigtede vaerhveden paa marken bag gaarden en hel del.

H.D.der først fik begyndt paa høstarbejdet fredag aften kunne melde ophøstet allerede fredag eftermiddag. Han havde foruden hjælpen fra Bejstrupgaard faaet hjælp fra et par naeboer,saaledes at der paa et vist tidspunkt kørte fire store mejetærkere paa hans mark.Ogsaa her var udbyttet meget tilfredsstillende.

Onsdag,30.august 1972.

Carl høstede hvede for fuld kraft.Arbejdet skred godt fremad,selvom der var en del lejesæd og indfiltringer Udbyttet var for lille

Til kortaften hos Ellenose.

Torsdag,31.aug.

Saa er det slut med høstning for dette aar.Trods megen lejesæd blev der altsaa ophøstet i august,og det er i sig selv bemærkelsesværdigt.Byggen gav ca.30 fold, hveden ikke saa forfærdelig meget over 20, saa det var en gal forretning.

Fredag 1.september

Jeg var til et par møder i Odense om formiddagen,og om eftermiddagen tog jeg en tur til Flensborg med sejltur paa fjorden til Kollund og slentren gennem byen før aftenmaden paa en restauration i kafeklassen og med rimelige priser.

Priserne paa fjordbaaden var imponerende lave: Sejlads 2 kr.retur,1 Carlsberg 1,50.Og prisniveauet i Flensborg synes ikke at være urimeligt dyrt.Spiritus noget billigere end i Danmark.Jeg var ude at køre med sporvogn,og det er jo bemærkelsesværdig da vi ingen har.

Lørdag, 2. september 1972.

Fint vejr til Halmkøring.

Søndag, 3. sept.

Jeg var i kirke om morgenen. Om eftermiddagen var Gudron og H. D. samt tvillingerne på besøg. Drengene trives kolossalt og de straalede af sundhed, velvære og godt humør, saa de er til en sand glæde for familien

Vi drøftede forsaarete tur for familien til Rhodos, og der var enighed om at søge den arrangeret til 15. Marts 1973 med afgang fra Billund.

Måndag, 4. sept.

Jeg spurgte Hans Balle og Marie og Marius om de ville med på turen, og de sagde straks ja.

Derefter reserverede jeg billetter til 12, og i løbet af dagen gik arrangementet i orden.

I øvrigt var dagen præget af, at Folketinget var indkaldt til ekstraordinært møde. For det første var tiltræden til EF til 2. behandling, og det gav anledning til en meget lang debat. For det andet var der forslag fra regeringen om ændret forlængelse af udskrivningsprocenten med 91, og for det tredje fremsattes en lille halv snes forslag om nye skatter. De fleste var ret traditionelle: Cigaretter, benzin og vægtafgift med henholdsvis 2 øre, 15 øre og 20 %. Nyt var ogsaa et forslag om skat på handel med ejendomme (1 %) = Det er ubehageligt for Niels Erik, der netop er ved både at sælge og købe. Han er dog forholdevis rolig.

Tirsdag, 5. og onsdag 6. september 1972.

Dagene var præget af voldsomme begivenheder. En flok arabiske partisaner brød ind i israelernes bygning i olympiadebyen i Munschen og dræbte to israelere og tog ni til fange som gidsler. Resultatet blev en oprørende bevægelse, som trods voldsomme politioptud intet kunne udrette. Man forlangte 200 fangne partisaner frigivet i Israel eller gidslerne ført til Cairo. Gidslerne førtes til en tysk lufthavn, hvor der opstod skududveksling samt brand i en helikopter, hvor fangerne blev indespærrede. Resultatet blev, at sætliche gidsler dræbtes, at fem partisaner blev skudt medens de resterende tre toges til fange. En politimand dræbtes. Begivenhederne udvikledes fra tirsdag morgen til hen på natten.

Sæmtidig afholdt det danske Folketing en tre dages debat om tilslutning til EF. Debatten var meget heftig, og navnlig angreb Baunsgaard sin partifælle Svend Skovman helt usædvanlig håardt. Krag tog ogsaa alvorligt fat på en af sine partifæller. Jeg hørte en del af debatten i radio og fjernsyn og var ganske godt tilfreds.

Tirsdag aften besøgte jeg Inger og Henning i Holte og onsdag var der FU møde i jordløsudvalget.

Niels Erik havde regnet med at have solgt i sit hue, men køberen sprang i måslet, fordi han ikke kunne skaffe penge. Han averterede derfor paany i Berl. Tid. onsdag morgen og fik allerede samme dag en halv snes henvendelser. Regeringsforelaget om skat på ejendomshandel kommer derfor særdeles ubehageligt for ham.

Torsdag, 7. september 1972.

Vejret var nu mindre stabilt, men vi kunne dog fortsætte med halmkøringen. Og vi nåede for saa vidt at blive færdige, som vi havde faaet bjerget den fornødne mængde, og laden var nogenlunde fuld

Fredag, 8. september.

Jeg fik uventet besøg af Gunnar Eske, der havde været til svendeprøve i Odense. Han fik aftensmad og var isvrigt hyggelig aftenen igennem. Han er jo meget talende, saa det var jo ganske rart at faa et pust om forholdene i Ellens familie.

Lørdag, 9. september.

Vi tog endnu et par læs byghalm, ~~for~~ men saa var det uigenkaldelig slut, for i løbet af eftermiddagen blev hele marken med halm brændt af. Det blæste ret kraftigt fra syd, men baalet var alligvel fuldkommen behersket

Søndag, 10. september.

Efter en høstlang tørvejrperiode blev det nu regnvejr. Der faldt nogle faa millimeter i løbet af natten og formiddagen begyndte med regn og graavejr.

Saadan en søndag, hvor man ikke rigtig har noget at tage sig til og hvor det ikke er vejr til at gaa i haven, er jo ikke alt for festlig. Jeg besluttede mig derfor til at tage paa tur ud i det blaa. Men da jeg jo vælger toget, er der ikke alt for mange muligheder inden for landets grænser, saa maalet bliver jo nok Aalborg, hvortil og fra der er god forbindelse.

Inden jeg skulle afsted ringede Gudron imidlertid og inviterede til Sjølundgaard. Og saa tog jeg derover. Vi benyttede eftermiddagen til at køre en lang tur til det smukke parti ved Løverodde.

Mandag, 11. september 1972.

Paa jordlovstur til Toelsvad.

Kortgræster om aftenen.

Tirsdag, 12. sept.

Jeg beyndte at stubharve marken. Efter at der i week-enden var faldet 14 mm gærn, var jorden bekvent at arbej-
de i, og harve gjorde et godt arbejde paa de afbrændte stub-
marker.

Om aftenen til EF. møde paa Egebjerggaard, hvor Mads
Wg og Elisabeth Hastrup talte. Der var næsten 200 mennesker
tilstede, og de fik smæk for skillingen, idet værtfolkenes
havde lukket alle dør paa vid gab fra kælder til kvist.
Aftenen sluttede med at vi var nogle stykker, der fik en
enytte ved køkkenbordet og kaffe i hall en.

Onsdag, 13. sept.

Harvede videre. Og vejret var nu straalende omend
lidt koldt i skyggen, men det generede ikke da der var
førerhus paa traktoren.

Om aftenen til selskab hos Rigmor.

Torsdag, 14 sept.

Fortsat harvning. Om aftenen ti familiekonsammen
hos Marie og Marius i Ebberup.

Fredag, 15. september.

Jeg harvede videre, og det lykkedes i løbet af
de fire dage at faa harvet hele marken vest for vejen
igennem to gange.

Lørdag, 16. september.

Niels Rasmussen, Steneby, begravdes fra Skamby
kirke. Jeg deltog.

Sindene i Danmark og Norden var vildt opbragte ved meddelelse om, at trekroatiske partisaner havde kidnappet en SAS maskine paa ruten Gøteborg til Stockholm med 86 passagerer og tvunget den til landing i Malmø. Man krævede 7 partisaner frigivet fra svenske fængsler og ½ million svenske kroner. Efter langvarige forhandlinger blev begge krav opfyldt og passagerne frigivet, medens maskinen fløj syd paa med besætning og partisaner. Den landede i Madrid, hvor den blev modtaget af spansk politi, der arresterede de tre partisaner og de seks løsladte (en ville ikke forlade Sverige). Sagen endte saaledes fredeligt.

Samtidig foretog Israael et betydeligt togt mod partisaner i Libanon, og dermed var man atter inde i et betydeligt røre i Mellemøsten.

Søndag, 17. september 1972.

Til høstgudstjeneste i Skamby kirke.

Fortsat fint vejr, men septemberkøligheden kunne nu rigtig mærkes, naar man var ude i bløsten.

Kampen om Danmarks tilslutning til Ef. forstærkedes et stadigt. Venstre havde radio og fjernsyn til rædighed denne aften. Desværre er det saaledes, at man synes modstanderne samler styrke, paa en agitation, som jeg i hvert fald synes er helt urimelig. Og jeg tør slet ikke tænke paa, hvor galt det vil gaa, hvis der svares Nej 2. oktober.

Mandag, 18. september.

Sonja var her og konserverede tre spande æbler.

Om eftermiddagen var jeg paa jordbrugstur i amtet, og om aftenen var jeg for en sjælden gangs skyld i biografen.

Tirsdag, 19. september 1972.

Afrejse til København med overnatning hos Inger og Henning.

Onsdag, 20. september.

Radio og presse bragte nogle samstemmende højt glædelige meddelelse om oppositionsundersøgelser i Danmark og Norge.

Ifølge Gallup var der et meget stort flertal for tilslutning til EF i Danmark (49 % for og 33 imod) og selvom flertallet reduceredes noget, hvis Norge stemte nej, var det dog klar tilstede. Observer bragte ligeledes en undersøgelse, der viste nøjagtigt samme resultat. I Norge var der et lille flertal imod, men det var dog reduceret saa stærkt, at man forudeaa et lille flertal for ved afstemningen, hvis udviklingen fortsættes.

Efter nogle nedslaaende undersøgelser i sommerens løb, var der i højgrad tale om et omslag i indstillingen, og det satte naturligvis ordentligt humør i Jø. tilhængerne.

Der er naturligvis flere årsager til det stærke omslag. Først og fremmest maa naturligvis nævnes, at det danske Socialdemokratis kongres med 3/4 majoritet gik ind for tilslutning, og at den norske statsminister Bratteli (S) havde meddelt, at regeringen ville gaa, hvis Norge stemte nej. Hertil kommer, at modstanderne utvivlsomt har overspillet deres kort, og at kernen i denne bevægelse i saa høj grad tilhører de yderliggaaende østvendte socialister, som trods alt ikke har megen sympati i befolkningen.

Stemningen er optimistisk i øjeblikket, men der er alligevel spænding.

Der var forretningsudvalgsmøde i jordlovedvalget. Og her forlød det, at den nye ærtsborgmester for København, amt Viggo Hauck ville søge orlov fra sin stilling som administrationschef. Noget officielt forelå dog ikke. Han er 67 år.

Niels Erik og Aase var inde i byen, og vi var til møde hos lrf. Holst-Christensen for at holde generalforsamling i Niels Eriks aktieselskab Dan-pre og dels for at faaberigtiget nogle formaliteter ved røense huskøbet i Kalundborg. Han mente iøvrigt at have finansieringsforholdene i orden.

XX Torsdag, 21. september 1972.

Carl Martin havde saæet Rødevingel i marken ved gården. Det stod ikke alt for godt, en konsulent mente, det ville komme, og han gav det der, or en gang kalksalpeter. Og det passede godt, som det blev regn om natten.

Til kortaften hos O. Jensen.

Fredag, 22 september. Jævndøgn.

Til overtagelsesforretning paa Frøbjerg Vænge for 4 kommuner paa Vestfyn til Jordlovedvalgets Nordfynsraade. Afdøde havde samlet et overordentligt fyldigt arkiv i velordnede mapper, saa man saa beundre Niels Jakob Nielsens energi. Vi samlede fem sække gammelt stof, som vi kørte ud paa en sækkevogn, samtidig med at de to fynske kommissionsformænd fik hver en stak nyere materiale.

Lørdag, 23. september.

En stille dag med havearbejde.

Søndag, 24. sept.

Det var koldt, men solen skinnede, saa ved hjælp af overfrakke og tæppe kunne jeg nyde middagssolen paa terrassen nogle timer. Den norske folkeafstemning og EF begyndte.

Mandag, 25. september 1972.

Jeg var paa Bornholm og besigtigede et par sammenligningssøgersamt nogle møntesikringer.

Paa grund af bagageeftersyn (sikkerhedsforanstaltning efter flykapringen i Malmø blev flyet forsinket, saa jeg først kom hjem ud paa aftenen. Sindene var iøvrigt opekræmt over en restaurationsbrand paa Rhodos, hvor 31 mennesker (22 svenske og 5 danske var in-ebrændt).

Ved hjemkomsten var man iøvrigt ved at kommentere den norske folkeafstemning om EF. og statsminister Krøger var netop i færd med at udtale sin glæde over flertal fo ja. Stillingen var paa dette tidspunkt 52,6 % Ja og 47,4 % Nej. Og samtlige politikere i studiet udtalte paa dette tidspunkt tiltro til et Ja. Der var imidlertid kun kommet en tredjedel af stemmerne frem, og en stor del af dem var fra det ja-venlige Oslo. Men efterhaanden som aftenen skred frem formørkedes billedet, som sluttede med et klart Nej.

Tirsdag, 26. september.

Dagen indledes med, at radioen meddelte, at der var 53,9 Nejstemmer i Norge og 46,1 Ja. Statsminister Bratteli havde derefter meddelt, at han ville indgive sin afskedsbegæring, hvorefter Borge staar midt i en omfattende politisk krise.

Tilbage er en del brevstemmer, men de menses ikke at kunne ændre resultatet.

Derefter begynder den danske valgkamp paa et helt nyt grundlag, men haabet om et Ja er i hvert fald ikke opgivet.

27. september 1972.

Til bladudvalgsmødet hos Bent Bjergskov.

Rentesparingstur til Hindsholm.

Torsdag, 28. september.

Til gudstjeneste og altergang for ældre og sønner i præstegaarden.

Om aftenen til middag hos Danielsens i Odense.

Fredag, 29. september.

Harvede hele dagen i den tørre jord, hvor kun lidt ukdruct var groet om.

Om aftenen kom Niels Erik og Aase hjem.

Lørdag, 30. september.

Ogsaa Carl og Kate var her til frokost.

Om eftermiddagen var vi paa ^{Sjølund} Bøjskruggaard sammen med Viggo og Esther og Gerda.

Søndag, 1. oktober 1972.

Jeg vaagnede om morgenen og saa for første gang i dette efteraar, at jorden var hvid af roet, og senere paa dagen blev det klart solskin, men køligt vejr.

Og saa bragte radioen den glædelige meddelelse, at Jyllands-Posten og Observer havde ladet foretage endnu en undersøgelse vedrørende EF og den havde resulteret i 54 % Ja stemmer og 37 % Nej med en fremgang paa henholdvis 5 og 1 %. Og selvom det ikke siger alt, er det alligevel et stærkt udtryk for tendensen. Man kan derfor ikke undlade at blive virkelig lettet og glad i sindet.

Senere kom morgenaviserne med masser af valgannoncer for og imod og en massepropagandastof navnlig for. Det er jo interessant, men påstendene bliver jo de samme, og derfor længes man imod afslutning. Interessant er det dog, at Norges Nej ikke synes at have paavirket

stemningen synderligt. Argumentationen for førtes navnlig paa økonomien, idet der taltes om faren for økonomisk tialbagegang og sandsynlig devaluering ved et Nej, medens modstanderne mere slog paa nationale og nordiske fælles- og her var det bemærkelsesværdigt, at de yderligtgående venstreorienterede nu pludselig var blevet helt overnationale.

Men nu venter man altså med spænding paa afstemningen

Niels Erik Ag Aase rejste hjem med færgen fra Knudshoved kl. 20,15.

2. oktober 1972 + Folkeafstemningsdag.

Det var rigtigt valgvejr. Klart sokkin, men køligt. Og det øgede naturligvis lysken til at stemme og var saaledes medvirkende til at man nåede en saa høj stemmeprocent som 89,8. Af samtlige vælgere stemte 57 % ja og 32,8 Nej. Af de afgivne stemmer var ~~52,5~~ 63,5 % Ja og 37,5 Nej. Dagen endte saaledes med en overvældende sejr for ja-sigerne. Hele landet havde vældigt flertal i alle kredse for tilslutning og kun København gav flertal for Nej, og det var endda ikke saa massivt som ventet.

Resultatet blev modtaget med glæde af alle partier undtagen de yderste røde og Retsforbundet. Der var glæde i Danmark og der var glæde i Europa, som vi nu skal i samarbejde med. Børsen havde allerede paa afstemningsdagen loddet stemningen og konstateret nogle vældige plusser paa aktiemarkedet og stigning for obligationerne. Allerede paa afstemningeaftenen blev valutahandelen, der havde været stoppet en uge, genåbnet til usændret kurs.

Opgørelsen var tilen debragt med stor hurtighed allerede i god tid før midnat.

Jeg havde harvet hele dagen og tilbragte den sidst del af aftenen hos Carl.

Tirsdag, 3. oktober 1972.

Folkeafstemningens flotte resultat este allerede sine første spor. Valutahandelen, der havde været suspendere siden den norske Ef afstemning, aabnedes igen til uforandr kurs, og den frygtede nedgang var saaledes undgaet. Diskontoen saenktes fra 8 til 7 og børsen konstaterede stærke for ikke at sige voldsomme opgange for aktier og obligationer baade mandag og tirsdag til trods for at Nationalbanken solgte ud af sine beholdning af obligati- oner. Verdens pressen -undtagen den kommunistiske- hyldede Danmark i kraftige ord og paa verdensbørserne laa kronen godt.

Folketinget aabnede sin ordinære saemling og Krag holdt en meget optimistisk trontale uden nogle saerlige nyheder. Det vakte derfor uhyre opmaerksomhed i tinget og ude over landet, at han staks efter trontalens afslut- ning bad om ordet og meddelte, at han agtede straks at traede tilbage som statsminister. Det var en fuldstaendig overraskelse selv fo hans egne, hvoraaf kun 2-3 vidste noget. I løbet af eftermiddagen saaledes Socialdemokraterne dog om at foreslaa Anker Jørgensen som hans efterfølger.

Om saarsagerne til Krags tilbagetraeden, kan man kun gætte. Det kan jo være af helbredshensyn og fordi han vil forskaane sig selv for at lide samme kranke skæbne som saa mange af hans kolleger i dansk ploitiks første række. Man sagde ogsaa, at han var en ensom mand og at han trods alt havde taget sig kritik til. Spørgemaalet er hvad han skal leve af. Han henviste til sin ministerpen- sion, men med Krags vaner, foreslaar den næppe langt. Og det er jo et spørgsmaal, hvad den kun 59 aarige mand skal tage sig til.

Jeg var i København hos Inger og Henning.

Ønsdag, 4. oktober 1972.

Jeg var i København til foretningssudvalgemøde i Statens Jordlovsudvalg, og her blev situationen naturligvis drøftet, uden at der kom egentlige nyheder frem til situationen.

Der var naturligvis stor glæde over folkeafstemningens gode resultat, men det er som afstemningen allerede var i baggrunden til fordel for det sidste døgns hektiske politiske begivenheder. Sandsynligheden for et valg synes ikke at være tilstede.

Torsdag, 5. oktober.

På jordlovstur, hvor der bl. blev aflagt besøg hos firmaet Marius Petersen i Ferritslev, der viste sig at være et foretagende af ganske imponerende karakter med 300 ansatte på vejarbejde over hele landet.

Lydersen og jeg besøgte John Lange i Midskov, hvor vi fik aftens mad. Derefter kortaften hos Ellemose.

Fredag, 6. oktober.

Balle og jeg havde i længere tid planlagt en tur for at besøge Frifelt, men da det ikke kun lykkes at finde en dag, kørte jeg alene. Det var meget taaget, men taagen lettede dog en kort tid omeftermiddagen, hvor vi var ude at se den smukke Kvie Sø, hvor Frifelts har sommerhus. Frifelt befandt sig ellers godt, og han har bestilt et kunstigt ben.

Om aftenen var jeg til høstgilde på Sjølundgaard.

Lørdag, 7. oktober.

Radiceo meddelte, at forhenværende statsminister Erik Eriksen var død på Esbjerg Centralsygehus, hvor han nogle dage havde været indlagt med et hjerteonde. Om aftenen hos Lars Olsens i Røjle.

Søndag, 8. oktober 1972.

Sommervejret fortsatte med uformin deket styrke.
Jeg kunne tilbringe flere timer af en rolig søndag på
altanen.

Mandag, 9. oktober.

Til frokost hos sognefoged Marius Andersen i anled-
ning af hans 80 års fødselsdag.

Tirsdag, 10. oktober.

På rentesikringstur i det gamle Odense amt.

Taget roer op om eftermiddagen. Toppen var særdeles
god og i betragtning af det ugunstige roevejr var roden
ikke daarligt. Iøvrigt var vejret stadig fint, således
som det har været det uafbrudt i to måneder.

Onsdag, 11. oktober .

Til møde med jordbrugskommissionen i Haarslev,
Brylle og Bellinge. Om eftermiddagen rentesikringstur
i det gamle Assens amt.

Torsdag, 12. oktober.

Fikr smurt bil og indstillet lygter om morgenen.
Sonja til den sædvanlige torsdagsringring.

Taget roer op om eftermiddagen. Om aftenen på
Brøndstruplund.

Let nattefrost, men usædvanligt fint vejr.

Fredag, 13. oktober.

Roerarbejde. Gødt vejr.

Lørdag, 14. oktober.

Taget roer op. Korttaften og fødselsdag hos O. Jensen,
Søndersø. Børnene var til fødselsdag hos Else og Vilgo.
Jeg skulle ogsaa have været med, en var forhindret,
fordi jeg havde lovet fornavnte.

Søndag, 15. oktober 1972.

Jeg havde intet særligt at tage mig til og benyttede derfor det straalende efteraarsvejr (der indtraf efter morgentaage) til at foretage en jernbanerejse. Jeg havde egentlig tænkt at tage til Flensborg, men valgte i sidste øjeblik Aalborg. Og det blev en nydelse at passeredet blåa bælt og de grvige blåa vande sæt det derligt efteraarsgyldne løv, som netop var i sin fuldeste farvepragt før løvfald. Der var en hel del søndagsrejsende nu i ferietiden, men jeg havde min 1.kl.s kupe hellfor mig selv baade ud og hjem.

Måndag, 16. oktober.

Jeg var indkaldt til møde i Odense med Statens Ligningsraad. Man paestod, at jeg ved ejendomsoverdragelse i 1969 havde overdraget 62 evin flere end anført i skødet samt at mit honorar fra A/S Marius Boel var opgivet et aar for sent. Værdien af svinene ansatte man til 12 000 kr. og den samlede efterbetaling opgjorde man til ca. 8 000 kr. og saa sagde man endda, at man havde behandlet mig venligt. Til gengæld skulle Carl faa et nedslag i indkomsten i det kommende aar, og jeg blev tilraadet at give ham en gave for at skaffe balance.

Jeg var naturligvis ikke særlig begejstret, men jeg længtes svært efter at faa sagen afsluttet, og da man maaska kunne finde flere ting at hæfte sig ved, skrev jeg under.

Men det viser, hvor forsigtige man skal være navnlig ved ejendomsandel.

Om eftermiddagen var jeg paa rentesikringstur

Tirsdag, 17. oktober 1972.

Taget roer op hele dagen og leveret ca. 80 tons
til fabrikken i Assens (Volfred Christensen).

Onsdag, 18. oktober.

Til FU. møde i jordlovsudvalget. Flyt til København
og kørte med Haunstrup Clemmensen fra lufthavnen .

Torsdag, 19. oktober.

Paa tur i Sønderjylland for at forberede Slægtsgeards-
foreningens aarsmøde 26. og 27. maj 1973. Turen udgik fra
Odense, hvor jeg hentede Balle. Kl. 8,45 formiddagskaffe
kl. 10 Løgumkloster
paa Nygaard/Kl. 11,00 besøg paa to gaarde i Rørkær,
Kl. 12,00 konference paa Tønderhus, 12,30 do. paa Schakenborg
Bellum.
Slotkro, Kl. 15,00 i ~~Bærkær~~ og kl. 17,00 Løkk på Rømf.
Kl. 19,00 middag paa Nygaard og hjemkomst ved midnat.
Køreel 430 kr.

Vi fik i hovedtrækkene tilrettelagt følgende aarsmødet
Lørdag den 26 maj kl. 14,00: Aarsmøde i Løgumkloster paa
hotellet.

Kl. 16,15 besigtigelse af kirken

" 17,00 Afgang til Tønder. Paa vejen gættil kan eventuelt
passeres Gallehus, men det er en betydelig omvej ad ringere
veje.

" 18,00 Ankomst til Tønder 15 km. (25)

" 19,00 Middag
Aspargesuppe

Okeesteg

Frugtdesser

Kaffe Ialt 36,50

Søndag, 27. maj.

Kl. 9,00, afgang fra Tønder til Rørkær, hvor man samtidigt bes
ser to gaarde 5 km,

Kl. 10,45, Afgang fra Røj til Møgeltønder og Schakenborg
" 12,00 Afgang fra Møgeltønder til Rømø. Der køres over
Rudbøl, Højer gennem marskegnene over Ballum og Rømødæm-
ningen til Løkolk 50 km.

Kl. 13,00 , Frost paa Løkolk hos søstrene Maren og Kireten
Højer (platte a 16,00)

Det officieelle arrangement afsluttes kl. ca. 15,00 men
det tilraades at aflægge besøg ved haavet (2 km.)

Rutebilerne returnerer til Tønder (45 km.)

Deltagere i egne biler har iøvrigt lejlighed til at be-
se den gamle kirke og kommandørgaarden paa Rømø

Fredag, 20. Oktober.

Til foredragsmøde i Skamby. hvor Inger Balslev og
Hanne Kristiansen fortalte om henholdsvis Bangla Deach
og Amerika. Aftenen blev en succes.

Lørdag, 21. Oktober.

Til konference paa Rolighed om emnet "Parcelhueet
i Focus". Jeg var meget glad for mødet , som jeg fandt både
livligt og hyggeligt.

Søndag, 22. Oktober.

Konferencen fortsattes. Efter fr kost hentede Inger
mig og begefter var vi til selskab hos Else og Viggo
Måndag, 23. Oktober.

Hjemrejse. Om eftermiddagen fentesikringstur og
om aftenen koftaften.

Efterårsvejret var nu for alvor sat ind med froet
om natten og regn og rusk om dagen. Det dejligt brune
løv dryssede ned, saa skovene begyndte at miste deres
farvepragt.

Tirsdag, 24. oktober 1972.

Paa universitet i Odense for at deltage i fastsættelsen af jagtleje og forpagtningsafgift.

Onsdag, 25. oktober.

Niels Erik fyldte 25, men det foregik for seadvidt i som han var paa mangvæ og derfor forhindret i at være sammen med os. Han skulle tilbringe det meste af ugen i en lastbil, saa han var for seadvidt ikke bekymret for tilværelsen, men han glædede sig over, at hans militærtid nu var slut.

Hans forlagsvirksomhed gik forøvrigt godt, idet han i efteraarets løb havde solgt for omkring 8000 kr. undervisningsmateriel, som kunne give ham en pæn fortjeneste til den mere spinkle soldaterløn.

Arkivudvalgsnæde i Slægtsgaardsforeningen.

Torsdag, 26. oktober.

Jeg boede udtagelsesvis paa Missionshotellet i Løngangsstræde

Slægtsgaardsforeningen havde bestyrelsesnæde paa Vartov. Der var 16 deltagere og vi havde en hyggelig og nyttig dag. Frokost paa Missionshotellet.

Om aftenen var jeg sammen med Niels Erik og Aase, saaledes at vi i nogen næde fik fejret hans fødselsdag. Først spiste vi til aften sammen og saa var vi ude i en gammel biograf og se en gammel film "Charlès tante" med Dirk Passer. Den var ikke særlig opfindsom, men vi havde det i hvert fald rart. Det gjorde et vist indtryk, at Keld Markuelund, som netop var død en uge før 48 år gammel, havde en rolle.

Og saa tog jeg med natbaaden til Rønne.

Fredag, 27. oktober 1972.

I formiddagens løb var jeg ude at se på 4 ejendomme forskellige steder på Bornholm. Og saa fløj jeg med middagflyet tilbage til København.

Atlantianslutningen havde inviteret 80 af sine medlemmer og tidligere deltagere i Nato-ture til en week-end konference på forsikringsselskabernes ejendom Rungstedgård. En meget broget, men højt anset flok var kommet til stede. Jeg var på forhånd lidt angstelig for selskabet, men befandt mig godt under hele mødet og fandt flere kendinger, som jeg havde det rart med.

Per Hækkerup holdt et udenrigspolitisk foredrag den første aften, og han gjorde det ubetænket godt.

Lørdag, 28. oktober.

Konferencen fortsattes med mange og lange møder. Om aften tog jeg dog fri for at være sammen med Inger og Henning hos hans forældre i Istedrød.

Søndag, 29. oktober.

Konferencen sluttede med en solid frokost, og vi havde haft nogle gode dage i dejlige omgivelser. Rungstedgård har et areal på 22 ha skov og park, der netop lytte i efteraarets rød-gyldne farvepægt.

På hjemturen spiste jeg til aften hos Metes moder i Odense.

Week-enden blev forrygt fouroligst af en palestinen sisk flykapping i Tyskland. Den endte dog uden anden form for blodugydelse end israelernes næste øjeblikkeligt iværksatte hærbombninger,

Den engelske valuta lå i denne periode meget svagt, hvilket resulterede i faldende vinepriser,

Mandag, 30. oktober 1972.

Paa rentesikringetur i amtet. Stadigt mildt og tørt vejr.

Tirsdag, 31. oktober.

Rejst til Holte for at overnatte der inden møde.

Onsdag, 1. november.

FU. møde i Statens Jordloveudvalg.

Torsdag, 2. nov.

Et ualmindeligt straalende og smukt novembervejr. Men jeg var stærkt forkølet, saa jeg maatte sidde inde og ruge forkølelsen ud

Fredag, 3. november.

JEG var stadig forkølet, saa jeg maatte opgive et planlagt besøg hos Gudron.

Lørdag, 4. november.

Forkølelsen var nu paa retur, men jeg befandt mig bedst inden døre.

Søndag, 5. november.

Jeg besøgte Gudron og H.D. paa Slølundgaard om eftermiddagen, og henimod aften kørte vi til Trelde for at spise til aften hos H.D.s søster og svoger paa Trelde Mølle. Vi havde besluttet at besøge Trelde Mølle forinden, men det graa novembermørke sankede sig for tidligt over landskabet, saa det blev mørkt, før vi kom ud paa det ret langstrakte næs med de 1100 tdr. l. sø. Det var dog absolut køreturen værd, saa jeg glædede mig over at se det ret fremmedartede landskab og et rand med udsigt til Bogense, hvor lysene glimtede. Vi spillede kort, og jeg var hjemme ved midnatstid.

Mandag, 6. november 1972.

Paa rentesikringstur. Vi besaa bl.a. Holger Monritz Hansens nye løsdriftstald i Ladby. Der var plads til 200 køer og saa vældig stort ud. Men derfra og til at sige, at forholdene var tiltalende, er et langt spring. Og de havde aabenbart haft en del indkøringevanskeligheder. Det virkede ikke saa tiltalende som paa Æseendrup, men der skal jo tid til at indarbejde en saa ny ting, som baade køer og personale skal lære at kende.

Vi saa en sostald indrettet paa loftet i Thoderup. Den var tiltalende nok, men kunne vel lige saa godt være indrettet paa jorden. Endelig saa vi en svinestald paa Halsegaard, hvis indehaver klagede meget bittert over svinepriserne.

Disse havde været lidt sløje paa grund af fald i det engelske pund. England vedtog nu en ny lov om pristop for at stabilisere valutaen. Og selvom der var gjort undtagelse for kødet, er man alligevel urolig for svinepriserne.

Tirsdag, 7. november.

For en gangs skyld var det regnvejr. Og selvom vi nok kunne bruge vandet, var vi alligevel holdt op med at lægge efter regn. Det var efterhaanden helt godt at pløje, og roerne groede tilsyneladende fortsat i det milde vejr.

Der var præsidentvalg i U.S.A. og det første lille resultat viste 3 stemmer til Mc Govern og 16 til Nixon. Nu er der spændende at se, om de første resultater der som her kan være retningsgivende.

Onsdag, 8. november 1972.

Fortset godt vejr. Carl fortsatte med pløjningen, og det så ganske pænt ud, men han maatte nøjes med to furer, og det sled hårdt på skærene

Torsdag, 9. november,

Delegeretmøde i de samvirkende fynske landboforeninger. Det var ganske morsomt at træffe gamle kendinge blandt de indbudte gæster, men de delegerede var allesammen en generation yngre.

Forstander Fog Petersen trak sig efter 11 års virkeperiode tilbage som formand. I stedet valgte man uden afstemning, men med meget lidt begejstring Gunnar Petersen, Højgård.

Bagefter var der foredrag af ambassadør Gundelak, Bruxelles. Det var ganske interessant at træffe denne berømte stormand. Han virkede nærmest som en indtørret kontormand, og hans taleform stod ikke helt på højde med hans videnskab.

Om aftenen kortepil hos Ellenose

Inger og Henning havde fire års bryllupsdag. Jeg fik ringet til dem i sidste øjeblik.

Fredag, 10. november. Mortensaften.

Natten igennem var der en forrygende storm med nogen regn. Efteråret havde for alvor sat ind, men andet kunne jo heller ikke ventes.

Lørdag, 11. november 1972.

Jeg var en sviptur i Flensborg for at se plakaterne i anledning af det forestaaende tyske rigsdagevalg. Men desværre kom der en kraftig byge samtidig med mig, saa jeg fik ikke meget at se. Men C.D.U. var dog dominerende paa de plakater, jeg saa. De var store og viste flotte portrætter af nogle epidepolitikere

Der faldt 15 mm i løbet af de to dage.

Søndag, 12. november.

Solen skinnede atter fra en delvis skyfri himmel, men det var køligt.

Niels Erik var nu flyttet til Kalundborg, men han havde endnu ikke faaet telefonen med, men jeg havde dog faaet nummeret -03 52 51 28 30, og fra onsdag er han intakt igen, samtidig med at han er færdig med militæret.

Mandag, 13. november.

Vi vejede grise som sædvanligt, og der blev 23 at levere, hvilket er lidt flere, end der plejer. Griseprisen er ikke helt i top for tiden - 5,46 for 1.A - hvilket ikke helt giver dækning for stigningen i kornpriserne. Til gengæld koster smaa grisen kun 130 - 140 kr for gode grise, saa det er ikke helt galt, og man regner i hvert fald med stigning efter 1. februar, naar man kommer ind under EF forholdene.

Paa rentesikringstur til Middelfartegnen, hvor i smukt vejr kørte rundt og nød udsigten over bælt og skov.

Tirsdag, 14. november.

Til selskab hos aarborgmester Edv. Rasmussen, hvor 18 gæster havde en hyggelig aften.

Onsdag, 15. november 1972.

Fløj til FU-møde i jordlovedvalget, og tog med toget tilbage om eftermiddagen.

Efter længere tids pause med roearbejdet havde Carl og Kate paany begyndt paa optagningen, og det er mit bestemte indtryk, at de i det milde og lidt mere fugtige efterarsvejr er vokset kendeligt siden første optagning.

Torsdag, 16. november.

Bladudvalgsmøde hos mig. Vi var ialt 8 mennesker, der havde en hyggelig og nyttig eftermiddag sammen med tilrettelægning af næste nummer af SLEGTSGAARDEN.

Om aftenen møde i foredragskredsen, hvor foretander Rostbøll talte om kunst paa en som sprovenlig blændende maade, men tilslutningen var lille. Inden foredraget saa vi i fjernsynet dronning Margrethes pressekonference med godt 100 pressemand. Jeg synes, hun gjorde det særdeles pænt

Fretdag, 17. november.

Sammen med Balle var jeg gæst hos Hofmansen paa Ny Missioneshøvel til eftensmad. Og derefter var jeg til spilleaften hos El enose.

Lørdag, 18. november.

Vi tog roer op en del af dagen og havde et pænt resultat. Roerne var paa dette tidspunkt pænt store og der er saaledes ikke tvivl om en god tilvækst, siden de første blev taget. Om det saa er tørstof eller kun vægt, faar staa hen..

Søndag, 19. november.

Der indviedes et nyt kirkeorgel til 130 000 kr. i Skarby. Biskoppen prædikede og kirken var selvfølgelig fuld. Jeg var der ikke, da Gudron og H.D. skulle komme med tvillingerne. D. mødte i bedste velgaaende med

røde kinder paa et par ræske drenge. Det var isvrigt dejli-
solskin, saa vi kørte en tur til Flyvesandet, inden vi
fik et spil kort. Carl havde det forsvrigt daarligt.

Der var rigsdagsvalg i Tyskland, men allerede tidligt
paa aftenen kunne radio og fjernsyn meddele, at Rigskans-
ler Brøndt havde sejret stort og kunne fortsætte.

Måndag, 20. november 1972.

Det blæste en brændetorm natten igennem, og om dagen
var der byger dele med sne og dele med skud, men med tempe-
ratur omkring frysepunktet,

Tirsdag, 21. november.

Jorden var atter saa tør, at vi kunne tage roer op,
selvom det var med forsinkelser. Til gengæld var roerne
efterhaenden store.

Om aftenen var der kortaften hos O. Jensen.

Onsdag, 22. november.

Paa rentesikringstur paa Øst- og Midt fyn.

Vi besøgte bl. a. min gamle ven Anton Jensen paa
Ore Højgaard. Jeg havde ikke set ham siden 1947, da han trak
sig ud af partiets arbejde i forbindelse med Christmas'
forsvinden. Han var nu omkring 80 og tilsyneladende
rask og sandsfrisk, selvom han havde haft et sygdoms-
anfald. Det var lidt af en oplevelse at være sammen med
ham og hans kone en times tid og genopfriske gamle
minder. Han havde overdraget gaarden til en ugift søn,
der ville erstatte de mange jerseykøer med sortbrogede,
og det stod der megen strid om.

Om aftenen havde Carl besøg af Hans Helge Thomsen fra
Tønder. Han skal om kort tid giftes med ærtemændsdatter
i Tønder.

Torsdag, 23. november 1972.

Hos Astrid og Hans Andersen i Flenløse. Vi så hane meget store værksteder og ombygningen til bolig i dem. Man undres ikke over, at de store byggerier har givet økonomiske vanskeligheder. Og man rejser spørgsmålet om, hvordan det lykkes at få de mange gamle maskiner omst. Fredag, 24. november..

En stille dag hjemme. Man undres næsten over, hvordan tiden går med ingenting at foretage sig.

Lørdag, 25. november.

Hjulpet Carl med at tage roer op. Jeg længes efter at vi skal blive færdige, og der er da heller ikke mange til bage, men de sidste er vokset meget godt, så vi på trods af alle pessimistiske udsigter alligevel får en virkelig god avl.

Søndag, 26. november.

Kirkekoncert i anledning af det nye orgels indvielse. Der var forskellige orgelpræstationer og Karen Gabe sang smukt for en fyldt kirke.

Bagefter var jeg til kaffe hos Esther og Chr. Hansen. Det var også hyggeligt.

Mandag, 27. november.

På rentesikringstur på Vestfyn

Tirsdag, 28. november.

Til fødselsdag hos Gudron sammen med Gunnar Kloppeborg og Else. Vi havde en hyggelig aften, og tvillingerne underholdt selskabet med godt humør og ukuelig appetit.

Onsdag, 29. november 1972.

Det var graavejr, men stadig mildt. Carl havde Jørgen Larsen til hjælp med at tage de sidste roer med den store maskin. Det gik fint, selvom førret var fedtet og de blev næsten færdige på nogle få timer.

Torsdag, 30. november.

Spilleaften her. Carl blev valgt til formand for Gymnastik- og idrætsforeningen, som hans bedste fader havde været formand for for 70 år siden. Spørgsmålet er saa, om det ikke vil tage for meget af hans tid. Det kniber jo hård nok for ham med at nå arbejdet. Og han er jo ikke ret interesseret i hjælp.

Fredag, 1. december.

På jordlovatur til Mørkenborg og Bogense.

Vejret var ualmindelig mildt og tørt.

Lørdag, 2. december.

Gudron havde bagedage for familien. Else og Inger med Ulla var kommet for flere dage siden, Viggo og Henning samt Basse og Niels Erik var kommet og fredagen, og vi fire Bødstrup kom lørdag formiddag. Og saa gik det med liv og lyst med at bage ti slags smaa kager. De unge mennesker morde sig dejligt, og det synes at blive en god tradition, at Gudron og H.D. samler familien til denne juleforberedelse. Vi kørte h em igen lørdag aften, og

Søndag, 3. december

over igen om morgenen. Vejret var pragtfuldt, og vi benyttede lejligheden til at besøge deres skov, som jeg aldrig havde set før. Den var noget blandet med nogle dejlige, elankebøge og en del smaa og unge graner. Der var 2-3 km kørsel derud og et par hundrede meters spadseretur ad et tilgroet hjulspor. Den økonomiske værdi af skoven

er vel ikke stor, men den er nu en rar lille perle at have.

Måndag, 3. december, 1972

Til møde med planteavlsvælget og raadmand Poul Niel om mageskifte vedrørende arealer fra Blangstedgaard. Handelen lukkedes.

Tirsdag, 5. december.

Besøgte Sigrid og Marius i deres nye lejlighed i Søborg Sækken med Svenz og Erna, Else og Viggo, Inger og Hen ning samt Gerda. Det var en virkelig hyggelig og passende lejlighed, som de var meget glade for. Og Marius var navnlig glad for, at han med sin ukuelige energi kunne gaa til det meste af familien paa mindre end en time. Og han klarer sig tilsyneladende udmærket i Kjøbenhavn, selvom han ser meget daarligt.

Jeg fik min nye trækprocent, den er forhøjet fra 58 til 60. Det er jo ikke morsomt.

Onsdag, 6. december.

FU møde i jordlovsudvalget. Der har meldt sig en halv snes ansøgere til posten som administrationschef, men Hanne Løren er ikke imellem. Det menes, at Didriksen er favorit,

Torsdag, 7. december.

Paa jorörentetur til saa spredte omraader som Mid-ekov, Husby og Ronæs. En meget interessant tur, og turen til Vestfyn var oveniköbet meget smuk, selvom det var efteraar.

Fredag, 8. december.

Vognmanden hentede de sidste roer, og han udtalte sin tilfredshed med dem.

Paa Kørbitzdal i anledning af en sammenlægningsaag.

Lørdag, 9. december 1972.

Jeg besøgte Niels Erik og Aase for første gang i deres nye hus paa Bakkehaven, 3 i Kalundborg.

Det blev en glædelig overrækkelse i næsten enhver henseende. Huset er beliggende et par kilometer fra bycentrum ved en sidevej til en lang skovomkranset villavej i et virkelig pænt kvarter af byen.

Huset er et smukt etplanshus med gavlen til vejen og det er omgivet af tilsvarende huse til alle sider, idet der dog er enkelte rene luksurvillæer imellem. Det er med hvide sten og en del træbeklædning over .

Indvendigt var huset rummeligt - 136 m² - med et lille vindfang og en stor entre, en stue paa 42 m², en spisestue til 14 personer, soveværelse, 2 kamre og 2 badeværelser samt køkken og brygger. Jeg var absolut tilfreds med det. Haven var tildels anlagt med en stor plæne og en del buske, langs den ene side af huset var der flisebelægning, saa man udmærket kan parkere 2 - 3 biler paa fliserne uden at komme ud paa vaad jord.

Søndag, 10. december.

Jeg overnattede hos Niels Erik og Aase, og efter morgenkaffen tog jeg med Aarhusbaaden hjem og havde en dejlig sejltur i smukt solskin først gennem Kalundborg fjord og senere langs med Samsø, hvor dens høje skrænter stod smukt foran os. Jeg lovede mig selv, at det ikke skulle blive sidste gang, jeg sejlede med den behagelige farge paa den smukke tur.

Mandag, 11. december

blev atter en begivenhedsrig dag, idet Gudron og tvillingerne kom hjem, samtidig med at H.D. var til møde i Otterup

Vi drak morgenkaffe herhjemme og tog saa ;aa juleindkøb i Rosengaardcentret, hvor man rigtigt kunne nye udstillingerne i det varme klima indendørs. Og saa spiste vi frokost. Gudron og jeg fik hver en halv kylling, og tvillingerne fortærede med lethed en gang rødspattefilet (i fællesskab). Vi spiste aftens med herhjemme, før gæsterne drog hjem og jeg tog til kortaften hos Ellenose.

Tirsdag, 12. december 1972.

Paa jordlovatur, hvor vi bl.a. var paa Fynshoved, hvor vi nåd synet af søen og det særprægede landskab. Hos Ejler Iversen i Stensby, der havde bygget ny kostald med tilbehør for 205 000 kr.

Onsdag, 13. december.

Intet særligt.

Torsdag, 14. december.

Paa rentesikringstur til Vestfyn

Freitag, 15. dec.

Til sammenkomst for ældre og enlige i Skarby Skole

Lørdag, 16. december.

Til fødselsdagsfest hos Kaja Jørgensen.

Søndag, 17. december.

Paa besøg hos Inger sammen med Niels Erik og Aase. Vi havde en hyggelig dag, hvor pigerne klippede julepynt. Jeg er ganske imponeret over, hvor fiks Inger er paa fingrene. Niels Erik kørte mig til roskilde, hvorfra jeg tog med toget hjem. Han har nu faaet det ordnet, saa han kan komme med til Rhodos mod, at han arbejder mellem jul og nytår.

Måndag, 18. december.

Paa ren esikringstur til Vestfyn.

Tirsdag, 19. december 1972.

Paa besøg hos Marius og Sigrid paa Vangedevej i Søborg, hvor de ved hjælp af Svenn har faaet en dejlig lejlighed. De var godt tilfredse med at være flyttet til København, og Marius gaar hver dag nogle meget lange spadsereture. Jeg overnattede hos Inger og Henning, som ogsaa var med sammen med bl.a. Svenn og Erna.

Onsdag, 20. december.

FU.møde i Jordlovsudvalget. Selvom der ikke var noget særligt paa dagsordenen, blev det alligevel meget langvarigt og efterfulgtes af et møde med folk fra landbrugsministeriet om Finansbankens kompetence i jordlovsager.

Der var foretaget udnævnelse af en ny administrationschef i jordlovsudvalget. Det blev John Jensen fra ministeriet, men han var endnu ikke mødt.

Om aftenen var jeg til kortepil hos O. Jensen i Søndersg.

Torsdag, 21. december.

Det var aarets korteste dag, og det milde efteraarsvejr var nu ved at slaas om fra tøj til frost og taage. Men man havde ogsaa været almindelig begunstiget med mildt vejr hele efteraaret igennem.

Fredag, 22. december.

Jeg havde besøg af Marie og Marius fra Ebberup. Vå var som sædvanligt paa kirkegården før juletid. Og der var usædvanligt pænt paa gravstedet med moskræne og friske tulipaner. Bemærkelsesværdigt var det ogsaa, at juleroserne stod i fuldt flor, selvom frosten havde faaet dem ti at hange lidt med hovedet.

Lørdag, 23. december 1972.

Det var julehilsenernes dag. Jeg havde skrevet 44 og modtog foreløbig et noget mindre antal. Der er altid nogen, der falder fra. Til gengæld kom der nye til. Bemærkelsesværdigt er det saaledes, at direktør Hoppe fra Belfast fortsaa sender sine hilsener. Anne Marie Skau sendte en bog fra Sønderjylland.

Om aftenen var jeg paa Sjælundsgaard, hvor man tog forskel paa julen, fordi de skulle fejre jul paa plejehjemmet. Familien fra Københoved var der til kaffe og gløck.

Søndag, 24. december - juleaften.

Jeg var i kirke juleaften, og kirken var som sædvanligt fuld paa denne aften. Bl.a. var der en del børn af alle aldre.

Derefter var jeg hos Carl og Kate sammen med hendes nærmeste familie. Vi fik and (med bidrag) og det vrimlede med gaver.

Jeg fik forøvrigt en god høst:

1 krone guldøl fra Albani

1 meget flot bog om ministerierne fra 1901 - 20

fra folketinget

1 bog om Rhodos fra Niels Erik

"Slavernes øer" fra Inger

"En sønderjydske skæbne" fra Anne Marie Skau,

En ølholder med øl fra Gudron, og

Et halstøklæde og to skjorter fra Carl og Kate.

Og jeg benyttede anledningen til at faa læst en del

Mr. Surja til min søster Luffe.

Mandag, 25. december - Juledag.

Carls fødseldag skulle fejres. Bl. var Gudron og H.D. der med tvillingerne. Og saa skulle Niels Erik og Aase komme. Men skæbnen ville, at de ikke kunne starte vognen. I sidste øjeblik fik de deres nabo, dritsingeniør Sølvhøner til at køre dem til Halskov, hvorefter jeg hentede dem i Nudshoved, saaledes at alt lykkedes uden væsentlig forsinkelse, endda taegen laa tæt og der visse steder var glatte veje med en temperatur mellem frost og tø.

Tirsdag, 26. december - 2. juledag.

Jeg havde Carl og Aase samt Niels Erik og Aase til frokost. Derefter kørte jeg dem til togst., da Niels Erik havde faaet lov at arbejde paa den stille fabrik mellem jul og nytår for at faa fri til at tage med til Rhodos i marts. Det var han meget godt tilfreds med, ligesom han var godt tilfreds med sit nye arbejde.

Onsdag, 27. december.

Til frokost paa Bejstrupgaard. Paa vejen dertil besøgte jeg Ester i Vejen. De havde det godt og havde lige købt ny bil, som de kunne faa med trefjerdedels skatte nedsættelse, mens Viggo endnu var beskæftiget og delvis invalid.

Paa Bejstrupgaard var der 12-14 mennesker og tvillingerne tyrannerede selskabet med at gaa. Gunner ville gaa ustandselig med en ledsager til at holde ham, og Christian var ved at lære ham fidusen af, saaledes at han ogsaa travede rask af sted. Det blev en stor dag for dem og for os.

Bejstrupgaard er i veldig drift med 80 dejlige brogede malkekøer, 120 ungmesturer i tremestald og 110 grisegøer.

Torsdag, 28. december. 1972.

En stille dag mellem jul og nytår, hvor jeg fik sendt 6 nytårskort, betalt nytårsregninger og ordnet forskelligt samt planlagt nytårstidens forløb.

Det var let frost med retklart vejr og skarp vestlig blæst

Fredag, 29. december.

På rentesikringstur til Læsby og Hindsholm hele dagen

Lørdag, 30. december.

Mødes med Inger og Henning i Rosengaardcentret, hvor vi spiste frokost og gik på indkøb

Søndag, 31. december -Nytårsaften

Aaret tog afsked med let frost og det mest straalende solskin, man overhovedet kan tænke sig. Det er som om man kan mærke, at dagene allerede er begyndt at længes, til trods for at maanen næsten er borte

Vi havde Carl og Kate hente til frokost og om aftenen kørte vi til Sjølundgaard og fejrede nytåret i al stilfærdighed og kørte hjem, da nytårsraklokkerne have slået. Gudron skulle på arbejde næste dag, og drengene kunne godt være lidt urolige om natten. Vi havde en rolig hjemtur gennem en natstille Kolding og nogle tomme landeveje og mærkede næsten intet til nytårsraskyderi. Forbudet begynder åbenbart at virke, og det ser ud, til at man kan komme denne uskik til livs.

Måndag, 1. januar 1973.

Jeg indledte nytåret med stærk tvivl om, hvorvidt jeg skulle fortsætte med disse dagbogsblade, da jeg synes, jeg har for lidt at give dem af personlige begivenheder, og da der ikke rigtig er baggrund for at føje alt for mange af de etørre begivenheder ind i dem. Resultatet af overvejelserne er dog her, og saa saa man se, hvad det bliver til i det lange løb.

Nytåret begyndte med frost og stærk tæge, der navnlig om formiddagen var meget generende, men som heldigvis dog lattede noget henimod aften, saa hjemrejsen ikke blev saa generet af den, som vi havde frygtet.

Sammen med familien fra Hølte var jeg til frokost hos Kate og Carl, og derefter havde vi en fredelig stund herhjemme før de kørte hjem.

Niele Erik havde i hele juleugen arbejdet dele på fabrikken og dels med bilen, som han havde anbragt i fabrikkenes værksteder, men de var ubenyttede. Og han præsterede det kunststykke, at skille motoren og sætte nye stempelringe på i den. Han blev færdig til nytårsaften, men havde dog endnu ikke faaet den igang nytårsdag (det lykkedes dog dagen efter, da han havde faaet akkumulatoren ladet op og ventilerne stillet).
Tirsdag, 2. januar.

En fredelig dag, hvor man igen forsøgte at falde ind i dagliglivets folder efter den særlige juletid.

Jeg kunne bl.a. konstatere, at et halvt års obligationsrenter samt sparekasserenter indgik med omkring 18 000 kr. og det ville jo være et stort beløb, om ikke størstedelen 860 % skulle betales i skat.

Onsdag 3. januar 1973.

Var paa rentesikringstur til 12 nordfynske ejendomme.

Dagen begyndte med tøvejr og taage, men op paa dagen blev det klart solskin, og om aftenen blev det paany frost

1. januar indtraadte Danmark i EF. Det skete uden nogen form for højtidelighed ud over at Dannebrog hejstes blandt nationernes flag i Bruxelles. Til gengæld var der ingen demonstrationer at spore. Man har taget indmeldelsen til efterretning, og efter at stemningen i løbet af tre maaneder er blæst af, synes alle at befinde sig vel ved situationen.

Man havde ventet en række indkøbsture efter den store ration billig vin man nu maa tage med hjem bl.a. fra Flensborg, men der skete ikke noget særligt. Enten har folk faaet brugt deres penge i julen, eller ogsaa er de blevet trøtte af den megen halløj. Tiden skal vise, om der virkelig kommer en hamstringsbølge

Torsdag, 4. januar.

Paa Odensetur om eftermiddagen, og om aftenen kortgæster.

Fredag, 5. januar,

Paa rentesikringstur, hvor man besøgte 10 ejendomme paa Vest- og Nordfyn. Navnlig ved besøg i det gamle Æsens amt faar man lejlighed til at bese steder, som man ellers ikke kender, og der er mange skønne områder dernede med skov og bælt, som nok er værd at se paa.

Lørdag, 6. januar.

Paa familiebesøg hos Inger og Hennig, hvor bl.a. Ellens søstre med næs Esther var med med ægtefæller samt Else og Viggo og Aase og Niels Erik. Det var meget hyggeligt, og søstrene er jo i hvert fald meget underholdende.

Søndag, 7. januar.

Jeg overnattede i Holte, og selvom det var slemt med

taage, kørte vi en interessant tur i den skønne omegn, so mje iøvrigt er meget afvekslende med villakvarterer, skovarealer, engparceller og enkelte bøndergaarde, som endnu har trodsset udviklingen.

Om eftermiddagen kom Hennings forældre paa besøg, og jeg tog hjem med aftenlynet.

Vejret var meget midt, og det var lige ved, at man helt kunne faa forarsforneemmelser.

Mandag, 8. januar.

Carl Martin var til et tre dages L.O=K.-kursus paa Kollokulle, som var blevet ombygget til kursusvejendom.

Tirsdag, 9. januar. 1973.

Var paa tur til Flensborg. Dels for at købe vin og dels for at se, om toldlettelsen havde givet indkøbsbølge fra Danmark. Jeg tog med toget og med sporvogn (man har endnu nogle gamle sporvogne dernede - vel snart de sidste i Europa) og gik tilbage omtrent fra Nørreport gennem den lange gade. Vejret var godt og trafikken i høj grad behersket, saa jeg havde sig lejlighed til at se baade butikker og folkeliv. De første var der nok af, men mennesker var det smaat med. Lad gaa med at det var i middagstiden, men det blev nu ikke stort bedre, da det blev strøgtid. Butikkerne var nærmest tomme. Og vel mødte man nogle rigsdanskere paa udflugt, men det var ikke mange og absolut ikke bemærkelsesværdigt mange.

Jeg købte 8 flasker vin for et beløb af 36 DM eller 80 kr. for 4 flasker bordvin og 4 flasker hedvin (Vermuth og Dubonnet) saa det var ca. halvdelen af, hvad de i hvert fald hidtil har kostet i Danmark.

Onsdag, 10. januar.

Til forhandlingsmøde paa Brendekildegaard.

Torsdag, 11. januar.

Til jordbrugskommissionemøde i Otterup.

Freitag, 12. januar 1973.

Den usæmindelig milde vinter fortsattes med temperatur over frysepunktet, men som regel taget vejr uden nedbør. Vandets temperatur var igen stigende og udsigten til isvinter stærkt på retur.

Lørdag, 13. januar.

Til middag hos Anne Hise Larsen i Estrup, sammen med skoleinspektør Vin og Karen. Vi havde en meget hyggelig aften sammen med børnene fra Estrup. Anne Hise var i godt humør og syntes at have det bedre nu efter at mandens død er kommet på afstand.

Marie ringede fra Ebberup, at nu var det bestemt, at Niels skulle giftes næste lørdag, men at der kun skulle holdes et lille bryllup for den nærmeste familie. Marie var utvivlsomt stærkt lettet over, at man nu endelig havde fået brylluppet fastlagt. Niels' betænkeligheder ved at foretage det afgørende skridt havde givet anledning til mange bekymringer.

Søndag, 14. januar.

Niels Erik havde indbudt til familiefest i Kølundborg, hvor alle hans søskende fik lejlighed til at se og beundre deres nye hus, som faldt i alle smag. Den jydsk afdeling og os fuldes ad over Storebælt både frem og tilbage, og om eftermiddagen havde vi lejlighed til at besøge Bukh-fabrikkenes vældige hæl i Kølundborg, lige som vi beundrede byens smukke omegn.

Mandag, 15. januar.

På rentesikringstur.

Efter Jetnamkrigens opblussen med de vældige amerikanske bombardementer nu var aftrøppet og forhandlingerne i fuld gang, kom der nu meddelelse om, at de amerikanske bombardementer nu var endeligt indstillet fra Kl. 16, dansk tid. Haabet om fred var atter stigende, men jeg føler med beklagelse, at ikke mindst den sidste del af krigen har skabt uvillie mod U.S.A., som dog ikke

Tirsdag, 16. januar 1973.

Paa Aunøflyveplads til forhandling med forpagter Karl Nielsen om forlængelse af denne forpagtningskontrakt. Der aftaltes en forlængelse for 5 aar, efter at forsvarsministeren havde forladt sit eget standpunkt om etaarige kontrakter. Afgiften forhøjedes med $\frac{1}{2}$ td. til 4 tønder pr. tønde land for dyrkbar jord. I modsætning til tidligere forhandlinger forløb denne fremsigt. Oberstløjtnant Palbøl hentede mig paa Korsør-banegaard og afleverede mig i Ringsted. Om aftenen var jeg hos Inger og Henning.

Onsdag, 17. januar.

Møde i Statens Jordlovsudvalg. Vi bød den nye administrationsef Johannes Jensen velkommen. Jeg kendte ham igen fra gamle dage, hvor vi ved nyttaarstid 1948 havde foretaget en sverigestur sammen. Jeg forventer et godt samarbejde med ham.

Derefter var vi til frokost i Moltkes Palæ, hvor det samlede udvalg tog afsked med den gamle administrationschef Viggo Hauch ved en hyggelig sammenkomst.

Jeg havde iøvrigt en meget interessant rejse, idet jeg traf flere gamle bekendte. Det er jo charmen, at man ved togrejse faar lejlighed til at træffe folk, som man ellers ikke mødes med. Men kendingenes antal bliver selvfølgelig færre, naar man ikke udvider bekendtskabskredsen. Men fra denne tur nævner jeg sygehusmanden Knud Nielsen, Aage Møstrop, Kryger Madsen, Holger Hansen og Baunsbæk, som overraskede ved sit imponerende kendskab til folketingsmændenes alder m.m.

Torsdag, 18. januar.

Taaen laa stadig tæt over landet, men der hvor Sjælland havde sne, var jorden sort paa Nordfyn, og det var stadig let tørt.

Bladudvalgsmøde hos Ib Paulsen. Jeg overvejede at tage bus derud, men der var ingen forbindelse, saa jeg valgte at køre. Om aftenen hos Ellemose.

Freitag, 19. januar 1972.

Det var vor 40 aars bryllupsdag og saaledes en stor højtidsdag for hjemmet. Men selv om det var en højtidsdag kunne det jo i følge sagens natur ikke blive nogen festdag. Men dog en mindedag vor tankerne strejfede tilbage paa glade ungdomsaar. Om formiddagen var jeg paa kirkegaarden med blomster til graven, men i forvejen var der saamange, at der næsten ikke kunne blive plads. Om eftermiddagen var Carl og Kate med deroppe ige. de havde buketter med fra dem selv og Aase. Fra Marius og Mari kom der en buket her hjem. Gudron og Inger ringede, men fra den fjernere familie var der ingen hilsener.

Inger og Henning ville komme hjem, men det udsattes til lørdag, dels fordi de ikke kunne faa billet i ordentlig tid og dels fordi Ulla var utilstede. Men Carl og Kate var henne til aftenkaffe .

Lørdag, 20. januar.

Sartlige børn, svigerbørn og børnebørn var hjemme. Endvidere havde jeg besøg af Esther og Viggo fra Vejen. Vi havde en hyggelig dag sammen, inden dem fra Jylland kørte hjem hen paa aftenen.

Niels og Eli fra Gundershøj blev gift i Jelling kirke. I den efterfølgende bryllupsfest deltog kun den nærmeste familie og enkelte andre.

Søndag, 21. januar.

Familierne fra Holte og Kalundborg overnattede og rejste hjem hen paa dagen.

Sammen med Inger, Kate og Aase var jeg i Grindløse for med fru Nøtterup at aftale arrangementerne i forbindelse med 70 aars dage ,

Mandag, 22. januar 1973.

En stille dag efter de forgående dages begivenheder. Jeg fik læst en del. Vejret var omkring ved nulpunkter i temperatur. Det var stadig tørt, men en del tåge og kun enkelte solglimt.

Tirsdag, 23. januar.

Pag renesikrin. stur med Lydersen. Om aftenen til kortspil hos O. Jensen.

Gunner, der havde været noget urimelig havde faaet mellem-ørebetændelse og haft læge. Han havde det dog noget bedre, men havde stadig feber.

Dagen igen om indløb der katastrofemeldinger om, at vulkanen Hekla fjell paa Vestmanneeyerne ved Island efter 6000 aars pause var gaaet i udbrud. Zens godt 5000 indbyggere var blevet evakueret, glødende lavastrømme og nedfald strømmede ud over øen, men ingen mennesker var blevet dræbt. Jorden havde slået en revne paa op til 2½ km, hvorfra ild og lava strømmede ud.

Onsdag, 24. januar.

Der var nu opnaaet forlig i Brussel om den danske landbrugseksport. Forliget gav et aarligt tab i forhold til gnskerne paa flere hundrede millioner, men blev alligevel anset for taaleligt.

Der forelaa nu meddelelse om, at krigen i Vietnam ville blive afluget af vaabenstiltand fra lørdag aften. 20-30 aarskrig ville dermed være bragt til en i hvert fald foreløbig afslutning.

Til møde angaaende gaardene i Møsterslev. Anna Jensen var nu flyttet til Bogense. Der var sket kendelige forbedringer i Jørgen Sørensens driftsforhold, og tærskeløden paa den ene gaard var delvis blevet nedbrudt.

I anledning af at Niels paa Gundershøj var blevet gift var vi til samløst dernede.

Torsdag, 25. januar 1973.

Meddelelserne om den forestående vaabenstilstand og om vulkankatastrofen paa Vestmanneeyerne optog sindene stærkt. Og samtidig udviklede situationen omkring forliget i Bruxelles sig til alvorlige angreb paa landbrugsministeren for at have handlet uden kontakt med det udenrigspolitiske navn

Freitag, 26. januar.

Jeg aflegde besøg paa Nyborg sygehus, hvor Bent Bjergskov midlertidigt var blevet indlagt for at faa hans underskrift paa Dokumenter vedrørende Kisterslev, og derefter afleverede jeg disse hos advokat Olesen i Bogense.

Lørdag, 27. januar.

For første gang i januar maaned faldt der nogle millimeter regn. Paa aftenbesøg paa Sjølundgaard.

Søndag, 28. januar.

Vejret var igen straalende med sol hele dagen. Trods den forudgaaende dags regn, kunne jeg arbejde i haven.

Mandag, 29. januar.

Paa rentesikringstur om eftermiddagen. Kortgæster om aftenen.

Tirsdag, 30. januar.

Rejst til København og boet hos Inger.

Onsdag, 31. januar.

FU møde i jordlovudvalget. Bøgte Burgdorff i Folketinget til eftermiddagskaffe. Men jeg befandt mig ærlig talt ikke ærlig godt og benyttede den første lejlighed til at drage hjem.

Torsdag, 1. februar.

Paa jordlovstur om eftermiddagen.

En ministerkrise i anledning af landbrugsoverenskomsten afværgedes ved SP.s hjælp.

Januar var gaaet praktisk talt uden frost, regn eller sol, men med graavejr og tåge.

Freitag, 2. februar 1973.

En hjemmedag uden særlige beivenheder.

Lørdag, 3. februar.

Besøg af revisor Brandt angaaende selvangivelsen. Det resulterede i en indkomst paa 139 ,, , hvilket betyder en endog særdeles haard byrde paa mit budget, fordi indkomsten er stærkt nedadgaende, og B. Skatten betales med tilbagevirkende kraft.

Om eftermiddagen var Balle og jeg til kaffe paa Sjølundgaard, hvor svinestald nr. var ved at være færdig til at blive taget i brug.

Og om aftenen var vi hos Erik Kloppenborg - S. i Kolding.
Søndag den 4. februar.

Inger fyldte 35 og havde gæster til frokost. Niels Erik hentede og afleverede mig ved Roskilde banegaard, saa jeg havde en bekvem rejse.

Mandag, 5. februar.

Paa rentesikringstur, hovedsagelig paa Nordfyn.

Tirsdag, 6. februar.

Rejste til København i anledning af det forestaaende FU. møde. Spiste til aften hos Else og Viggo og overnattede hos Inger og Henning.

Onsdag, 7. februar.

Forretningssudvalgsmøde i Jordlovsudvalget

Derefter generalforsamling i A/S Danpress hos Lrsf.

Holet- Christensen sammen med Niels Erik, anledningen var adresseændringen, som skulle regis treres.

Torsdag, 8. februar.

Paa ny det dejligste forårsvejr med op til 8° varme. Eranthis og vintergækker blomstrer, saa det er en fryd.

Til kortafsn hos Ullemose.

Freitag, 9. Februar 1973.

Helt overraskende fik jeg meddelelse om, at redaktør Ib Paulsen var død uden særlig forudgaaende sygdom. Det virkede saa meget mere voldsomt, som det kun var faa dage siden han under vort besøg havde befundet sig særdeles ve. Han ville netop være fyldt 60 aar i disse dage.

I øvrigt fortsatte det fine forarsvejr og gav anledning til vandring i haven

Sonja til rengøring og formiddagskaffe.

Lørdag, 10. februar.

I anledning af at Johan nes Rasmussens kone Matilde var bleve udskrevet fra et tre uger langt sygehusophold aflagde jeg besøg hos hende. Hun var tabt sig voldsomt, men befandt sig nogenlunde. Johannes fortalte dog ved min bortgang, at sygdommen var haabløs.

Søndag, 11. februar.

Om formiddagen var jeg i kirke og hos Hjalmar Andersens til et glas vin.

Om eftermiddagen kørte jeg en tur over Alhøj, hvor jeg nød en ualmindelig smuk udsigt over sydjylland. Bagefter til Flyvesandet, hvor det blaa hav slog store skumsprøjt ind mod kysten.

Mandag, 12. februar.

Ingen særlige oplevelser.

Tirsdag 13 febr.

Jeg havde planlagt at rejse til København til FU. møde, men rejsen blev aflyst, da Ib Paulsen skulle bisættes onsdag middag. Saa besluttede jeg at besøge Frifelt paa Varde sygehus bl.a. i anledning af hans 84 aars fødselsdag. Imidlertid satte ind med et voldsomt snevejr om morgenen med glat føre over det meste af landet, saa jeg besluttede at aflyse og tilbringe dagen med

Onsdag, 14. februar 1973.

Vejret var atter godt. Blæsten havde lagt sig, temperaturen lidt over frysepunktet, og vejene var rene og tørre.

Hofmansen, Balle og jeg var til Ib Paulsens bisættelse fra begravelseskirken i Odense. Selv om den ikke havde været over-teret og skulle foregaa i stilhed var kapellet næsten fuldt. Paa Stamer prædikede smukt og læste et par af Paulsens digte.

Bagefter var vi tre samlede paa Ny Missionshotel, hvor vi drøftede Slægtsgaardsforenin ens forhold, derunde selvfølgelig spørgemalet om den fremtidige redaktør. Jeg nævnte Hans Jørgen Poulsen, og sagen vil naturligvis blive drøftet ved det kommende bestyrelsesmøde.

Om aftenen stak jeg hovedet ud af døren for at se til vejret. En næsten ru^g maane lyste over en klar himmel i det lyse vejr med en termometerstand paa ca. 0. Men pludselig lød der et skrig paa marken. Det var viben der lød sin røst hørt og forkyndte, at det nu næsten var forår, og at det lakkede mod slutningen af den næsten vinterløse vinter. Det er med en mærkelig glæde man hører denne glade forårslyd, som lader øret faa del i den forårsfornemmelse øjet allerede har faaet ved synet af de udsprungne Vintergækker og Eranthis, samt af de for længet fremkomne Juleroser og Paaskeklokker.

Iøvrigt kunne man nyde radio og fjernsyn, efter at en 3-4 dage langstrejke delvis havde lammet begge dele, uden at vi dog var generet fgleligt af den, fordi Radioavisen fungerede og TV sendte film.

I anledning af bisættelsen forsøgte jeg et PU møde i København.

Torsdag, 15. februar 1973.

Jeg benyttede en ledig dag til at besøge Salomon Frifelt paa Vardø sygehus, og jeg fortrød ikke rejsen.

Nanna sad og ventede, da jeg kom, og vi fik lejlighed til at komme ind, noget før den $\frac{1}{2}$ time lange besøgstid begyndte. Frifelt var kommet fra eneværelse til firesengs stue og han var ved fuld bevisthed, men jeg syntes, han var temmelig svag. Man haabede, han kunne komme hjem i løbet af et par uger, og Frifelt har jo før overrasket os, men jeg synes, haabet maa være temmelig svagt. Jeg frygter i hvert fald en meget alvorlig udgang paa sagen, og haabet om, at han kan faa glæde af sin protese er i hvert fald slukket.

Om aftenen til kortspil hos O. Jensen

Freitag, 16. februar.

Balle og jeg var i Sønderjylland for endeligt at tilrettelægge Slægtsgaardsforeningens aarsmøde.

Vi drak morgenkaffe hos Skaus paa Nygaard og kørte derfra til Tegumkloster, hvor pastor Holk Hansen modtog meget hjerteligt og viste os den store kirke, det tilstødende kloster og det sammenbyggede Refugium. Det var meget smukt og imponerende. Og præsten knækkede halsen paa en flaske cerry, som havde kendte bedre dage, da vi forlod stedet.

Derefter besøgte vi tønder, hvor vi spiste frokost og traf aftale med hotellerne

Saa afbrød vi arbejdet og tog et smut til grænsen ved Rudbøl, hvor vi løste Balle over uden paa ofr at købe den tilladte ration vin i den nærliggende grænsehandel og drikke grog i den tyske grænsekro.

Derefter besøgte vi de velholdte ruiner af den gamle borg Trøjborg, som vi besluttede at besøge paa aarsmødeturen. Og saa gjorde vi holdt hos en "bager". Det fiste sig at være

billedskriveren Carl Brodersen i Hjerpsted. Det viste sig at være en særdeles sirpræget personlighed, der kendte en masse fremtrædende mennesker og som ikke lagde skjul på sin stærke tilhørsel til Det konservative Folkeparti. Han havde et stort lager af billedskriverarbejde og Bornholmerure samt Hovedvandsæg til flere hundrede tusinde kroner. Han modtog os meget iagdekomende, og jeg maatte for første gang i mit liv drikke en gammeldags kaffepunch. Og det kunne jeg da ogsaa nok, men den smagte mig i hvert fald ikke.

Efter en lang begivenhedsrig dag drak vi aftente på Nygaard og var hjemme ved godt midnat.

Lørdag, 17. februar 1973.

Som punktum på en rolig hjemmedag gik oliefyret ud. Jeg fik hjælp af installatør Rasmussen fra Kappendrup, og saa viste det sig at tanken var tom. Det var jo lidt flovt, men det var i hvert fald en lettelse, at der ikke var endet i vejen.

Søndag, 18. februar.

Jeg var på kirkegården, der som sædvanligt saa pænt ude. Den har jo været let at holde i denne vinter, og en del af buketterne fra 19. januar ligger endnu.

Det regnede og smøsnedde en del, og jeg kunne hælde 15 mm af regnmaaleren, som igvrigt havde udvist en nedbør på 33 mm i den forløbne del af februar.

Balle ringede og fortalte, at han havde talt med "Nyborg Strand", der havde erklæret sig indforstået med at tage Slægtsgaardforeningens aarsmøde onsdag den 22. og torsdag (Kristi Himmelfartsdag) 23. maj 1974. Vilkaerene var ret favorable og hotellet var igvrigt optaget alle andre dage med tilslutning til helligdag.

Mandag, 19. februar 1973.

Paa rentesikringstur om eftermiddagen og kortgæster om aftenen.

Tirsdag 20. februar.

Slægtegaardsforeningen for Sydjælland havde møde i Haslev. Der var mødt 70 mennesker, saa Jens P. Petersen havde som sædvanligt samlet godt med tilslutning. Jeg traf mange bekendte bl.a. Aksel Hansen, Tærnekær og Schiøllere. Efter mig talte konsulent Grøntved fra Næstved om afdøde personligheder fra Næstvedegnen. Det var fortrinligt.

Jeg spiste til aften hos Jens Peter Jensens og overnattede i Haslev.

Onsdag, 21. februar.

Med toget til København, med bus til lufthavnen og med fly til bornholm. Det var pæntvejr, men inden vi nåede Bornholm, lå taagen saa tæt, at vi maatte flyve over Bornholm en tid, før der blev landingsmulighed.

Anker Kofod hentede mig som sædvanlig i Rønne, derefter saa vi nogle ting, bl.a. en ruin som havde været forladt i en ærrække, men nu ønskede Landbrugsministeriet jorden drevet f.eks. ved bortforpagtning, Det bliver dog ikke let at finde en bruger.

Hjemflyvningen foregik i fint vejr og som sædvanligt om eftermiddagen i en af de luksuriøse DC 9'er, hvor jeg oven i købet havde plads på 1.kl. Det er virkelig en maskine, der er værd at flyve med, men det varer næsten alt for kort.

Om aftenen havde Slægtegaardsforeningen arkivudvalgs-møde på ~~XXXXXX~~ missionshotellet i Løngangsstrøde. Det forløb udmærket.

Torsdag, 22. februar.

Slægtegaardsforeningen havde bestyrelsesmøde .

Der var mødt 15 medlemmer. Jeg holdt mindetale over Ib Paulsen. F. avrende var Friisfelt, Cederfeldt de Simonsen og Flytkjær. Vi gennemgik det sædvanlige arbejdsstof og drøftede navnli aarsmøde i Tønder 1973c og vedtog at holde aarsmøde paa Nyborg Strand 22. og 23. maj 1974 (Kristi Himmelfættedag)

Jeg fik bemyndigelse til at spørge Hans Jørgen Poulsen fra Fyne Stiftstidende om han kunne tænke sig at være redaktør af Slægtsgaarde.

Fredeag, 23. februar.

Jeg forelagde foranstaaende for H. J. Poulsen. Han udbad sig en uges betænkningstid

Carl havde høft murere i en halv snes dage, Alle de gamle vinduer i stalldade o den tilknyttede del af tørkeladen var brækket ud og erstattet af 8 med termoruder, Desuden tages nogle ov flødige døre ud og indrettes 6 nye stier. Det bliver en god forbedring. Og vejret har heldigvis været mildt, mens arbejdet har staaet paa

Lørdag, 24. februar.

Hoe Balle, hvor vi brugte dagen til tilkøring af det nye nummer af Slægtsgaarden, som ikke var blevet sat ved Paulsens død. Vi syntes selv, det blev et pænt nummer.

Søndag 25. februar.

Til frokost paa Bejstrupgaard sammen med nogle folk fra Sjølund. Det var pludselig sat ind med hård frost om natten.

Mandag, 26. februar.

Carl huggede buskadeet ved nordsiden af haven. Efter at det havde staaet i næsten 40 aar trængte det til en omgang. Det er nu bare sprængende, hvor meget der kommer igen.

Tirsdag, 27. februar 1973.

Murerne var for saavidt færdige med deres arbejde hos Carl, som de forlod ham - dog uden at gøre den indvendige ombygning færdig. Carl var godt tilfreds dermed, da han mente, han kunne klare resten selv. Jeg var lidt mere betænkelig.

Onsdag, 28. februar.

Hermed var vi færdige med de egentlige vintermaaneder uden praktisk talt at have haft vinter, saa man priste sig lykkelige.

Torsdag, 1. marts.

Til regnskabsmøde i De samv. fynske landboforeninger paa Fyns forsamlingshus. Det var heft underligt igen engang at komme paa det fynske landbrugs gammle højborg, der nu staar mere eller mindre ubenyttet hen. Vi fik godt nok kaffe oven paa, men reststationen underneden var lukket og aabnes kun for selskaber

Om aftenen holdt Otterupkredsens konservative vælgerforening generalforsamling paa Sønderup kro under stor tilslutning. Carl valgtes til formand, men forbeholdt sig at trække sig tilbage som kandidat. Dermed havde han frigjort sig fra en stilling, som han efterhaanden ikke var særlig glad for, og som i hvert fald var fuldstændig haabløs. Jeg forstaar ham godt, og saa har han i hvert fald bevaret en god kontakt, men det gikkedede alligevel lidt i mig ved tanken om den fane, der sænkedes.

Fredeag, 2. februar.

For tiende gang var jeg til Slægtsgaardsforeningens foraarsmøde i Skrydstrup. Det holdtes første gang i 1961. I 1963 var jeg ikke indbudt og i 1968 maatte jeg sende afbud paa grund af folketingsarbejdet. Men ellers har foreningen holdt trofast imod, og der har næsten hver gang været fuldt hus. Fog-Petersen fra Rødding talte sidst. Han var nær blevet forhindret, idet hans svigerinde Maren Højjer fra Røng var død samme nat.

Om aftenen var vi til en hyggelig middag paa Nygaard, men det pinte mig en del at familien fra Bejstrupgaard ikke kunne være med, men familiestriden synes at være uløselig. Anne Marie Skau synes ubøjelig, og jeg kan ikke se, hvad de to østkende egentlig har at være uvenner om. Ved middagen havde jeg Aristel fra Kolding til bords, og vi vedtog at hende og Erik skulle følges med paa vor tur til Rhodes, men desværre havde præsten udsolgt til denne tur.

Lørdag, 3. marts 1973.

Paa jordlovstur omkring i amtet. Jeg var inviteret til at besøge Gudron og H.D. om aftenen, men under heneyn til at lige havde været i Sønderjylland og snart skulle dertil igen blev jeg hjemme og lyttede til T.V.-store lørdagsprogram. Det regnede noget.

Søndag, 4. marts.

Temperaturen steg til 9°, og løgplanterne myldrede frem i haverne. Eranthistæpperne pynter paa hele egnen. Møn bestand er endnu begrænset, men jeg har dog et halvt hundrede blokke, som snart vil brede sig over hele haven.

Jeg talte med Niels Erik, som var i godt humør og som navnlig glædede sig over en tur med ingeniørforeningen, han havde haft til Lufthavnen i Kastrup. Flyvning er nu engang hans store interesse, og han var meget glad for at have set et helt nyt flyveledningsanlæg.

Om aftenen var jeg til kortspil hos Ullemoes.

Mandag, 5. marts

Til lægen for at faa attest til fornyelse af kørekort. Urimelig lang ventetid.

Om eftermiddagen paa Enemærket, hvortil John Hansen havde inviteret mig. Der saa forbavsende godt ud, og der var en vældig bestand af gode tyre. Besøg af nogle hollændere, der ønskede at købe jerseyæd.

Tirsdag, 6. marts 1973.

Jeg rejste til København, hvor jeg i Folketinget havde en samtale med H.C. Toft og hvorefter jeg besøgte Inger. Dagen havde igrønt givet en kraftig nedbør af tøsne - navnlig i København, men ikke i Sønderjylland.

Onsdag 7. marts.

FU møde i jordlovsudvalget.

Om aftenen til tvillingernes et års fødselsdag. Jeg medbragte to traktorer, som gjorde stor lykke

Vi var saa uheldige, at koblingen paa min bil brændte ud paa motorvejen ved Middelfart. Carl maatte ringe efter H.D. som slæbte os hen paa en parkeringsplads. Vi laante deres Escort til at slæbe os hjem om aftenen, og det gik svært godt.

Jeg udsendte ca. 60 indbydelseskort til min fødselsdag

Torsdag, 8. marts.

Paa besøg hos Lydersen, som var syg.

Fredag, 9. marts.

Jeg indbetalte den paalignede skatteefterbetaling til kommunen 2530 kr, samt den maanedlige B skat 2117 kr. Det rev sært i moneterne.

Regeringen forelagde et spareforslag, der nedtætter udgifterne med 700 mill. i 1973/74 og 3 milliarder i 74/75. Bortset fra at det meste er udsættelse af anlægsarbejder lyder det ikke helt urimeligt, men vil næppe give stor virkning.

Lørdag, 10 marts.

Dæt frøs kraftigt natten til "De 40 riddere" (9. marts) og ulukkesprofeterne talte der or om de forventede 40 dages frostperiode. Men allerede 10. marts var frostfri, saa dermed er der jaget en pøl gennem den gamle spaador.

Søndag, 11. marts 1973.

Vejret var fint med rigelig sol, saa markerne begyndte at skinne hvidt, men endnu saa man dog ingen redskaber i markerne,

Jeg var i Sjølund med den laante bil, og tog med toget tilbage til Odense, hvor Carl og Kate hentede mig.

Familien fra Vejen var der sammen med Gerda. Svend, som nu har faaet lejlighed i Aarhus var mødt op med en pige, som han bor sammen med og som han agter at leve i papirløst samliv med. Hun var sygeplejerske og virkede isvrigt meget tiltalende.

Et valg til den franske Nationalforsamling bevarede det borgerlige styre for en femårs periode, men med en svækket Gaullisme.

Måndag, 12. marts.

I Bogense for at faa kørekort fornyet. Det var en helt smertefri affære. Det hele varede fem minutter, saa avde det gamle kørekort faaet en pastegning om forlangelse i fire aar til 8.4.77. Og det hele var gratis. Jeg var imponeret.

Om aftenen til kortspil hos O. Jensen.

Tirsdag 13. marts..

Lydersen havde været syg en tid, men han var nu saa rask, at vi kunne tage paa rentesikringetur til Vestfyn.

Onsdag, 14. marts.

Sammen med Balle var jeg paa besøg hos den syge Salomon Friisfelt. Han var hjemsendt fra sygehuset, men hans tilstand var ikke god.

Bilen blev indleveret for reparation af lækken.

15.-22.marts 1973.

F a m i l i e t u r t i l R h o d o s .
 =====

Torsdag morgen kl.5 startede vi tre herfra til Billund for at mødes med den øvrige familie til tur til Rhodos, som jeg havde arrangeret. Og i god tid før afgang mødte Niels Erik og Aase, der havde boet i Horsens, og fra Sjølund kom Gudron og H.D. samt Inger og Henning samt Else og Viggo. Endelig kom ogsaa Marie og Marius, saaledes at vi 13 deltagere var samlet i god tid. Og vi havde den glæde, at maskinen, der skulle flyve os, lå klar i lufthavnen, saa vi kunne starte allerede kl.8.

Vi fik 13 nogenlunde samlede pladser foran pløkkerne. Jeg sad yderst til højre og havde vinduet ud for mig. Det var imidlertid belagt med frost fra starten, saa der var intet at se. Men saa snart vi kom igang forsvandt frosten og gav plads for et videre udsyn. Det var skydække, men med huller mellem skyerne, saa vi kunne se, at vi fløj hen over sydvestjylland og over kanten af Nordfyn hvor vi bl.a. kunne lokalisere Beldringe Lufthavn. Vi fortsatte syd paa over Falster og ind over Tyskland, der imidlertid skjulte sig under skydækket.

Efterhaanden blev der dog flere huller mellem skyerne, og inden vi var færdige med Tyskland kunne vi se land flere steder, men samtidig kunne vi se sne. Først pletvis, men senere blev hele laddskabet dækket af sne. Vi fløj over Østeuropa, Men det var svært at lokalisere sig. Balkanlandenes bjergtinder lå dækket af sne, og selvom flyvehøjden var 10 000 m, saa det alligevel ud, som om bjergene ragede godt op imod os. Luften var efterhaanden blevet klar, og det blev derfor en overordentlig skøn flyvetur, som jeg ikke har haft nogen til siden propelmaskinernes ti.

Det saa ud som om alt var bjerge kun afbrudt af enkelte

Ogsaa Grækenland fortsatte som et bjergrige, der laa og bade i sneen & solen. Men saa kom overraskelserne med det blaa hav med en række klippeøer spredt med et utal af øer og holme over alt. Vi fik rigtigt indtryk af hvor smuk Arkipelagaen er. Og efterhaanden som vi afgav højde kom enkelthederne mere og mere frem. Efter fire timers flyvning laa Rhodos under os. Vi stillede urene en time tilbage og ikke de ned paa den relativt store ø.

Farverne omkring øen var prægtfulde. Havet var tindrende blåt og inden for revlerne dejlig grønt med hvide bølgetoppe. Landet var en klippø med brune og rønlige farver, som ikke var særlig imponerende. Vi slog et slag ind over landet og ind over Rhodos hvide og græagule by, inden vi landede præcis som et urværk.

Vi havde haft en behagelig flyvetur i den med 131 passagere tætfyldte maskine. Vi havde faaet et solidt morgenmaaltid med masser af skinke og lækkerier samt frugt hen paa formiddagen. Og fori maskinen var der næsten ingen støj. Jetmaskinerne bevæger sig jo næsten umærkeligt afsted med deres 800 km.s hastighed, saa vi nød flyveturen allesam en. Nogle spillede trininger, andre læste og hvem der havde udsigt nød den.

Saa det var et veloplagt publikum, der skylørte ud og tog Rhodos i sigte.

R h o d o s .

Ved landstigningen blev vi modtaget af klart solekin og pæn temperatur, men tillige af gens bekendte bidende blæst. Vi vandrede hen til den moderne med retbekedne lufthavnsbygning hvor de fortoges et lempeligt pas- og tolceftersyn, før vi satte os ind i de moderne busser, der fordelte os ud over byen, saaledes at vi var fremme ved hotellerne efter mindre end en halv times kørsel.

Vi boede paa et lille hotel "Achillion" der havde fem etager med 97 sange. Det var vel ikke særlig komfortabele, men havde dog bad t til de fleste værelser og balkon som regel mod havet. Og vi blev behandlet godt paa stedet og har derfor intet imod at vende tilbage. Hotellets største fordel var imidlertid dets beliggenhed paa Kog Pauls Flads, hvor der voksede palmer, og som laa helt ude paa gens nordspids med næppe over 100 m. til fin badestrand baade mod øst og vestaant med kun en hal snes minutters gang til torvehallerne ved Mandrøkihavnen, som er en slags centrum for byen.

Og da byen ikke er ret stor (33 000 af gens 69 000 indbyggere) men der blev dog god brug for den spaeserestok, som jeg erhvervede paa en af turene.

Byens seværdighed var saa ganske afgjort den gamle fæstningsby som Johannesridderne havde opført i aarene 1300 til 1500. Vældige stenblokke var stablet op til fæstningstaerne og fæstningsmure, og mellem de vældige yderværker var der bygget en hel by med snævre gader og trænge huse, hvori der paa et tidspunkt har boet op til 100 000 mennesker under trænge kaar.

Desværre bestod de vældige stenkolusser af en art sandsten, som i høj grad er undergivet forgængelighedens lov, og som det bliver nødvendigt at bevare formuer for at bevare over længere sigt. Men foreløbig staar byen der med sine fæstningsmure med jernbeslagne porte og dybe, men tørlagte voldgrave og sine skydeskær og den virker baade imponerende og betagende.

De gamle huse var stadigvæk beboede og i hovedgaderne bl.a. Sokratesgaden var der et livligt forretningsliv. Her fandtes mange skønne ting, men takket være turismen ogsaa uansædelig meget værdiløse eizili i form af antikke ting. Og man var fra begge sider indstillet paa at gøre en god handel.

Men der fandtes ogsaa hyggester, hvor man kunne sidde at fæe en Ouzo (græsk brændevin) eller sin frokost eller blot en gang tyrkisk kaffe i det frie eller i de snævre lokaler. Og for alle arter af forretningers veckommende gjeløt, at indehaveren gerne etor i døren og med fægter og alle mulige gloeer forsøgte at lokke kunderne ind. Men der var ikke billigt i Sokratesgaden. Prisniveau et for verer laa gennemgaaende mindst paa niveau med det danske, naar undtages græsk spiritus, som var meget billigt, men efter min smag ogsaa meget aansdeligt i kvalitet.

Fredeag, 23. marts 1973.

Vi kom hjem til et strejkeramt land. 258 000 mand var gaaet i strejke og havde laemmet erhvervslivet kendeligt. Aviser var der ikke kommet siden i tirsdag, og der var udvidelsesmuligheder i sigte, saa strejken kunne blive delvis total. Der haemstredes ikke mindst olie og benzin.

Det var fint vejr og havde været det un der hele vor fraværelse, saa folk var færdige eller delvis færdige med at saa, medens Carl overhovedet ikke havde begyndt, saa situationen var alt andet end lystelig. Men heldigvis var Kates broder strejkeramt saa han mødte op og kørte traktor for fuldt drøn, saa det hjalp jo kendeligt.

Lørdag 24. marts.

Efter endt forberedelse fik Carl begyndt med at saa og han blev næsten færdig med Mosen.

Paa Sjølundgaard var det lykkedes at faa tilsæet under vort fravær, saa de kunne tage situationen med sindsro.

Søndag, 25. marts.

Det gode vejr vedblev saa begge traktorer gik hele dagen med harvning og saaning, saa man kunne se paa situationen med adskilligt større lyssyn

Mandag, 26. marts.

Strejken udvidedes, saa slagterier og vognmænd samt mange flere standsede. Desuden strejkede maesser af skoler, fordi regeringen af sporensyn havde foreslaaet en ændring i undervisningen (afkørtning af timerne med 5 minutter og 3 ekstratimer om ugen).

Det gode vejr fortsattes og Carl blev færdig med at saa med undtagelse af marken bag gaarden, som havde været besaaet med frø, men som maatte harves om.

Kortgæster.

Tirsdag, 27. marts 1973.

Carl pløjede rødsvingeludlægget ved gården om fordi bestanden var uens, og dermed konstateredes et ikke ubetydeligt tab, som dog begrænsedes ved den tidlige ompløjning.

Onsdag 28. marts.

På rentesikringstur.

Torsdag, 29. marts.

Jeg hjalp Carl med at harve..

Om aftenen kom Gudron og H.D. ganske uventet på besøg uden tvillinger. Vi havde nogle hyggelige timer.

Fredag, 30. marts.

Carl saaeede færdigt i et endnu ordentligt vejr, og dermed var forsinkelsen fra Rhodos-turen i det store og hele indhentet, uden at der var sket væsentlig skade.

Priserne for slagterisvin er stadig stigende. I forrige uge steg de 36 øre pr. kg og i denne uge 24, saaledes at de langt har slaaet alle noteringer til idt 8,10 for supergrise. Men samtidig er kvalificeringen strammet en del, uden at man dog kan overse følgerne heraf.

En del landmænd har i ugevis løb foretaget vejafspærringer som protest mod at et ammoniakskib ved Lyngsodde ikke kunne føres til kaj og løses. Der er nu naaet en ordning, saa landmændene kan faa deres gødning.

Lørdag, 31. marts.

Efter jordefærden samlede halvandet hundrede mennesker til middag i det stedlige forsamlingshus. Og man har vel lov at sige, at man aldrig har oplevet en mindelhøjtid af tilsvarende karat. Der holdtes et utal af taler af stor værdi, og stemningen var højtidelig uden at være sørgelig.

Om aftenen var vi ca. 30 mennesker til kaffe paa "Prifelt" og Nanna sagde, at man havde taget mønster efter Ellens begravelse for snart tre aar siden.

Derefter kørte vi hjem, og med havde vi en frøken Drude Nielsen som repræsentant for Rosenkilde og Bagger (hun sendte den gen efter en bog, hun havde udgivet).

Søndag, 1. april.

Nu var det for alvor forbi med det gode vejr. Jeg tømte 5 mm af om formiddagen, og dagen igennem piskede sludbyger over landet. Det var rigtigt aprilvejr.

Jeg var hos Gudron og H.D. om aftenen. Han arbejdede energisk med byggeplaner, og kunne iøvrigt notere, at han kunne sælge 518 smaa grise i løbet af et par maaneder.

Mandag, 2. april.

Paa rentesikringstur i regn og byggevejr.

Carl, der havde leveret 31 svin i sidste uge kunne levere 22 i denne.

Tirsdag, 3. april 1973

Kates fødselsdag, og deres bryllupsdag. Jeg gav dem en søvseske i rustfrit staal.

Til møde med Balle og til aften i Holte.

Uvejret havde raset fælt med ~~fxnxx~~ kulde, storm ene og regn. Jeg tømte 18 mm af. Det klarede noget op i løbet af dagen, men nordenvinden raserede slent.

Matilde Rasmussen døde om morgenen efter længere tids sygdom og et par sygehusindlæggelser. Hun førtes til kapellet om eftermiddagen under de sædvanlige former. Derfor blev min afrejse til København noget forsinket.

Onsdag, 4. april 1873

F.U. møde i jordlovsudvalget. Til kortaften hos Ellenese. Dagen sluttede med at en voldsom storm ned byggede sig over landet. På toget fra København traf jeg Knud Lund, der var på vej til Skørping for at give undervisning.

Torsdag, 5. april.

Nattens uvejr gav mod forventning kun en nedbørsmængde på 7 mm, man dermed havde maaneden allerede givet 30 mod 24 i hele marts maaned.

Vå fik slagtet gris og jeg kørte den til Grindløse som forberedelse til fødselsdagen.

Fredag, 6. april.

Jeg hentede flæsk i Grindløse og leverede det til røgeriet i Strølev. De første fødselsdagsgaver begyndte allerede at komme, og Sonja havde travlt med at gøre huset i orden. Vejret var daarligt med snebyger frost og kold blæst.

Lørdag den 7. april.

Nu begyndte gæsterne at strømme ind. Inger og Henning samt Ulla og Hennings forældre samt Niels Erik var kommet allerede fredag aften. Lørdag aften kom familien fra Sjølund så vi blev et ganske pænt aften selskab.

Søndag 8.april 1973.

Ja, saa blev jeg halvfjerde aar. Og selvom Bladene ikke kunne udkomme paa grund af strejken, havde dagen dog været omtalt i "Slægtsgaarden" og "Vor Tid", saa den havde alligevel givet anledning for mange til at vise opmærksomhed.

Vi begyndte dagen kl. 8½ med mogenkaffe hvortil børn, svigerbørn og børnebørn havde indfundet sig. Desuden mejeri-
bestyrerne Jensen i Sønderø og lidt senere Marie og Marius.
Op paa formiddagen kom Gerda og Hans Øjvind Nielsen fra Sjælland, Arne Nielsen, Lunde, Knud Møllegaard, Aasum, og Mørstrand Jørgensens fra Langesø samt endelig Ellen Strange fra folketingsgruppen.

Jorden var hvid om morgenen, men den tæede hurtigt op og det blev en klar, men kølig festdag.

Desværre var der en del frafald fra de indbudte gæster, Søren Frøfeldt var død kort forinden, Ib Paulsen og Ole Uger før og Matilde Rasmussen en uge før. Desuden havde Øjergskov ligget paa hospitalet det meste af vinteren. Erna og Sv. Eske var paa Middelhavstur. Thøger og John. Igeleces forhindret. Frøfeldt var endvidere meddelt fra, Sunkes, Misse Frederiksen, Danielsens

Trods alt var der imidlertid som medfølgende liste viser nådt 114 deltagere (børnebørnene iberegnet) da vi gik til bords lidt før et.

292

Tilsvare 8/4 1973

Ella og E. Rasmussen ^{husholdningen}Marie og Marius Andersen ^{N: 15}
_{(Kone) Listerne}416 Mads Eg Damgaard ^{Solbjerg 11 F.}

Edith Damgaard

417 Carl Martin ^{Solbjerg 11 F.}

Kate

418 ~~Carl~~ Arendal ^{Solbjerg 11 F.}

Astrid Arendal

Hans Balle

Kaja Jørgensen ^{Solbjerg 11 F.}419 Ejnar Petersen ^{Solbjerg 11 F.}

Fru Petersen

420 P. E. Hofmannsen ^{Solbjerg 11 F.}

Kirsten Balle

Henning

Ulla

Inger

Knud Lund

Aage Lund

Anna Lis Eske

Ellen Nielsen ^{Solbjerg 11 F.}
Poul Nielsen ^{Solbjerg 11 F.}

Fru Foged

Kr. Foged

Ester Rasmussen

421 Laue Frederiksen ^{Solbjerg 11 F.}

Carl Rasmussen

Fru Rasmussen

H. Garbøl

Astrid Jørgensen

Edvard Knudsen

Ellen Knudsen

Poul Rasmussen

Fru Rasmussen

Jørgen Andersen

Gerda Eske

Peter Hviid

Karen Hviid

E. Kloppenborg

Christel Kloppenb.

C. A. Storm

Martha Storm

Gunner Eske ^{Solbjerg 11 F.}

Ellen Eske

Carl Hansen

Gerda Hansen

Niels Andersen

Elin Andersen

Rs. J. Hansen

Kirstine Hansen

Verner Lindegaard

Sonja Lindegaard

Gunnar

nge Chr. R. Sigrud og Marius Holk Harriet og Gunnar Kloppenborg ¹¹
 Sultet, Alkum, Sult, til Kiboy - *Handwritten*
 af Hansen

Jytte Christensen

Handwritten
H.O. Eilertsen Jensen ^{11/3}
Handwritten

Handwritten
C. Christensen ^{11/8}
Handwritten

Ragnhild Jensen

Margrethe Andersen

Lars Olsen

Marius Andersen

Anna Olsen

Ester Hansen

O. Jensen

Chr. Hansen

Marie Jensen

Gerda Hansen

Ejvind Olsen

Henry Hansen

Grethe Olsen

Anna Jørgensen

Hjalmar Andersen

Jørg. H. Jørgensen

Else Andersen

Gudron

Rigmor Andersen

H.D.

^{11/16}

Holger Dangaard

Handwritten
Kirsten Rasmussen

Margrethe Dangaard

Erik Rasmussen

E. Lydersen

Ruth Larsen

Fru Lydersen

Børge Larsen

Bjarne Jørgensen

Christian

Grete Bek

Ester Lentoft

Viggo Lentoft

K. Balslev

Handwritten
J. Balslev ^{11/2}

Erna Jeppesen

Jørgen Jeppesen

Anna Andersen

Johs. Andersen

Lis Nielsen

Jens Nielsen

Marie Hansen

Erik Hansen

ASTRID Andersen

Hans Andersen

Aase

Niels Erik

Else Kjargaard

Viggo Kjargaard

Kirsten

Handwritten

Ved bordet fungerede Balle som toustmester. Desuden blev der talt af

Amteborrmester Edv. Rasmussen
 Pastor Jørg. Balslev
 Folketingsmedlem Ellen Strange Petersen
 Raadmand Poul Nielsen,
 Gdr. Ejnar Petersen, Kikholt
 Carl Martin Christensen
 Sigrid Holk
 Skoleinspektør N. Chr. Christensen
 Gunnar Kloppenborg Skrum-sager
 Folketingsmand Næde Eg Dønggaard
 Gdr. Løue Frederiksen
 Mejeribestyrer H. O. Ellemose Jensen
 Grosserer A. Arendøl Mikkelsen
 Anterandsmedlem Marius Andersen
 Marie Andersen
 H. D. Kloppenborg-Skrumsager
 Arkivar P. A. Hofmanden
 og Ego takkede

Stemningen var hyggelig og tonen venlig, som den bliver, naar man bliver budt 5-6 snpse og øl efter behag, men ingen gjorde overdreven brug deraf.

Maden var 2 slags sild, Qdøspøttefilet, leverposteg, varm mørbrædbøf, medisterpølse og ribbensteg og en med rejer samt et par slags ost. Og kaffe ved smaa borde.

Derefter spillede folk kort, snakkede og drak endnu en øl, før vi fik suppe kl. 19, som tegn paa at festen var slut.

Bagefter var vi samlet 18 nærmest tilrejsende til en stille kop the herhjemme, og jeg kunne slutte en god dag, som jeg havde haft megen glæde af. men mere end det: Jeg fik ogsaa gaver.

Gaver:

1 Havesofa $\approx$ -børn og svigerbørn
 1 Vimpel - børnebørnene
 1 Liggestol- Mejeribestyrelserne
 1 Kaffemaskine - Naboerne 10 hold
 1 Parasol- 5 familier i Skamby
 1 tegning af Skamby kirke - givere
 1 Navneskilt - Slægtsgaardsforeningen
 7 bøger - familiedlemmer
 1 Stamtræ - Else
 6 fl.rødvin - Sv.Beke
 8 " " - Partiet og folketingsgruppen
 1 stor fl. cognac .Familien fra Gundershøj
 12 blomster
 1 fl. cognac -Kaffeklubben
 Ialt fik jeg 14 fl.rødvin
                   16 " hvidvin
                   7 " whisky
                   4 2 cognac
                   2 " forskelligt
 Endvidere 1 Ispand med tang
           2 1 røse chokolade
 Samt en portion breve og telegammer.

Mandag, 9. april.

Sonja var henne at vaske op og rydde op. Endvidere hent vi meget store partier levnemød i Grindløse, som vi saltede ned. Regningen på hele gildet lød på godt 4850 kr. Hvad der jo må betegnes som meget rimeligt.

Førligsmændens mæglingsforslag i arbejds konflikten ved af begge parter med tre fjerdedele majoritet, og dermed slutten tre uger lange arbejds konflikt, som vi herude isvrigt ikke havde mærket meget til.

Tirsdag, 10 april 1973.

Jeg besøgte Bjergskov, som sad hjemme efter et sygels ophold på næsten et par måneder.

Esther ringede fra Vejen og fortalte, at Birte og hendes mand nu skulle skilles. Det var jo ikke så rart, og Esther tog sig det meget nær.

Onsdag 11. april.

En forrygende storm jøg over landet med kulde og sne byger fra nordvest. Man var bogstavelig talt nådt til at holde sig inden døre, men ud over at Gladsaksensenderen (formentlig af andre grunde) brændte om natten skete der ikke afgørende store skader. Men vejret var afgjort meget koldere end det næsten havde været hele vinteren

Torsdag 12, og fredag 13. april.

På rentesikringsstur begge dage.

De ca. 12 buketter jeg fik til fødselsdagen, er efterhånden visnede og kun nogle sørgelige rester er tilbage.

Lørdag 14. april

~~FAMKSYVINKAYAKKOSARKENKEDNIFAMILIEN:IRA:KOBENHVNAR~~

Til kortaften hos O. Jensen.

Søndag 14. april,

Paa Sjølundgaard sammen med familien fra Københoved.

Svinepriserne har haft en kraftig stigning foraaet igennem. Højeste notering er 6,30 for slagterisvin og Carl har givet 211 for 25 kg.s grise..

Markerne grønnes svært i den sidste tid og blomsterprægten i haverne er under udvikling, selvom vingergækker og Erantis forlængst er faldet sammen med krokus.

Måndag 16. april 1973.

Til fest paa kroen i kons.vælgerforening med 40 mennesker til spising for 25 kr. Karen Turøe talte. Glistrup var naturligvis paa dagsordenen.

Tirsdag, 17. april.

En haard blæst jøg atter hen over landet og temperaturen der nogle dagen havde været rimelig faldt atter.

Jeg var i København og spiste til aften i Holte,

Onsdag 18. april.

Til FU.møde i jordlovsudvalget. Jørgen saæde sukkerroer for Carl. Foraa-arekornet er nu kommet op overalt, men det er dog noget tilbage hos Carl paa grund af Rhodosturen,

Torsdag, 19. april - Skærtorsdag.

Det var rigtigt paaskevejr. En kold nogdenvind æg jøg over landet med smaabyger. Man frøs, selvom man sad inde i varmen det meste af dagen.

Fredag, 20. april & Løngfredag.

Til fødsledagsvisit hos Kies Paulsen. sammen med Balle og Bjergskov.

Derefter i Holte hos Inger.

Lørdag, 21. april 1973.

Efter besøget i Holte kørte jeg med Inger og Henning til Odense, hvorfra de kørte til Sjølund, medens jeg var hos Balle for at gøre det nye nummer af "Slægtsgården" færdigt, så det kunne komme ud rettidigt.

Søndag 22. april. Påskedag.

På Sjølundgaard havde de sømlet til stort selskab nemlig hele familien fra Ebberup samt Gudrons søskende på nær Niels Erik, der havde Agnes familie på besøg. Jeg kom til frokost. De øvrige til aften. Vi besøgte Skælingsbanken og besøgte bedriften.

Mandag, 23. april - Anden Påskedag.

Jeg var i kirke og nød ellers det gode - men kølige vejr herhjemme,

Tirsdag, 24. april.

Bladudvalgsmøde hos Bjergskov, der endnu ikke var helt rask efter sit sygehusophold. Balle påtog sig redaktionen af de første tre numre af Slægtsgården.

Om aftenen kortaften her.

Onsdag, 25. april.

Møde i Jordbrugskommissionen.

Torsdag, 26. april

Sømlet sten i en pibende blæst fra nordvest. Trods fyrerhuset var der koldt på traktoren.

Frødag, 27. april 1973.

Paa havearbejde og ellers intetsærligt.

Lørdag, 28. april.

Til repræsentantskabsmøde paa Christiansborg i KF.
Det var ganske morsomt at se de gamle bekendte, men mødet forløb uden særlige begivenheder.

Om aftenen hos Else og Viggo sammen med Carl og Kate samt Inger og Henning

Søndag, 29. april.

Hos Inger og Henning .Om aftenen kørte Carl og en tur om af Kalundborg, hvor vi aflagde et kort besøg.

Mandag, 30. april.

Paa renteskringstur og Kortaften hos O. Jønsen.

Tirsdag, 1. maj.

Det var et rigtigt majvejr med blæst og nedbør.
Den sidste var velkommen. Jorden kan jo bruge vand næste hele tiden nu, og vi har i hvert fald ikke faaet for meget. Noget andet er, hvad man mener i maj demonstrationerne.

Jeg rejste til København, og sammen med Inger og Henning var jeg paa besøg hos Else og Viggo.

Onsdag, 2. maj.

Til ordinært onsdagsmøde i jodlovsudvalget.

Dagsordenen var kort, saa vi var tidligt færdige.
Jeg benyttede lejligheden til at tage mig en udflugtsdag. Først tog jeg med en af de store øresundsbaade - hvortil gik jernbanekort gælder -. Jeg havde en dejlig sejltur over sundet i fint solskin. Jeg spaserede lidt rundt i Walmø, drak efter middagskaffe og sejlede hjem igen, for at gaa i "et kgl. Teater" og se MISANTROPEN om aftenen for sluttelig at sejle til Bornholm.

Torsdag, 3. maj 1973.

Rundtur paa Bornholm i dejligt sommervejr, og frokost i Gudhjem med udsigt over den blå Østeg. Det var lidt af en oplevelse.

Med eftermiddagsfly - DC 6 - til København og med lystbåd hjem. En begivenhedsrig dag.

Fredag, 4. maj.

Slog græsplaner og blev netop færdig, da en renbygger sætte ind.

Lørdag, 5. maj. Befrielsesdag.

Der var nu gaaet 28 aar, siden de tyske tropper kapitulerede, men man mærkede ikke mere nogen fest i den anledning. Halvdelen af den nulevende befolkning var ikke født paa det tidspunkt, og en stor part af rsten mindes daarligt nok begivenheden. Selv før vi andre glider den jo mere og mere i baggrunden.

Søndag, 6. juni.

Gudron og H.D. kom pludselig kørende over med tvillingerne og fik eftermiddagskaffe. Vi havde nogle hyggelige timer, og drengen var nu ganske godt gaaende, selvom Gunner er den mest fremmelige hvad det angaar.

Om aftenen var jeg til konfirmationsfest hos skoleinspekt Christensen i Odd Fellowslogen.

Måndag, 7. maj.

Tirsdag, 8. maj 1973.

Til sammenkomst hos Erik Hansen i Brøndstrup.

Onsdag, 9. maj.

I Tværskov for at se paa et areal, som Jens Nielsen i Brøndstrup havde erhvervet. Det var daarligt, men forøvrigt var det en stor fornøjelse at, hvor godt afgrøderne tegnede, og hvor pænt den gryende skov viste sig.

Torsdag, 10. maj.

Jeg var paa kirkegården i anledning af 45 års dagen for min moders død.

Indmeldelsesfristen til Slægtsgårdsforeningens aarsmøde udløb med 273 indmeldelser og mulighed for mange flere. Det bliver saaledes rekord, og Balle har svært ved at skaffe sengeplads.

Paa jordlovstur.

Søndag 13. maj.

Var sammen med Inger og Henning paa Stevns, hvor vi spiste frokost, og hvor jeg besøgte Klintegaard uden at træffe nogen høgæmme. Vi havde en dejlig tur til Klinten, selvom det var noget koldt og blæsende.

Møndag, 14. maj.

Kortgæster,

Tirsdag, 15. maj.

Var paa tur til Malmø, hvor jeg købte et par nylonkjorter for 12,25 sv.kr. stk. og hvor jeg gik tur i det gode vejr. Der var mange rejsende med baaden, men min frirejse paa 1.kl. gjorde overfarterne behagelige.

Onsdag, 16. maj.

ved et velbesøgt slægtsgaardsmøde i Bangs Have i Maribo. Vejeret var nu blevet sommerligt, og turen til dette skønnes sted blev noget af en oplevelse.

Torsdag, 17. maj 1973.

Efter endt hjemrejse var jeg på besøg hos Kirsten Balle i Nordby. V i fik en rask l'hombre bl. a. med pastor Jeppesen tidligere Krum.

Freitag, 18. maj (Lr. Himmelfartsdag)

På besøg hos Niels Erik i Kalundborg sammen med en del af Ellens familie. Huset vandt stor anerkendelse hos alle

Lørdag 19. maj.

Marie og Marius kunne fejre deres 40 års Bryllupsdag. Jeg kørte vindbudt derned med en taske chokolade og kom som den eneste gæst om eftermiddagen, så de trængte vist til lidt opmuntring.

Om aften skulle børn og børnebørn komme, så de blev 21 i

Der efter var jeg på Sjølundgaard sammen med Jens Skaus og Erik Kloppenborgs. Det forløb meget hyggeligt.

Søndag, 20. Maj.

Fortsat besøg på Sjølundgaard. Ellens familie fra Skanderborg var til eftermiddagskaffe.

Tvillingerne løb nu rask omkring, men Gunner med et stort energi.

Mandag, 21. maj.

Kortaften hos Elleose,. Han var helt ved muffer, fordi han havde faset regnskabsarbejde for brugsforeningen.

Møde paa Jagerspris.
=====

Fredag den 6. december 1974 deltog jeg efter
annodning fra forsvarets bygningstjeneste i et møde
paa Jagerspris Slot.

Forsvaret har siden 1965 haft tre gaarde
under Jagerspris Stiftelse i forpagtning nemlig
to gaarde paa hver ca. 350 ha og den noget mindre
"Sofienholm" med 123 ha i forpagtning. Og nu var disse
forpagtningskontrakter ved at løbe ud. I første omgæng
gjaldt det Sofienholm, hvor man ønskede en tjaarig
forlængelse af forpagtningforholdet.

Jagerspris laa jo ganske vist ikke inden
for mit omraade af jordlovsudvalget, men man ønskede
altsaa min deltagelse, og efter at jeg havde sikret
mig, at jeg ikke traadte nogens interesser for nær,
deltog jeg altsaa i mødet som særlig landbrugsmæssig
sagkyndig.

En for aarstiden og navnlig for aaret
ualmindelig klar solskinsdag drog jeg da afsted med
et tidligt intercity tog, og paa Københavns Hovedbanegaard
blev jeg modtaget af mine gamle kendinge for ikke at
sige venner fra samarbejdet paa Stevnfort koforchef
Frøde Christensen og arkitekt Skovgaard, og senere
traadte oberstløjtnant Falbeel, der driver gaard paa
Vestsjælland, til.

Ad en af Københavns mest moderne udfalds-
veje kom vi meget hurtigt ud af byen og op gennem det
solbskinnede Nordsjælland, og selv var markerne graa
og skovene nøgne, men vandet var blaat og skovunden
brun af det faldne bøgeløv. Vi kørte over Farum ^{med den nye afsluttede bro} og
Lyngø til Frederikssund, hvor vi kørte over broen til
Hornsherred, hvor solen, der nu var naaet sin middags-
højde, lyste over Roskilde fjord og de vilde svaner.
Vi fortsatte langs fjorden og igennem skoven til
Jagerspris Slot.

Jægerspris ejes af Frederik VII's Stiftelse, der er oprettet af grevinde Danner til fordel for småpiger, og den driver til stadighed en ret omfattende virksomhed med dette formål.

Begyndelsen til dette slot blev gjort af Christian IV og senere videreført, men navnlig har Frederik VII og Grevinde Danner opholdt sig meget deroppe paa dette frødelige og absolut skønne sted. Vi kørte ind paa den pompose slotsgaard og op til den smukke og absolut velholdte hovedbygning. Her blev vi modtaget af Stiftelsens formand, højesteretssagfører Thomas Christensen fra kammeradvokaturen, advokat Kofoed og inspektør Brøndegaard.

Vi drog ind ad den kongelige hovedtrappe til et slot, der staar næsten uændret fra Frederik VII's tid med ~~maler~~ og malerier, og som i nogen grad bruges til museum. Allerede i pengene fik vi lejlighed til at se tre store malerier forestillende grindedrøb ved Færøerne. Onde tunger fortæller, at billedernes tilblivelsehistorie er den, at Frederik VII engang var deroppe, og at kunstneren havde malet et billede fra turen. Kongen var imidlertid ikke tilfreds, for naar han var deroppe, skulle han ogsaa være med paa billedet, hvorpaa han blev indlagt staaende paa en klippe top. Kongen var imidlertid stadig utilfreds, og saa maalede kunstneren et nyt, hvor man ser kongen, der dog dengang kun var kronprins, staa midt i arbejdet med at hale en Grind ind til baaden. Og nu tager de tre billeder altsaa mod gæsterne.

Vi blev placeret i et nydeligt ~~lokale~~ lokale med et stort glas cherry til at formilde sindene, og derefter fik vi frokost i den kongelige spisstue, hvor Fr. VII og grevinden tittede ned paa os fra vægge sammen med andre kongelige personer, medens Chr. IV skintedes i et tilstødende lokale.

Det stente altsammen til højtid, men højtiden traadte noget i baggrunden, naar man saa paa de milde og venlige ansigter omkring bordet, og stemningen forgedes ved et par snaps og en øl samt samt den gode mad. Derefter drak vi kaffe i et tredje lokale, medens Christian firtal naadigt saa ~~med~~ paa os. Men da solen stadig skinde ned over slottet og den store smukke park, ender vi om at køre ud at se paa omgivelserne.

Vi fra bygningstrjenesten havde ganske vist kørt en tur før mødet, men nu gentog vi det med en større tur blandt andet gennem en del af de 3000 ha store skove. Vi kom først til Sofienholm, der er en nydelig gaard i skovkanten. Den var egentlig tænkt som enkesæde for grevinden, men hun vilde ikke flytte derud og blev boende paa Jægerspris. Nu bebos den af en FN officer, og ejendommen anvendes til militære kursus. Jorderne dertil er ret lave og flade, men deres bonitet, er det naturligvis umuligt at danne sig skøn over paa denne aarstid, navnlig da de laa hen med vildtvoksende græs, som kun bar spor af bæltekeretøjernes færd.

Paa vejen ud til Sofienholm kørte vi gennem et omraade, der dels var skov og dels park. Og her var opstillet en række mindesten, ikke mindre end fireoghalvtreds i tal.

Saa kørte vi ud paa den store skovpaaader paa nordspidsen af Hornsherred. Her var meget lidt bebyggelse, og de faa huse, der er tilbage inden Kbhuse, søger først og fremmest at erhverve sig at have frit øvelsesomraade og skydeplads paa stedet.

Ad velholdte skovveje, der naturligvis er tilgængelige for offentligheden, men hvor bilkørsel ligesaa selvfølgelig er forbudt, kørte vi en 15 km lang tur gennem skoven. Vejene var vel afmærkede med vejvisere over alt, men de var naturligvis smalle, saa det var klart at man ikke kunne have offentlig motorkørsel. Jeg fik dog tilbud om, at jeg ved henvendelse til inspektør Brændegaard, der iøvrigt mindede meget om Dirk Passer, gerne maatte køre der.

Vi passerede den gamle Kongeeg, der opgaves at være attenhundrede aar gammel eller næsten lige saa gammel som hvor tidstegning. Det havde været et mægtigt træ, mod hvilket den store eg i Morulskov var en ren lilleput. Dens svære havde det forrige tjaars storme været onde ved det, saa der kun var en skal fra den ene side tilbage, men uanset dette var der endnu friske grene paa træet, og det regnede man med at der ville være en god tid endnu. Jeg kan ikke beskrive, hvor stort træet havde været, men man sagde, at en rytter i sin tid havde kunnet holde derinde med sin hest. Jeg ved ikke, om det er rigtigt men jeg er stærkt tilbøjelig til at tro det.

Kilometer efter kilometer kørte vi videre

gennem skovene kun afbrudt af nogle skovløberhuse og lignende. Snart gennem tæt skov og snart ned mod den blå fjord, inden vi kom tilbage til Jægerspris.

Nu skulle vi imidlertid til at forhandle, men i mellemtiden havde vi i hvert fald lært hinanden at kende, og jeg maa sige, at jeg fandt mig ualmindelig godt tilpas i selskabet. Og kontakten øgedes yderligere ved at højesteretssagførereren og jeg havde en fælles bekendt i afdøde Ejner Simonsen fra Flovt.

Forsvaret befandt sig i en meget daarlig forhaadlingsposition, idet man i høj grad havde brug for arealerne, og idet man havde investeret millionbeleb i bygningerne, saa ville gaa tabt ved forpagtningsophør. Højesteretssagførereren viste sig imidlertid at være meget rimelig i sine krav, og under forhandlingerne slog han yderligere ti procent af.

Stiftelsens interesse var at faa saa mange midler, at den kunne klare sig uden statsstøtte, og man havde vis likviditetsvanskeligheder, fordi stormene i 1967 havde voldsomt ødelagt store arealer med hugstmoden skov.

Eva Gredal havde som socialminister først søgt at faa stiftelsen ind under staten, men det var man selvfølgelig ikke interesseret i, og vi, der skulle repræsentere staten, var absolut af den opfattelse, at det var langt billigere for staten at undgaa dette.

Overenskomsten kom derfor hurtigt i stand, og medens vinteraftenerne ^{og} snakkede sig over landeskabet, skiltes vi med gode ønsker om snart igen, naar man i løbet af vinteren skal til at forhandle om de andre to gaarde.

Og jeg kunne drage hjem til Fyn med mindet om en virkelig god og interessant dag.

Jeg havde jo været i Jægerspris før, da jeg sammen med Gudron og andre havde besøgt Kerial deroppe. Vi havde vandret i den skønne park og nydt det, men dette blev i høj grad et glædeligt gensyn.

CHR. R. CHRISTENSEN

Badstrup pr. Uggerlev, den
Tlf. Uggerlev 149

Onsdag den 10. december 1975 aflagde jeg for første gang besøg hos Edith Damgaard paa Egebjerggaard uden at ane at dette besøg skulle faa skæb ebestemmende følger for os begge.

Ved et tilfælde havde jeg set eh reportage i "Se og Hør" hvor der fortaltes at Edith var blevet svigtet af sin mand efter 37 aars ægteskab, og at hun nu sad alene paa den store hovedbygning paa Egebjerggaard. For gammelt bekendtskabs skyld besluttede jeg at atlægge et besøg paa stedet.

Jeg fandt en lille kvinde hensunken i en af de store sales dybe løneståle, og mødet blev saa hjerteligt og saa betagende, at jeg i virkeligheden aldrig er kommet derfra siden.

Vi kom i en fortrolig samtale og aftalte, at vi skulle tage paa indkøbstur til Flensborg inden jul, og at vi skulle følges ad paa en rejse til Gambia i vinterens løb.

Den slags beslutninger krævede naturligvis en del forberedelser, hvorfor jeg jævnligt aflagde besøg hos Edith i den kommende tid. Og den 19. december kørte vi saa til Flensborg. Edith kom op til mig længe før dag og i det dejligste solskinsvejr, kørte vi saassyd paa. Men det var svært, for den lave decembersol skinnede mig lige ind i øjnene. Og maaske var j ogsaa betænkelig ved at komme ud i et endnu ret ukendt gameselskab. Det gik dog godt. Vi fik foretaget vore indkøb, spiste frokost paa grænsehøjelet og vendte næsen hjemad, idet vi dog fik tid til et ophold paa Skanlinesbanken og kom hjem til mig til en lille aftensammenkomst.

Hermed var isen for alvor brudt. Vi talte næsten dagligt sammen, selvom julen med familiebesøgene gav visse

Den 13. januar 1976 holdt jeg et lille middagsselskab hvor Edith for første gang var med, og hvor jeg præstenterede de forskellige gæster og takkede dem for samvær gennem årene. Jeg bad vort nye præstepar Ollerup velkommen og nævnte til slut, at Edith og jeg havde planlagt en fækles tur til Afrika i februar. Hvis det gippede i forsamlingen, tog den det i hvert fald pænt, og vi havde en hyggelig aften ikke mindst i kraft af Henning Ollerups sang.

I den kommende tid traf vi efterhaanden sammen med både Ediths og min børn, og vi havde den store glæde, at vi blev modtaget med største venlighed i beggelere, hvad vi jo ikke på forhånd kunne være sikre på. Men det gik overordentlig let, og i det år, der er gået siden, har der overhovedet ikke været problemer i så henseende, selvom vort fortsatte samvær godt kunne have givet anledning til både det ene og det andet.

Den 11. februar drog vi så til ^{GAMBIA} Gasbiskriætsom skildret på anden måde

Slægtsgården Kaasegård
 Mtr. nr. 1, 3e og 3t af Badstrup by.
Skamby sogn, Skam herred, Odense amt.

For at skaffe klarhed over oprindelsen til den slægtsgård, som her skal omtales, har det været nødvendigt at tilvejebringe en oversigt over landsbyen Badstrups historie, som ikke tidligere har været rationelt undersøgt. Resultatet heraf kan sammenfattes således:

Badstrup bestod i 1500-, 1600- og første halvdel af 1700-tallet af 5 gårde af ulige størrelse. Langt den største gård var den, der lå nordøstligst i byen og på det gamle kort over Badstrup (fra 1793) betegnes som "Rasmus Hansens lod". Det var en oprindelig "selvejergård", og det er uden tvivl bønder, som var bosat her, der nævnes i flere middelalderlige tingsvidner. Således nævnes i et tingsvidne fra 6.7.1391 (Repert.) en "Petrum Hinriksen de Barstorp" (d.v.s. Peter Henriksen fra Barstrup); det er første gang, at byens navn overhovedet forekommer nævnt i et bevaret aktstykke; den samme mand optræder også som vidne på tinget 5.3. 1594 (Hofm. Fund. V 273), og det er tydeligt, at det er selvejerbønder som vidner her, så det er faktisk givet, at han må have boet på den eneste selvejergård, der fandtes i Badstrup. I 1600-tallet var denne gårds beboere igennem en årrække herredsfogder i Skam herred og blev derfor fri for at svare de sædvanlige afgifter til kronen, som var pålignet gården. Enud Jørgensen var herredsfoged i 1630'erne, hans enke, Karen Hansdatter, giftede sig med Lars Nielsen, der arvede både gården og herredsfogedenbedet. Lars Nielsen døde i 1652 og blev begravet i Skamby kirke; efterfølgeren i gården, der hed Hans Knudsen, var også herredsfoged i hvert fald i nogen tid.

Så var der to andre gårde i Badstrup, der hver for sig var nogenlunde halv så store som selvejergården. Den ene svarer til nuværende mtr. nr. 2, medens den anden blev nedlagt før midten af 1700-tallet, hvorefter jorden blev fordelt mellem de andre gårde i byen, dog blev en del jord lagt ud til et husmandssted, vistnok det der fik mtr. nr. 6. Begge disse gårde var adelsgods, og det er derfor mere tilfældigt, om der kan findes udførligere oplysninger om dem i 1500- og 1600-tallet.

De to sidste gårde i Badstrup var igen kun halvt så store som de to oven for nævnte, altså hver ca. 1/4 selvejergårdens størrelse. Den ene

af dem, der oprindelig var adeligt gods, blev også nedlagt før udsættningen, men rester af den er vistnok mtr. 4 og mtr. 5 efter den nu gældende matrikel.

Den sidste af de to mindre gårde er endelig oprindelsen til slægtsgården af i dag, og derfor vendes opmærksomheden særlig mod denne ejendom.

Den indtog fra middelalderen af en ejendommelig særstilling blandt Badstrup-gårdene, fordi den var kirkegård, d. v. s. at på en eller anden måde, vel nærmest ved at den er blevet givet som gave, er den blevet tillagt Skamby kirke. Måske kan den mulighed også tænkes, at alle jordejere i Badstrup på et eller andet tidspunkt, sikkert langt tilbage i middelalderen, er blevet enige om i fællesskab at udlægge en kirkegård, men en derretning herom savnes ganske.

De katolske bispers herredømme over kirkejorderne i stiftet var betydelig, og det undrer aldeles ikke, at kirkejorden i Badstrup, inden middelalderens slutning var kommet til at yde afgift både til kirken og til biskoppen over Fyns stift; hertil kan nævnes parallelt fra mange andre egne i landet. Ved reformationen inderogtes bispernes gods under kronen, og bispernes gamle afgift af kirkejorden i Badstrup blev så sammen med en del andet gejstligt gods af kongen til "et menigt hospital og sygehus i vort land Fyen, der at indlægges fattige, gamle og syge, kruselige mennesker, som Guds almisse veard og nødtørftig ere" med andre ord til Odense Hospital (Græbrødre Hospital) henlagt.

Gården, som dyrkede kirkejorden i Badstrup, var ikke ret stor, nærmest hvad man i de tider kaldte "et bol", men i 1500-tallet blev der tillagt den noget mere jord, og dette gik således til:

I Lunde sogn lå en by, Ulkendrup, der vistnok bestod af 5 gårde. Len skal være brændt ved år 1500; branden var påsat af lensmanden på Næsbyhoved under kamp med en røverbande, der havde overfaldet en af gårdene juleaften (Trap IV 474). Byen blev aldrig genopbygget, men jorden deltes med lige store dele mellem 8 mænd, 4 i Torup, 2 i Skamby og 2 i Badstrup (Den ældste oplysning herom findes i den første egentlige jordebog over Odensegård len - fra 1588 - men sandsynligvis er denne fordeling sket adskillige år tidligere). De to mænd i Badstrup, som hver fik 1/8 af "Ulkendrup mark" eller "Kronejorden", som den også kaldtes, var selvejer-gårdens beboer og så kirkegårdens beboer, formentlig fordi det på den tid kun var de to bønder i byen, som i forvejen havde deres jord med afgifter til kronen.

Fra 1500-tallet måtte altså beboeren af den gård i Badstrup, som er oprindelsen til den nuværende slægtsgård, betale afgift af sin jord tre forskellige steder, nemlig (Odensegård lenajob. 1588 og senere, matr. 1664):

Til Skamby kirke 6 skæpper byg og 18 skill. penge.

Til hospitalet i Odense 18 skæpper byg.

Til kronen (Odensegård len) 25 skæpper havre og $\frac{1}{2}$ "pund" (d.v.s. 1 td.) havre, ialt 45 skæpper havre.

27.1.1687 skete der det (Rentek. Eksped.prot. 6,219,RA), at Skamby kirke med tilhørende kirkegods (og altså også en del af gården i Badstrup) solgtes fra kronen til Peder Rodsteen, men allerede ved skøde af 22.10.1695 (Kronens skøder) kom kirken og dens gods tilbage til kronen. Ved oprettelsen af et "rytterdistrikt" til 1. fynske rytterregiment under oberst Schack-Brockdorf blev kirkegården i Badstrup sammen med tre andre gårde i byen, som nu også var under kronen, udlagt til ryttergods, d.v.s. afgifterne af godset (dog ikke afgiften til kirken) skulle nu bruges til underhold for den unge enevældes nye stående hær. Sådan var det i nogle år, men efterhånden viste det sig umuligt at opretholde en rytterhær i det format, som oprindeligt var planlagt, og desuden - "riget fattedes penge", så omkring 1718 foregik der ved auktioner flere steder i landet et stort salg af ryttergods. Ved auktionsskøde af 9.7.1718 solgtes de fire gårde i Badstrup sammen med noget andet fynsk ryttergods til kammerherre og overkrigssekretær Christian Carl von Gabel (Kr. skøder), men allerede året efter overdrog Gabel Ugerslevgård (Ugerslev sogn) med underliggende gods, bl. a. de fire gårde i Badstrup, til grev Gyldensteen, som lagde godset under grevskabet Gyldensteen, og dermed indledtes en ny periode i Badstrups historie.

Den fente gård i Badstrup (mtr. 1688 nr. 5, svarende til nuv. matrikel nr. 6) blev aldrig ryttergods; den lå en tid i 1700-tallet under Arridslevgård, men blev øde, hvorefter den - vistnok i 1740'erne - af ejeren Peter Ejlshov i Odense solgtes til grevskabet Gyldensteen, som således blev ejer af hele Badstrup.

Det siger sig selv, at det fik gennemgribende betydning for Badstrup at byen blev en del af grevskabet Gyldensteen under hovedgården Ugerslevgård. Der blev nu tale om en fast og ensartet administration af

bøndergodset, som disse gårde næppe tidligere har været ude for. Utvivlsomt er der også før midten af 1700-tallet blevet pålagt Badstrup betydelige hoveriforpligtelser, selv om vi ikke nu kan finde oplysninger herom. Efter den tids begreber skyldte grevskabet ikke nogen myndighed regnskab for, hvordan dets bønder blev behandlet. Om gårdenes beboere og hartkorn bringer derimod en lægdsrulle fra 1724 (RA) og en jordebog fra 16.2.1737 (Joh. Grevskaber og baronier vedr. III Rentek., RA) underretning. Af en jordebog fra 1750 (Gyldensteen godsark., LA) får vi at vide, at een af bønderne i Badstrup (beboeren af den gård, der nu har mtr. nr. 2) skulle være fri for hoveri (grunden angives ikke) mod at betale 7 rdl. årl. i hoveripenge. Dette beløb var ret anseligt efter den tids pengeforhold, og vi tør herefter slutte, at hoveriet i Badstrup har været betydeligt omkr. 1750.

Efter at Gyldensteen grevskab var blevet ejer af hele byen Badstrup, foretoges en stor omvæltning i byens indre forhold. Af praktiske grunde lod man to af gårdene i byen nedlægge, hvorefter al byens jord blev "ligneddelt" mellem tre gårde. Af de fem oprindelige Badstrup-gårde med forzekkelig størrelse blev der nu tre nøjagtig lige store gårde, hver gård fik hartkorn 9-3-1 2/3. Det er måske det største bevis af alle på godesherens store magt på den tid, at en sådan indgribende foranstaltning lod sig foretage, uden at nogen som helst tilladelse fra myndigheden var nødvendig; derfor er det ikke muligt at oplyse det nøjagtige tidspunkt for omvæltningen; vi kan dog regne ud, at den må være foregået imellem år 1750, da der findes en jordebog over Badstrup med den gamle ordning, og år 1758, da det af et fæstebrev på slægtsgården, som her følges, tydeligt nok fremgår, gårdens hartkorn ialt er det oven for nævnte. Djendommeligt nok finder vi i fæstebrevet anført, at gården stadig skulle svare den gamle afgift til Skamby kirke, "6 skæpper byg og 18 skill. i penge for den i brug havende Skamby kirkejord". Senere må der dog være truffet en ordning, som også omfattede kirkens afgift, for i en jordebog fra 1795 (LA) hedder det: "Herforuden en kirkejord, som ligger til disse bøndergårde (d.v.s. hele Badstrup) og er ansat for hartkorn 1-1-1", hvoraf svares nogle kongelige skatter..."

I året 1794 skete der en ny stor omvæltning i Badstrup; i dette år blev byen nemlig udskilt af det århundredgamle dyrkningsfællesskab og fik nogenlunde den struktur, som den siden har beholdt. Selve udskilningsak-

terne synes at være glet tabt, men det er lykkedes at finde en slags ekstrakt af udskiftningen, som giver et overblik over, hvorledes den er foretaget (sækk "Udskiftninger og mæglergedok." D, lag nr. 17, Gyldeensreen godsarkiv, LA, Odense).

Det fremgår heraf, at Morten Jensen, som da var slægtsgårdens beboer fik udlagt en engled af Engshaven, Mosen og Moseager, samt en hovedlod af Solkrogs Kiel, Postkærns agre, Fladkærns hutter, Vænget nr. 5 og gardsplads med haver. Han fik et afslag på ialt 1750 kvadratalen jord på grund af kirkestien, af vejen og af den ret, som de andre mænd beholdt, til i tørre somre at vande deres kreaturer i Fladkær.

I de første forarbejder til matriklen af 1644, nemlig den såkaldte "indberetning 1609" (Matrikelsark.), skildres gårdens jord således: En hovedlod nordvest for byen ved gården og en udlod sønden for byen, ialt ca. 54½ td. land.

I modsætning til de fleste andre landejendomme i Danmark har slægtsgården i Badstrup bevaret sit jordtilliggende intakt siden udskiftningen. Ved skøde af 5.6.1945 (tgl. 22.2.1946) tilkøbtes en parcel, mtr. nr. 3e. 5.7.1947 (skødet tgl. 13.5.1948) tilkøbtes endvidere mtr. nr. 3f, og desuden har den nuværende ejer ved skøde af 2.2.1951 (tgl. 31.3.) købt en husejendom, mtr. nr. 9a af Torup.

Den gamle hovedbygning opførtes i slutningen af 1850'erne, dels i grundmur, dels i bindingsværk. Avlsbygningerne er nyere, alle i grundmur.

Bymarken i fællesskabets tid.

Et nærmere studium af "markbogen" fra Skamby sogn, et tykt bind i folio, som nu opbevares på Rigsarkivet, giver anledning til interessante iagttagelser. Ved opmålingen i Badstrup, som afsluttedes den 14. november 1682, målttes to bredder og en længde af hver eneste af byens 390 agre, og der gøres rede for agrenes indbyrdes beliggenhed, for deres længderetning efter verdenshjørnerne og for deres jordkvalitet (i grove træk). Bymarken var delt i tre vange, hvis sædskifte var meget enkelt: Rug, byg og "fællede" (d.v.s udlagt til græsning).

Desværre findes der ikke noget kort fra markbogens tid, men i 1793 opmålttes byens jorder for første gang til et kort (det skulle bruges ved udskiftningen), og dette kort findes nu i Matrikelsarkivet i Kø-

benhavn; en fotokopi beror på slægtsgården sammen med denne underafgørelse. En sammenligning mellem markbogen fra 1682 og kortets enkeltheder fra 1793 sætter os i stand til at give en slags oversigt over bymarzen i de sidste 110 år af fællesskabets tid:

Øst for byen lå den største vang, Østermarken kaldes den i 1682 og Højsmarken i 1793. Efter markbogen var her 8 fald: Tofterne med 16 agre, Kællingekrog 79, Rykørs agre 30, Højene 10, Hvedeholmen 18, Skadekørs Dild 21, Ullehøjs ager 21 og Lergravs ager 6 agre. På kortet fra 1793 genfindes i hvert fald Hvedeholmen tydeligt i markens nordøstre hjørne.

◐ Sydvest for Badstrup lå Søndermarken (1682) eller Thorshøjsmarken (1793) der var i 1682: Stivelseager med 21 agre, Stiager 26, Gåsekørsager 28 og "Suurdillen" 25 agre. "Sur Dhilen" genfindes let på kortet fra 1793.

◐ Nordvestliggt marken var endelig Vestermarken (1682) eller Kirkenar-
ken (1793), som omfattede den jord, der nu tilhører slægtsgården. I 1682 noteredes følgende fald her: Tofterne 5 agre, Den store Dild 56 agre, Langkørs agre 8, Søkrøgs agre 10, Flakhaven 10 og Løkken 26 agre. Også her ses det, at navne har holdt sig uforandret i de 110 år. Det gælder "Søkrøgs Dhilen" og "Løkken".

Slægtsgårdens beboere.

◐ Morten Knudsen er den ældste kendte beboer af gården. Han nævnes 24.6. 1542 og 1.10.1554 (Danske Kancelliregistr., Register over alle lænse bd. 6 fol. 200), da der blev udstedt kongebreve om, at en lang række afgifter af gejstligt gods (kirkegods) på Fyn, som tidligere havde været tillagt de katolske biskoper, nu skulle tilfalde "superintendenten" (d.v.s. en protestantisk biskop). Blandt de mange afgifter var også den tidligere nævnte afgift af Badstrup-gården, som senere blev lagt til Odense Hospital.

Hans Jørgensen er opført i den ældste egentlige jordebog over Odense-gård len fra 1588 (RA) og ligeledes i lensjordebogen fra 1590 i anledning af, at han havde fået overdraget 1/8 af den nedlagte Ulkenstrup bys mark (se foran).

Laurits Nielsen er sandsynligvis kommet til gården 1619 eller 1620, da han afløser ovennævnte Niels Ibsen i lensjordebogen; der må dog tages et lille forbehold; det hændte nemlig ofte, at en mand vedblev med at figurere i jordebøgerne i nogle år, efter at han var død, især når der var tale om, at gården blev i familiens besiddelse, og det var der måske netop her; Laurits Nielsen er måske søn af Niels Ibsen.

Laurits Nielsen boede her i mange år, og efter ham stod hans enke for gården i nogle år; hun nævnes i Odensegårds lensjordebøger 1655 og 1660 som "Karen, Lars Nielsens". I matriklen fra 1664 kaldes hun "Karen Laur-
ses". Samtidig med denne Karen var der en anden af samme fornavn, der var kone i Badstrup, det var Hans Knudsens kone (i den gård, der nu har mtr. nr. 3), og da der i kirkebogen ved anførsel af fæddernes navne som regel kun nævnes fornavne, er det vanskeligt at følge Laurits Nielsens Karen i den gamle kirkebog; af en fadderindførsel fra 1658, hvor hun nævnes sammen med nedennævnte, der vist var hendes søn, synes det dog at fremgå, at hendes navn var Karen Pedersdatter.

Niels Laursen, formentlig søn af ovennævnte, har overtaget gården efter ovennævnte enke omkr. 1664. Han nævnes som fadder i kirkebogen flere gange i 1658, så han har allerede da været voksen. Omkr. 1680 overtoges gården af nedennævnte, thi i Odense amtsregnskab for 1681 står der ud for den afgift, som tidligere havde været ydet til Odensegård len af Ulkenstrup bymark: "Niels Laursen, nu Peder Erichsen".

Peder Erichsen var fæster af gården fra omkr. 1680 til året 1695, da han blev tvunget til at afstå den. Herom meldes i regnskabet for godset til fynske rytterregiment for 1695-96 (RA) følgende "allerydmygeligst memorial" til "sessionen" i Odense 13.12.1695:

Badstrup: Peder Erichsen et bolig, lader husene skammelig forfalde, så den hele bygning snart ligger på jorden. Manden er udygtig af besidde stedet.

Og så er der tilføjet en note, der afgør hans skæbne. Der står:

Kand han ikke stille borgerlig caution inden otte dages forløb at bebygge gården og svare udgiften af de 2 td. (hartkorn) til rytteren, foruden at gården tillægges nogen besættning for den jord, gården nu er forbedret med, så sættes han fra gården, og en sufficient bonde eller karl, der igen kan svare afgiften, stedet forundes.

Der blev ikke stillet nogen caution, for i indfæstningsregnskabet for

1696 anføres det: Badstrup: Jens Hansen antaget Peder Erichsens bolig, som han forlod øde, og formedelst boligens slette tilstand er han frigiven for fæste.

Jens Hansen, f. ca. 1662, overtog som nævnt den forfaldne gård i 1696 efter ovennævnte. Han ses ikke at være gift i Skamby sogn eller født her, men har været gift, da han overtog stedet, for allerede samme år skriver præsten i Skamby kirkebog under 18. sønd. efter trinitatis (21. okt.): Begravet Jens Hansens barn i Badstrup, udbøt af deres skødesløshed som ikke ville hente nogen præst i min fraværelse bortdøde.

I de følgende år havde han barnedøb fire gange, men fadderne var i alle tilfælde bymændene fra Badstrup og nogle af deres koner, så de oplyser intet om hans familieforhold. Børnene var:

Barn døbt i 1697, navnet er ikke indført i kirkebogen, der står blot N....., som måske skal betyde Niels.

Hans Jensen db. 21.12.1698.

Rasmus Jensen db. 9.4.1702, se nedenfor.

Arngøth Jepsdatter db. 16.11.1704.

Jens Hansen står opført for gården i skødet fra 1718, da denne blev solgt fra kronen (se foran). Han døde i 1724, og om hans begravelse har sognepræsten indført følgende i kirkebogen:

Onsdagen den 3. maj 1724 blev min medhjælper Jens Hansen af Badstrup pænterret(d.v.s. begravet), var 62 år gammel.

Når han kaldes præstens "medhjælper" hentyder dette formentlig til, at han i degnens sted har hjulpet præsten under gudstjenesten.

25. 7. 1724 blev "salig Jens Hansens hustru, Dorthea, begravet, 59 år gammel". Det anføres ikke i kirkebogen, hvor i Skamby sogn hun har boet, men efter alt at domme har det været Jens Hansens hustru i Badstrup, som døde kun et par måneder efter ham.

Rasmus Jensen db. 9.4.1702, søn af ovennævnte, blev 4.8. 1724 troløvet og 1.10. samme år viet til Maren Nielsdatter af Skamby.

19.8.1728 fik de en søn, Jens, døbt i Skamby kirke.

Rasmus Jensen nævnes ofte som fadder i den gamle kirkebog for Skamby sogn, som slutter ned året 1751. Det var nemlig på den tid blevet almindeligt, at alle eller så godt som alle bymændene fra byerne Badstrup og Bare Brøndstrup var med, når der var barnedøb i en af byerne. Men

i tiden fra 1731-1743 findes der in en kirkebog fra Skamby sogn, og da skifteprotokollen og fæsteprotokollen for Gyldensteen grevskab ikke har indførsler for godset i Badstrup før omkr. 1750, er det nu umuligt at fremskaffe oplysninger om, hvordan det siden er gået Rasmus Jensen. Det eneste helt sikre er, at han i 1737 er blevet afløst af Hans Jørgensen som fæster af gården, se nedenfor.

Hans Jørgensen f. ca. 1699, bgr. i Skamby 16.9.1764, 65 år gammel, er den første af den nuværende slægt i gården, som bevisligt har boet her. Imidlertid mangler - som ovenfor nævnt - kirkebogsindførsler, skifter og fæster for et længere åremål på den tid, da beboerskiftet må have fundet sted (omkr. 1730-35), og derfor kan en familieforbindelse mellem Hans Jørgensen og den ældre slægt i gården, som ovenfor er omtalt, meget vel have været til stede, selv om intet derom nu kan bevises.

Hans Jørgensen nævnes første gang som beboer af slægtsgården i en jordebog over Uggerslevgårds gods dateret 16.2.1737 (Job. grevskaber og baronier vedk. III Gyldensteen grevskab. RA), men han og hans hustru har været bosat et andet sted, før de kom til Badstrup. Deres to ældste børn er nemlig født før 1720, og selv om kirkebogen for Skamby sogn mangler 1707-21, kan det fastslås, at Hans Jørgensen ikke har boet i Badstrup på den tid, vi kender alle beboerne af gårdene og husene, og deriblandt er ingen af dette navn.

Hverken Hans Jørgensen eller hans hustru, Kirsten Rasmusdatter, f. ca. 1692 ("Bgr. 7.11.1768 salig Hans Jørgensen enke af Badstrup, 76 år gammel") ses at være døbt i Skamby sogn. Dog må det bemærkes, at kirkebogen er noget ufuldstændig ført i tiden lige før 1700, bl.a. er flere gange de døbte børns navne ikke indført i kirkebogen, og så fortæller dåbsindførslen jo egentlig ikke meget!

I Hans Jørgensens tid var det, at Gyldensteen gennemførte den store omlægning af gårdenes jordtilliggende i Badstrup, som tidligere er omtalt. Af en jordebog fra 1750 (LA) og fæsteprevet til nedennævnte svigersøn 1758 fremgår det, at Hans Jørgensen aldrig nåede til at få fæste på mere end den halve jord af den store gard, som slægtsgården efter omlægningen var blevet forandret til, men hvad han ikke nåede, nåede så hans svigersøn.

I året 1750 afstod Hans Jørgensen gården til nedennævnte svigersøn.

Det nævnes i fæstebrevet (se nedenfor), at Hans Jørgensen "forredelst alderdoms og fattigdoms elendighed" har mistet kvittere gården.

Ifølge Gyldensteens skifteprot. I fol 75 holdtes der 6.12.1784 skifte efter Hans Jørgensen, mellem hans efterladte enke, Kirsten Rasmussdatter, og deres børn:

Rasmus Hansen, der tjente hos Jørgen Christensen i Badstrup.

Maren Hansdatter, gift med nedennævnte Morten Jensen, Pæster af gården.

Christence Hansdatter, opholdt sig i gården hos Morten Jensen. Hun var 1787 (folketæll.) gift med husmand Niels Jensen i Badstrup (Nuv. matr. nr. 6)

Morten Jensen var født ca. 1726 i Nørreby, Klinte sogn (Klinte kirkebog før 1744 mangler) og døde i Badstrup lørdag den 19.12.1801.

17.6.1758 udstedtes der fæstebrev (Gyldensteen fæsteprot. 1719-1801 fol. 136) til Morten Jensen, barnefødt i Nørreby, på den halve gård i Badstrup, som Hans Jørgensen hidtil havde beboet. Den anden halvdel af gården havde Rasmus Rasmussen, som også betalte $\frac{1}{2}$ af den gamle afgift til Skamby kirke af kirkejorden (ialt 6 skæpper byg og 18 skill.)

7.10.1763 viedes Morten Jensen og Maren Hansdatter af Badstrup. Forloverne var Mans Mikkelsen fra Skovsby-Kærby og Jørgen Christensen fra Badstrup (i gården med nuv. mtr. nr. 2). Det kan ikke oplyses, hvad grunden har været til, at det trak så længe ud med giftermålet, men det er givet, at det allerede i 1758 må have været beslægt, at Morten Jensen skulle have både pigen og gården.

Med samme Morten Jensen synes isøvrigt fattigdommen at være forbi på gården i Badstrup, hvad enten det nu skyldes dygtighed eller arv - eller begge dele i forening. Ganske vist er der ikke indført noget fæstebrev til Morten Jensen på den anden halvgård, men af en jordebog fra 1772 (LA) ses det, at han da havde hele gården i fæste, og en ret anseelig gård var det jo nu efter omlægningen, med ikke mindre end hartkorn: 9-3-1 2/3.

land, hvoraf der i "middel år" kunne høstes 27 td. rug, 45 td. byg, 24 td. havre, 1½ td. bygvede og 6 td. arter. Hver havde "6 bæster (heste) som kan trække", og iøvrigt bestod Morten Jensens besætning, der omtrent var som de andre gårdes, af følgende: 1 fæl, 5 køer, 3 ungnød, 12 får, 9 lam og beder, 1 svin og 3 smågrise. Besætningen kan synes ringe på en så stor gård, men det må erindres, at hovedvægten dengang overalt i landet blev lagt på kornavlens. Landgilden var naturligvis også blevet reguleret ved omlægningen; den var nu: 9 rdl. 1 lam og 4 gæs årlig.

Maren Hansdatter, der var født ca. 1720 (kirkebog mangler), døde lørdag morgen den 29.10.1796. Da hun på den tid var blevet aftægtskone, er der intet skifte efter hende indført i Gyldensteen skifteprotokol.

Deres børn:

Appolone Mortensdatter, død 15.6.1795, ugift, 30 år og 6 uger gammel.

Kirsten Mortensdatter, f. 1768. Se nedenfor.

Niels Clausen var født i Rørslev, Nørre-Nærá sogn, og døbt 17.8.1766, søn af gårdfæsteren Claus Thomasen og dennes hustru Karen Larsdatter (Nørre-Nærá kb. og Gyldensteens skifteprot. III 304). Farfaderen hed Thomas Clausen og var ligeledes gårdfæster i Rørslev (Gyldenstens skifteprot. og fæsteprot.). Niels Clausen døde allerede i 1806, han blev begravet 4.4.1806, 39 år gammel.

25.4.1796 udstedtes der fæstebrev til ungkarl Niels Clausen, født i Rørslev, på den gård i Badstrup, som Morten Jensen formedelst alder og svagbed frivillig havde afstået til ham mod husværelse og underhold efter kontrakt. Niels Clausen havde ægtet Morten Jensens datter, men han måtte for at få fæstet betale den ikke ubetydelige sum af 133 rdl. og 2 mark til Gyldensteen i indfæstning. I fæstebrevet nævnes det, at han "upåklagelig efter tilsigelse" skulle forrette følgende hoveri hvert år: 10 pløje- og harvedage, 36 andre "spænd" dage og 35 "gangdage".

Omsdagen den 5.8.1795 troløvedes ungkarl Niels Clausen og pigen Kirsten Mortensdatter af Badstrup. Forlovere var Claus Thomasen af Rørslev og Morten Jensen af Badstrup. De blev viet i Skamby kirke 7.10.1795.

Kirsten Mortensdatter, f. 1768, datter af ovennævnte, giftede sig efter Niels Clausens tidlige død med nedennævnte Christen Rasmussen, se nedenfor.

Niels Clausens og Kirsten Mortensdatters børn var:

Appolona Nielsdatter, bgr. 15.6.1796

Morten Nielsen, f. ca. 1797, var 1842 husmand i Skamby

Karen Nielsdatter, f. ca. 1798, død 8.4.1801

Claus Nielsen, f. ca. 1800, var 1842 gårdmand i Bolmerod, Skamby sg.

Karen Nielsdatter, f. 19.3.1802, gift med Frants Nielsen og bosat i smøtsgården, se nedenfor.

Christen Rasmussen, f. i Bolmerod, Skamby sg. 1778, fremst. i kirken efter hjemmedøb 4.10.1778, søn af gårdmand Rasmus Pedersen og hustru Mette Marie Mogensdatter. Død som aftægtsmand i Badstrup 10.12.1851. Han blev 25.7.1806 viet til ovennævnte enke i gården, Kirsten Mortensdatter, og fik 6.12.1807 af forvalteren på Gyldensteen udstedt fæstebrev på gården (Gyldensteen fæsteprot. 1802-38 fol. 37) på "hendes højgrevelige nådes, frue greve von Knuth Gyldensteens vegne".

Christen Rasmussen afstod allerede i 1823 gården til nedennævnte ~~Frants~~ Frants Nielsen, hans kones søn af første ægteskab, hvad grunden nu end kan have været, og derefter boede han og Kirsten Mortensdatter i mange år i et hus ved gården.

Kirsten Mortensdatter døde 7.4.1842, 74 år gammel. Ved skiftet efter hende, der afsluttedes 2.8.1842 (Gyldensteen skifteprot. 1841-50 fol. 24,29,31), begærede hendes tre børn af første ægteskab (se ovenfor), at der skulle afholdes auktion over hendes ejendele. Efter at begravelsen var betalt (16 rdl.), og andre udgifter var afholdt, blev der til deling i 2 broderdele og 1 søsterdel ialt 44 rdl. og 4 mark, hvilke pengesammanden "havde set sig i stand til at fremskaffe, så han i dag kan udbetale dem til arvingerne".

Frants Nielsen, døbt i Melby 3.3.1793, søn af gårdfester Niels Andersen og hustru Anna Nielsdatter. Død som aftægtsgårdmand i Badstrup 24.1.1867. I almindelighed skrev han sig vist altid som Frands, men ved døbsindførslen i Melby kirkebog er navnet stavet med t.

19.4.1822 viedes i Skamby kirke ungkarl Frants Nielsen af Melby og Karen Nielsdatter af Badstrup. Forloverne var: gmd. Niels Nielsen af Melby og gmd. Christen Rasmussen af Badstrup. Frants Nielsens fæstebrev fra Gyldensteen grevskab er dateret 9.10.1823. Det anfører intet

om årsagen til, at Christen Rasmussen afstod gården i sin bedste alder; der står blot, at han gjorde det "frivilligt".

Ved skøde dateret 15.12.1853, tgl. 6.5.1854, købte Frants Nielsen for 7.520 rdl. slægtsgården fri for det gamle fæsteforhold til Gyldensteen. Han blev således den første selvejer på den gamle slægtsgård.

Hans hustru, Karen Nielsdatter, var som anført født på slægtsgården 19.5.1802, datter af ovennævnte Niels Clausen og Kirsten Mortensdatter. Hun døde omtr. 2 år efter sin mand, nemlig 19.11.1868.

Deres børn var:

Niels Frandsen, f. 28.10.1822, var hjemme 1845 (folketæll.).

Christen Frandsen, f. 14.6.1824, fik slægtsgården efter faderen.

Rasmus Frandsen, f. 3.2.1828, var hjemme 1855 (folketæll.).

Jens Frandsen, f. 8.9.1830.

Anne Frandsen, f. 31.7.1832.

Arlene Kirstine Frandsen, f. 19.1.1834.

Anne Carine Frandsen, f. 15.7.1837.

24?

Christen Frandsen var født 14.6.1822, se ovenfor, og døde 30.9.1899.

Han blev ejer af sin fødegård gennem skifteattest efter ~~hans~~ moder, dateret 15.12.1868, tinglæst 12.1.1869.

28.11.1863 viedes i Lunde kirke ungkarl Christen Frandsen i Badstrup, 37 år gammel, og pigen Ane Marie Rasmussen i Tostrup, Lunde sogn, 23 år gammel. Ane Marie var ifølge kirkebogen født 16.12.1840 som datter af gnd. i Tostrup ~~Rasmus~~ Rasmus Madsen og hustru Mette Kirstine Jensdatter. Hun døde 27.2.1929, men allerede i 1902 afstod hun gården til nedennævnte søn.

Børn:

Frands Christensen, f. 18.11.1864.

Rasmus Christensen, f. 26.4.1868.

Niels Christensen, f. 10.12.1869.

Martin Christensen, f. 9.8.1871, se nedenfor.

Hans Peder Christensen, f. 14.2.1880.

Martin Christensen, født på slægtsgården 9.8.1871, død sammesteds 25.12.1905. Søøn af ovennævnte. Han arvede gården efter sine forældre ved skøde fra moder dat. 15.10.1902, tgl. 18.11. (Hendes adkomst var skifteudskr. tgl. 5.11.1901).

Martin Christensen blev viet i Skamby kirke 5.11.1902 til Karoline Nielsen, der var født i Skamby sogn 19.1.1877 som datter af ugift Marie Kristensen i Skamby og hjulmand Ole Nielsen i Brøndstrup, Uggerålev sogn. Ved dåben blev hun båret af gårdmand Jens Hansens hustru i Skamby, og fadderne var: gmd. Jens Hansen af Skamby, hmd. Niels Olsen, Brøndstrup-husene og Lars Kristensen, Hjadstrup mark. Forældrene blev viiede i Skamby i 1.6.1831, faderen døde som partikulier 7.5.1920 og moderen 11.7.1921. Karoline Nielsen døde 10.5.1928; hun var gift II med nedennævnte.

Martin Christensen og Karoline Nielsen havde kun eet barn, sønnen Christian Rasmus Christensen, slægtsgårdens nuværende ejer.

Anton Olsen, f. 29.12.1884, kom til gården, da han 19.1.1914 blev viet til ovennævnte enke, Karoline Nielsen. Hans vielsesattest blev tinglyst som adkomst til ejendommen 17.7.1917. Anton Olsen døde ved årsskiftet 1937-38, men allerede i 1932 havde han overdraget slægtsgården til nedennævnte, se nedenfor.

Christian Rasmus Christensen f. på slægtsgården 8.4.1903, søn af ovennævnte Martin Christensen og Karoline Nielsen, fik skøde på sin fødegård 17.10.1932 (tgl. 20.10.1932).

Viet 19.1.1933 til Ellen Mergrethe Christensen, f. i Thisted købstad 27.8.1903, datter af tømrermester Eske Christensen og hustru Jensine Kristine Rasmussen, se iøvrigt Slægtsbog for Ådslev-slægten side 254.

